

Informazzjoni ġenerali

Ir-regoli nazzjonali dwar il-wirt ivarjaw konsiderevolment bejn l-Istati Membri (bħal pereżempju min jiret, x'inhu l-porzjon u s-sehem riżervat, kif għandha tiġi amministrata l-proprjetà, kemm hija wiesgħa r-responsabbiltà tal-werriet għad-dejn, eċċ.).

Informazzjoni ġenerali

Pass ewlieni biex ikunu faċilitati s-suċċessjonijiet transfruntieri kien l-adozzjoni fl-4 ta' Lulju 2012, ta' regoli godda tal-Unjoni Ewropea (UE) mfassla biex jagħmluha eħfef għaċ-ċittadini biex jimmaniġġaw l-aspetti legali ta' testment jew suċċessjoni internazzjonali. Dawn ir-regoli l-godda japplikaw għas-suċċessjoni ta' dawk li jmutu fis-17 ta' Awwissu 2015 jew wara.

Ir-[Regolament](#) jassigura li s-suċċessjoni transfruntiera tiġi ttrattata b'mod koerenti, skont liġi waħda u minn awtorità waħda. Fil-prinċipju, il-qrati tal-Istat Membru fejn iċ-ċittadini kellhom l-aħħar residenza abitwali tagħhom ikollhom il-ġurisdizzjoni biex jitrattaw is-suċċessjoni u hija l-liġi ta' dak l-Istat Membru li japplika. Madankollu, iċ-ċittadini jistgħu jagħżlu li l-liġi li għandha tapplika għas-suċċessjoni tagħhom għandha tkun il-liġi tal-pajjiż tan-nazzjonalità tagħhom. L-applikazzjoni ta' liġi waħda minn awtorità waħda għal suċċessjoni transfruntiera tevita proċedimenti paralleli b'deċiżjonijiet ġudizzjarji possibbilment konfliġġenti. Hija tiżgura li deċiżjonijiet mogħtija minn Stat Membru jkunu rikonoxxuti mal-Unjoni kollha mingħajr il-bżonn ta' xi proċedura speċjali.

Ir-Regolament jintroduċi wkoll Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni (ĊES). Dan hu dokument, maħruġ mill-awtorità li tittratta s-suċċessjoni, jista' jintuża mill-werrieta, il-legatarji, l-eżekutori testamentarji u l-amministraturi tal-patrimonju biex ikun ta' prova għall-*status* tagħhom u biex jeżerċitaw id-drittijiet jew is-setgħat tagħhom fi Stati Membri oħra. Ladarba jinħareġ, iċ-ĊES ikun rikonoxxut fl-Istati Membri kollha mingħajr il-ħtieġa ta' xi proċedura speċjali.

Fid-9 ta' Diċembru 2014, il-Kummissjoni adottat ir-[Regolament ta' Implimentazzjoni](#) li jstabbilixxi l-formoli li jridu jintużaw skont ir-Regolament dwar is-Suċċessjoni:

- [Word](#)

- [PDF](#)

Il-Portal tal-Ġustizzja Elettronika jippermetti l-possibbiltà li timgħid il-formola V (Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni) online hawnhekk.

Id-Danimarka, l-Irlanda u r-Renju Unit ma jiħdux sehem fir-Regolament. Minħabba f'hekk, il-proċeduri tas-suċċessjoni transfruntiera ttrattati mill-awtoritajiet ta' dawn it-tliet Stati Membri se jkomplu jkunu rregolati biss mir-regoli nazzjonali tagħhom.

Kwistjonijiet ta' liġi tat-taxxa fuq il-wirt huma esklużi mill-ambitu tar-Regolament.

Issib informazzjoni dwar ir-regoli godda tal-UE dwar is-suċċessjoni f'dan il-[fuljett](#):

Ikklikkja fuq il-bnadar tal-pajjiż rilevanti f'din il-paġna biex tikkonsulta d-dokumenti informativi dwar **il-liġi tas-suċċessjoni u proċeduri nazzjonali f'kull Stat Membru**. Dawn id-dokumenti informativi tnejjem min-[Netwerk Ġudizzjarju Ewropew f'materji ċivili u kummerċjali](#) (European Justice Network, EJN-civil) f'kooperazzjoni mal-[Kunsill tan-Nutara tal-UE](#) (Council of the Notaries of the EU, CNUE).

Is-suċċessjonijiet fl-Ewropa, sit propost mis-CNUE, jista' jgħinek issib it-twegibiet għall-mistoqsijiet dwar is-suċċessjoni fi 22 Stat Membru.

Jekk trid issib nutar fi Stat Membru, tista' tuża l-għodda tat-tiftix [Sib nutar](#) provduta mill-Kummissjoni Ewropea f'kooperazzjoni mal-assoċjazzjonijiet tan-nutara partecipanti.

Ir-regoli nazzjonali dwar ir-registrazzjoni ta' testmenti jvarjaw konsiderevolment. F'xi Stati Membri, il-persuna li tagħmel testment (it-"testatur") ikun irid jirreġistrah. Fi Stati Membri oħra, hija rakkomandata registrazzjoni jew din tikkonċerna biss ċerti tipi ta' testmenti. Fi ftit Stati Membri ma jeżistux registri tat-testmenti.

Jekk trid tkun taf kif tirreġistra testment fi Stat Membru jew jekk xi ħadd li għie nieqes għamiltx testment, tista' tikkonsulta d-[dokument](#) informattiv li tnejew mill-Assoċjazzjoni tan-Netwerk Ewropew tar-Registri tat-Testmenti ([European Network of the Registers of Wills Association](#), ENRWA) u li huma fi 3-4 lingwi. Dawn id-dokumenti informattivi jispjegaw kif tirreġistra testment f'kull Stat Membru u jagħtu gwida dwar kif tfittex testment f'kull Stat Membru.

Foloq relatati

Suċċessjonijiet – notifikati tal-Istati Membri u għodda ta' tfittxija li tgħin fl-identifikazzjoni tal-qorti/qrati/awtorità/awtoritajiet kompetenti

[Gwida għaċ-ċittadini](#) : kif ir-regoli tal-UE jissimplifikaw il-wirt internazzjonali

Ir-riżultati tal-proġett "Further developments in the area of interconnection of registers of wills", li jiffoka fuq il-possibilitajiet biex isuri proċedimenti tas-suċċessjoni transfruntiera b'mod aktar effiċjenti permezz ta' mezzi elettronici, immexxi [mill-Ministeru tal-Ġustizzja Estonja](#) u li sar bil-kooperazzjoni [mal-European Network of Registers of Wills Association](#), [il-Kunsill tan-Nutara tal-Unjoni Ewropea](#), [il-Kamra tan-Nutara tal-Estonja](#), [iċ-Ċentru Estonjan tar-Registri u s-Sistemi tal-Infommazzjoni](#), u l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea:

- [L-istudju dwar il-fattibbiltà](#)

- [Ir-rapport finali](#)

- [Rakkomandazzjonijiet](#)

Din il-paġna hi amministrata mill-Kummissjoni Ewropea. L-infommazzjoni f'din il-paġna ma tirriflettix neċessarjament il-pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni ma taċċetta l-ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe infommazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali fir-rigward tar-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-paġni Ewropej.

L-aħħar aġġornament: 10/12/2018

Infommazzjoni ġenerali - Belġju

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [fr](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) diġà ġew tradotti.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif titfassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irreġistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Id-dritt Belġjan jagħraf essenzjalment it-tliet forum ta' testmenti segwenti: It-**testment awtentiku** jew it-**testment notarili**, it-**testment olografiku** (li għandu jiġi miktub, iddatat u ffirmat mit-testatur waħdu) u t-**testment internazzjonali**.

It-testatur għandu jkun kapaċi jesprimi validament u liberament il-volontajiet tiegħu (art. 901 sa 904 tal-Kodiċi Ċivili).

Bħala prinċipju u bla ħsara għall-eċċezzjonijiet, il-ftehimiet ta' suċċessjoni futura huma pprojbiti.

F'sitwazzjoni transfruntiera, testment huwa bħala prinċipju validu fil-Belġju jekk ikun konformi mal-leġiżlazzjoni tal-post fejn sar (*locus regit actum*) jew ma' waħda mil-leġiżlazzjonijiet l-oħra msemmija mill-Konvenzjoni tal-Aja tal-5 ta' Ottubru 1961.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irreġistrata u jekk iva, kif?

In-nutar li jirċievi testment awtentiku, internazzjonali jew testment olografiku, għandu l-obbligu li jirreġistra dan tal-aħħar fir-reġistru ċentrali tat-testmenti, immexxi mill-*Fédération Royale du Notariat belge* (Federazzjoni Rjali tan-Notarjat Belġjan). Għat-testmenti olografiċi mressqa quddiem in-nutar, it-testatur jista' jirrifjuta l-iskriżzjoni tat-testment tiegħu f'dan ir-reġistru.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Id-dritt Belġjan jagħraf il-prinċipju tar-riżerva, li skontu sehem minimu (sehem riżervat) tas-suċċessjoni jiġi ttrasferit b'mod obligatorju, jekk ikun il-każ, lill-konjuġi superstiti, lit-tfal u lil missier u omm il-mejjet.

F'dak li jirrigwarda t-tfal (jew id-dixxendenti), dan is-sehem riżervat jammonta għal nofs is-suċċessjoni f'każ ta' tifel wieħed, għal 2/3 f'każ ta' żewġ itfal u għal 3/4 f'każ ta' tlett itfal jew iktar.

F'dak li jirrigwarda l-missier u l-omm, huma għandhom dritt għal kwart is-suċċessjoni fin-nuqqas ta' dixxendenti. Madankollu, f'dan il-każ, is-suċċessjoni kollha tista' titħalla lill-konjuġi superstiti.

Min-naħa tiegħu, il-konjuġi superstiti jirċievi dejjem mill-inqas l-użufrutt tan-nofs tal-beni li jiffurmaw il-patrimonju jew l-użufrutt tal-proprjetà immobbli li sservi bħala r-residenza prinċipali, anki jekk dan jaqbeż nofs is-suċċessjoni.

Jekk it-testatur ikun għażel li ma jfihx kont tas-sehem riżervat fit-testment tiegħu u li l-werrieta jaqblu sabiex jirrispettaw ix-xewqat tiegħu, allura t-testment ikun jista' jiġi applikat. Izda dawk li għalihom is-sehem riżervat ma jkunx ġie rrispettat u li beħsiebhom jitolbuh, igawdu minn *action en réduction* (azzjoni għal tnaqqis).

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Jekk il-mejjet ma kienx miżżewweġ u ma kellux tfal, l-axxendenti u l-qraba kollaterali (l-aħwa) jirtu l-ewwel. Il-missier u l-omm jirċievu kull wieħed kwart u l-aħwa, jew, jekk ikun il-każ, id-dixxendenti tagħhom, il-kumplament. Jekk wieħed jew iż-żewġ ġenituri jkunu mejtin, is-sehem tagħhom jgħaddi għand l-aħwa. Fl-assenza ta' axxendenti u ta' aħwa jew id-dixxendenti tagħhom, is-suċċessjoni ta' nofs tgħaddi għand il-ġenituri min-naħa tal-omm u n-nofs l-ieħor tgħaddi għand il-ġenituri min-naħa tal-missier (ziju, zija, kuġin, kuġina ...).

Jekk il-mejjet, mhux miżżewweġ, iħalli t-tfal, dawn tal-aħħar jeskludu l-membri l-oħra kollha tal-familja. Huma jaqsmu s-sjeda sħiħa tas-suċċessjoni f'sehem indaqs bejniethom. Madankollu, jekk il-wild ikun miet qabel (jew jirrinunzja għas-suċċessjoni jew ikun skwalifikat mis-suċċessjoni) u jħalli dixxendenti, dawn tal-aħħar jirtu minflok il-wild li jkun miet qabel, il-wild li jirrinunzja għas-suċċessjoni jew li jkun skwalifikat mis-suċċessjoni.

Jekk il-mejjet iħalli konjuġi u tfal, il-konjuġi superstiti jiret l-użufrutt (dritt għall-użu ta' beni u għar-riċeviment tal-frott) fuq it-totalità tal-beni li jiffurmaw il-wirt. It-tfal jirtu s-sjeda legali f'partijiet indaqs.

Jekk il-konjuġi iħalli konjuġi u ma għandux tfal, il-konjuġi superstiti jsir l-uniku werriet, fin-nuqqas ta' axxendenti u ta' ġenituri kollaterali sar-raba' grad tal-mejjet. Fil-preżenza ta' dawn tal-aħħar, il-konjuġi superstiti jirċievi, bħala principju, l-użufrutt u il-werrieta l-oħra s-sjeda legali. Madankollu, is-sehem li jirċievi l-konjuġi superstiti f'din l-ipoteżi jiddependi wkoll mir-reġim tal-proprietà matrimonjali li taħtu kienu żżewġu l-konjuġi: fl-ipoteżi fejn il-miżżewġin huma miżżewġin taħt reġim tal-komunjonijiet tal-akkwisti, il-konjuġi superstiti jiret is-sehem tal-mejjet f'din il-komunità tal-akkwisti bi sjeda sħiħa.

Jekk il-mejjet iħalli persuna li magħha jkun ikkonkluda sħubija rreġistrata, il-forma ta' sħubija rreġistrata li hija rrikonoxxuta mill-Belġju hija l-*cohabitation légale* (koabitazzjoni legali). Il-koabitant legali superstiti għandu bħala dritt fuq is-suċċessjoni l-użufrutt tal-proprietà immobbli użata matul il-ħajja komuni bħala r-residenza komuni tal-familja, kif ukoll l-għamara. Madankollu, il-koabitant superstiti legali jista' jiġi mcaħħad minn dan l-użufrutt permezz ta' testment jew donazzjonijiet *inter vivos* lill-persuni oħra.

Jekk il-mejjet huwa sopravissut minn sieħeb li miegħu ma kienx ikkonkluda sħubija rreġistrata - koabitazzjoni libera (unjoni ta' fatt, mhux irreġistrata) -is-sieħeb ma jistax isir werriet ħlief jekk il-mejjet ma jkunx għamel provvedimenti għal dan fit-testment. Id-dritt Belġjan ma jagħtih ebda dritt awtomatiku ta' suċċessjoni.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Ebda awtorità speċifika mhija responsabbli mill-proċedura ta' suċċessjoni.

Madankollu, il-liġi tipprevedi l-intervent ta' nutar f'każ ta' testment olografiku jew internazzjonali. Barra minn hekk, f'ċerti ipoteżijiet, l'intervent tal-qorti tal-prim'istanza (*tribunal de première instance*) jew tal-kummissarju tal-gustizzja (*juge de paix*) jista' jiġi permess, b'mod partikolari: f'każ ta' suċċessjoni li tgħaddi għand persuni li huma skwalifikati (minuri, eċċ), f'każ ta' suċċessjoni aċċettata bil-benefiċċju tal-inventarju, f'każ ta' suċċessjoni vakanti, meta jkun meħtieġ *envoi en possession* (ordni ta' pussess) jew ħlas ta' legat, f'każ ta' likwidazzjoni/diviżjoni kkontestata li tagħti lok għall-intervent ta' nutar maħtur mill-qorti.

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Permezz tal-fatt waħdu tal-mewt ta' persuna, is-sjeda tal-beni li jiffurmaw is-suċċessjoni tagħha tiġi trażmessa lill-werrieta prospettivi.

Madankollu, dawn tal-aħħar għandhom għażla: suċċessjoni tista' effettivament tiġi aċċettata inkondizzjonalment jew bil-benefiċċju tal-inventarju, jew tiġi rrifjutata.

L-aċċettazzjoni tista' tkun espressa jew taċita: hija espressa meta wieħed jassumi t-titolu jew il-kwalità ta' werriet fi strument awtentiku jew privat; hija taċita meta l-werriet jieħu azzjoni li neċessarjament timplika l-intenzjoni tiegħu sabiex jaċċetta, u li huwa intitolat jieħu biss fil-kwalità tiegħu ta' werriet.

Huwa possibbli li suċċessjoni tiġi aċċettata *sous bénéfice d'inventaire* (bil-benefiċċju tal-inventarju) fir-rispett tal-proċedura prevista fl-Artikoli 793 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili.

Il-werriet li jixtieq jaċċetta suċċessjoni bil-benefiċċju tal-inventarju jrid jagħmel dikjarazzjoni speċifika fir-**reġistru tal-qorti tal-prim'istanza** tad-distrett li fih infetħet is-suċċessjoni, jew **quddiem nutar**.

Huwa wkoll possibbli li wieħed jirrifjuta wirt billi jieħu kopja tal-att tal-mewt lir-**reġistru tal-qorti tal-prim'istanza** fil-post tar-residenza tal-mejjet u billi jiffirma att ta' rinunzja (art. 784 *et seq* tal-Kodiċi Ċivili) jew **quddiem nutar**.

Id-dikjarazzjonijiet għandhom jiġu rreġistrati f'reġistru miżmum fir-reġistru tal-post tal-ftuħ tas-suċċessjoni.

5.3 Biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?

Ara l-punt 7 iktar 'l isfel.

5.4 Biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Ma hemmx proċedura partikolari (ara l-punt 3 iktar 'il fuq).

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Skont il-Kodiċi Ċivili Belġjan, ir-regola hija li s-suċċessjoni tgħaddi b'mod awtomatiku, mingħajr proċedura.

Bil-fatt waħdu tal-mewt ta' persuna, il-werrieta tagħha jgawdu mis-sjeda sħiħa tal-beni, id-drittijiet u l-ishma tagħha, suġġett għall-obbligu li jħallsu l-ispejjeż tas-suċċessjoni (art. 718 u 724 tal-Kodiċi Ċivili). [Madankollu, hemm xi eċċezzjonijiet: ara l-punt 7 iktar 'l isfel].

F'każ ta' likwidazzjoni/diviżjoni mill-qorti, il-proċedura ta' suċċessjoni ssir minn nutar maħtur mill-qorti u tingħalaq permezz ta' skema ta' stralċ. F'każ ta' likwidazzjoni/diviżjoni bonarja, biss id-diviżjoni tal-proprjetà immobbli teħtieġ li titwettag permezz ta' att notarili.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Id-dritt Belġjan huwa rregolat permezz tal-principju li skontu, bil-fatt waħdu tal-mewt, il-werrieta jirtu l-assi kollha (attivi u passivi) tas-suċċessjoni. Madanakollu:

- il-benefiċjarji ta' legati universali stabbiliti permezz ta' testament olografiku jew internazzjonali għandhom jiksbu *envoi en possession* (ordni ta' pussess) mingħand il-president tal-qorti tal-prim'istanza (art. 1008 tal-Kodiċi Ċivili).
- il-benefiċjarji ta' legati partikolari (art. 1014 tal-Kodiċi Ċivili), il-benefiċjarji ta' legati abbażi ta' titolu ġenerali (art. 1011 tal-Kodiċi Ċivili) u, fil-preżenza ta' werrieta intitolati għal sehem riżervat, il-benefiċjarji ta' legati universali stabbiliti permezz ta' testament awtentiku (art. 1004 tal-Kodiċi Ċivili) għandhom jitolbu l-ħlas tal-legalat (*délivrance du legs*).
- ċerti kategoriji ta' legatarji għandhom ukoll jiġu awtorizzati minn awtorità pubblika sabiex jaċċettaw il-legati mogħtija lilhom (pereżempju, legati għal municipalità, entità ta' utilità pubblika u, f'ċerti każijiet, għal fondazzjoni jew organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ).

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Iva, jekk jaċċettaw is-suċċessjoni inkondizzjonalment. F'dan il-każ, huma għandhom ibatu l-ispejjeż u d-dejn kollu tas-suċċessjoni (art. 724 tal-Kodiċi Ċivili).

Jekk il-werrieta jaċċettaw is-suċċessjoni bil-benefiċċju tal-inventarju, huma responsabbli għad-dejn tas-suċċessjoni sal-ammont biss tal-valur tal-assi li jkunu rċevew (art. 802 tal-Kodiċi Ċivili). Il-werriet li jixtieq jaċċetta suċċessjoni bil-benefiċċju tal-inventarju jrid jagħmel dikjarazzjoni speċifika fir-reġistru tal-qorti tal-prim'istanza tad-distrett li fih infetħet is-suċċessjoni, jew quddiem nutar.

Le, jekk jirrinunzjaw għas-suċċessjoni b'dikjarazzjoni magħmula fir-reġistru tal-istess qorti tal-prim'istanza jew quddiem nutar (art. 785 tal-Kodiċi Ċivili).

Barra minn hekk, il-legatarju partikolari mhuwiex, bħala regola, responsabbli mid-djun tas-suċċessjoni (art. 1024 tal-Kodiċi Ċivili), għad-differenza tal-legatarju universali u tal-legatarju abbażi ta' titolu ġenerali.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

L-Att dwar l-Ipoteki tas-16 ta' Diċembru 1851 jirregola l-publikazzjoni tat-tranzazzjonijiet dwar proprjetà immobbli billi jistipula, fl-ewwel Artikolu tiegħu, li "l-atti *inter vivos* kollha sew jekk bi ħlas u sew jekk bla ħlas, id-drittijiet ta' trasferiment jew ta' dikjarazzjoni *in rem* fuq proprjetà immobbli, bl-eċċezzjoni tal-privileġġi u tal-ipoteki, ikunu rreġistrati f'reġistru għal dan il-għan, fl-uffiċċju tad-depożitu tal-ipoteki fid-distrett fejn jinsabu l-beni".

L-Artikolu 2 tal-istess Att jispeċifika, f'dan ir-rigward, li "s-sentenzi, l-istrumenti awtentici u l-atti privati, rikonoxxuti legalment jew quddiem nutar, huma ammessi għar-registrazzjoni. Il-prokuri fir-rigward ta' dawn l-atti għandhom jingħataw fl-istess forma".

Madankollu, l-Att tas-16 ta' Diċembru 1851 ma jirregolax il-publikazzjoni fil-każijiet ta' trasferiment tas-sjeda *causa mortis*.

Il-liġi tirrikjedi madankollu r-registrazzjoni tal-*actes de partage* (atti ta' diviżjoni). F'dan il-każ, il-verrieta kollha, sew jekk jirtu proprjetà immobbli sew jekk le, jissemmev għalhekk fl-istrument li jiġi rreġistrat fir-reġistri tad-depożitu tal-ipoteki. L-istess japplika f'każ ta' bejgħ pubbliku jew privat ta' proprjetà immobbli indiviża bejn il-verrieta.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Bħala regola, il-Belġju ma għandux sistema ta' amministrazzjoni tas-suċċessjoni.

Madankollu, l-Artikolu 803*bis* tal-Kodiċi Ċivili jistipula li l-verriet, li aċċetta bil-benefiċċju tal-inventarju, jista' ma jerfax ir-responsabbiltà għall-amministrazzjoni u l-likwidazzjoni tas-suċċessjoni. Jeħtieġ li qabel huwa jittlob b'rikors għall-ħatra, permezz ta' digriet tal-president tal-qorti, ta' amministratur li jingħatawlu l-beni tas-suċċessjoni, sabiex dan tal-aħħar ikun responsabbli mill-likwidazzjoni tagħha skont ċerti regoli.

Barra minn hekk, l-Artikolu 804 jistipula li, f'każ li l-interessi tal-kredituri tas-suċċessjoni jew tal-legatarji jkunu jistgħu jiġu ppreġudikati permezz ta' negliġenza jew permezz tas-sitwazzjoni finanzjarja tal-verriet benefiċjarju, kull parti kkonċernata tista' tissostitwih b'amministratur inkarigat sabiex jillikwida s-suċċessjoni. Dan l-amministratur jinħatar b'digriet mogħti fi proċedimenti sommarji, wara li l-verriet ikun instema' jew ikun ġie preliminarjament imsejjaħ.

Barra minn hekk, it-testatur jista' jaħtar eżekutor testamentari, inkarigat sabiex jiżgura l-eżekuzzjoni korretta tat-testment.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Ara l-mistoqsija preċedenti

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-amministratur maħtur skont l-Artikoli 803*bis* u 804 għandu setgħat identiċi għal dawk li għandu l-verriet benefiċjarju stess. Huwa għandu l-istess obbligi bħall-verriet; Mhuwiex rikjest li jagħti garanzija.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Il-prova tal-kwalità ta' verriet hija pprovduta permezz ta' att notarili jew ċertifikat / strument ereditarju (= il-każ l-iktar komuni). Dan tal-aħħar jingħata min-nutar jew, f'ċerti kundizzjonijiet, mir-riċevitur tal-uffiċċju tat-taxxi tas-suċċessjoni kompetenti għad-depożitu tad-dikjarazzjoni tas-suċċessjoni tal-mejjet (art. 1240*bis* tal-Kodiċi Ċivili).

Att notarili huwa strument li jirrifletti l-verità. Dan għandu valur probatorju: dak li huwa ddikjarat mill-persuna li tistabblih għandu jitqies bħala l-verità. In-nutar jattesta ċerti fatti, billi jiddikjara l-identità tal-persuni li huma preżenti quddiemu, u billi jikkonstata dak li huma jitolbuh jirreġistra fl-atti tiegħu. L-att notarili huwa awtentiku fir-rigward tal-kontenut tiegħu. Barra minn hekk, l-istrument awtentiku jkollu data inkontestabbli. Strument awtentiku jista' biss jiġi ppruvat bħala falz permezz ta' proċedimenti biex tiġi kkontestata l-awtentikazzjoni tiegħu.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 29/09/2015

Informazzjoni ġenerali - Bulgarija

Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna. Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [bg](#) diġà ġew tradotti.

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva għet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Kull persuna li jkollha 18-il sena jew aktar, u li tkun bil-fakultajiet mentali sani tista' tiddisponi mill-proprjeta' tagħha meta tmut, permezz ta' testment. It-testatur jista' jiddisponi mill-proprjeta' kollha tiegħu fit-testment. Testment jista' jkun miktub bl-idejn (miktub kollu kemm hu b'id it-testatur u ffirmat minnu) jew isir quddiem nutar, jiġifieri mfassal minn nutar fil-preżenza ta' żewġ xhieda.

Testment miktub bl-idejn irid ikun miktub kollu kemm hu b'id it-testatur stess. Irid ikun iddatat u ffirmat mit-testatur. Il-firma trid titniżżel taħt l-istruzzjonijiet tad-dispożizzjoni. It-testament jista' jitwassal għand nutar f'invilopp issiġillat biex jinżamm għandu. F'dak il-każ, in-nutar ifassal dikjarazzjoni ta' kustodja fuq l-invilopp. Id-dikjarazzjoni tkun iffirmita mit-testatur u min-nutar u tiġi annotata f'registru speċjali.

Testment notarili jiffassal min-nutar fil-preżenza ta' żewġ xhieda.

It-testatur jagħmel dikjarazzjoni bil-fomm tat-testment tiegħu lin-nutar, li jniżżlu bil-miktub kif jiġi ddikjarat u mbagħad jaqrah quddiem it-testatur fil-preżenza tax-xhieda. In-nutar jagħmel nota ta' kif ikunu twettqu dawn il-formalitajiet fit-testment, u jispeċifika l-post u d-data tat-testment. Wara dan, it-testament jiġi ffirmat mit-testatur, mix-xhieda u min-nutar. Meta jkun qed ifassal it-testment notarizzat, in-nutar jaġixxi skont l-Artikolu 578(1) u (2) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili.

Jekk it-testatur ma jkunx jista' jiffirma t-testment, huwa għandu jiddikjara r-raġuni għal dan, u n-nutar jagħmel nota dwar din id-dikjarazzjoni qabel ma jaqra t-testment.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Minn mindu saru l-emendi fir-Regoli dwar ir-Registrazzjoni fl-1 ta' Jannar 2001, it-traskrizzjonijiet tat-testamenti ppubblikati li jkunu jirrigwardjaw proprjetà immobbli jew drittijiet ta' proprjetà immobbli iridu jiġu rregistrati.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Il-konjuġi u l-ulied tal-mejjet jew, fin-nuqqas ta' dixxendenti, il-ġenituri tal-mejjet, huma intitolati għal sehem riżervat. Jekk it-testatur ikollu dixxendenti, ġenituri li għadhom ħajjin, jew konjuġi, it-testatur ma jistax jagħmel xi dispożizzjoni, jew jagħti xi rigal ta' proprjetà li jkollu effett negattiv fuq is-sehem riżervat. It-total tas-sehem riżervat tal-benefiċjarji kollha jista' jammonta għal massimu ta' ħames partijiet minn sitta tal-proprjetà jekk il-mejjet iħalli warajh konjuġi u żewġt ulied jew aktar. Il-proprjetà li tifdal wara li jitneħħa minnha s-sehem riżervat tirrappreżenta s-sehem disponibbli tat-testatur.

Jekk ma jkunx hemm konjuġi li jibqa' ħaj jew ħajja, id-dixxendenti (inklużi dawk adottati) jkollhom l-ishma riżervati li ġejjin: fil-każ ta' wild wieħed jew id-dixxendenti ta' dak il-wild: nofs wieħed; fil-każ ta' żewġt ulied jew aktar, jew id-dixxendenti tagħhom: żewġ terzi tal-proprjetà tat-testatur.

Jekk ikun hemm dixxendenti, kif ukoll konjuġi li jibqa' ħaj, is-sehem riżervat tal-konjuġi ikun daqs is-sehem riżervat ta' kull wild. F'dan il-każ, is-sehem disponibbli jkun ta' terz tal-proprjetà fil-każ ta' wild wieħed, kwart fil-każ ta' żewġ ulied u wieħed minn sitta tal-proprjetà fil-każ ta' tliet ulied jew aktar.

Jekk it-testatur ma jħallux dixxendenti warajh, is-sehem riżervat tal-konjuġi ikun in-nofs jekk il-konjuġi ikun l-uniku werriet, jew terz jekk ikun hemm ġenituri ħajjin tal-mejjet.

Is-sehem riżervat tal-ġenituri jew ġenituri li jkunu għadhom ħajjin huwa ta' terz.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Il-prinċipji li ġejjin japplikaw għall-eliġibbiltà ta' wirt, skont il-każ speċifiku:

- **F'każ li l-mejjet ma jkunx miżżewweġ u ma jkollux tfal**, il-ġenitur jew ġenituri li jkunu għadhom ħajjin jirċievi jew jirċievu ishma indaqs tal-proprjetà (l-Artikolu 6 tal-Att ta' Suċċessjoni, ZN). Jekk il-mejjet ikun ħalla warajh biss axxendenti mifruda minnu b'żewġ generazzjonijiet jew aktar, dawk li jkunu l-eqreb għall-mejjet jirtu ishma indaqs (l-Artikolu 7 ZN). Jekk ikun hemm biss aħwa li jkunu għadhom ħajjin, huma jirtu ishma indaqs (l-Artikolu 8(1) ZN). Jekk ikun hemm aħwa superstiti, kif ukoll axxendenti mifruda b'żewġ generazzjonijiet jew aktar, tal-ewwel jirċievu żewġ terzi tal-proprjetà u tal-aħħar terz (l-Artikolu 8 (2) ZN).
- **F'każ li l-mejjet ma jkunx miżżewweġ iżda jkun ħalla ulied warajh**, dawn jirtu ishma indaqs (l-Artikolu 5(1) ZN). Is-sehem ta' wild li jkun miet qabel jgħaddi għad-dixxendenti skont l-ordni ta' suċċessjoni (rappreżentazzjoni).
- **F'każ li l-mejjet iħalli warajh konjuġi** iżda ma jkollux ulied, axxendenti, aħwa jew id-dixxendenti tagħhom, il-konjuġi jiret jew tiret il-proprjetà kollha (l-Artikolu 9 ZN).

Meta l-konjuġi jiret jew tiret il-proprjetà tal-mejjet, flimkien mal-axxendenti jew l-aħwa jew id-dixxendenti tagħhom, il-konjuġi jiret jew tiret nofs il-proprjetà, sakemm is-suċċessjoni ssejtni anqas minn għaxar snin wara ż-żwieġ. Fil-każ kuntrarju, il-konjuġi jiret jew tiret żewġ terzi tal-proprjetà. Meta l-konjuġi jiret jew tiret il-proprjetà tal-mejjet, flimkien mal-axxendenti u l-aħwa jew id-dixxendenti tagħhom, il-konjuġi jiret jew tiret terz tal-proprjetà fl-ewwel każ, u żewġ terzi fit-tieni każ.

- **F'każ li l-mejjet ikun ħalla warajh konjuġi u ulied**, il-konjuġi u l-ulied jirtu ishma indaqs (l-Artikolu 9(1) ZN).

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Ma hemm l-ebda proċedura speċifika dwar kif il-werriet jaċċetta s-suċċessjoni.

Il-persuna li jkollha fil-pussess tagħha testament miktub bl-idejn għandha tftitex il-pubblikazzjoni tiegħu minn nutar malli ssir taf bil-mewt tat-testatur.

Kull parti interessata tista' tapplika quddiem il-ġudikant tad-distrett fejn tinfetaħ is-suċċessjoni biex jiffissa skadenza biex it-testament jiġi ppreżentat għall-pubblikazzjoni min-nutar.

In-nutar jippubblika t-testament billi jfassal dikjarazzjoni li jkun fiha deskrizzjoni tal-kundizzjoni tat-testament u jagħmel nota tal-fatt li jkun infetaħ. Id-dikjarazzjoni tiġi ffirmata mill-persuna li tkun ippreżentat it-testament u min-nutar. Il-karta li fuqha jkun miktub it-testament tinhemeż mad-dikjarazzjoni u kull paġna tiġi ffirmata mill-persuni msemmija hawn fuq.

Jekk it-testament ikun ingħata lin-nutar biex jinżamm għandu (l-Artikolu 25(2) ZN), il-passi msemmija hawn fuq isiru min-nutar ikkonċernat.

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Is-suċċessjoni ssejtn hekk kif tiġi aċċettata. L-aċċettazzjoni ssejtn mal-ftuħ tas-suċċessjoni.

L-aċċettazzjoni tista' ssejtn bil-mili ta' applikazzjoni bil-miktub lill-ġudikant tad-distrett fid-distrett fejn tkun infetħet is-suċċessjoni. F'dan il-każ, l-aċċettazzjoni tiddaħħal f'registru speċjali.

Jitqies li l-aċċettazzjoni tkun saret meta werriet jieħu azzjoni li tindika b'mod ċar l-intenzjoni tiegħu li jaċċetta s-suċċessjoni jew meta werriet jaħbi proprjetà li wiret. Fil-każ tal-aħħar, il-werriet jitlef id-dritt tas-sehem tiegħu tal-proprjetà moħbija.

Fuq talba ta' xi parti interessata, il-ġudikant tad-distrett, wara li jkun sejjaħ għall-persuna intitolata li turet, jistabbilixxi perjodu ta' żmien massimu biex dik il-persuna tiddikjara li tkun aċċettat is-suċċessjoni jew li tkun ċedietha. Jekk ikun ingab xi każ quddiem il-qorti kontra l-werriet, l-iskadenza tiġi ffissata mill-qorti li tkun qed tisma' l-każ.

Jekk il-werriet ma jwegibx fil-perjodu massimu stabbilit, huwa jitlef id-dritt li jaċċetta s-suċċessjoni.

Id-dikjarazzjoni tal-aċċettazzjoni tiddaħħal f'registru speċjali tal-qorti.

Meta suċċessjoni tiġi rrinunzjata, tiġi segwita l-istess proċedura u tiġi registrata bl-istess mod.

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

Tapplika l-proċedura tal-aċċettazzjoni jew ta' rinunzja ta' wirt.

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Ma hemm l-ebda proċedura speċjali għar-rinunzja jew għall-aċċettazzjoni ta' sehem riżervat. Werriet li jkun intitolat għal sehem riżervat iżda li ma jkunx f'pożizzjoni li jirċievih kollu kemm huwa minħabba għotjiet jew rigali, jista' japplika quddiem il-qorti biex dawn l-għotjiet jew rigali jitnaqqsu sal-livell neċessarju biex is-sehem riżervat ikun sħiħ wara li jiġu rkuprati l-legati u r-rigali li jkunu saru lill-werriet ikkonċernat, hliet għal rigali ordinarji.

F'każ li werriet, li s-sehem riżervat tiegħu jkun affettwat hażin, jeżerċita d-drittijiet ta' suċċessjoni kontra persuni li ma jkunux werrieta legali, il-werriet ikun irid aċċetta s-suċċessjoni abbażi ta' deskrizzjoni dettaljata tal-proprjetà.

Sabiex ikun jista' jiġi ffissat is-sehem disponibbli u l-ammont tas-sehem riżervat tal-werriet, l-assi kollha proprjetà tat-testatur fil-mument ta' mewtu jinġabru fil-patrimonju wara li jkunu tnaqqsu d-djun u kull zieda fil-wirt skont l-Artikolu 12(2) tal-Att tas-Suċċessjoni. Jiżiedu mbagħad ir-rigali, hliet għal rigali ordinarji, skont l-istatus tagħhom fil-mument li jkunu ngħataw u l-valur tagħhom fil-mument li tinfetaħ is-suċċessjoni fil-każ ta' proprjetà immobbli, jew fil-mument li jkunu ngħataw fil-każ ta' proprjetà mobbli.

Id-dispożizzjonijiet testamentarji jitnaqqsu fuq bażi *pro rata* mingħajr ma ssir differenzjazzjoni bejn werrieta u legatarji, sakemm it-testatur ma jkunx iddikjara mod ieħor.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Il-modi prinċipali ta' kif il-patrimonju jiġi likwidat huma diviżjoni ġudizzjarja jew volontarja. Kull koproprietarju għandu d-dritt ta' diviżjoni, ikun xi jkun id-daqs ta' sehm.

Id-diviżjoni volontarja ssir bil-kunsens tal-koproprietarji kollha u tiegħu l-forma ta' kuntratt. Skont l-Artikolu 35(1) tal-Att tas-Sjieda, id-diviżjoni volontarja tal-proprjetà mobbli li tkun tiswa aktar minn BGN 50 jew ta' proprjetà immobbli, għandha ssir bil-miktub u l-firem għandhom jiġu notarizzati. Fil-każ ta' diviżjoni volontarja, kull sehem nozzjonali tal-koproprietarji fil-patrimonju komuni jsir dritt ta' sjieda separat u indipendenti fuq sehem reali tal-assi li jkunu proprjetà komuni.

Id-diviżjoni ġudizzjarja ssir taħt proċediment speċjali stabbilit bl-Artikolu 341 *et seq* tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. Ma hemmx perjodu preskrittiv sabiex issir talba għad-diviżjoni tal-assi. Dawn il-proċedimenti kontenzjużi jinvolvu żewġ stadji.

L-ewwel stadju jikkonċerna l-ammissibbiltà ta' diviżjoni.

Il-kowerriet li jitlob għad-diviżjoni jressaq rikors bil-miktub quddiem il-qorti distrettwali, li jehmeż miegħu:

1. iċ-ċertifikat tal-mewt tat-testatur u ċ-ċertifikat ta' suċċessjoni;

2. ċertifikat jew evidenza oħra bil-miktub rigward il-patrimonju;
3. kopji tar-rikors u ta' dak meħmuż miegħu, għall-kowerrjeta l-oħra.

Matul l-ewwel sessjoni tal-qorti, kull kowerrjet ieħor jista' jagħmel rikors biex assi oħra jiġu inkluzi fil-patrimonju. Huwa wkoll matul l-ewwel sessjoni tal-qorti li kull kowerrjet jista' jikkontesta d-dritt ta' xi kowerrjet ieħor li jkollu sehem mid-diviżjoni, id-daqs tas-sehem tiegħu jew l-inkluzjoni ta' xi assi fil-patrimonju.

Fi proċedimenti dwar id-diviżjoni, il-qorti tisma' tilwim rigward l-oriġini, l-adozzjonijiet, it-testmenti, l-awtenticità ta' evidenza bil-miktub jew ir-rikorsi biex jitnaqqas l-ammont ta' dispożizzjonijiet testamentari jew ta' rigali.

L-ewwel stadju jintemm b'deċiżjoni dwar l-ammissibilità tad-diviżjoni. Il-qorti tiddetermina liema assi jiġu diviżi fost liema persuni u s-sehem ta' kull kowerrjet. Meta jiġi deċiż li diviżjoni ta' proprjeta' immobbli tkun ammissibbli, il-qorti tiddeċiedi wkoll dwar liema kodiviżur għandu jeħodha.

Fl-istess deċiżjoni, jew f'xi deċiżjoni warajha, jekk werriet wieħed jew aktar ma jużawx il-patrimonju skont id-drittijiet ta' suċċessjoni tagħhom, il-qorti tista', wara talba minn werriet, tiddeċiedi liema werrieta għandhom jużaw liema assi, sakemm titlesta d-diviżjoni, jew liema ammonti għandhom iħallsu l-werrieta l-oħra għall-użu.

It-tieni stadju hija d-diviżjoni nfisha. L-ishma jiġu ddefiniti u jiġu allokati assi speċifiċi għas-sjeda esklussiva tal-kodiviżuri individwali. Dan isir billi tiffassal dikjarazzjoni ta' diviżjoni u billi tittella' x-xorti. Il-qorti tfassal id-dikjarazzjoni ta' diviżjoni abbażi ta' opinjoni esperta skont l-Att ta' Suċċessjoni. Wara li tkun fasslet l-abbozz ta' dikjarazzjoni ta' diviżjoni, il-qorti tibgħat għall-partijiet biex tipprezentahom id-dikjarazzjoni u biex tisma' l-oġġezzjonijiet tagħhom. Wara dan, il-qorti tfassal u tippromulga d-dikjarazzjoni finali ta' diviżjoni f'sentenza tal-qorti. Wara li s-sentenza dwar id-dikjarazzjoni ta' diviżjoni tidhol fis-seħħ, il-qorti tibgħat għall-partijiet biex itellgħu x-xorti. Il-qorti tista' tiddividi l-assi li jintirtu fost il-kodiviżuri mingħajr ma tittella' x-xorti jekk ikun jidher li l-individwazzjoni tal-ishma, jew li tittella' x-xorti, ma jkunx possibbli jew ikun inkonvenjenti.

Jekk xi ass ikun indiviżibbli u ma jkunx jista' jiġi allokat lil xi sehem, il-qorti tordna li dan jinbiegħ f'irkant pubbliku. Il-partijiet fid-diviżjoni jistgħu jieħdu sehem f'dan l-irkant.

Meta l-ass indiviżibbli jkun akkomodazzjoni li kienet il-proprjeta' ta' komunità matrimonjali li tkun inħallet mal-mewt ta' konjuġi jew ma' divorzju u l-konjuġi li jifdal, jew l-ekskonjuġi, li jkollu d-drittijiet tal-ġenitur fuq ulied imwielta fiż-żwieġ ma jkollux akkomodazzjoni tiegħu, il-qorti tista', fuq talba ta' dak il-konjuġi, tuża l-akkomodazzjoni bħala sehem, u tissodisfa l-ishma tal-kodiviżuri l-oħra bi proprjetajiet oħra jew inkella bi flus kontanti.

Meta l-ass indiviżibbli jkun akkomodazzjoni, kull kodiviżur li jkun qed jgħix fiha meta tkun infetħet is-suċċessjoni u li ma jkollu l-ebda akkomodazzjoni oħra jista' japplika biex din tiġi allokata mas-sehem tiegħu, u l-ishma tal-kodiviżuri l-oħra jiġu ssodisfati bi proprjetajiet oħra jew inkella bi flus kontanti. Jekk diversi kodiviżuri jkunu jissodisfaw dawn il-kundizzjonijiet u jkollhom pretensjoni għall-proprjeta', tingħata preferenza lill-persuna li toffri l-oġġla prezz.

It-talba għall-assenjament tista' tiġi pprezentata mhux aktar tard mill-ewwel sessjoni tal-qorti wara li tidhol fis-seħħ id-deċiżjoni tal-qorti dwar l-ammissibilità tad-distribuzzjoni. L-ass jiġi vvalutat bil-valur attwali tiegħu.

Fil-każ ta' sodisfazzjon bi flus kontanti, il-pagament, flimkien mal-imgħax statutorju, ikollu jsir fi żmien sitt xhur wara d-data li fiha d-deċiżjoni ta' assenjament tkun daħlet fis-seħħ.

Il-kodiviżur li jkun irċieva l-ass fis-sehem tiegħu isir il-proprjetarju hekk kif isir il-pagament fi flus kontanti, flimkien mal-imgħax statutorju, fi żmien il-perjodu ta' żmien stabbilit. Jekk ma jsirx il-pagament fi ħdan iż-żmien stabbilit dan iwassal biex id-deċiżjoni dwar l-assenjament issir nulla u bla effett skont il-liġi u l-ass jinħareġ għall-bejgħ f'irkant pubbliku. L-ass jista' jiġi allokat lil kodiviżur ieħor li jkun jissodisfa r-reqwiżiti u li jkun applika għal allokazjoni fi ħdan iż-żmien stabbilit, mingħajr ma jiġi offrut għall-bejgħ f'irkant pubbliku, sakemm il-kodiviżur l-ieħor iħallas immedjatament il-prezz ta' valutazzjoni, mnaqqas minnu l-valur tas-sehem tiegħu fih. Il-proċedimenti jiġu diviżi fost il-kodiviżuri l-oħra fuq bażi pro rata.

Il-proċedimenti ta' diviżjoni gudizzjarja jistgħu jiġu terminati u l-patrimonja jinħall permezz ta' arrangament li jilhqqu bejniethom il-partijiet, u approvat mill-qorti.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Persuna ssir werrieta jew legatarja mal-aċċettazzjoni tas-suċċessjoni. Qabel ma s-suċċessjoni tiġi aċċettata, il-persuna intitolata li tirt l-assi tista' tamministra l-patrimonju u tressaq azzjonijiet possessorji għall-preżervazzjoni tiegħu.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Bl-akkwist tas-sehem relevanti (sehem indiviż) tal-patrimonja tal-mejjet, kull werriet jew legatur jakkwista sehem nozzjonali tal-assi u d-djun tat-testatur, inkużi fil-patrimonju.

Il-werrieta li jaċċettaw is-suċċessjoni huma responsabbli għad-djun fuq il-patrimonju, skont id-daqs tal-ishma tagħhom.

Werriet li jkun aċċetta s-suċċessjoni abbażi ta' deskrizzjoni dettaljata jkun responsabbli biss għall-ammont mill-patrimonju li huwa jkun irċieva.

L-aċċettazzjoni tas-suċċessjoni abbażi ta' deskrizzjoni dettaljata trid tiġi ddikjarata bil-miktub quddiem il-ġudikant tad-distrett fi żmien tliet xhur mid-data li fiha l-werriet ikun sar jaf bil-ftuħ tas-suċċessjoni. Il-ġudikant tad-distrett jista' jtawwal l-iskadenza sa massimu ta' tliet xhur. L-aċċettazzjoni tiddaħħal f'reġistru speċjali tal-qorti.

Persuni li jkunu legalment mhux kapaċi, il-gvern u organizzazzjonijiet mhux governattivi jaċċettaw is-suċċessjoni biss abbażi ta' deskrizzjoni dettaljata.

F'każ li werriet wieħed jaċċetta s-suċċessjoni abbażi ta' deskrizzjoni dettaljata, il-werrieta l-oħra jistgħu jibbenefikaw minnha, mingħajr ħsara għad-dritt tagħhom li jaċċettaw jew li jċedu s-suċċessjoni.

Id-deskrizzjoni dettaljata titfassal skont il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

It-traskrizzjonijiet ta' testmenti ppubbikati li jkunu jirrigwardjaw proprjetà immobbli u drittijiet ta' proprjetà immobbli jridu jkunu reġistrati. Fil-każ ta' testmenti universali, l-eżistenza ta' proprjetà immobbli fid-distrett relevanti tal-qorti tiġi ċċertifikata permezz ta' dikjarazzjoni li jkollha l-firma notarizzata tal-benefiċjarju u li tkun tidentifika l-proprjetajiet immobbli li tagħhom ikun konxju l-benefiċjarju fid-distrett relevanti tal-qorti. Id-dikjarazzjoni tiġi ppreżentata mat-testment lill-ġudikant ta' reġistrazzjoni fid-distrett fejn tkun tinsab il-proprjetà.

Il-ġudikant ta' reġistrazzjoni jagħti struzzjonijiet lill-uffiċċju ta' reġistrazzjoni fil-lokalità fejn tkun tinsab il-proprjetà immobbli biex jirreġistraha, billi l-atti soġġetti għar-reġistrazzjoni jitqiegħdu f'reġistri li jkunu aċċessibbli għall-pubbliku.

Żewġ kopji insinwati tat-testamenti li jirrigwardjaw proprjetà immobbli u drittijiet tal-proprjetà immobbli jiġu meħmuża mal-applikazzjoni għar-reġistrazzjoni.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Il-ħatra ta' amministratur mhix obligatorja. It-testatur jista' jassenja persuna waħda jew aktar li tkun legalment kapaċi biex taġixxi bħala amministratur.

Fuq talba ta' xi parti interessata, il-ġudikant tad-distrett tal-post fejn tinfetaħ is-suċċessjoni jista' jstabilixxi skadenza għaċ-ċessjonarju sabiex jaċċetta l-ħatra. Jekk il-perjodu ta' żmien jiskadi u ċ-ċessjonarju ma jkunx aċċetta l-ħatra, ċ-ċessjonarju jitqies bħala li ma jkunx aċċetta.

Il-ġudikant tad-distrett jista' jkeċċi l-amministratur jekk dan tal-aħħar ikun negligenti jew ikun sar inkapaċi, jew jaġixxi b'tali manjiera li tkun inkompatibbli mal-fiduċja li tkun ingħatatlu mill-amministratur.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija ta' qabel.

F'każ li l-mejjet ikun miet bla testment jew ma jkunx ħatar amministratur għat-testment tiegħu, kull persuna intitolata li taret tista' tamministra l-proprjetajiet u tressaq pretensjonijiet possessorji għall-preservazzjoni tagħhom, sakemm ikun hemm l-aċċettazzjoni tas-suċċessjoni.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-amministratur għandu jfassal deskrizzjoni dettaljata tal-assi, u jistieden lill-werrieta u lill-legatarji li jattendu.

L-amministratur jieħu f'idejha il-pussess tal-patrimonju u jamministra sakemm dan ikun neċessarju biex iseħħu d-dispożizzjonijiet testamentarji.

L-amministratur ma għandux il-poter li jaljena xi assi sakemm dan ma jkunx meħtieġ u permiss mill-ġudikant tad-distrett, li jieħu deċiżjoni wara li jkun sema' lill-werrieta.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Jekk it-testatur ikun ħalla warajh testament miktub bl-idejn, in-nutar jippubblika t-testament, u jiddeskrivi l-kundizzjoni tat-testament u jagħmel nota dwar il-ftuħ tiegħu.

Il-werrieta bil-liġi huma lleġġitimizzati b'ċertifikat ta' suċċessjoni maħruġ mis-sindku tal-municipalitá tal-aħħar indirizz permanenti tal-mejjet. Iċ-ċertifikati tas-suċċessjoni jinħarġu biss f'relazzjoni għall-persuni li kienu suġġetti għar-registrazzjoni fir-registru tal-popolazzjoni fid-data tal-mewt tagħhom u li għalihom ikun tfassal ċertifikat tal-mewt.

Iċ-ċertifikat jinħareġ skont l-Artikolu 24(2) tal-Att ta' Registrazzjoni Ċivili u tal-Artikolu 9 tar-Regolament dwar il-ħruġ ta' ċertifikati abbażi tar-registru tal-popolazzjoni. Iċ-ċertifikat jinħareġ għall-werriet bil-liġi, ir-rappreżentanti legali tiegħu jew partijiet terzi, sakemm dawn tal-aħħar ikollhom bżonu biex jeżerċitaw poteri legittimi jew ikunu awtorizzati espresement minn prokura notarizzata.

Id-dokumenti li għejjin huma meħtieġa biex ikun jista' jinħareġ iċ-ċertifikat:

- applikazzjoni bl-użu tal-formola taċ-ċentru ta' informazzjoni tar-registru ċivili (GRAO), li tispeċifika d-dettalji tal-werrieta tal-mejjet, li trid tiġi ppreżentata minn werriet jew persuna awtorizzata minn werriet;
- kopja taċ-ċertifikat tal-mewt (jekk ikun inħareġ min municipalitá oħra);
- id-dokument ta' identitá tal-applikant;
- prokura notarizzata jekk l-applikazzjoni tkun ippreżentata minn rappreżentant awtorizzat.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtoritá nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltá fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 11/12/2015

Informazzjoni ġenerali - Repubblika Ċeka

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa originali ta' din il-paġna [CS](#) għiet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testament, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertá li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtoritá hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtoritá kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprietá immobbli?

- 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
- 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
- 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Modi ġenerali ta' kif tfassal testament

It-testmenti jtfasslu bil-miktub ħlief f'ċirkostanzi eċċezzjonali. It-testmenti ma hemmx għalfejn ikunu datati, ħlief f'żewġ każijiet: 1) jekk it-testatur ikun għamel bosta testmenti li jkunu kuntradittorji u li ma joqogħdux flimkien; 2) jekk l-effetti ġuridiċi ta' testament ikunu jiddependu mill-mument effettiv li tfasslu fih. Skont il-liġi Ċeka, testmenti *unica charta* ta' iktar minn persuna waħda mhumiex ammissibbli.

Skont il-liġi Ċeka, testament jista' jsir b'wieħed mill-modi li ġejjin:

- a) testament miktub u ffirmat mit-testatur b'idu;
- b) it-testatur jista' wkoll ifassal testament mhux b'idu jekk ikun iffirmit minnu stess u żewġ xhieda preżenti simultanjamment jiddikjaraw lid-dokument ikun fih l-aħħar xewqat tiegħu. Ix-xhieda jiffirmaw id-dokument u jehmžu stqarrija li huma xhieda, flimkien ma' informazzjoni li tagħmilha possibbli li jiġu identifikati;
- c) testatur għami jagħmel it-testment tiegħu quddiem tliet xhieda preżenti simultanjamment f'dokument li jrid jinqara b'mod li jinstema' minn xhud li ma jkunx kiteb it-testment. Jekk it-testatur ikollu diżabbiltà sensorja oħra u ma jkunx jaf jikteb jew jaqra, il-kontenut tat-testment irid jiġi kkomunikat lilu b'mezz ta' komunikazzjoni li jifhmu kemm hu u kemm ix-xhieda;
- d) it-testatur jista' wkoll ifassal testament fil-forma ta' att notarili.

Tfassil ta' testament f'każijiet speċjali

Ċerti regoli speċjali japplikaw meta testament isir f'kundizzjonijiet estremi, speċjalment f'ċirkostanzi ta' periklu għall-ħajja.

- a) Jekk, minħabba ċirkostanzi mhux mistennija, ħajjet it-testatur tkun f'periklu ċar u imminenti jew jekk it-testatur ikun xi mkien fejn, minħabba emerġenza (gwerri, diżastru naturali, eċċ.) il-kuntatt soċjali jkun paralizzat sal-punt li ma jstax jagħmel testament ħlief b'dan il-mod, huwa jkun jista' jagħmel it-testment oralment quddiem tliet xhieda preżenti simultanjamment. Testament orali jsir null u bla effett ladarba jgħaddu ġimagħtejn minn dakinhar li jkun sar, jekk it-testatur jibqa' ħaj.
- b) Jekk ikun hemm tħassib iġġustifikat li t-testatur jista' jmut qabel ma jagħmel testament quddiem nutar, testament jista' jsir quddiem żewġ xhieda mis-sindku tal-muniċipalità fejn ikun it-testatur. Dan it-testment jibqa' validu għal tliet xhur mill-mument li t-testatur ikun jista' jagħmel testament quddiem nutar. Dan it-testment huwa magħruf bħala t-"testment dorf".
- c) Testament jista' jsir abbord inġenju tal-ajru jew bastiment navali Ċek, meta jkun hemm bażijiet serji għal dan, fil-preżenza ta' żewġ xhieda mill-persuna inkarigata mill-inġenju tal-ajru jew bastiment jew ir-rappreżentant tagħha. Il-validità ta' dan it-testment huwa wkoll limitat għal tliet xhur.
- d) It-testment ta' suldat li jkun involut f'kunflitt armat jista' jiġi rreġistrat mill-kmandant tal-unità jew uffiċjal ieħor fil-preżenza ta' żewġ xhieda. Bħal fil-każijiet preċedenti, dan it-testment jibqa' validu għal mhux aktar minn tliet xhur.

Kuntratt tas-suċċessjoni

Kuntratt tas-suċċessjoni, testatur li jkun tal-età u jkollu kapaċità ġuridika sħiħa jista' jinnomina werriet jew legatarju, li jista' jkun il-parti kontraenti l-oħra jew parti terza. It-testatur ma jistax iħassar kuntratt tas-suċċessjoni unilaterament.

Testatur ma jistax jiddisponi iktar minn tliet kwarti tal-patrimonju tiegħu b'kuntratt tas-suċċessjoni; kwart tal-patrimonju jrid jibqa' liberu, għalkemm it-testatur jista' jagħmel testment rigward dak il-kumplament tal-patrimonju.

Koppji miżżewġin jistgħu jinnominaw lil xulxin bħala werrieta f'kuntratt tas-suċċessjoni. Jista' jkun hemm qbil li d-drittijiet u d-dmirijiet f'kuntratt tas-suċċessjoni jiġu annullati f'każ ta' divorzju.

Kuntratt tas-suċċessjoni jista' jiffassal biss fil-forma ta' strument awtentiku, jiġifieri att notarili.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Ir-Regjistru Ċentrali tat-Testamenti kien stabbilit fl-2001. Mill-1 ta' Jannar 2014, wara r-rikodifikazzjoni tad-dritt privat fir-Repubblika Ċeka, ir-registru tat-testamenti ġie sostitwit b'Registru tal-Atti Ġuridiċi wara l-Mewt. Dan ir-registru huwa lista kompjuterizzata miżmuma, immexxija u amministrata mill-Kamra Notarili tar-Repubblika Ċeka. L-istrumenti fl-atti ġuridiċi ta' testatur li ġejjin, li jsiru f'każ ta' mewt, ikunu rregistrati fir-Regjistru tal-Atti Ġuridiċi wara l-Mewt:

- testment, *addendum*, jew kuntratt tas-suċċessjoni;
- dikjarazzjoni ta' diżeredazzjoni u dikjarazzjoni li tiddikjara li l-werriet skont is-suċċessjoni ereditarja statutorja ma jkunx se jieħu l-pussess tal-patrimonju;
- ordni għal arranġament ta' ta' saldu uniku nett fir-rigward ta' sehem mis-suċċessjoni, sakemm dan l-ordni ma jkunx fit-testment;
- in-nomina ta' amministratur, sakemm ma jkunx nominat fit-testment;
- ftehim dwar ir-rinunza ta' dritt ta' suċċessjoni;
- il-kanċellazzjoni ta' atti ġuridiċi msemmija fis-subparagrafi a) sa e).

Jekk nutar ifassal wieħed mill-istrumenti ta' fuq fil-forma ta' att notarili jew jekk nutar ikun irċieva strument tali imma mhux fil-forma ta' att notarili biex jinżamm f'kustodja notarili, huwa jdaħħal informazzjoni dwar dak l-istrument u dwar dik il-persuna li tkun fasslitu fir-registru msemmi fuq permezz ta' trażmissjoni elettronika tad-dejta.

Strumenti dwar atti ġuridiċi tat-testatur f'każ ta' mewt li ma jkunux atti ġuridiċi jiġu rregistrati biss jekk ikunu f'kustodja notarili.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Sehem riżervat – informazzjoni ġenerali

Il-werrieta obligatorji ta' testatur huma l-qraba tiegħu f'ordni dekrexxenti. Werriet obligatorju li (i) ma jkunx irrinunzja għal dritt ta' suċċessjoni jew dritt ta' sehem riżervat; (ii) ikun werriet eliġibbli; u (iii) ma kienx effettivament diżeredat huwa intitolat għal sehem riżervat jew għas-supplimentazzjoni tiegħu jekk ikun kompletament jew parzjalment tħalla barra mit-testatur fit-trasferiment *causa mortis*, jiġifieri ma jirċevix, fil-forma ta' sehem mis-suċċessjoni jew legat, wirt li, bħala valur, huwa daqs is-sehem riżervat tiegħu. Il-konjuġi superstiti u kull qarib fl-ordni axxendenti mhumix werrieta obligatorji. Qraba minuri fl-ordni dekrexxenti jridu jirċievu tal-inqas l-ekwivalenti ta' tliet kwarti tas-sehem statutorju tas-suċċessjoni; qraba adulti fl-ordni dekrexxenti jridu jirċievu tal-inqas kwart is-sehem statutorju tas-suċċessjoni. Jekk it-testament jikkontradixxi dan u jekk it-testatur ma jkunx iddiżereda werriet obligatorju għar-raġunijiet definiti fil-liġi, werriet obligatorju jkun intitolat għall-ħlas ta' somma flus li tkun daqs il-valur tas-sehem riżervat tiegħu. Jekk it-testatur ikun armel b'zewġt itfal, is-sehem tas-suċċessjoni ta' kull wieħed mit-tfal ikun ta' nofs. Jekk wieħed minnhom ikun taħt l-età, is-sehem riżervat tiegħu ikun ta' tliet ottavi; għal qarib adult fl-ordni dekrexxenti, is-sehem riżervat huwa ta' ottav.

Każijiet speċjali

Jekk werriet obligatorju ikun (konxjament) tħalla barra minn testment mingħajr ma jkun ġie diżeredat, imma jkun għamel atti li jissodisfaw r-raġunijiet statutorji għad-diżeredazzjoni, dik l-omissjoni tiġi ttrattata bħala diżeredazzjoni effettwata taċitament u bi dritt, u f'din is-sitwazzjoni l-qarib fl-ordni dekrexxenti ma jkollux dritt għal sehem riżervat.

Jekk werriet obligatorju jithalla barra minn testment biss minħabba li t-testatur, fit-trasferiment *causa mortis*, ma kienx jaf bih (eż. it-testatur kien mingħalih li dan il-qarib fl-ordni dekrexxenti kien miet, jew ma kienx jaf li persuna partikolari kienet qariba tat-testatur f'ordni dekrexxenti), dak il-werriet obligatorju jkun intitolat għas-sehem riżervat li jkollu dritt għalih skont il-liġi.

Possibilità ta' rinunzja għal dritt għal sehem riżervat

Werriet obligatorju jista' jirrinunzja għad-dritt għal sehem riżervat bi ftehim formali mat-testatur imfassal fil-forma ta' att notarili. Dritt ta' suċċessjoni jista' jiġi rinunzjat ukoll għall-benefiċċju ta' persuna oħra bl-istess mod. Ir-rinunzja għall-benefiċċju ta' dik il-persuna l-oħra tkun valida jekk isir werriet.

Ir-rinunzja u ċ-ċessjoni tas-suċċessjoni (suċċessjoni tista' tiġi ċeduta minn werriet li ma jkunx irrinunzja għaliha) għandhom jiġu dintinti mir-rinunzja ta' dritt għas-suċċessjoni jew ta' dritt għal sehem riżervat abbażi ta' ftehim magħmul mat-testatur (meta kien għadu ħaj) fil-forma ta' att notarili. Suċċessjoni ma tistax tiġi rinunzjata qabel il-mewt tat-testatur.

Restrizzjonijiet oħra

Testatur jista', f'testament, jispeċifika kundizzjonijiet, istruzzjonijiet taż-żmien, jew ordnijiet, jew jitlob li, wara mewt ta' werriet, is-suċċessjoni tgħaddi għand werriet ieħor (fedekommess). Madankollu, tali klawżoli ma jridx ikollhom l-għan manifest li jiffastidjaw lill-werriet jew legatarju b'mod viżiblament arbitrarju min-naħa tat-testatur u ma jridux ikunu palpabilment kontra l-ordni pubbliku.

Filwaqt li testatur ma jistax jordna li werriet jew legatarju jiżżewweġ, ma jiżżewwiġx jew jibqa' fi żwieġ, huwa jista' jistabbilixxi dritt għal xi ħadd li jdm għand dik il-persuna sakemm tiżżewweġ.

Jekk il-werrieta kollha (jew suċċessuri fil-linja tal-fedekommessi) ikunu l-kontemporanji tat-testatur, is-sekwenza li biha, skont it-trasferiment *causa mortis* tat-testatur, dawn il-werrieta jissuċċedu lil xulxin (b'ċerti kundizzjonijiet) mhijiex ristretta. Jekk, fil-mument tal-mewt tat-testatur, werriet ikun għadu mhux ħaj, is-sekwenza tal-werrieta definita mit-testatur tintemm ladarba l-ewwel wieħed minn dawn il-werrieta jassumi s-suċċessjoni.

Il-fedekommess jintemm mhux iktar tard mill-iskadenza ta' mitt sena mill-mewt tat-testatur. Madankollu, jekk werriet fil-linja tal-fedekommessi jkun assumu s-suċċessjoni wara mewt il-werriet li jkun il-kontemporanju tat-testatur, il-fedekommess jintemm biss wara li l-ewwel minn dawn il-werrieta fil-linja jassumi s-suċċessjoni.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Jekk il-persuna deċeduta ma tkunx għamlet testament, jirtu l-werrieta tagħha skont il-ligi f'sitt klassijiet tas-suċċessjoni. Il-persuni f'dawn il-klassijiet jiġu kkunsidrati bħala werrieta fi stadji, ibbażati fuq il-klassi tagħhom. Il-werrieta mill-klassijiet iktar baxxi jeskludu lill-werrieta mill-klassijiet ogħla, eż. jekk il-werrieta fl-ewwel klassi tas-suċċessjoni jirtu, il-werrieta fit-tieni klassi ma jirtu xejn. Huwa biss f'każ li l-werrieta tal-ewwel klassi tas-suċċessjoni ma jirtux li l-wirt jgħaddi għand il-werrieta tat-tieni klassi. L-ishma mis-suċċessjoni msemmija fil-ligi tapplika biss f'każ li l-werrieta ma jilhqax ftehim differenti quddiem qorti. Jekk il-persuna deċeduta ma tkunx fasslet dispożizzjoni ta' trasferiment *causa mortis* (testament, kuntratt tas-suċċessjoni jew *addendum*), jew jekk il-persuna deċeduta tippermetti dan (ma tkunx ipprojbietu) fid-dispożizzjoni tat-trasferiment *causa mortis*, il-werrieta jistgħu jaqsmu l-patrimonju kif jixtiequ bi qbil reċiproku quddiem il-qorti.

Klassijiet tas-suċċessjoni

Fl-ewwel klassi tas-suċċessjoni, it-tfal tal-persuna deċeduta u l-konjuġi jirtu daqs xulxin. Jekk il-persuna deċeduta u l-konjuġi tagħha kellhom assi matrimonjali komuni, il-qorti l-ewwel taqşam l-assi matrimonjali komuni biex porzjon minn dawn l-assi tmur għand il-konjuġi superstiti u parti (tipikament nofs) tkun inkluża fil-wirt. Assi li jmorru fil-wirt jintirtu mill-konjuġi u t-fal tal-persuna deċeduta f'sehem indaqs. Sehem il-konjuġi ma jkunx jinkludi oġġetti mixtrija mill-konjuġi waqt id-diviżjoni tal-assi komuni. Fir-Repubblika Ċeka, il-Kodiċi Ċivili ma jagħmel l-ebda distinzjoni bejn tfal li jitwiieldu fiż-żwieġ u tfal li jitwiieldu barra ż-żwieġ, jew bejn tfal bijoloġiċi u tfal adottati.

Jekk xi ħadd mit-tfal tal-persuna deċeduta ma jirtix (eż. jekk jirrinunzja sehem mill-wirt waqt li t-testatur ikun għadu ħaj, jekk jirrinunzja għas-suċċessjoni wara mewt it-testatur jew jekk imut qabel it-testatur), is-sehem mis-suċċessjoni li kienet tmur għand dak il-wild jintiret mit-tfal tiegħu f'sehem indaqs. L-istess regola tapplika għal qraba iktar imbiegħda fl-ordni dekrexenti.

Jekk il-persuna deċeduta ma kinitx miżżewġa, imma kella t-fal, il-patrimonju kollu tal-persuna deċeduta jintiret mit-tfal tagħha (jew il-qraba tagħhom f'ordni dekrexenti – ara iktar 'il fuq). Madankollu, jekk il-persuna deċeduta kienet miżżewġa, imma ma kellhiex tfal, il-konjuġi tal-persuna deċeduta ma jirtix il-patrimonju kollu, imma jiret flimkien mal-werrieta tat-tieni klassi tas-suċċessjoni.

Fit-tieni klassi tas-suċċessjoni, il-werrieta huma l-konjuġi tal-persuna deċeduta, il-ġenituri tal-persuna deċeduta u min ikun għex f'koabitazzjoni mal-persuna deċeduta għal tal-inqas sena qabel mewtha, u għalhekk ikun ħa ħsieb l-abitazzjoni flimkien mal-persuna deċeduta, jew kien dipendenti mill-persuna deċeduta għall-manteniment tiegħu. Dawn kollha, ħlief il-konjuġi, jirtu f'sehem indaqs. Il-konjuġi tal-persuna deċeduta, madankollu, jiret tal-inqas nofs il-patrimonju. Għalhekk, jekk il-persuna deċeduta kienet miżżewġa u l-ġenituri tagħha għadhom it-tnejn ħajjin, il-konjuġi jiret nofs il-patrimonju u l-ġenituri jirtu kwart kull wieħed.

Il-konjuġi u kull ġenitur jistgħu, fit-tieni klassi tas-suċċessjoni, jirtu l-patrimonju kollu. Madankollu, jekk il-persuna deċeduta kienet tikkoabita, imma la kienet miżżewġa u lanqas ma kellha tfal, il-koabitant ma jirtix il-patrimonju kollu, imma jiret flimkien mal-werrieta l-oħrajn tat-tielet klassi tas-suċċessjoni.

Fit-tielet klassi tas-suċċessjoni, ħut il-persuna deċeduta u l-koabitant jirtu daqs xulxin. Jekk xi ħadd mill-aħwa ma jiritx, sehmu jintret mit-tfal tiegħu, jiġifieri n-neputijiet tal-persuna deċeduta (għal darba oħra daqs xulxin). Kull wieħed minn dawn il-werrieta jista' jiret il-patrimonju kollu.

Jekk il-wirt ma jmurx għand ħut il-persuna deċeduta jew il-koabitant tagħha, fir-raba' klassi ta' suċċessjoni jkunu n-nanniet tal-persuna deċeduta li jirtu sehem indaqs.

Jekk ħadd min-nanniet tad-deċedut ma jiret, fil-ħames klassi tas-suċċessjoni l-wirt jgħaddi għand in-nanniet tal-ġenituri tal-persuna deċeduta (jiġifieri l-bużnanniet). In-nanniet ta' missier il-persuna deċeduta jirċievu nofs il-wirt, in-nanniet ta' omm il-persuna deċeduta jirċievu n-nofs l-ieħor. Iż-żewġ pari ta' nanniet jaqsmu n-nofs li jmisshom f'sehem indaqs.

Jekk membru ta' koppja ma jiritx, l-ottav rilaxxat imur għand il-membru l-ieħor. Jekk ħadd mill-koppja ma jiret, dak il-kwart imur għand il-koppja l-oħra mill-istess naħa. Jekk l-ebda koppja tal-istess naħa ma tiret, il-wirt ikun imiss lill-koppji tan-naħa l-oħra bl-istess proporzjon użat biex jaqsam in-nofs tal-wirt li jkun imiss lilhom direttament.

Fl-aħħar nett, fis-sitt klassi tas-suċċessjoni, jekk ħadd mill-werrieta msemmija hawn qabel ma jiret, il-wirt jgħaddi għand it-tfal tat-tfal ta' ħut il-persuna deċeduta (it-tfal tan-neputijiet) u t-tfal tan-nanniet tal-persuna deċeduta (iz-zijiet). Jekk xi ħadd miz-zijiet ma jiritx, sehmu jintret mit-tfal tiegħu (il-kuġini tal-persuna deċeduta).

Jekk ħadd mill-werrieta ma jiret, l-assi jmissu lill-Istat, li jitqies bħala l-werriet.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legal?

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Qorti distrettwali għandha l-ġurisdizzjoni li tittratta l-proċedimenti tas-suċċessjoni kollha (inkluż ir-rifjut jew l-aċċettazzjoni tas-suċċessjoni, legal, jew it-talba għal sehem riżervat). B'konformità ma' skeda tax-xogħol predefinita, il-qorti taħtar nutar biex imexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni. Dak in-nutar imbagħad jaġixxi u jieħu deċiżjonijiet fil-proċedimenti f'isem il-qorti. Il-liġi Ċeka ma tippermettix lill-partijiet fil-proċedimenti tas-suċċessjoni li jagħzlu n-nutar tagħhom.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Il-qrati Ċeki jismgħu kawzi tas-suċċessjoni jekk il-persuna deċeduta, fil-mument ta' mewtha, kellha residenza abitwali fir-Repubblika Ċeka jew kellha proprjetà immobbli fir-Repubblika Ċeka.

Għalhekk, dik il-proprjetà immobbli tkun sottomessa għall-qrati Ċeki anke jekk il-persuna deċeduta ma kinitx residenti abitwali fir-Repubblika Ċeka.

F'każijiet oħrajn, il-qrati Ċeki jittrattaw il-proċedimenti tas-suċċessjoni jekk:

a) ikun hemm assi li tħallaw fir-Repubblika Ċeka minn ċittadin Ċek li huwa residenti abitwali f'pajjiż ieħor u wieħed mill-werrieta li jkun residenti abitwali fir-Repubblika Ċeka jirrikorri quddiem il-qrati Ċeki biex jiftħu l-proċedimenti tas-suċċessjoni; jew

b) Stat ieħor (illi kieku l-awtorità tiegħu kien ikollha l-ġurisdizzjoni biex tittratta l-proċedimenti tas-suċċessjoni) jirrifjuta li jittratta l-wirt jew ma jwieġeb xejn; jew

c) ma jkun hemm l-ebda relazzjoni reciproka fi kwistjonijiet tas-suċċessjoni bejn l-Istat illi kieku l-awtorità tiegħu kien ikollha l-ġurisdizzjoni biex tittratta l-proċedimenti tas-suċċessjoni u r-Repubblika Ċeka, jiġifieri jekk dak l-Istat ma jipprezentax il-wirt tat-testaturi residenti abitwali fir-Repubblika Ċeka li jinstemgħu fil-qrati Ċeki u li ma jagħtix effett ġuridiku lid-deċiżjonijiet meħuda mill-qrati Ċeki.

Ġurisdizzjoni

Jekk l-istituzzjoni kompetenti tkun il-qorti Ċeka, il-ġurisdizzjoni għas-smiġħ tal-proċedimenti tas-suċċessjoni tkun tal-qorti distrettwali li l-post tar-residenza permanenti jew residenza oħra tal-persuna deċeduta, kif irreġistrat fis-sistema ta' informazzjoni

rilevanti, ikunu fid-distrett tagħha. Jekk il-persuna deċeduta ma kellha l-ebda post tar-residenza rreġistrat, il-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni tkun dik tad-distrett ta' fejn kienet effettivament tgħix il-persuna deċeduta (fejn kien jinsab l-indirizz residenzjali tagħha). Jekk lanqas dak il-post ma jkun jista' jiġi identifikat, il-qorti kompetenti tkun dik tad-distrett fejn kienet l-aħħar.

Jekk il-persuna deċeduta ma kinitx residenti r-Repubblika Ċeka, il-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni tkun dik tad-distrett fejn il-persuna deċeduta kellha l-proprjetà immobbli. Jekk il-persuna deċeduta ma kellha l-ebda proprjetà immobbli fir-Repubblika Ċeka (u l-ġurisdizzjoni ma tistax tiġi ddeterminata b'wieħed mill-metodi ta' fuq), il-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni tkun dik tad-distrett dejn mietet il-persuna deċeduta (fejn instab il-katavru).

Il-ftuħ tal-proċedimenti tas-suċċessjoni minn qorti Ċeka

Qorti tiffaħ il-proċedimenti tas-suċċessjoni *ex officio* malli ssir taf bil-mewt tal-persuna deċeduta. L-imwiet jiġu nnotifikati lill-qorti kompetenti mir-reġistru. Madankollu, il-qorti tista' ssir taf bil-mewt ta' persuna deċeduta b'mezzi oħrajn, eż. mill-pulizija, minn faċilità tal-kura tas-saħħa jew minn xi wieħed mill-verrieta.

Qorti tiffaħ il-proċedimenti tas-suċċessjoni jekk tintalab tagħmel dan minn xi hadd li jeżerċita dritt għall-patrimonju bħala werriet. Jekk qorti tiskopri li ma jkollhiex ġurisdizzjoni ġeografika, hija tirrinwija l-kawża tal-wirt lill-qorti kompetenti. Kawżi ta' wirt jistgħu jiġu rinwijati lil qorti oħra wkoll f'dawk is-sitwazzjonijiet meta jkun xieraq li jsir hekk, eż. minħabba li l-verrieta tal-persuna deċeduta tkun residenti fid-distrett ta' qorti oħra.

L-andament tal-proċedimenti

L-ewwel nett, fl-inkjesti preliminari l-qorti tiġbor l-informazzjoni dwar il-persuna deċeduta, l-assi u d-dejn tagħha, il-grupp ta' werrieta u jekk il-persuna deċeduta hallett testment jew dispożizzjonijiet oħrajn ta' trasferiment *causa mortis*. Il-qorti normalment iġġib din l-informazzjoni minn listi pubbliċi, mir-reġistru tal-atti ġuridici wara l-mewt, mir-reġistru tad-dokumenti dwar l-assi matrimonjali u billi tinterroga lill-persuna inkarigata mill-funeral tal-persuna deċeduta.

Meta jkun meħtieġ mil-liġi jew għal raġunijiet oħra, il-qorti tiegħu azzjoni urġenti wkoll biex tippriserva l-patrimonju, jiġifieri b'mod partikolari billi tagħmel inventarju u tissiġilla l-patrimonju.

Ladarba jintemmu l-inkjesti preliminari, il-qorti tordna seduta u tgħarraf lill-verrieta potenzjali bid-dritt tas-suċċessjoni tagħhom u bid-dritt tagħhom li jitolbu li jithejja inventarju tal-assi tal-patrimonju. Jekk wieħed mill-verrieta jitlob inventarju tal-assi fil-patrimonju, il-qorti tordna li jsir.

Jekk il-persuna deċeduta kellha assi matrimonjali komuni, il-qorti – wara komunikazzjoni mill-partijiet – tfassal lista ta' dawn l-assi u lista tal-obbligazzjonijiet komuni, u tiddetermina l-valur tal-assi. Assi disputati mill-partijiet jitwarrbu. Il-konjuġi superstiti mbagħad ikollu l-opportunità li jilhaq ftehim mal-verrieta dwar id-diviżjoni tal-assi matrimonjali komuni. Dak il-ftehim jistipula liema assi jmorru għall-patrimonju u liema jibqgħu għand il-konjuġi superstiti (il-prinċipju li l-ishma taż-żewġ konjuġi jkunu ndaqqs ma hemmx għalfejn ikun rispettat). Huwa possibbli wkoll li jkun hemm ftehim li skont l-assi komuni kollha jmorru għand il-konjuġi superstiti, bl-ebda wieħed minn dawk l-assi ma jkun jifforma parti mill-patrimonju.

Il-ftehim dwar id-diviżjoni tal-assi matrimonjali komuni bejn il-verrieta u l-konjuġi superstiti ma jridx imur kontra l-liġi jew l-istruzzjonijiet tal-persuna deċeduta stabbilita fid-dispożizzjoni ta' trasferiment *causa mortis*. Inkella l-qorti ma tapprovax il-ftehim.

Jekk il-qorti ma tapprovax il-ftehim dwar id-diviżjoni tal-assi matrimonjali komuni, jew jekk ma jkun hemm l-ebda ftehim ta' dak it-tip, il-qorti taqsam l-assi matrimonjali komuni hi stess billi ssegwi r-regoli li ġejjin:

- a) l-ishma taż-żewġ konjuġi fl-assi li jridu jiġu diviżi jkunu l-istess;
- b) kull konjuġi jirrimborża r-riżorsi mill-assi komuni minfuqa għall-proprjetà esklussiva tiegħu;
- c) kull konjuġi għandu d-dritt li jitlob kumpens għar-riżorsi mill-proprjetà esklussiva tiegħu minfuqa f'assi komuni;
- d) tqis il-bżonnijiet tat-tfal dipendenti;
- e) tqis kif kull wieħed mill-miżżewġin ħa ħsieb il-familja, speċjalment kif ħa ħsieb it-tfal u d-dar matrimonjali;
- f) tqis kif kull wieħed mill-miżżewġin ta sehmu għall-akkwiżizzjoni u l-manutenzjoni tal-assi komuni.

Wara d-diviżjoni tal-assi matrimonjali, il-qorti tfassal lista ta' assi u obbligazzjonijiet tal-patrimonju. Meta tagħmel hekk, il-qorti tiġbor l-informazzjoni primarjament mill-verrieta u, jekk ikun ordnat inventarju tal-patrimonju, minn dak l-inventarju. Kull assi jew obbligazzjoni kontenzjuża jitwarrbu.

Il-qorti tivvaluta l-valur tal-assi tal-patrimonju, bħala regola, skont id-dikjarazzjonijiet fejn il-verrieta qablu. Huwa rari ħafna li ssir perizja għal dawn il-valutazzjonijiet.

Jekk il-persuna deceduta ma tkunx ħalliet dispożizzjoni ta' trasferiment *causa mortis*, il-verrieta jistgħu jaqblu dwar kif jaqsmu l-patrimonju kif jixtiequ huma. Il-qorti tikkonferma l-akkwiżizzjoni tal-wirt mill-verrieta skont dak il-ftehim. Fin-nuqqas ta' ftehim bħal dan, il-qorti tikkonferma l-wirt tagħhom skont il-proporzjonijiet derivati mill-liġi. Il-qorti taqşam il-patrimonju bejn il-verrieta hi stess jekk il-verrieta jitolbuha tagħmel hekk.

Jekk, fid-dispożizzjoni ta' trasferiment *causa mortis*, it-testatur jipprovi istruzzjonijiet dwar kif jinqasam il-patrimonju, il-qorti tikkonferma l-akkwiżizzjoni tal-patrimonju mill-verrieta skont dawk l-istruzzjonijiet. Inkella, il-verrieta jistgħu jaqblu dwar kif jaqsmu l-patrimonju bejniethom. Madankollu, il-verrieta jistgħu jaqblu dwar livelli differenti ta' ishma mis-suċċessjoni biss meta din il-possibiltà tkun konċessa espressament mit-testatur.

Jekk werriet obligatorju jasserixxi d-dritt tiegħu għal sehem riżervat, il-verrieta l-oħrajn jistgħu jaqblu ma' dak il-verriet dwar il-ħlas tas-sehem riżervat (ħlas ta' indennizz). Inkella, irid jiġi ordnat inventarju tal-patrimonju biex jiġi kkalkulat is-sehem riżervat.

Qabel ma tittieħed deċiżjoni dwar il-patrimonju, iridu jitressqu provi lill-qorti li l-legati dovuti ġew issodisfati u li l-legatarji ġew innotifikati bid-dritt tagħhom għal legat.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Mal-mewt ta' testatur, il-verrieta tiegħu għandhom dritt għas-suċċessjoni. Sakemm l-akkwiżizzjoni tal-assi mill-patrimonju ma tkunx posposta biex iżżomm ma' dispożizzjoni ta' trasferiment *causa mortis* tat-testatur, eż. minħabba kundizzjoni (werriet jikseb il-wirt malli jiggradwa mill-università) jew istruzzjonijiet dwar iż-żmien (mal-iskadenza ta' perjodu definit), il-verriet jew werrieta jirtu malli jmut it-testatur. Il-qorti tiddeċiedi min għandu jikseb il-wirt b'dan il-mod fuq il-bażi tar-riżultat tal-proċedimenti tas-suċċessjoni. Jekk it-testatur, fid-dispożizzjoni ta' trasferiment *causa mortis* tiegħu, jipposponi l-wirt (b'kundizzjoni jew istruzzjonijiet taż-żmien), wieħed jew iktar mill-verrieta principali jirtu malli jmut it-testatur, filwaqt li wieħed jew iktar mill-verrieta sussegwenti jirtu malli jissodisfaw il-kundizzjoni (jew wara li jgħaddi ċertu perjodu). Il-qorti tiddeċiedi meta l-wirt jgħaddi mingħand il-verrieta principali għal għand il-verrieta sussegwenti fi proċedimenti separati.

Deċiżjonijiet dwar wirt jinħarġu f'isem il-qorti minn nutar ikkummissjonat mill-qorti distrettwali kompetenti biex jeżegwixxi l-atti fil-proċedimenti tas-suċċessjoni. Fl-eżekuzzjoni tal-atti ta' kummissarju tal-ġustizzja fil-proċedimenti tas-suċċessjoni, nutar, skrivan ta' nutar u kandidat ikollhom il-privileġġi kollha ta' qorti bħala awtorità pubblika fit-tħaddim tal-ġustizzja.

Legatarju jikseb dritt għal legat mal-mewt tat-testatur u jrid ikun innotifikat b'dan id-dritt qabel tmiem il-proċedimenti tas-suċċessjoni. Il-legati dovuti jridu jiġu onorati qabel tmiem il-proċedimenti tas-suċċessjoni.

Rinunzja minn qabel għad-dritt tas-suċċessjoni, rinunzja għall-wirt, ċessjoni

Id-dritt tas-suċċessjoni jista' jiġi rinunzjat bil-quddiem bi ftehim formali mat-testatur fil-forma ta' att notarili.

Wara mewt it-testatur, werriet jista' jirrinunzja l-wirt b'dikjarazzjoni espliċita lill-qorti fi żmien xahar minn dakinhar li l-verriet ikun innotifikat b'dan id-dritt. Werriet b'residenza f'pajjiż ieħor ikollu tliet xhur minn dik in-notifika biex jirrinunzja għall-wirt. Dan it-terminu jista' jiġi estiż għal raġunijiet serji, imma jistax ikun estiż wara li t-terminu jiskadi (l-iskadenza ma tistax tiġi rrinunzjata). Wara din l-iskadenza, ikun aċċettant li l-verriet ma rrinunzjax għas-suċċessjoni.

Werriet obligatorju jista' jirrinunzja għall-wirt filwaqt li jżomm l-għażla għal sehem riżervat, eż. jista' jirrinunzja l-wirt li jkun ġej mit-trasferiment *causa mortis* mingħajr ma jirrinunzja d-dritt għas-sehem riżervat. Sa ċertu punt, din hija eċċezzjoni għar-regola generali li werriet ma jistax jassolvi ruħu minn obbligu impost mit-trasferiment *causa mortis* billi jirrinunzja għas-suċċessjoni li tiġi minn dik id-dispożizzjoni u, xorta waħda, fl-istess ħin, jasserixxi d-dritt tiegħu bħala werriet statutorju – huwa jista' jsir werriet permezz tat-trasferiment *causa mortis* jew jista' jirrinunzja tali suċċessjoni. Dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni ma tistax tiġi ritirata.

Is-suċċessjoni ma tistax tiġi rrinunzjata minn persuna li, bl-azzjonijiet tiegħu, jagħmilha ċara li ma għandu l-ebda intenzjoni li jirrinunzja, speċjalment jekk jiddisponi minn assi tal-patrimonju.

Is-suċċessjoni tista' tiġi ċeduta għall-benefiċċju ta' werriet ieħor. Werriet obligatorju li jċedi s-suċċessjoni jitlef ukoll id-dritt għas-sehem riżervat; din id-deċiżjoni hija effettiva wkoll għall-qraba fl-ordni dekrexxenti. L-ċessjoni tas-suċċessjoni għall-benefiċċju ta' werriet ieħor issejtni jekk il-verriet l-ieħor jagħti l-kunsens tiegħu għal dan l-att. Werriet li jċedi suċċessjoni ma jkunx liberat, b'dak l-att, mill-obbligu li jikkonforma mal-ordnijiet, l-istruzzjonijiet relatati ma' legat jew miżuri oħrajn li, skont it-testament tat-testatur, jistgħu u għandhom jiġu ssodisfati biss personalment.

8 Il-verrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Il-verrieta jistgħu jagħzlu jeżerċitawx jew le d-dritt tagħhom li jitolbu inventarju tal-patrimonju. Il-verrieta li ma jitolbux l-inventarju tal-patrimonju jkunu kompletament responsabbli għad-dejn tal-persuna deceduta. Jekk għadd ta' werrieta ma jeżerċitawx id-dritt

għall-benefiċċju tal-inventarju, huma jkunu responsabbli *in solidum*. Werriet li ma jittlobx inventarju jkun responsabbli għad-djun kollha anke jekk il-qorti telenka lista ta' assi għal raġunijiet oħra (eż. għax werriet ieħor jeżerċita d-dritt għall-benefiċċju tal-inventarju).

Jekk werriet jitlob inventarju, il-qorti tfejji inventarju tal-patrimonju. Werriet li jitlob inventarju jkun responsabbli għad-djun tal-persuna deċeduta biss sal-valur tal-wirt li jirċievi. Jekk għadd ta' werrieta jeżerċitaw dan id-dritt, huma jkunu responsabbli *in solidum*, imma kull wieħed minnhom ikun responsabbli biss sal-valur tal-wirt li jirċievi.

F'xi każijiet, il-qorti tordna inventarju tal-patrimonju anke jekk l-ebda werriet ma jkun talab għalih, primarjament għall-protezzjon ta' werrieta taħt l-età, werrieta li r-residenza tagħhom mhix magħrufa, u l-kredituri tat-testatur.

F'ċerti każijiet, il-qorti tista' tiddeċiedi li l-inventarju tal-patrimonju jinbidel b'lista ta' assi tal-patrimonju mfassla mill-amministratur, jew b'dikjarazzjoni kongunta dar l-assi tal-patrimonju m'hejjija u ffirmata mill-werrieta kollha.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Ir-reġistrazzjoni tad-drittijiet fir-reġistru tal-proprjetà hija rregolata mill-Att Nru 256/2013 dwar ir-reġistru tal-proprjetà (l-Att Kadastrali).

Dawn li ġejjin huma rreġistrati fir-reġistru tal-proprjetà:

- artijiet fil-forma ta' roqgħat;
- binjiet li jkollhom assenjat numru tal-bini jew numru ta' referenza tar-reġistru tal-artijiet, sakemm ma jkunux parti minn art jew dritt ta' bini;
- binjiet li ma jkollhomx assenjat numru tal-bini jew numru ta' referenza tar-reġistru tal-artijiet, sakemm ma jkunux parti minn art jew dritt ta' bini, sakemm ikunu struttura prinċipali fuq l-art u ma jkunux ikklassifikati bħala "strutturi zgħar";
- unitajiet definiti skont il-Kodiċi Ċivili;
- unitajiet definiti skont l-Att Nru 72/1994 li jirregola ċerti relazzjonijiet ta' koproprietà marbuta ma' binjiet u ċerti relazzjonijiet ta' sjieda marbuta ma' flettijiet u stabbilimenti nonresidenzjali u li jemendaw ċerti liġijiet (l-Att dwar is-Sjieda tad-Djar), kif emendat;
- dritt ta' bini;
- infrastruttura tal-ilma.

Drittijiet *in rem* miksuba permezz ta' wirt jiddaħħlu fir-reġistru tal-proprjetà wara deċiżjoni jew strument awtentiku ta' suċċessjoni maħruġ fi Stat Membru u b'ċertifikat maħruġ minn qorti jew awtorità kompetenti tal-Istat Membru tal-orġini jew Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni ("strumenti").

Ir-reġistru tal-artijiet fejn tinsab il-proprjetà immobbli hija kompetenti lokalment biex twettaq il-proċedura tar-reġistrazzjoni.

Il-proprjetà immobbli trid tkun indikata fl-istrumenti għar-reġistrazzjoni tad-drittijiet fir-reġistru tal-proprjetà (id-deċiżjoni tal-wirt, l-istrument awtentiku, u/jew iċ-Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni) b'konformità mal-Artikolu 8 tal-Att Nru 258/2013:

- L-art tkun identifikata b'numru tar-roqgħa u indikazzjoni ta' jekk hix plott bini, u bl-isem tal-komunità kadastrali ta' fejn tinstab.
- Art suġġetta għal reġistrazzjoni semplifikata tkun identifikata min-numru tar-roqgħa skont ir-reġistru tal-artijiet l-antik, dikjarazzjoni ta' jekk dan hux numru tar-roqgħa assenjat skont ir-reġistru tal-artijiet, il-pjan ta' allokkazzjoni, il-pjan ta' unifikazzjoni jew ir-reġistru tal-proprjetà, u bl-isem tal-komunità kadastrali fejn tinsab.
- Bini li ma jkunx ikklassifikat bħala parti minn art jew dritt ta' bini jkun identifikat min-numru tar-roqgħa tal-art li nbena fuqu, in-numru tad-dar jew in-numru ta' referenza tar-reġistru tal-artijiet (jekk ma jkunx ġielu assenjat numru, jiġi indikat il-metodu tal-użu tal-bini), u bl-isem tad-distrett fejn jinsab.
- Unità tiġi identifikata mid-deżinjazzjoni tal-bini fejn tkun demarkata jew id-deżinjazzjoni tal-art jew dritt għall-bini, jekk il-bini fejn ikun demarkat ikun ikklassifikat bħala parti minn din l-art, min-numru tal-unità u l-isem tal-unità, u fejn xieraq mill-indikazzjoni li hija unità mhux lesta.
- Dritt ta' bini jkun identifikat bin-numru tar-roqgħa u indikazzjoni ta' jekk hux plott bini, u bl-isem tal-komunità kadastrali ta' fejn gie stabbilit.

- Infrastruttura tal-ilma tkun identifikata bin-numru tar-roqgħa, indikazzjoni ta' jekk hix plott bini, bl-isem tal-komunità kadastrali u bil-metodu użat.

Strumenti mibgħuta għar-registrazzjoni tad-drittijiet fir-registru tal-proprjetà jridu jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' strument maħsub għall-finijiet tar-registru tal-proprjetà; il-kontenut tagħhom irid jiġiġustifika r-registrazzjoni tad-dritt proposta, u r-registrazzjoni tad-dritt proposta trid turi kontinwità mal-entratati preċedenti fir-registru tal-proprjetà.

L-istrumenti jridu jindikaw il-verrieta jew benefiċjarji oħrajn bl-isem, l-indirizz residenzjali, in-numru tal-identità personali jew id-data tat-twelid (jew, jekk persuna ġuridika, bl-isem, l-uffiċċju r-registru u n-numru ta' registrazzjoni, jekk ikun assenjat). L-istrument irid jindika l-ishma li kull werriet qed jikseb id-drittijiet tiegħu għall-proprjetà immobbli bihom, u fejn xieraq liema drittijiet *in rem* qed ikunu stabbiliti, u l-benefiċjarji korrispondenti u l-partijiet responsabbli. Fil-proċedimenti tas-suċċessjoni, minbarra d-dritt tas-sjieda, jista' jiġi stabbilit ukoll dritt ta' bini, servitù, rahan, rahan futur, sottorahan, dritt tal-ewwel rifjut, imgħax fuq il-ħajja futura, koproprietà aċċessorja, fond fiduċjarju, u projbizzjoni ta' trasferiment jew gravami.

Meta d-dritt li jrid jiddaħħal fir-registru tal-proprjetà fuq il-baži ta' strument partikolari jkun jikkonċerna parti biss mir-roqgħa art, l-istrument irid ikun akkumpanjat minn skeċċ mistħarreg li jiddefinixxi l-parti tal-art ikkonċernata. L-iskeċċ mistħarreg jiġi ttrattat bħala parti mill-istrument.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Testatur jista' jinnomina amministratur u/jew eżekutor fit-trasferiment *causa mortis* tiegħu.

Il-qorti tinnomina amministratur biex iwettaq l-aħħar xewqat wara proposta minn werriet li ma jkunx jixtieq iqatta' hinu jwettaq l-aħħar xewqat. Dik il-proposta jrid ikun fiha l-partikularitajiet ta' sottomissjoni, jiġifieri trid tindika biċ-ċar il-qorti li hija indirizzata lilha, min qed jagħmilha, xi kwistjoni tikkonċerna u x'qed fittex, u trid tkun iffirmita u datata.

Qorti tista' tinnomina wkoll amministratur *ex officio* jekk:

- a) ma jkun għe nnominat l-ebda eżekutor, jew l-eżekutor jirrifjuta li jamministra l-patrimonju jew ikun ovvjament mhux kapaci jamministra l-patrimonju, u jekk il-verrieta ma jkunux kapaci jamministraw il-patrimonju sew;
- b) huwa neċessarju li titfassal lista ta' assi li jappartjenu għall-patrimonju; jew
- c) ikun hemm raġunijiet serji oħrajn biex dan isir; jew
- d) l-amministratur ta' qabel ikun miet, tneħħa, irreżenja jew kellu l-kapaċità ġuridika tiegħu ristretta u jkun għad hemm il-bżonn li dawn id-dmirijiet jitwettqu.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

L-eżekutor (jekk innominat mit-testatur) huwa responsabbli għat-twettiq tal-aħħar xewqat tat-testatur. Jekk ma jiġix innominat amministratur, l-eżekutor ikun responsabbli għall-amministrazzjoni tal-patrimonju.

Jekk jiġu nnominati kemm eżekutor u kemm amministratur, l-amministratur jamministra l-patrimonju skont l-istruzzjonijiet tal-eżekutor.

Jekk jiġi nnominat amministratur imma ma jiġi nnominat eżekutor, l-amministratur jamministra l-patrimonju. Jekk propost minn werriet, il-qorti tordna wkoll lill-amministratur jara li jitwettqu l-aħħar x-xewqat tal-testatur.

Jekk la jiġi nnominat amministratur u lanqas eżekutor, il-verrieta kollha jkunu responsabbli għall-amministrazzjoni konġunta tal-patrimonju. Il-verrieta jistgħu jaqblu wkoll li l-patrimonju jkun amministrat minn wieħed minnhom biss.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-amministratur huwa responsabbli purament għall-amministrazzjoni tal-patrimonju. Dan ifisser li jagħmel biss dak li hemm bżonn biex iżomm l-assi. Waqt li jagħmel dan jista' jeżerċita d-drittijiet kollha relatati mal-assi li jkunu qed jiġu amministrati. L-amministratur jista' jittrasferixxi oġġetti mill-patrimonju jew jużahom bħala kollateral jekk ikun meħtieġ f'isem il-preservazzjoni tal-valur jew is-sustanza tal-assi li jkunu qed jiġu amministrati, jew għall-kunsiderazzjoni. Huwa jista', bl-istess kundizzjonijiet, jibdel il-fini tal-assi li jkunu qed jiġu amministrati.

L-amministratur tal-wirt jew l-eżekutor jista' jieħu kull azzjoni li tmur lil hinn mill-ambitu ta' ġestjoni sempliċi jekk il-verrieta jagħtu l-kunsens tagħhom. Jekk il-verrieta jonqsu milli jilħqu ftehim, jew jekk werriet ikun ikklassifikat bħala persuna bi protezzjoni speċjali, ikun hemm bżonn tal-approvazzjoni tal-qorti.

L-eżekutor huwa responsabbli li jwettaw l-aħħar xewqat tat-testatur bid-diliġenza dovuta. Huwa intitolat jeżerċita d-drittijiet kollha neċessarji għall-prestazzjoni tal-kompiti tiegħu, inkluż id-dritt li jiddefendi l-validità tat-testament fil-qorti u li jinvoka l-inkompetenza ta' werriet jew legatarju, u li jiżgura li l-istruzzjonijiet kollha tat-testatur ikunu eżegwiti. Fit-testament, it-testatur jista' jistabbilixxi dmirijiet addizzjonali għall-eżekutor.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Proċedimenti tas-suċċessjoni jintemmu bil-fruġ ta' ordni tas-suċċessjoni li tiddikjara espressament id-drittijiet u l-obbligi relatati mal-patrimonju. Il-partijiet għandhom id-dritt li jappellaw minn dan l-ordni fi żmien ħmistax-il jum minn dakinhar li jiġu nnotifikati biha. Id-deċiżjoni ssir finali jekk ma jiġi ppreżentat l-ebda appell f'dak it-terminu. L-ordni finali jservi ta' prova tad-drittijiet u l-obbligi ta' go fih. L-ordni għandu l-istatus ta' strument awtentiku.

Qabel tmiem il-proċedimenti, il-qorti tista' toħroġ il-konferma uffiċjali tal-fatti magħrufa mill-atti tal-kawża. Il-konferma hija strument awtentiku wkoll.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 11/12/2018

Informazzjoni ġenerali - Germanja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif titfassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testament, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprietà immobbli?
 - 9.1 Il-fatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva gjet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Testment jista' jsir b'waħda minn żewġ forom: bħala testament miktub bl-idejn jew bħala testament pubbliku.

Testment miktub bl-idejn jista' jsir biss minn persuni li jkollhom 18-il sena jew aktar, u jrid ikun miktub bl-idejn mill-bidu sal-aħħar u jkun iffirmit ukoll. Jekk it-testment ikun ġie ttajpjat b'tajpraġter jew kompjuter, jekk il-firma tkun nieqsa jew ikun dettat (eż fuq tejp), it-testment ikun invalidu u, minħabba f'hekk, ikunu biss il-werrieta legali li jkunu jistgħu jirtu mill-patrimonju sakemm ma jkunx jeżisti testament validu ieħor b'ħatra ta' werriet alternattiva. Għal raġunijiet ta' evidenza, huwa importanti ħafna wkoll li t-testatur jiffirma b'ismu sħiħ (jiġifieri l-isem u l-kunjom) biex ma jkun jista' jkun hemm l-ebda konfużjoni dwar min ikun għamel it-testment. Fl-aħħar nett, huwa rakkomandat bil-qawwi li t-testment ikun jinkludi d-data u l-post biex juru meta u fejn ġie prodott dan l-att uffiċjali bil-miktub. Dan huwa importanti għax testament antik jista' jiġi revokat kollu kemm hu jew parti minnu b'testment ġdid. Jekk id-data tkun nieqsa minn testament minnhom jew mit-tnejn li huma, spiss ikun impossibbli li tgħid liem wieħed minnhom huwa l-iktar reċenti u li jrid jitqies bħala validu.

Koppji miżżewġin u sħab irregjistrati jistgħu jagħmlu wkoll testament *unica charta* miktub bl-idejn. F'dan il-każ, testament miktub bl-idejn li jkun ġie prodott minn wieħed mill-miżżewġin jew sħab jew mit-tnejn li huma jrid jiġi ffirmat mit-tnejn li huma flimkien (għal aktar dettalji, ara "*Was ist ein gemeinschaftliches Testament?*" ["X'inhu testament *unica charta*?"] fil-paġna 24 tal-ktejjeb bl-isem "*Erb en und Vererben*" ["Tiret u tħalli fil-wirt"] mill-Ministeru Federali tal-Ġustizzja u l-Ħarsien tal-Konsumatur (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*).

Jekk trid tevita r-riskju li tagħmel żbalji meta tabbozza t-testment tiegħek, għandek tagħmel testament pubbliku (magħruf ukoll bħala "testment notarili"). Dan jinvolvi li tirrepeti t-testment tiegħek lil nutar li mbagħad jirregjstrah bil-miktub jew tabbozzah int stess u tgħaddih lil nutar bil-miktub (għal aktar dettalji, ara "*Das öffentliche Testament*" ["It-testment pubbliku"] fil-paġna 23 tal-ktejjeb "*Erb en und Vererben*" ["Tiret u tħalli fil-wirt"] mill-Ministeru Federali tal-Ġustizzja u l-Ħarsien tal-Konsumatur). Persuni ta' 16-il sena jistgħu jagħmlu dan it-tip ta' testament ukoll.

Biex jiġi konkluz kuntratt ta' wirt, iż-żewġ partijiet iridu jidher quddiem nutar fl-istess ħin (għal aktar dettalji, ara "*Der Erbvertrag*" ["Il-Kuntratt tal-Wirt"] fil-paġna 29 tal-ktejjeb "*Erb en und Vererben*" ["Tiret u tħalli fil-wirt"] mill-Ministeru Federali tal-Ġustizzja u l-Ħarsien tal-Konsumatur).

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregjistrata u jekk iva, kif?

Biex ma jkunx hemm riskju li testament miktub bl-idejn jinħeba, jintilef u jintesa wara l-mewt ta' xi ħadd, ta' min (għalkemm mhux obbligatorjament) iħalli t-testment mal-qorti lokali (*Amtsgericht*) – jew f'Baden-Württemberg mal-uffiċċju notarili (*Notariat*) sal-aħħar tal-2017 – biex jinżamm b'mod sikur.

Testment notarili dejjem jinżamm b'mod sikur. L-istess japplika għal kuntratt ta' wirt, sakemm il-partijiet kontraenti ma jiddikjarawx b'mod speċifiku li ma għandux jithalla f'kustodja uffiċjali; f'dak il-każ, minflok, id-dokument jithalla ma' nutar. Testmenti u kuntratti ta' wirt li jinżammu b'mod sikur iridu jinfetħu ma' mewt il-persuna li tkun għamlet id-dispożizzjonijiet *causa mortis* li jkunu fih (li l-ligi tirreferi għaliha bħala t-"testatur").

Mill-1 ta' Jannar 2012 'il quddiem, it-testmenti miktuba bl-idejn u d-dispożizzjonijiet *causa mortis* notarizzati kollha (testmenti u kuntratti ta' wirt) li jinżammu f'mod sikur mill-qorti lokali – jew f'Baden-Württemberg sa tmiem l-2017 fl-uffiċċju notarili – jiġu rregjistrati elettronikament fir-Registru Ċentrali tat-Testmenti fil-*Bundesnotarkammer* [Il-Kamra Federali tan-Nutara]. Fil-każ ta' dispożizzjonijiet *causa mortis* li jkunu tfaßslu qabel dik id-data u mħollija f'kustodja sikura, id-dettalji rilevanti tal-uffiċċju tar-registru jiġu ttrasferiti lir-registratur.

Bħala l-awtorità tar-registru, il-Kamra Federali tan-Nutara tkun innotifikata bl-imwiet domestiċi kollha u tinforma lill-qorti tas-suċċessjoni kompetenti (*Nachlassgericht*) b'liema dispożizzjonijiet huma rreġistrati u fejn dawn qed jinżammu b'mod sikur għall-fini tal-ftuħ ta' kull dispożizzjoni *causa mortis* miżmuma b'mod sikur.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

L-eqreb qarib jista' jiġi dżeredat permezz ta' testment. Madankollu, f'sitwazzjoni fejn il-konjuġi, tfal jew tfal ta' tfal jew ġenituri superstiti ma jirċievu l-ebda wirt anke jekk kienu jkunu l-werrieta leġittimi li kieku ma kinitx teżisti d-dispożizzjoni testamentarja, dejjem tqieset bħala sitwazzjoni iġusta. Minħabba l-aċċettazzjoni tar-responsabbiltà reċiproka rikonoxxuta ufficjalment u stabbilita legalment, l-istess japplika għal sħab irreġistrati tal-istess sess superstiti. Għalhekk, lil dan il-grupp żgħir ta' nies, il-liġi tagħtih xi ħaġa li tissejjaħ "sehem riżervat". Il-benefiċjarji ta' sehem riżervat huma intitolati jitolbu pagament monetarju mingħand il-werriet(a) li jkun daqs nofs il-valur tas-sehem ġuridiku.

Pereżempju: It-testatrici tħalli warajha lir-raġel tagħha (li kienet tgħix miegħu bil-komunjoni tal-akkwisti) [fejn kull konjuġi jzomm is-sjeda tal-proprjetà tiegħu imma ż-zieda fil-valur nett ikkombinat tal-miżżewġin waqt iż-żwieġ jittqassam b'mod ugwali] u lil bintha. Fit-testment tagħha, it-testatrici nnominat lir-raġel tagħha bħala l-uniku werriet. Il-patrimonju jiswa EUR 100 000. Il-frazzjoni għad-determinazzjoni tas-sehem riżervat tat-tifla hija ta' $\frac{1}{4}$ (filwaqt li s-sehem ġuridiku tagħha huwa ta' $\frac{1}{2}$; l-istess bħal tar-raġel li għex mat-testatrici bil-komunjoni tal-akkwisti). Biex tiġi kkalkulata s-somma flus li hi intitolata għaliha t-tifla, il-frazzjoni tas-sehem riżervat irid ikun immultiplikata bil-valur tal-patrimonju fil-mument tal-wirt. Dan ifisser li t-tifla tista' titlob sehem riżervat li jammonta għal EUR 25 000 ($\frac{1}{4} \times$ EUR 100 000) mingħand ir-raġel.

It-testaturi ma jistgħux jostakolaw pretensjoni għal dan is-sehem billi jinkludu benefiċjarji ta' sehem riżervat fit-testmenti tagħhom imma jallokawhom inqas minn nofs is-sehem riżervat tagħhom. F'każijiet bħal dawn, il-benefiċjarju tas-sehem riżervat ikun intitolat għal ammont supplimentari biex is-sehem riżervat tagħhom jitla' għal nofs is-sehem ġuridiku.

Pereżempju: Fit-testment tiegħu, it-testatur innomina lil martu (li jkun għex magħha bil-komunjoni tal-akkwisti) u lil bintu bħala werrieta b'tali mod li jirtu $\frac{2}{3}$ u $\frac{1}{3}$ tal-patrimonju rispettivament. Il-patrimonju jiswa EUR 800 000. Il-frazzjoni għad-determinazzjoni tas-sehem riżervat tat-tifla hija ta' $\frac{1}{4}$ (= EUR 200 000). Peress li hija inkluzi fit-testment u għalhekk diġà se tirt EUR 100 000 ($\frac{1}{4}$ ta' EUR 800 000), hija intitolata biss għal ammont supplimentari biex tkopri d-differenza (EUR 100 000).

Talbiet għal sehem riżervat iridu jsiru fi żmien tliet snin minn meta kwalunkwe benefiċjarju tas-sehem riżervat isir jaf bil-wirt u bid-dispożizzjoni li taffettwah detrimentalment, u ċertament mhux iktar minn tletin sena wara l-wirt.

Il-werrieta jistgħu jitolbu li l-issodisfar tal-pretensjoni għal sehem riżervat tkun differita jekk l-issodisfar immedjat tal-pretensjoni jkun jaffettwahom severament b'mod iġust. L-eżempju ċitat fil-leġiżlazzjoni huwa xenarju fejn li kieku d-dar matrimonjali jkollha tinbiegħ. Madankollu, irid jingħata każ xorta tal-interessi tal-benefiċjarju jew benefiċjarji. Differiment ifisser li s-sehem riżervat ma jkollux għalfejn jitħallas minnufih. Hija l-qorti li trid tiddeċiedi, skont il-każ, b'kemm żmien jista' jiġi differit il-ħlas tas-sehem riżervat u jekk ikunx hemm bżonn ta' garanzija fir-rigward tal-pretensjoni għal sehem riżervat.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Jekk ma jkunx hemm testment jew kuntratt ta' wirt, japplikaw ir-regoli ta' suċċessjoni ġuridika.

Skont il-liġi tas-suċċessjoni Ġermaniża, huma biss min jiġi mill-persuna deċeduta li jkun klassifikat bħala werriet, jiġifieri persuni li jkollhom l-istess ġenituri, nanniet jew bużnanniet bħall-persuna deċeduta, kif ukoll persuni li jkollhom axxendent komuni ieħor iktar remot mal-persuna deċeduta. Skont din id-definizzjoni, persuni relatati biż-żwieġ ma jittqisux bħala li jiġu mill-persuna deċeduta u għalhekk huma esklużi mis-suċċessjoni ġuridika, eż. kunjata, ħaten, missier tar-rispett, tifla tar-rispett, zija tar-rispett, ziju tar-rispett, eċċ.; dan għax ma għandhom l-ebda axxendent komuni mal-persuna deċeduta.

Ir-relazzjoni familjari tista' tirriżulta wkoll mill-adozzjoni (bħala tfal), peress li dan il-proċess joħloq relazzjoni familjari sħiħa skont il-liġi bejn it-tifel u min adottah u l-qraba tiegħu, flimkien mad-drittijiet u d-dmirijiet kollha li joħorġu minnha. Għaldaqstant, tfal adottati ġeneralment ikollhom l-istess drittijiet bħat-tfal bijoloġiċi (jistgħu japplikaw kundizzjonijiet speċjali jekk ikunu adottati "tfal" ta' età maġġuri).

Il-konjuġi huma eċċezzjoni għall-prinċipju ta' wirt minn qraba biss. Għalkemm dawn ma jkunux normalment jiġu minn xulxin u għalhekk ma jkollhomx axxendent komuni, xorta għandhom dritt li jirtu lill-konjuġi tagħhom. Jekk ikunu ddivorzjati, ma jkun hemm l-ebda dritt għall-wirt. Dan japplika wkoll, b'ċerti kundizzjonijiet, għal ċerti konjuġi li ma jkunux għadhom iddivorzjaw imma li jkunu jgħixu separatament.

Skont il-liġi tas-suċċessjoni, sħab rreġistrati għandhom l-istess drittijiet ta' suċċessjoni bħall-miżżewġin. Madankollu, ma hemm l-ebda dritt ġuridiku għal wirt għal persuni f'forom oħra ta' koabitazzjoni.

Il-liġi tas-suċċessjoni għall-qraba:

Mhux il-qraba kollha għandhom l-istess drittijiet ta' wirt. Il-liġi taqsamhom f'werrieta ta' gradi differenti:

I-ewwel grad

Werrieta tal-ewwel grad jinkludu biss lid-dixxendenti tal-persuna deċeduta, jiġifieri t-tfal, it-tfal tat-tfal, il-proneputijiet, eċċ.

Tfal barra miż-żwieġ huma l-werrieta ġuridiċi ta' ommhom u missierhom u tal-qraba rispettivi tagħhom. (Hemm eċċezzjoni li tapplika f'każijiet ta' wirt meta l-persuna deċeduta tkun mietet qabel id-29 ta' Mejju 2009, jekk il-wild ekstrakonjugali jkun twieled qabel l-1 ta' Lulju 1949 – ara n-noti f'qiegħ il-paġni 11 u 15 tal-ktejjeb "*Erben und Vererben*" ["Tiret u tħalli fil-wirt"] mill-Ministeru Federali tal-Ġustizzja u l-Ħarsien tal-Konsumatur.)

Sakemm jinstab xi ħadd li jagħmel parti minn dan il-grupp ta' qraba mill-qrib ħafna, il-qraba l-oħra kollha li jkunu iktar distanti ma jirċievu xejn u ma għandhom l-ebda sehem fil-wirt.

Pereżempju: Il-persuna deċeduta jkollha tifla waħda u għadd ta' neputijiet. In-neputijiet ma jirtu xejn.

Id-dixxendenti tat-tfal (jiġifieri tfal tat-tfal, proneputijiet, eċċ.) normalment jirtu xi haġa biss jekk il-ġenituri tagħhom ikunu diġà mietu jew ikunu rrifjutaw il-wirt.

Pereżempju: Il-persuna deċeduta tħalli warajha lil bintha kif ukoll lit-tlett itfal ta' binha li kien miet qabel. Bintha tirċievi nofs il-wirt filwaqt li t-tfal ta' binha jaqsmu n-nofs l-ieħor bejniethom – jiġifieri, in-nofs illi kieku kien imur għand missierhom. Dan ifisser li kull wieħed mit-tfal ta' bin il-persuna deċeduta jieħu mill-wirt.

it-tieni grad

Werrieta tat-tieni grad huma l-ġenituri tal-persuna deċeduta flimkien mat-tfal tagħhom u t-tfal tat-tfal tagħhom, jiġifieri l-aħwa u n-neputijiet tal-persuna deċeduta. Għal darba oħra, l-ulied tal-ġenituri tat-testatur jirtu biss jekk il-ġenituri tal-persuna deċeduta jkunu mejtin. Huma mbagħad jirtu s-sehem dovut lil missierhom mejjet jew lil ommhom mejta.

Qraba tat-tieni grad jistgħu jirtu biss jekk ma jkun hemm l-ebda qraba tal-ewwel grad.

Pereżempju: Il-persuna deċeduta tħalli warajha neputi u neputija. L-aħwa u l-ġenituri tal-persuna deċeduta kienu mietu qabel. Għalhekk in-neputi u n-neputija jirtu nofs il-patrimonju kull wieħed.

It-tielet grad u l-gradi sussegwenti

Il-kategorija tat-tielet grad tinkludi n-nanniet flimkien mat-tfal u t-tfal tat-tfal tagħhom (zija, ziju, kuġin, eċċ.) filwaqt li r-raba' grad ikopri l-bużnanniet flimkien mat-tfal u t-tfal tat-tfal tagħhom eċċ. Is-suċċessjoni ġuridika hija essenzjalment ibbażata fuq l-istess regoli bħal għall-gradi msemmija fuq. Madankollu, mir-raba' grad 'il quddiem, jekk ulied in-nanniet ikunu mietu, mhumiex id-dixxendenti ta' daww l-ulied li jkun imisshom; minflok, il-persuni li jkunu l-eqreb qraba jsiru l-uniċi werrieta (f'dan il-punt hemm qlieb mis-sistema parentelika tas-suċċessjoni [li tinvolvi li tikkalkula kull linja (*parentela*) niezla minn axxendent sakemm jinstab werriet] għas-sistema tal-grad tar-relazzjoni [li tinvolvi l-identifikazzjoni tal-eqreb qarib fuq il-baži tal-gradi familjari]).

Dan li ġej japplika dejjem: qarib wieħed biss tal-grad preċedenti jrid ikun ħaj biex jiġu esklużi l-werrieta kollha possibbli tal-grad sussegwenti.

Miżżewġin u sħab reġistrati

Irrispettivament mir-reġim tal-proprjetà matrimonjali li tapplika, il-konjuġi jew sieħeb jew sieħba reġistrata huma kklassifikati bħala werrieta ġuridiċi u huma intitolati għal ¼ il-patrimonju flimkien ma' kull dixxendent tagħhom u għal ½ il-patrimonju flimkien ma' kull qarib tagħhom tat-tieni grad (jiġifieri ġenituri, aħwa jew neputijiet tal-persuna deċeduta) flimkien ma' kull nannu jew nanna.

Jekk il-miżżewġin ikunu għexu skont il-"komunjoni tal-akkwisti" (li huwa r-reġim li japplika sakemm il-miżżewġin ma jaqblux fuq reġim tal-proprjetà differenti bħala parti minn ftehim qabel jew wara ż-żwieġ), is-sehem imsemmi hawn qabel jidied bi ¼. L-istess japplika għas-sħab reġistrati.

Jekk ma jkun hemm l-ebda qarib tal-ewwel jew it-tieni grad u lanqas ma jkun hemm nanniet, il-konjuġi/sieħeb superstiti jirċievi l-wirt kollu.

Pereżempju: Ir-raġel deċedut iħalli warajh lil martu (li jkun għex magħha bil-komunjoni tal-akkwisti) u lill-ġenituri tiegħu. Il-mara tirċievi ¾ (½ + ¼) u l-ġenituri – bħala werrieta tat-tieni grad – jirċievu ¼ kull wieħed mill-patrimonju. Barra minn hekk, meta l-werrieta l-oħrajn ikunu qraba tat-tieni grad, bħal f'dan il-każ, jew nanniet, il-mara tkun intitolata għal dak li bil-Ġermaniż jgħidulu "*Größer Voraus*", li huwa dritt preferenzjali li fil-parti l-kbira tal-każijiet ikopri t-tagħmir kollu tad-dar u r-rigali tat-tieg (meta l-werrieta l-

oħra jkunu qraba tal-ewwel grad, konjuġi superstiti li jiret bħala werriet legali jkun intitolat għal dawn l-oġġetti biss sakemm ikollu bżonnhom biex jieħu ħsieb id-dar u l-familja).

Id-dritt ġuridiku tal-Istat għall-wirt:

Jekk ma jkun hemm l-ebda konjuġi jew sieħeb u ma jista' jiġi identifikat l-ebda qarib, l-Istat isir il-werriet ġuridiku. Ir-responsabilità tiegħu tkun dejjem limitata għad-daqs tal-patrimonju.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Fil-prinċipju, hija l-qorti tas-suċċessjoni tal-qorti lokali fil-post tal-aħħar residenza abitwali tal-persuna deċeduta li tkun kompetenti li tittratta l-kwistjonijiet tal-wirt (jew f'Baden-Württemberg sal-aħħar tal-2017, l-uffiċċju notarili rilevanti).

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Wirt jiġi rinunzjat billi tiġi pprezentata dikjarazzjoni fil-qorti tas-suċċessjoni; id-dikjarazzjoni trid issir fil-preżenza tal-qorti tas-suċċessjoni li mbagħad tirreġistraha jew tiġi pprezentata wara ċertifikazzjoni minn nutar (għal aktar dettalji, ara iktar 'l isfel).

Dikjarazzjoni għall-aċċettazzjoni ma hemmx għalfejn tiġi pprezentata f'xi forma partikolari u u ma hemmx bżonn ta' konferma tal-irċevuta. Li jkun sempliċiment inqabeż iż-żmien għar-rifjut huwa biżżejjed biex jikkostitwixxi aċċettazzjoni.

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legal?

Legal jiġi aċċettat jew irrifjutat bil-preżentazzjoni ta' dikjarazzjoni lill-persuna inkarigata mil-legal. This can be the heir or a legatee.

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Id-dritt Ġermaniż tas-suċċessjoni ma jipprevedi l-ebda dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni jew rifjut ta' sehem riżervat.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Il-ftuħ tat-testament:

Dispożizzjoni testamentarja pprezentata lill-qorti tas-suċċessjoni jew meħuda minn kustodja sikura tinfetaħ uffiċjalment mill-qorti tas-suċċessjoni wara mewt it-testatur. Il-werrieta jiġu nnotifikati uffiċjalment b'dan.

Proċedimenti għall-ħruġ ta' ċertifikat tal-wirt:

lċ-ċertifikat tal-wirt jinħareġ mill-qorti tas-suċċessjoni (jew f'Baden-Württemberg, sal-aħħar tal-2017: mill-uffiċċju notarili) u jispeċifika min hu l-werriet, kemm għandu dritt mill-wirt u, meta applikabbli, jista' jistipula wkoll suċċessjoni sussegwenti jew l-eżekuzzjoni tat-testament.

Il-qorti tas-suċċessjoni toħroġ ċertifikat tal-wirt fuq talba. Min jagħmel it-talba jrid juri li d-dettalji mitluba mil-liġi huma kollha preċiżi inkella jrid jipprovdidi dikjarazzjoni statutorja li turi li ma hemm l-ebda bażi biex tkun iddubitata l-preċiżjoni tad-dettalji. Huwa jista' jagħmel dikjarazzjoni statutorja billi jidher quddiem nutar jew qorti, sakemm il-liġi tal-istat federali kkonċernat ma tkunx tistipula li n-nutara biss huma kompetenti jitrattaw din il-materja.

Il-ħruġ ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni:

Id-Dritt Amministrattiv Internazzjonali dwar is-Suċċessjoni [*Internationale Erbrechtsverfahrensgesetz, IntErbRVG*] jistabbilixxi l-proċeduri għaċ-Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni. lċ-Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni huwa ċertifikat ta' wirt li huwa validu fi kważi l-pajjiżi kollha tal-Unjoni Ewropea (bl-eċċezzjoni tar-Renju Unit, l-Irlanda u d-Danimarka). Dan jinħareġ ukoll fuq talba tal-qorti tas-suċċessjoni fil-forma ta' kopja notarizzata b'perjodu ta' validità ristretta. L-għan ewlieni taċ-ċertifikat huwa li jissemplifika is-soluzzjoni tal-patrimonji fl-UE.

It-tqassim tal-assi:

Jekk ikun hemm iktar minn werriet wieħed, il-patrimonju jsir il-koproprietà tal-komunità tal-werrieta. Minħabba f'hekk, il-kowerrieta jkunu jistgħu jiddisponu minn oġġetti individwali tal-patrimonju bilii jaġixxu flimkien, eż. għall-fini tal-bejgħ tal-karozza tal-persuna deċeduta jekk ma jkollhomx bżonnhom. Huma jridu wkoll jamministraw il-wirt flimkien. Dan spiss joħloq diffikultajiet kbar, partikolarment jekk il-werrieta jkunu joqogħdu 'l bogħod minn xulxin u ma jkunux jistgħu jaqblu. Din il-"komunità furzata" spiss tkun inkonvenjenti ħafna u, fil-prinċipju, kull werriet jista' jittlob li l-komunità tinħall billi jittlob il-qsim tal-patrimonju. L-iktar eċċezzjoni

importati f'dan ir-rigward tkun meta t-testatur jistipula fit-testment tiegħu li l-patrimonju ma jinqasamx għal perjodu ta' żmien partikolari eż. biex in-negozju tal-familja jkun jista' jkompli jopera.

Jekk it-testatur jaħtar eżekutur testamentarju, ikun hu li jkun responsabbli mill-qsam tal-patrimonju. Jekk le, il-werrieta jridu jagħmluha huma. Għal din il-fini, huma jistgħu jitolbu l-għajnuna ta' nutar. Jekk il-werrieta ma jirnexxilhomx jaqblu minkejja li jkunu ħatru nutar biex jagħmilha ta' intermedjarju, l-unika għażla tagħhom tkun li jiffi kawża.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Għal informazzjoni dwar is-suċċessjoni ġuridika, jekk jogħġbok ara fuq.

Jekk il-persuna deċeduta tkun ħalliet testment, dan jieħu prijorità fuq ir-regoli tas-suċċessjoni ġuridika. Għaldaqstant, huma biss dawk il-persuni li jkunu nnominati fit-testment li jirtu mill-patrimonju jekk it-testatur jagħti istruzzjonijiet dwar il-patrimonju kollu fit-testment tiegħu. Għal informazzjoni dwar is-sehem riżervat, jekk jogħġbok ara fuq.

Mal-mewt tal-persuna deċeduta, il-wirt jgħaddi legalment għand il-werriet jew werrieta (il-prinċipju tal-akkwiżizzjoni awtomatika tal-wirt). Madankollu, il-werrieta huma intitolati jirrifjutaw il-wirt (ara iktar 'l isfel).

It-testatur jista' jhalli wkoll legat fit-testment tiegħu, eż. billi jalloka oġġetti individwali jew somom ta' flus speċifiċi lil persuni partikolari. F'dawn il-każijiet, ir-riċevituri tal-legat ("il-legatarji") mhumiex klassifikati bħala werrieta imma għandhom pretensjoni kontra l-konvenut(i) għal xi jkun tħalla lilhom fit-testment.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Rifjut tal-wirt:

Il-werrieta mhumiex responsabbli għall-obbligazzjonijiet tal-patrimonju jekk jirrifjutaw il-wirt sad-data stipulata. Bħala prinċipju ġenerali, il-werriet rispettiv irid jirrifjuta l-wirt tiegħu fi żmien sitt ġimgħat minn meta jkun innotifikat bil-ftuħ tal-wirt u bil-baži għall-istatus tiegħu bħala werriet, li jinvolvi dikjarazzjoni uffiċjali lill-qorti tas-suċċessjoni. Dan jista' jsir fil-preżenza tal-qorti tas-suċċessjoni li mbagħad tirreġistraha jew jiġi pprezentat wara ċertifikazzjoni minn nutar. F'każ li jiġi pprezentat wara ċertifikazzjoni minn nutar, ikun biżżejjed li tintbagħat ittra, għalkemm il-firma tal-werriet trid tkun iċċertifikata min-nutar. L-att tar-rifjut jew l-aċċettazzjoni tal-wirt normalment ikun jorbot.

L-obbligazzjoni jekk il-wirt jiġi aċċettat:

Jekk il-werrieta jaċċettaw il-wirt tagħhom, huma essenzjalment jieħdu post il-persuna deċeduta mill-perspettiva ġuridika. Dan ifisser ukoll li jirtu d-dejn tagħha u, fil-prinċipju, ikollhom jużaw ukoll l-assi tagħhom stess biex jagħmlu tajjeb għalih.

Madankollu, il-werrieta jistgħu jillimitaw l-obbligazzjoni tagħhom għad-dejn li jirtu billi jaċċettaw bil-"benefiċċju tal-inventarju" ("*Erb masse*"). Dan ifisser li l-kredituri kollha li l-persuna deċeduta kellha d-dejn magħhom ikunu jistgħu jirkupraw it-telf tagħhom mill-wirt imma l-assi tal-werriet jibqgħu protetti minn partijiet terzi. Il-werrieta jistgħu jiksbu din il-limitazzjoni fuq l-obbligazzjoni f'wieħed minn żewġ modi: iridu jew jipprezentaw talba lill-qorti tas-suċċessjoni fejn jitolbu li jamministraw il-patrimonju f'isem il-kredituri jew jitolbu proċedimenti ta' insolvenza tal-patrimonju billi jipprezentaw talba lill-qorti lokali li tkun kompetenti li taġixxi bħala qorti tal-insolvenza.

Jekk il-patrimonju lanqas ma jkun biżżejjed biex ikopri l-ispejjeż tal-amministrazzjoni tal-patrimonju f'isem il-kredituri jew biex ikopri l-ispejjeż tal-proċedimenti ta' insolvenza tal-patrimonju, il-werrieta xorta jistgħu jiksbu limitazzjoni tal-obbligazzjoni. Jekk il-pretensjonijiet ikunu asseriti minn kreditur, il-werrieta jistgħu jirrikorru għall-eċċezzjoni ta' assi tal-patrimonju insuffiċjenti. Imbagħad, il-werrieta jistgħu jirrifjutaw li jsaldu l-obbligazzjonijiet tal-patrimonju għal darbha l-ammont tal-patrimonju ma jkunx biżżejjed biex ikoprihom. Madankollu, il-werrieta jkunu meħtieġa jagħtu dak li jkun hemm fil-patrimonju lill-kredituri.

Jekk il-werrieta jkunu jixtiequ biss li ma jkunux ikkonfrontati b'dejn li ma kinux qed jantiċipaw, kulma jkunu jridu jagħmlu huwa li jibdew proċedura ta' avviż pubbliku ("*Aufgebotsverfahren*"), fejn il-werrieta jkunu jistgħu jipprezentaw talba lill-qorti tas-suċċessjoni fejn jitolbu li l-kredituri kollha tal-persuna deċeduta jinnotifikaw lill-qorti – sa data partikolari – bid-dejn dovut lilhom mill-persuna deċeduta. Jekk kreditur jonqos milli jipprezenta l-pretensjonijiet tiegħu fil-ħin, ikollu jikkuntenta ruħu b'dak li jkun għad fadal mill-wirt fl-aħħar. Il-proċedura tal-avviż pubbliku tista' tiċċara wkoll is-sitwazzjoni għall-werrieta billi tiżvela ikunx hemm baži biex il-patrimonju jingħata amministrazzjoni uffiċjali billi tapplika għall-amministrazzjoni tal-patrimonju jew l-insolvenza tal-patrimonju.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Biex ir-reġistru tal-artijiet jiġi rrettifikat trid tiġi pprezentata talba flimkien ma' provi li juru li mhux korrett biex il-werriet ta' proprjetà jkun jista' jiddaħħal fir-reġistru tal-artijiet bħala sid. Biex jitlob rettifika tar-reġistru tal-artijiet wara l-mewt tas-sid irreġistrat, l-applikant irid ikollu qabelxejn prova tal-istatus tiegħu ta' werriet.

Bħala bażi għar-rettifika tar-registru tal-artijiet, l-applikant f'każijiet bħal dawn jista' jipprova l-istatus tiegħu ta' werriet billi jippreżenta ċertifikat tal-wirt jew Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni.

Jekk is-suċċessjoni tkun ibbażata fuq dispożizzjoni *causa mortis* stabbilita f'dokument pubbliku (testament notarili jew kuntratt ta' wirt), ikun biżżejjed li r-registru tal-artijiet (*Grundbuchamt*) ikun ippreżentat bid-dispożizzjoni u r-registrazzjoni uffiċjali tal-ftuħ tiegħu.

Jekk proprjetà immobbli tifhalla bħala legat, dejjem irid jiġi ppreżentat att notarili biex isir it-trasferiment tal-proprjetà lill-legatarju irrispettivament minn x'regoli tas-suċċessjoni japplikaw. L-att notarili jrid juri li l-legatarju huwa intitolat jieħu s-sjieda tal-proprjetà immobbli.

Jistgħu ikunu meħtieġa dokumenti oħrajn ukoll skont in-natura tal-każ ikkonċernat. Pereżempju, biex kumpanija kummerċjali tiġi rreġistrata bħala werrieta, l-applikanti jridu jipprovdu prova tas-setgħa ta' rappreżentanza tagħhom (eż. tratt uffiċjali mir-registru kummerċjali).

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Skont il-liġi tas-suċċessjoni, l-amministrazzjoni tal-patrimonju f'isem il-kredituri tista' tintuża biex jipprevjeni li d-dejn jithallas mill-assi tal-werriet. Il-qorti tas-suċċessjoni tista' tordna li l-patrimonju jingħata l-amministrazzjoni wara talba ta' persuna awtorizzata (werriet, l-eżekutor, kreditur tal-patrimonju, xerrej tal-patrimonju totali jew werriet sussegwenti).

L-amministratur huwa korp maħtur uffiċjalment. Għalkemm huwa responsabbli għall-amministrazzjoni tal-assi totali ta' ħaddieħor, xorta għandu l-istatus ta' parti awtonoma f'każ ta' tilwim ġudizzjarju. Huwa jwettaq id-dmirijiet uffiċjali tiegħu f'kapacità privata meta jamministra l-assi ta' ħaddieħor bil-ħsieb li jissodisfa l-interessi tal-partijiet kollha involuti (werrieta u kredituri). Il-proċess ta' amministrazzjoni tal-patrimonju li l-amministratur huwa intitolat u meħtieġ li jwettaq mhux immirat biss lejn iż-żamma u ż-żieda tal-patrimonju, imma primarjament lejn is-sodisfazzjon tal-kreditur tal-patrimonju. Id-dmir ewlieni tal-amministratur huwa li jiżgura li l-obbligazzjonijiet tal-patrimonju jiġu ssodisfati.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Minbarra l-werrieta stess, l-amministratur (tal-insolvenza) (ara iktar 'il fuq) u l-eżekutor (ara iktar 'l isfel), is-setgħat rilevanti jistgħu jingħataw ukoll lill kuratur tal-patrimonju.

Il-qorti tas-suċċessjoni tordna uffiċjalment il-kurazija tal-patrimonju jekk ikun hemm bżonn kurrenti għal dan meta l-identità tal-werriet responsabbli tkun inċerta jew jekk ma jkunx magħruf ikunx aċċetta l-wirt jew le. Kurazija tal-patrimonju għandha l-għan li tfares u żżomm il-patrimonju fl-interess tal-werriet mhux magħruf.

Il-qorti tas-suċċessjoni tistabbilixxi l-ambitu tar-responsabilitajiet tal-kuratur skont xi jkun meħtieġ f'kull każ individwali. Dan l-ambitu jista' jkun pjuttost wiesa' jew jista' sempliċement jiffoka fuq l-amministrazzjoni ta' oġġetti individwali tal-patrimonju. Il-kuratur tal-patrimonju normalment jingħata r-responsabilità għall-identifikazzjoni tal-werrieta mhux magħrufa u għall-ħarsien u ż-żamma tal-patrimonju.

Fil-prinċipju, il-kurazija ta' patrimonju ma jkollhiex l-għan li tissodisfa l-kredituri tal-patrimonju minħabba li tkun istigata biex tfares lill-werrieta. B'mod eċċezzjonali, id-dmirijiet tal-kuratur jistgħu jinkludu wkoll l-użu tar-riżorsi tal-patrimonju biex jissodisfa l-obbligazzjonijiet tal-patrimonju jekk ikun neċessarju għall-amministrazzjoni u ż-żamma kif xieraq jew għall-fini ta' evitazzjoni ta' telf jew ħsara, partikolarment kull spiza li tista' tiġġarrab minħabba tilwim ġudizzjarju bla bżonn.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Testatur jista' jaħtar eżekutor wieħed jew aktar fid-dispożizzjonijiet *causa mortis* tiegħu. Huwa jista' jawtorizza parti terza, l-eżekutor jew il-qorti tas-suċċessjoni taħtar eżekutor (ieħor). L-obbligi tal-eżekutor jibdeu malli l-persuna maħtura taċċetta l-ħatra tagħha għal dak ir-rwol.

Skont il-liġi, huwa d-dmir tal-eżekutor li jeżegwixxi d-dispożizzjonijiet testamentarji tat-testatur. Jekk ikun hemm iktar minn werriet wieħed, l-eżekutor ikun responsabbli għall-qsim tal-patrimonju bejniethom.

L-eżekutor huwa meħtieġ li jamministra l-patrimonju. B'mod partikolari, huwa intitolat jieħu l-pussess tal-patrimonju u jiddisponi mill-oġġetti tal-patrimonju. F'dan il-każ, il-werrieta ma jkollhom l-ebda setgħa biex jiddisponu mill-oġġett tal-patrimonju li jkun sugġett għall-amministrazzjoni mill-eżekutor. L-eżekutor huwa intitolat ukoll li jidhol f'obbligazzjonijiet f'isem il-patrimonju sakemm dan ikun neċessarju għall-amministrazzjoni xierqa tiegħu. Huwa intitolat biss li jiddisponi minn oġġett bla ħlas jekk ikun hemm obbligu morali li jagħmel dan jew b'rispett għad-deċenza komuni.

Madankollu, it-testatur jista' jirrestringi s-setgħat tal-eżekutur kif jidhirlu hu sakemm jibqa' mad-dispożizzjonijiet tal-liġi. Huwa għandu wkoll l-awtorità li jiddefinixxi l-perjodu għall-eżekuzzjoni tat-testment. Huwa jista', pereżempju, jippermetti lill-eżekutur jamministra l-patrimonju u jaqsmu fi żmien qasir. Min-naħa l-oħra, jista' jiddeciedi wkoll li jipprovdi istruzzjonijiet fit-testment jew kuntratt ta' wirt tiegħu biex il-patrimonju jsir sugġett għal eżekuzzjoni fit-tul. Fil-prinċipju, l-eżekuzzjoni fit-tul tista' tasal sa massimu ta' 30 sena mill-jum proprju tal-wirt. Madankollu, it-testatur jista' jipprovdi istruzzjonijiet biex l-amministrazzjoni tkompli sal-mewt tal-werriet jew l-eżekutur, jew sal-okkorrenza ta' avveniment speċifikat li taffettwa lil wieħed minnhom. F'dawn il-każijiet, l-eżekuzzjoni tat-testment tista' fir-realtà tiegħu iktar minn 30 sena.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Ċertifikat tal-wirt jew Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni generalment ikun meħtieġ bħala prova li l-werriet ikollu dritt għall-wirt, eż. jekk werriet ikun jixtieq ikollu biċċa art jew kont fisem il-persuna deċeduta trasferit għal fuq ismu. Jekk jeżisti testment pubbliku (ara iktar 'il fuq), jaf ma jkunx hemm bżonn tippreżenta ċertifikat tal-wirt jew Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni f'każijiet bħal dawn.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 24/10/2018

Informazzjoni ġenerali - Estonja

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [\[et\]](#) giet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi hadd?

Testatur jista' jfassal arranġamenti għall-propjetà tiegħu f'każ ta' mewt permezz ta' testament jew ftehim dwar is-suċċessjoni. It-testament jista' jkun att notarili jew att privat. It-testatur jista' jhassar it-testament jew parti minnu meta' jrid permezz ta' testament ieħor jew ftehim dwar is-suċċessjoni. Dan ma japplikax għat-testament *unica charta* bejn il-miżżewwġin, għaliex f'dak ir-rigward japplikaw regoli speċjali dwar it-tibdil u r-revoka tiegħu.

Testmenti notarili

Testment notarili huwa testament awtentikat minn nutar jew testament li jkun ġie mhejji mit-testatur u ddepożitat ma' nutar f'envelope issigillat għall-konservazzjoni.

F'testment nutarili, in-nutar jagħti l-forma notarili lill-att li jkun hejja skont id-dispożizzjoni testamentarja tat-testatur, jew inkella t-testament jiġi mhejji mit-testatur li mbagħad jgħaddih lin-nutar għan-notarizzazzjoni. It-testment nutarili jiġi ffirmat mit-testatur quddiem in-nutar.

Testment awtentikat minn nutar jista' jsir ukoll minn minorenni li jkun għalaq tal-inqas 15-il sena. Dan it-testatur minorenni ma għandux bżonn il-kunsens tar-rappreżentant legali tiegħu.

F'każ ta' testament iddepożitat ma' nutar biex jiġi preservat, it-testatur jgħaddu personalment lin-nutar id-dispożizzjoni testamentarja tiegħu f'envelope issigillat, fejn jiddikjara lin-nutar illi dak huwa t-testment tiegħu. F'dak il-każ, in-nutar ifassal att notarili dwar il-fatt illi t-testment ġie ddepożitat, u l-att jiġi ffirmat mit-testatur u minn nutar. It-testatur jista' dejjem jirtira testament iddepożitat ma' nutar. F'dak il-każ, in-nutar ifassal att notarili dwar il-fatt illi t-testment ġie rtirat, u l-att jiġi ffirmat mit-testatur u minn nutar.

Mhemmx preskrizzjoni fuq il-validità tat-testmenti notarili, jiġifieri illi huma jibqgħu fis-seħħ sakemm jinbidlu jew jithassru.

It-testmenti privati

Testment privat huwa jew testament iffirmat fil-preżenza ta' xhiedha jew testament olografiku.

It-test ta' testament privat iffirmat quddiem ix-xhieda mhemmx għalfejn ikun ippreparat mit-testatur (u l-anqas għandu għalfejn ikun miktub bl-idejn), iżda jrid jiġi ffirmat fil-preżenza ta' mill-inqas żewġ xhieda b'kapacità guridika, u jridu jintniżżlu wkoll id-data u s-sena meta' sar it-testment. Ix-xhieda jridu jkunu preżenti t-tnejn flimkien għall-iffirmar. It-testatur irid jinnotifka lix-xhieda illi ġew imsejja bħala xhieda għat-testment u li t-testment jirrapreżenta l-aħħar xewqat tiegħu. Ix-xhieda mhemmx għalfejn ikunu jafu x'fih it-testment. Wara li t-testment ikun ġie ffirmat mit-testatur, jiffirmawh minnufih ukoll ix-xhieda. Ix-xhieda jikkonfermaw bil-firem rispettivi tagħhom illi t-testatur iffirma t-testment personalment u illi mill-aħjar li jistgħu it-testatur kellu kapacità guridika u kapacità intellettuali. Persuna ma tistax toqgħod xhud jekk l-axxendenti, id-dixxendenti, hutha u d-dixxendenti tagħhom, il-konjuġi tagħha jew l-axxendenti u dixxendenti tiegħu se jibbenefikaw mit-testment li qed isir.

Testment olografiku privat jrid jiġi miktub mit-testatur bil-kitba tiegħu stess mill-bidu sal-aħħar (ma jistax jiġi ttajpjat, stampat jew imhejji b'mod mekkaniku ieħor), bid-data u s-sena meta' sar. Testament olografiku jrid jiġi ffirmat personalment mit-testatur.

It-testatur jista' jzomm għandu testament privat jew itih lill-haddieħor għall-konservazzjoni.

Testment privat isir invalidu sitt xhur wara li jkun sar jekk it-testatur ikun għadu ħaj. Jekk it-testment privat ma jispeċifikax id-data jew sena li fih ikun sar, u mhux possibbli jiġi ddeterminat mod ieħor il-hin li fih ikun sar it-testment, it-testment huwa null.

It-testmenti *unica charta*

Testment *unica charta* huwa testament li jsir mill-konjuġi flimkien, fejn kull wieħed minnhom jissemma bħala l-werriet tal-ieħor, jew li fih jagħmlu arranġamenti dwar il-wirt f'każ ta' mewt.

F'testment *unica charta* fejn il-konjuġi huma l-werriet waħdieni ta' xulxin, il-konjuġi jistgħu jindikaw min jiret sehem il-konjuġi superstiti mal-mewt.

Testment *unica charta* jrid jiġi awtentika minn nutar. In-nutar jipprepara dan it-tip ta' testament skont ir-rieda testamentarja tal-konjuġi, li mbagħad jiffirmawh quddiemu.

Dispożizzjoni f'testment *unica charta* tista' tiġi revokata minn kull wieħed minnhom sakemm ikunu għadhom ħajjin. Testament li fih tkun ġiet revokata din id-dispożizzjoni jrid jiġi awtentikat minn nutar. Id-dispożizzjoni tiġi meqjusa revokata meta' l-konjuġi l-ieħor jiġi nnotifikat, permezz ta' proċedura notarili, dwar ir-revoka ta' din id-dispożizzjoni. Wara l-mewt ta' wieħed mill-konjuġi, il-konjuġi superstiti jista' jirrevoka d-dispożizzjoni testamentarja tiegħu jekk huwa jirrinunzja għal sehem mill-wirt imħolli lilu permezz ta' testament *unica charta*.

Testment *unica charta* jsir null jekk jintemm iż-żwieġ qabel il-mewt tat-testatur. It-testament isir null ukoll jekk qabel mewtu, it-testatur kien ressaq rikors għad-divorzju l-qorti jew ta l-kunsens bil-miktub tiegħu għad-divorzju, jew kellu dritt għall-annullament taż-żwieġ u ressaq rikors f'dan is-sens il-qorti.

Ftehimiet dwar is-suċċessjoni

Ftehim dwar suċċessjoni huwa ftehim bejn it-testatur u persuna oħra, fejn it-testatur jindika lill-kontroparti jew persuna oħra bħala eredi u jispeċidika legat, obbligu testamentarju jew ordni testamentarju. Ftehim dwar is-suċċessjoni jista' jiġi konkluż ukoll mit-testatur u l-werriet bla wirt dwar il-fatt illi l-werriet irrinunzja għall-wirt.

Ftehim dwar is-suċċessjoni jista' jkun fih dispożizzjonijiet unilaterali tat-testatur; f'dan il-każ, id-dispożizzjonijiet speċifikati fit-testament japplikaw għal dawk unilaterali.

Il-ftehimiet dwar is-suċċessjoni jridu jiġi mhejjija u awtentikati minn nutar. Mbagħad jiġu ffirmati fil-preżenza ta' nutar.

Ftehim dwar is-suċċessjoni jew dispożizzjoni fil-ftehim tista' titħassar jew tiġi revokata sakemm il-partijiet ikunu għadhom ħajjin permezz ta' ftehim awtentikat minn nutar bejn l-individwi jew permezz ta' ftehim gdid dwar is-suċċessjoni.

Barra minn hekk, il-ftehim dwar is-suċċessjoni jista' jiġi rtirat. It-testatur jista' jirtira l-ftehim dwar is-suċċessjoni jekk ikun ġie miftiehem dan id-dritt fil-ftehim stess. L-irtirar jista' jsir ukoll jekk il-persuna li se turet tikkommetti reat kontra t-testatur, il-konjuġi, l-axxendenti jew dixxendenti tiegħu, jew jekk il-kontroparti bi ħsieb kisret l-obbligu tagħha li tagħti manteniment lit-testatur. It-testatur wkoll għandu dritt jirtira mill-ftehim fejn waħda mill-partijiet għall-ftehim dwar is-suċċessjoni li għandha obbligu twettaq obbligi aktar minn darba għat-testatur matul ħajtu- fuq kollox, li tmantnih - bi ħsieb u materjalment tikser dan l-obbligu. L-irtirar mill-ftehim dwar is-suċċessjoni jsir permezz ta' dikjarazzjoni awtentikata minn nutar lill-kontroparti. F'każ ta' ftehim reċiproku dwar is-suċċessjoni, jekk id-dritt ta' rtirar ikun ġie miftiehem fil-ftehim stess, il-kuntratt kollhu jsir null jekk waħda mill-partijiet tirtira minnu, sakemm mhux speċifikat mod ieħor fil-ftehim. Id-dritt ta' rtirar minn ftehim reċiproku jaqa' mal-mewt ta' waħda mill-partijiet. Wara l-mewt ta' waħda mill-partijiet, il-parti superstiti tista' tirrevoka d-dispożizzjoni testamentarja tagħha biss jekk hija tirrinunzja għal sehma mill-wirt imħollija lilha permezz tal-ftehim dwar is-suċċessjoni.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

It-testamenti nutarili u l-ftehimiet dwar is-suċċessjoni dejjem għandhom jiġu rreġistrati fir-reġistru tas-suċċessjoni fil-ġurnata xogħol wara n-notarizzazzjoni tal-att nutarili. Barra minn hekk, in-nutara jridu jirreġistraw fir-reġistru tas-suċċessjoni kull tibdil fil-ftehimiet dwar is-suċċessjoni, ftehimiet dwar it-terminazzjoni tagħhom u dikjarazzjonijiet ta' rtirar ta' ftehimiet dwar is-suċċessjoni. Il-ksur tal-obbligi tar-reġistrazzjoni ma jaffettwax il-validità tat-testament.

Testament privat jista' jiġi rreġistrat fir-reġistru tas-suċċessjoni mit-testatur jew minn kull persuna oħra li għandha informazzjoni dwar it-testament privat u ġiet mitluba tagħmel entrata mit-testatur. Ir-reġistrazzjoni tat-testamenti privati fir-reġistru tas-suċċessjoni mhix obligatorja.

It-testamenti nutarili u l-ftehimiet dwar is-suċċessjoni jiġu rreġistrati fir-reġistru dwar is-suċċessjoni min-nutar li awtentika t-testament jew ftehim dwar is-suċċessjoni jew ma' min thalla t-testament. Biex jagħmel dan, in-nutar jagħmel entrata fir-reġistru tas-suċċessjoni jew jissottometti avviż fir-reġistru. Mill-ewwel ta' Jannar 2015, in-nutara mhux se jibqgħu jibgħatu avviżi lir-reġistru tas-suċċessjoni, iżda minflok jemendaw id-dejta tar-reġistru permezz ta' entrati f'dak is-sens.

Id-dejta dwar it-testamenti domestiċi tista' tiddaħħal fir-reġistru tas-suċċessjoni permezz tal-portal tal-Istat <http://www.eesti.ee/> minn kull min jaf li sar testament u ġie mitlub idaħħal entrata.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Ġeneralment mhemmx restrizzjonijiet fuq il-libertà li jsir testament, u l-anqas id-dritt tat-testatur li jiddisponi minn hwejjgu mhu ristrett jekk huwa għamel testament.

Il-libertà li jsir testament hija ristretta mill-istituzzjoni tal-porzjoni riservata, li tillimita l-libertà tat-testatur li jhalli hwejjgu lill-werriet tal-għazla tiegħu. Jekk it-testatur, b'testament jew ftehim dwar is-suċċessjoni jkun iddizereda lill dioxendent, lill-ġenituri tiegħu jew konjuġi li kellhom dritt jirtu *ab intestato* u li fir-rigward tiegħu it-testatur għandu, fi żmien il-mewt tiegħu, obbligu ta' manteniment skont l-Att dwar il-Liġi tal-Familja jew it-testatur ikun naqqas l-ishma tal-wirt meta' mqabbla mal-ishma skont is-suċċessjoni *ab intestato*, għandhom dritt jitlobu l-porzjoni riservata mill-werrieta. Il-benefiċjarju tal-porzjoni riservata għalhekk għandu dritt kontra l-werrieta skont l-Att dwar il-Liġi tal-Obbligi. It-talba teżisti minħabba l-fatt illi l-persuna li għandha dritt tircievi l-porzjoni riservata tista' titlob il-ħlas ta' ammont ta' flus ekwivalenti għall-porzjoni riservata ibbażata fuq il-valur tal-wirt. Il-persuna li d-dritt għall-porzjoni riservata mhix werrieta. L-ammont tal-porzjoni riservata hija nofs il-valur tas-sehem tal-wirt li kien jircievi werriet fil-każ ta' suċċessjoni skont il-liġi, li kieku l-werrieta kollha aċċettaw il-wirt.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Jekk it-testatur ma ħalliex testament validu jew ftehim dwar is-suċċessjoni, is-suċċessjoni tiġi meqjusa *ab intestato* u rregolata mill-liġi. Jekk it-testament jew ftehim dwar is-suċċessjoni tat-testatur ma jkprux il-propjetà kollha tiegħu, is-suċċessjoni għall-parti mhux koperta issefħ skont il-liġi. Il-werrieta *ab intestato* huma l-onjuġi u l-qraba tat-testatur; is-suċċessjoni ssefħ fuq tliet livelli. Il-konjuġi u l-werrieta jirtu flimkien *ab intestato*.

L-ewwel li jirtu huma d-dioxendenti tat-testatur (tfal, tfal adottati, neputijiet, ee). Flimkien magħhom, il-konjuġi jiret ammont ekwivalenti għas-sehem ta' tifel tat-testatur, u mhux inqas minn kwart il-wirt.

Jekk mhemmx werrieta li jirtu l-ewwel, jirtu l-ġenituri tat-testatur u d-dioxendenti tagħhom (jiġifieri ħutu). Jekk iż-żewġ ġenituri tat-testatur għadhom ħajjin meta' tinfetaħ is-suċċessjoni, huma jirtu l-wirt kollhu f'ishma ndaqs. Jekk missier jew omm id-*decujus* ikunu mietu meta' tinfetaħ is-suċċessjoni, it-tfal, it-tfal adottati u n-neputijiet eċċ jieħdu post il-ġenitur mejjet tagħhom. Flimkien mal-werrieta li jirtu fit-tieni post, il-konjuġi jiret nofs il-wirt.

Jekk mhemmx werrieta li jirtu fit-tieni post, jirtu n-nanniet tat-testatur u d-dioxendenti tagħhom (jiġifieri z-zijiet tat-testatur). Jekk iż-żewġ ġenituri tat-testatur għadhom ħajjin meta' tinfetaħ is-suċċessjoni, huma jirtu l-wirt kollhu f'ishma ndaqs. Jekk wieħed min-nanniet materni jew paterni tat-testatur ma kienx ħaj meta' nfetħet is-suċċessjoni, jieħdu postu t-tfal, tfal adottati u n-neputijiet eċċ tan-nanniet mejta. Jekk le, in-nanniet fl-istess naħa tal-familja jirtu sehmu. Jekk anke n-nannu jkun mejjet, jirtu t-tfal tiegħu, it-tfal adottati u n-neputijiet. Jekk iż-żewġ nanniet paterni jew iż-żewġ nanniet materni tat-testatur huma mejta meta' tinfetaħ is-suċċessjoni u ma għandhomx dioxendenti, in-nanniet tan-naħa l-oħra tal-familja u t-tfal tagħhom, it-tfal adottati u n-neputijiet, eċċ tan-nanniet mejta jieħdu posthom. Id-dispożizzjonijiet dwar il-werrieta li jirtu l-ewwel japplikaw għad-dioxendenti li jieħdu post il-ġenituri tagħhom bħala werrieta.

Jekk it-testatur kien miżżewweġ u ma kellux werrieta li jirtuh l-ewwel jew werrieta li jirtu wara dawn tal-ewwel, il-konjuġi jiret il-wirt kollhu.

Jekk it-testatur ma għandux werrieta *ab intestato* jew konjuġi, il-gvern lokali tal-post fejn infetħet is-suċċessjoni huwa l-werriet skont il-liġi. Il-post fejn infetħet is-suċċessjoni huwa l-aħħar post ta' residenza tat-testatur. Jekk l-aħħar post permanenti ta' residenza tat-testatur kien pajjiż għajr l-Estonja, iżda trid tiġi applikata l-liġi Estonjana għas-suċċessjoni, il-werriet *ab intestato* huwa r-Repubblika tal-Estonja.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Fl-Estonja, il-proċedimenti dwar is-suċċessjoni jitwettqu minn nutar Estonjan fejn inbdew il-proċedimenti ta' suċċessjoni. In-nutar jagħmel entrata fir-registru ta' suċċessjoni dwar il-fatt li bdew il-proċedimenti.

5.2 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Id-dikjarazzjonijiet ta' aċċettazzjoni jew rinunzja tas-suċċessjoni jridu jiġu pprezentati lin-nutar li qed jieħu ħsieb is-suċċessjoni. Id-dikjarazzjonijiet jistgħu jiġu awtentikati wkoll minn nutar ieħor li mbagħad jgħaddihom lin-nutar li jkun qed jieħu ħsieb il-proċedimenti.

L-uffiċċjali konsulari bi kwalifiki speċjali u li jaħdmu fir-rappreżentazzjonijiet barranin tal-Estonja ukoll jistgħu jiċċertifikaw id-dikjarazzjonijiet ta' aċċettazzjoni jew rinunzja tas-suċċessjoni. L-uffiċċjali konsulari huma obbligati jgħaddu d-dikjarazzjonijiet iċċertifikati lin-nutar li jkun qed jieħu ħsieb il-kwistjoni ta' suċċessjoni.

5.3 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Is-sistema ta' legat jagħti lil-legatarji d-dritt li jitolbu illi l-eżekutor tal-legat jittrasferixxi l-oġġett tal-legat. Biex jirċievi l-legat, il-legatarju jrid jissottometti talba ta' eżekuzzjoni tal-legat lill-eżekutor. It-testatur jista' jimponi l-eżekuzzjoni tal-legat bħala obbligu għall-werriet jew legatarju ieħor. Jekk it-testatur ma ħatarx eżekutor għal-legat, l-eżekutor ikun il-werriet.

Peress illi d-dispożizzjonijiet dwar l-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja tas-suċċessjoni jiġu applikati għall-aċċettazzjoni u r-rinunzja ta' legat, il-konsegwenzi tan-nuqqas ta' sottomissjoni ta' dikjarazzjoni ta' rinunzja ta' legat waqt il-perjodu stabbilit għal dan il-għan ifisser l-aċċettazzjoni tal-legat. Jekk il-legatarju jixtieq jirrinunzja għal-legat, id-dikjarazzjoni ta' rinunzja trid tiġi sottomessa matul il-perjodu stabbilit mil-liġi għar-rinunzja, li huwa ta' tliet xhur wara l-mewt tat-testatur u minn meta' jsir jaf illi għandu dritt jirċievi legat.

Bħala parti mill-proċedimenti ta' suċċessjoni, in-nutar għandu jikkuntattja l-legatarji kollha msemmija fit-testament u jinfurmahom bid-drittijiet tagħhom għal-legat. Qabel is-sottomissjoni tat-talba għall-eżekuzzjoni tal-legat, il-legatarju għandu d-dritt jikseb informazzjoni dwar il-legat. Bl-istess mod għall-aċċettazzjoni tas-suċċessjoni, id-dikjarazzjoni tal-aċċettazzjoni jew rinunzja tal-legat hija irrevokabbli. Sabiex jinvoka d-drittijiet tiegħu, il-legatarju għandu dritt jitlob lin-nutar li qed jieħu ħsieb is-suċċessjoni għal ċertifikat (ċertifikat ta' legatarju) rigward il-kwistjoni ta' legat.

Jekk il-legat jikkonsisti f'propjetà immobbli jew xi oġġett ieħor li l-bejgħ tiegħu jrid jiġi awtentikat minn nutar, il-kuntratt ta' trasferiment tal-legat bejn l-eżekutor tal-legat u l-legatarju wkoll irid jiġi awtentikat minn nutar.

Legatarju li huwa werriet għandu dritt għal-legat anke jekk jirrinunzja għall-wirt.

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Il-porzjoni riservata hija talba ta' flus kontra werriet skont il-liġi tal-obbligazzjonijiet u trid tiġi preżentata lill-werrieta. Id-dritt għall-porzjoni riservata jseħħ mal-ftuħ tas-suċċessjoni. Mhemmx għalfejn issir talba ma' nutar sabiex tingħata l-porzjoni riservata.

Jekk it-testatur, b'testament jew ftehim dwar is-suċċessjoni jkun iddizereda lil dixxendent, lill-ġenituri tiegħu jew konjuġi li kellhom dritt jirtu *ab intestato* u li fir-rigward tiegħu it-testatur għandu, fi żmien il-mewt tiegħu, obbligu ta' manteniment skont l-Att dwar il-Liġi tal-Familja jew it-testatur ikun naqqas l-ishma tal-wirt meta' mqabbla mal-ishma skont is-suċċessjoni *ab intestato*, għandhom dritt jitolbu l-porzjoni riservata mill-werrieta.

In-nutar, fuq il-bażi ta' talba awtentikata minnu ta' werriet, eżekutor testamentarju jew persuna li għandha dritt għall-porzjoni riservata, għandu jawtentika ċ-ċertifikat dwar it-talba għall-porzjoni riservata - magħruf ukoll bħala ċ-ċertifikat tal-benefiċjarju tal-porzjoni riservata. Iċ-ċertifikat dwar il-benefiċjarju tal-porzjoni riservata għandu juri d-dettalji tal-benefiċjarju u s-sehem tal-porzjoni riservata bħala sehem legali tal-wirt.

Id-dritt għall-porzjoni riservata jista' jiġi rinunzjat permezz ta' ftehim dwar is-suċċessjoni bejn it-testatur u l-persuna li se tirtu. Il-kuntratt irid jiġi awtentikat minn nutar.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)

Mal-ftuħ tas-suċċessjoni - jiġifieri mal-mewt tat-testatur - il-wirt jgħaddu għand il-werrieta, li jistgħu ikunu werrieta skont ftehim dwar is-suċċessjoni, werrieta skont testament jew werrieta *ab intestato*.

Sabiex tiġi determinata l-eligibbiltà għall-wirt, il-proċedimenti dwar is-suċċessjoni jistgħu jinbdeu minn werriet, kreditur tat-testatur, legatarju jew persuna oħra bi dritt rigward il-wirt. Persuna li tixtieq tiftaħ proċedimenti trid tikkuntattja nutar; in-nutar iħejji u jawtentika bil-firma tiegħu l-applikazzjoni għal dan il-għan. Il-proċedimenti jistgħu isiru biss minn nutar wieħed; għalhekk jekk il-proċedimenti dwar is-suċċessjoni diġa' nbdew b'applikazzjoni quddiem nutar partikolari, in-nutar li jkun aċċetta t-tieni applikazzjoni jrid jgħaddiha lin-nutar li jkun qed imexxi diġa' l-proċedimenti ta' suċċessjoni.

Il-werriet jista' jew jaċċetta jew jirrinunzja l-legat. It-termini għar-rinunzja tad-dritt ta' suċċessjoni huwa tliet xhur. Dan il-perjodu jibda għaddej minn meta l-werriet isir jaf jew kellu jsir jaf bil-mewt tat-testatur u d-dritt għall-wirt. Jekk il-werriet ma jirrinunzjax għall-wirt matul dan iż-żmien, jiġi meqjus illi aċċetta l-wirt. Sabiex jaċċetta l-wirt, il-werriet jista' jmur għand in-nutar responsabbli għall-każ ta' suċċessjoni qabel ma jiskadi dan it-terminu.

Id-deċiżjoni tal-werriet biex jaċċetta jew jirrinunzja għall-wirt hija irversibbli. Jekk il-wirt jiġi rifjutat, ma jistax jiġi aċċettat wara; jekk il-wirt jiġi aċċettat, ma jistax jiġi rrifjutat wara; Dan il-prinċipju japplika wkoll għall-aċċettazzjoni u r-rinunzja tal-legat - bl-eċċezzjoni illi l-legatarji li huma wkoll werrieta għandhom ukoll dritt għal-legat anke jekk ikunu rrifjutaw il-wirt.

Id-dikjarazzjonijiet ta' aċċettazzjoni u rinunzja tas-suċċessjoni jridu jiġu awtentikati minn nutar.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Is-suċċessjoni tinfetaħ mal-mewt tal-individwu. Mal-ftuħ tas-suċċessjoni, il-wirt jgħaddi għand il-werriet. Is-suċċessjoni hija bbażata fuq il-liġi jew fuq l-aħħar xewqat tat-testatur, permezz ta' testament jew ftehim dwar is-suċċessjoni. Id-dritt ta' suċċessjoni skont ftehim huwa ppreferut għad-dritt ta' suċċessjoni skont testament, u dawn it-tnejn terġa huma ppreferuti għad-dritt ta' suċċessjoni *ab intestato*.

Ma għandix għalfejn tiġi sottomessa applikazzjoni għidida sabiex jingħata l-wirt. Mal-aċċettazzjoni tal-wirt, id-drittijiet u l-obbligi kollha tat-testatur jgħaddu għand il-werriet, flief dawk li min-natura tagħhom huma marbuta mal-persuna tat-testatur jew li bil-liġi ma jistgħux jiġu trasferiti. Jekk il-werriet jaċċetta l-wirt, is-sjieda tal-oġġetti fil-wirt jiġu meqjusa trasferiti retroattivament mid-data tal-ftuħ tas-suċċessjoni. Jekk is-suċċessjoni giet aċċettata minn aktar minn werriet wieħed (ko-werrieta), il-eirt huma tagħhom b'mod kongunt.

Kull persuna b'kapaċità ġuridika tista' tirtet - inklużi persuni fiżiċi li għadhom f'ajjin meta' miet it-testatur, u l-persuni ġuridici li kienu stabbiliti dak iż-żmien. Wild li jitwieldet f'aj wara l-ftuħ tas-suċċessjoni jitqies li jista' jirtet jekk ikun gie konċepit qabel il-ftuħ tas-suċċessjoni. Fondazzjoni mwaqqfa fuq il-bażi ta' testament jew ta' ftehim dwar is-suċċessjoni tiġi meqjusa li kienet teżisti mal-ftuħ tas-suċċessjoni jekk wara takkwista drittijiet bħala persuna ġuridika.

Il-konjuġi superstiti ma għandux dritt ta' suċċessjoni jew dritt għal sehem preferenzjali jekk it-testatur ressaq rikors għad-divorzju qabel miet jew talab għall-kunsens bil-miktub għad-divorzju, jew fi żmien meta' miet kellu dritt jitlob għall-annullament taż-żwieġ u ressaq rikors għal dan il-għan quddiem il-qorti.

Ġenitur li tneħħitlu s-setgħa tal-ġenituri ma jistax jirtet lit-tfal tiegħu skont il-liġi.

Persuna li tissodisfa xi waħda mill-kundizzjonijiet li ġejjin ma tistax tirtet:

- jekk volontarjament toqtol jew tkun ittantat toqtol lit-testatur,
- jekk bi ftehim u kontra l-liġi tqiegħed lit-testatur f'sitwazzjoni fejn it-testatur ma kienx kapaċi jesprimi jew iħassar ix-xewqat testamentarji tiegħu;
- b'theddid jew bil-qerq ma ftehim lit-testatur jagħmel jew ibiddel xidispożizzjoni testamentarja jew bl-istess mod gielgħet lit-testatur biex jagħmel jew iħassar xi dispożizzjoni testamentarja jekk it-testatur ma setax jesprimi x-xewqat tiegħu dwar it-testament;
- bi ftehim u kontra l-liġi ftehim jew qerdet testament jew ftehim dwar is-suċċessjoni jekk ma kienx aktar possibbli għad-testatur biex iġeddu;
- jekk iffalsifikat it-testament li għamel it-testatur jew il-ftehim dwar is-suċċessjoni jew xi parti minnu.

Skont il-liġi Estonjana, il-benefiċjarju tal-porzjoni riservata mhux jitqiesx bħala werriet; Il-benefiċjarju tal-porzjoni riservata għalhekk għandu dritt kontra l-werrieta biex jitħallas skont il-liġi tal-obbligi. Id-dritt biex tintalab il-porzjoni riservata mingħand il-werrieta jseħħ jekk it-testatur, b'testament jew ftehim dwar is-suċċessjoni jkun iddizereda lil dixxendent, lill-ġenituri tiegħu jew konjuġi li kellhom dritt jirtu *ab intestato* u li fir-rigward tiegħu it-testatur għandu, fi żmien il-mewt tiegħu, obbligu ta' manteniment skont l-Att dwar il-Liġi tal-Familja jew it-testatur ikun naqqas l-ishma tal-wirt meta' mqabbla mal-ishma skont is-suċċessjoni *ab intestato*. L-ammont tal-porzjoni riservata huwa ta' nofs il-valur tas-sehem tal-wirt li kien jircievi l-werriet fil-każ ta' suċċessjoni *ab intestato*, li kieku l-werrieta kollha aċċettaw il-wirt.

Il-proċedimenti ta' suċċessjoni jistgħu jinbdeu minn werriet, minn kreditor tat-testatur, legatarju jew persuna oħra li għandha dritt fuq il-wirt, permezz ta' rikors awtentikat minn nutar. Il-proċedimenti ta' suċċessjoni jsiru minn nutar Estonjan li għandu nbdew il-proċedimenti u li huwa mniżżel fir-registru ta' suċċessjoni bħala eżekutor tal-proċedimenti ta' suċċessjoni. Il-proċedimenti jistgħu isiru biss minn nutar wieħed; għalhekk jekk il-proċedimenti dwar is-suċċessjoni diġa' nbdew b'applikazzjoni quddiem nutar partikolari, in-nutar li jkun aċċetta t-tieni applikazzjoni jrid jgħaddiha lin-nutar li jkun qed imexxi diġa' l-proċedimenti ta' suċċessjoni. In-nutar jawtentika ċ-ċertifikat ta' suċċessjoni jekk ikollu biżżejjed provi dwar id-dritt ta' suċċessjoni ta' werriet. Jekk ikun hemm aktar minn werriet wieħed, in-nutar irid jindika l-valur tas-sehem mill-wirt ta' kull werriet.

Il-werriet jista' jew jaċċetta jew jirrinunzja għall-wirt. Jekk il-persuna li għandha dritt tirtet ma tirtet jirrinunzja għall-wirt fi żmien tliet xhur minn meta ssir taf jew kellha ssir taf bid-dritt tagħha għall-wirt, hija tiġi meqjusa li aċċettat il-wirt. Persuna li tirtet jirrinunzja għall-wirt tevita l-konsegwenzi legali marbuta mas-suċċessjoni.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Iva, il-werriet obligat iwettaq l-obbligi kollha tat-testatur. Jekk il-wirt ma jkunx biżżejjed, il-werriet irid jagħmel tajjeb għad-dejn tat-testatur bil-propjeta' tiegħu stess, sakemm ma jkunx għamel tajjeb għalihom, wara li jkun għamel inventarju, skont il-proċedura stabbilita mil-liġi, sakemm il-wirt ma jkunx ġie ddikjarat fallut jew il-proċedimenti ta' falliment ma jkunux ġew itterminati mingħajr dikarazzjoni ta' falliment.

Jekk il-werriet jitlob il-benefiċċju tal-inventarju, il-kredituri tiegħu ma jistgħux jissodisfaw it-talbiet tagħhom għall-ħlas kontra l-werriet bi flus mill-wirt sakemm ikun sar l-inventarju, iżda mhux aktar tard mill-iskadenza tat-terminu għall-inventarju.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-propjeta' immobbli?

Jekk it-testatur kellu propjeta' immobbli, l-entrata fir-reġistru tal-artijiet ssir invalida ma' mewtu, għaliex il-persuna mnizzla fir-reġistru tal-artijiet bħala sid id-dritt reali mhix il-persuna li lilha jappartjeni d-dritt reali (fil-liġi sostantiva), peress illi l-assi kollha tat-testatur jgħaddu għand persuna oħra - il-werriet - mal-ftuħ tas-suċċessjoni.

Bie x il-werriet/ta jidhlu fir-reġistru tal-artijiet, trid issir applikazzjoni għar-reġistrazzjoni mis-sid il-ġdid tad-dritt reali, u magħha jrid jiġi mehmuz dokument li juri s-suċċessjoni- jiġieri ċ-ċertifikat ta' suċċessjoni.

Jekk id-dritt reali ġie trasferit lil numru ta' ko-werrieta, id-dikjarazzjoni ta' wieħed minnhom hija biżżejjed sabiex issir entrata korretta, jiġifieri mhommx bżonn il-kunsens tagħhom kollha, għaliex werriet ma jstax iżomm titolu li diġa' ġie trasferit lilu milli jidher fuq ir-reġistru tal-artijiet. L-istess prinċipju japplika jekk ġiet trasferita parti minn komunita' ta' ko-werrieta.

Il-leġiżlazzjoni tistabbilixxi rekwiżiti speċjali jekk, skont iċ-ċertifikat ta' suċċessjoni, il-konjuġi kellhom propjeta' bejniethom. F'dan il-każ, kull oġġett speċifiku jista' jkun kemm propjeta' komuni jew separata, u din il-kwistjoni ma tistax tinqata' matul l-awtentikazzjoni taċ-ċertifikat ta' suċċessjoni.

Barra minn hekk, il-leġiżlazzjoni tistabbilixxi eċċezzjonijiet għas-sitwazzjoni fejn il-werrieta jkunu qasmu l-wirt għall-fini tal-likwidazzjoni tal-komunjoni, fejn jiġi determinat liema oġġetti jew partijiet minnhom, jew liema drittijiet u obbligi tal-wirt se jkollu kull werriet flimkien ma propjeta' immobbli .

Jekk it-testatur qatt ma żżewweġ, jridu jiġu pprovduti dawn li ġejjin sabiex tiġi korretta d-dejta fir-reġistru tal-artijiet:

- ċertifikat ta' suċċessjoni,
- applikazzjoni għar-reġistrazzjoni, awtentikata minn nutar jew iffirmata b'mod diġitali; applikazzjoni għar-reġistrazzjoni iffirmata b'mod diġitali trid tiġi ppreparata u sottomessa lid-dipartiment tar-reġistrazzjoni tal-artijiet fuq il-portal tar-reġistrazzjoni tal-artijiet (<https://kinnistuportaal.rik.ee/KAEP/Login.aspx>); il-portal jista' jiġi aċċessat permezz ta' **karta tal-identità, ID tal-mowbajl**, ċerti karti tal-identità barranin jew permezz tal-portal tal-Istat <http://www.eesti.ee>.

Ma titħallas l-ebda tariffa tal-Istat għall-korrezzjoni ta' entrata fir-reġistru tal-artijiet.

F'dan il-każ, il-werrieta kollha mnizzla fuq iċ-ċertifikat ta' suċċessjoni jitnizzlu fir-reġistru bħala ko-propjetarji.

Fl-istess każ fejn il-wirt jinqasam bejn il-kopropjetarji b'mod illi l-propjeta' immobbli tinzamm minn ko-werriet speċifiku, dawn li ġejjin jridu jiġu sottomessi sabiex tiġi emendata l-entrata fir-reġistru tal-artijiet:

- ftehim dwar id-diviżjoni tal-wirt, awtentikat minn nutar Estonjan,
- applikazzjoni għar-reġistrazzjoni (tista' tiġi nkluza fil-ftehim dwar id-diviżjoni tal-wirt, imsemmi hawn fuq).

Titħallas tariffa tal-Istat għall-korrezzjoni ta' entrata fir-reġistru tal-artijiet.

F'dan il-każ, il-persuna ndikata fil-ftehim dwar id-diviżjoni tal-wirt bħala l-persuna li lilha tingħata l-propjeta' immobbli speċifika skont il-ftehim tiġi registrata bħala sid il-propjeta' fir-reġistru tal-artijiet.

Iċ-ċertifikat ta' suċċessjoni jrid jiġi pprezentat lin-nutar għan-notarizzazzjoni tal-ftehim dwar id-diviżjoni tal-wirt.

Jekk iż-żwieġ tat-testatur ikun inħall fiż-żmien tal-ftuħ tas-suċċessjoni jew intemm bil-mewt tiegħu, iżda l-propjeta' immobbli fil-wirt ma kienx il-propjeta' komuni tal-eks konjuġi, jridu jiġu pprezentati dawn li ġejjin sabiex tiġi korretta l-entrata fir-reġistru tal-artijiet:

- ċertifikat ta' suċċessjoni,
- ċertifikat tad-dritt ta' sjieda, li juri illi l-propjeta' hija propjeta' separata tat-testatur,

- applikazzjoni għar-registrazzjoni, awtentikata minn nutar jew iffirmata b'mod diġitali; applikazzjoni għar-registrazzjoni iffirmata b'mod diġitali li trid tiġi ppreparata u sottomessa lid-dipartiment tar-registrazzjoni tal-artijiet fuq il-portal tar-registrazzjoni tal-artijiet (<https://kinnistuportaal.rik.ee/KAEP/Login.aspx>); il-portal jista' jiġi aċċessat permezz ta' **karta tal-identità Estonjana, I D tal-mowbajl**, ċerti karti tal-identità barranin jew permezz tal-portal tal-Istat, <https://www.eesti.ee>.

Ma tiġhallas l-ebda tariffa tal-Istat għall-korrezzjoni ta' entrata fir-registru tal-artijiet.

Il-werrieta kollha mniżżla fuq iċ-ċertifikat ta' suċċessjoni jitniżżlu fir-registru tal-artijiet.

Għall-finijiet tan-notarizzazzjoni taċ-ċertifikat tad-dritt ta' sjieda, l-applikant irid jipprova lin-nutar illi l-propjetà kienet propjetà esklussiva (propjetà separata) tal-konjuġi. Bħala regola ġenerali, id-dokumenti li jikkostitwixxu l-bażi għall-akkwist tal-propjetà għandhom jingħataw lin-nutar, jekk in-nutar ma jistax jiksibhom, sabiex jiġi ppruvat illi l-konjuġi kienu qasmu l-propjetà jew ikklassifikaw l-ass bħala propjetà separata (pereżempju ftehim dwar il-propjetà matrimonjali, ftehim dwar id-diviżjoni tal-propjetà kongunta, dokument ieħor dwar l-akkwist li juri illi hija propjetà separata, bħal kuntratt mingħajr ħlas, eċċ).

Jekk iż-zwieġ tat-testatur kien inħall fiż-żmien tal-ftuħ tas-suċċessjoni jew intemm bil-mewt tiegħu, u l-propjetà immobbli fil-wirt kienet propjetà komuni tal-eks konjuġi, jridu jiġu pprezentati dawn li ġejjin sabiex tiġi korretta l-entrata fir-registru tal-artijiet:

- ċertifikat ta' suċċessjoni,
- ċertifikat tad-dritt ta' sjieda, li juri illi l-propjetà hija propjetà tat-testatur u tal-eks konjuġi tiegħu,
- applikazzjoni għar-registrazzjoni, awtentikata minn nutar jew iffirmata b'mod diġitali; applikazzjoni għar-registrazzjoni iffirmata b'mod diġitali li trid tiġi ppreparata u sottomessa lid-dipartiment tar-registrazzjoni tal-artijiet fuq il-portal tar-registrazzjoni tal-artijiet (<https://kinnistuportaal.rik.ee/KAEP/Login.aspx>); il-portal jista' jiġi aċċessat permezz ta' **karta tal-identità Estonjana, I D tal-mowbajl**, ċerti karti tal-identità barranin jew permezz tal-portal tal-Istat, <https://www.eesti.ee>.

Ma tiġhallas l-ebda tariffa tal-Istat għall-korrezzjoni ta' entrata fir-registru tal-artijiet.

Il-werrieta kollha mniżżla fiċ-ċertifikat ta' suċċessjoni u l-konjuġi superstiti jew eks konjuġi jitniżżlu fir-registru tal-artijiet humiex werrieta jew le.

Għall-finijiet tan-notarizzazzjoni taċ-ċertifikat tad-dritt ta' sjieda, l-applikant irid jipprova lin-nutar illi l-propjetà kienet propjetà esklussiva (propjetà separata) tal-konjuġi. Bħala regola ġenerali, id-dokumenti li jservu bħala bażi għall-akkwist tal-propjetà għandhom jingħataw lin-nutar, jekk in-nutar ma jkunx jista' jiksibhom hu stess (fost l-oħrajn, il-ftehim dwar id-diviżjoni tal-propjetà kongunta, il-kuntratt dwar il-propjetà matrimonjali).

Jekk iż-zwieġ tat-testatur kien inħall fiż-żmien tal-ftuħ tas-suċċessjoni jew intemm bil-mewt tiegħu, u l-propjetà immobbli fil-wirt kienet propjetà komuni tal-eks konjuġi u l-wirt huwa maqsum bejn ko-werrieta b'mod illi l-propjetà immobbli se tinzamm minn werriet speċifiku, jridu jiġu pprezentati dawn li ġejjin sabiex tiġi korretta l-entrata fir-registru tal-artijiet:

- ċertifikat tad-dritt ta' sjieda u ftehim dwar id-diviżjoni tal-propjetà matrimonjali kongunta, awtentikata minn nutar Estonjan.
- applikazzjoni għar-registrazzjoni (tista' tiġi nkluża fil-ftehim imsemmi hawn fuq dwar id-diviżjoni tal-propjetà kongunta u l-wirt).

Għall-korrezzjoni ta' entrata fir-registru tal-artijiet trid tiġhallas tariffa lill-Istat.

Bħala riżultat tad-diviżjoni tal-propjetà matrimonjali kongunta, it-testatur u l-konjuġi superstiti jitniżżlu fir-registru tal-artijiet bħala s-sidien skont l-ishma legali tagħhom. Il-werrieta mniżżla fiċ-ċertifikat ta' suċċessjoni li tiġi trasferita lilhom is-sjieda ta' propjetà immobbli speċifika skont il-ftehim jitniżżlu fir-registru tal-artijiet bħala s-sidien tas-sehem legali tat-testatur. Jekk is-sehem legali li jmiss lill-werrieta jinqasam bejniethom, id-daqs ta' dak is-sehem

Għall-finijiet tan-notarizzazzjoni taċ-ċertifikat tad-dritt ta' sjieda, l-applikant irid jipprova lin-nutar illi l-propjetà kienet propjetà kongunta.

F'dan il-każ wieħed jista' wkoll jissottometti dawn li ġejjin biex jemenda l-entrata fir-registru tal-artijiet:

- ftehim dwar id-diviżjoni tal-propjetà kongunta tal-eks konjuġi u ftehim dwar id-diviżjoni tal-wirt, awtentikat minn nutar Estonjan,
- applikazzjoni għar-registrazzjoni (tista' tiġi nkluża fil-ftehim imsemmi hawn fuq dwar id-diviżjoni tal-propjetà kongunta u l-wirt).

Għall-korrezzjoni ta' entrata fir-registru tal-artijiet trid tiġhallas tariffa lill-Istat.

Il-persuna ndikata fil-ftehim dwar id-diviżjoni tal-wirt bħala l-persuna li lilha tingħata l-propjeta immobbli speċifika skont il-ftehim tiġi registrata bħala sid il-propjeta' fir-registru tal-artijiet.

Għall-finijiet tan-notarizzazzjoni taċ-ċertifikat tad-dritt ta' sjieda, l-applikant irid jipprova lin-nutar illi l-propjetà kienet propjetà kongunta.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Fil-każ tal-mewt tat-testatur, il-qorti trid timplimenta miżuri għall-ġestjoni tal-wirt jekk:

- mhux magħruf min hu l-werriet,
- mhemmx werriet fil-post fejn jinsab il-wirt,
- mhux magħruf jekk il-werriet aċċettax il-wrt,
- il-werriet għandu kapaċità restrittiva u ma ġiex innominat kuratur għalih,
- jeżistu raġunijiet oħra skont il-liġi.

Il-miżuri għall-ġestjoni tal-wirt huma l-organizzazzjoni tal-amministrazzjoni tal-wirt u l-applikazzjoni ta' miżuri biex issir miżura pprovduta fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. Il-qorti taħtar amministratur għall-ġestjoni tal-wirt.

Il-qorti trid timplimenta dawk il-miżuri ta' ġestjoni *ex officio* sakemm il-liġi ma tipprovdix mod ieħor. Il-qorti tista' tiddeċiedi dwar l-applikazzjoni tal-miżuri għall-ġestjoni ta' wirt fuq talba ta' kreditur tat-testatur, legatarju jew kull persuna oħra li għandha dritt fuq il-wirt jekk il-falliment tal-applikazzjoni tal-miżuri ta' ġestjoni jista' jippreġudika l-għotja tat-talba tal-persuna msemmija hawn qabel mill-assi tal-wirt. F'każ ta' tilwim dwar min għandu dritt jiret, qorti tista' tiddeċiedi wkoll dwar l-applikazzjoni ta' miżuri għall-ġestjoni tal-wirt fuq talba ta' persuna li qed titlob ir-rikonoxximent tad-dritt tagħha ta' suċċessjoni.

F'każ illi xewqa testamentarja ma tiġix eżegwita, il-qorti tista' taħtar amministratur biex jeżegwixxi x-xewqat fuq petizzjoni minn persuna interessata. L-amministratur għandu d-drittijiet u l-obbligi ta' eżekutor testamentarju fir-rigward tal-propjetà magħżula għall-eżekuzzjoni ta' xewqa testamentarja.

L-istituzzjonijiet nazzjonali u tal-gvern lokali, in-nutara u l-bailiffs huwa obbligati jinnotifikaw lill-qorti bil-ħtieġa li, jekk isiru jafu bihom, jiġu implimentati l-miżuri ta' ġestjoni.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Jekk ikunu għadhom ma ġewx implimentati l-miżuri ta' ġestjoni fir-rigward tal-wirt, il-werrieta jamministrawh flimkien. Il-werrieta għandhom obbligu jwettqu d-dispożizzjonijiet kollha magħmula fit-testment, inluż it-trasferiment tal-wirt permezz tad-dispożizzjonijiet magħmula fit-testment.

Jekk il-miżuri ta' ġestjoni ġew implimentati, il-wirt jiġi amministrat mill-amministratur maħtur mill-qorti, li jista' jirċievi struzzjonijiet mingħand il-qorti dwar il-pussess, l-użu u t-trasferiment tal-assi. L-amministratur jista' jittrasferixxi l-wirt biss biex ikun jista' jwettaq l-obbligi tiegħu u biex ikopri l-ispejjeż marbuta mal-amministrazzjoni tal-wirt. L-amministratur għandu jaqdi l-obbligi tal-amministratur tal-wirt li tistabbilixxi l-liġi.

Jekk it-testment isemmi l-ħatra ta' eżekutor, werriet ma jstax jiddisponi mill-oġġetti li jiffurmaw parti mill-wirt illi huma meħtieġa mill-eżekutor biex iwettaq dmirijietu. L-eżekutor għandu l-obbligu li jamministra l-assi b'mod prudenti u jagħti lill-werrieta l-oġġetti li ma għandux bżonn fl-eżekuzzjoni tat-testment. Sakemm il-werriet jasal biex jaċċetta l-wirt, l-eżekutor huwa obligat iwettaq id-dmirijiet ta' amministratur tal-wirt jew jitlob li jkun l-amministratur.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Id-drittijiet, l-obbligi u s-setgħat tal-amministratur tal-wirt

- jamministra l-propjetà b'mod prudenti u jiżgura l-preservazzjoni tiegħu.
- jipprovdri manteniment mill-wirt lill-membri tal-familja li kienu jgħixu mat-testatur sakemm miet u li kienu jirċievu manteniment mingħandu.
- jissodisfa l-obbligi marbuta mal-wirt mill-wirt stess u jagħti rapport dwar l-amministrazzjoni tal-propjetà lill-qorti u lill-werrieta.
- jieħu fil-pussess tiegħu il-wirt li jkun għand werriet jew parti terza jew jigarantixxi s-separazzjoni tal-wort mill-propjetà tal-werriet b'kull mezz ieħor, jekk ikun meħtieġ għall-preservazzjoni tal-wirt.
- jissottometti applikazzjoni quddiem nutar għall-ftuħ tal-proċedimenti ta' suċċessjoni, jekk meħtieġ, jew jieħu miżuri oħra għall-identifikazzjoni tal-werriet jekk in-nutara Estonjani ma għandhomx kompetenza biex imexxu l-proċedimenti ta' suċċessjoni

- L-amministratur tal-wirt, wara li jkun għamel inventarju, jrid jissodisfa t-talbiet imdaħħla fl-inventarju tal-wirt li għalihom waslet il-gurnata ta' skadenza. L-amministratur tal-wirt jista' jissodisfa t-talbiet li għadhom mhux dovuti bil-kunsens tal-werriet biss. Jekk il-qorti tiddeċiedi wkoll dwar l-applikazzjoni tal-miżuri għall-ġestjoni ta' wirt fuq talba ta' kreditur tat-testatur, legatarju jew kull persuna oħra li għandha dritt fuq il-wirt, fejn il-falliment tal-applikazzjoni tal-miżuri ta' ġestjoni jista' jippreġudika l-għotja tat-talba tal-persuna msemmija hawn qabel mill-assi tal-wirt, l-amministratur irid, wara t-tnejn tal-inventarju tal-wirt, jissodisfa t-talbiet kollha mdaħħla fl-inventarju tal-wirt mill-assi tal-wirt fl-ordni stabbilit mil-liġi. Il-wirt ma jistax jingħata lill-werriet qabel jiġu sodisfati t-talbiet kollha.
- Jekk il-wirt ma jkunx biżżejjed biex jiġu sodisfati t-talbiet kollha u l-werriet ma jaqbilx illi dawn għandhom joħorġu mill-propjetà tiegħu stess, l-amministratur tal-wirt jew il-werriet irid jissottometti fil-pront applikazzjoni għal dikjarazzjoni ta' falliment tal-wirt. Amministratur jista' jiddisponi mill-wirt biss biex jissodisfa l-obbligi mnizzla fih u biex ikopri l-ispejjeż marbuta mal-amministrazzjoni tal-wirt. Amministratur ma għandux dritt jiddisponi minn propjetà immobbli li qiegħda fil-wirt mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-qorti. Dan ma japplikax f'każ fejn ma nstabx werriet fi żmien sitt xhur mill-ftuħ tas-suċċessjoni jew jekk il-werriet li aċċetta s-suċċessjoni għadu ma bediex jamministra l-wirt fi żmien sitt xhur mill-aċċettazzjoni tal-wirt; f'dan il-każ, l-amministratur jista' jbiegħ mill-wirt wara li jkun għamel inventarju u ddepożita l-flus mill-bejgħ ta' oġġetti mill-wirt.
- Il-werriet ma għandux dritt jiddisponi mill-wirt li ġie mogħti f'idejn amministratur għall-finijiet ta' amministrazzjoni.
- L-amministratur tal-wirt għandu dritt jirċievi tariffa għall-qadi ta' dmirijietu, bl-ammont jiġi determinat minn qorti.

Id-drittijiet, l-obbligi u s-setgħat ta' eżekutor testamentarju

- Eżekutor testamentarju jaqdi d-dmirijiet stabbiliti mil-liġi sakemm ma jkunx provdut mod ieħor fit-testament. L-eżekutor testamentarju jista' jidderoga mid-dmirijiet mogħtija lilu fit-testament bil-kunsens tal-partijiet interessati jekk dan ikun fl-interess tal-eżekuzzjoni tax-xewqa testamentarja tat-testatur.
- L-eżekutor huwa obligat li, minnufih wara li jkun aċċetta l-kariga, jagħti lill-werriet lista ta' oġġetti fis-suċċessjoni illi jeħtieġ biex ikun jista' jaqdi dmirijietu.
- Sakemm il-werriet jasal biex jaċċetta l-wirt, l-eżekutor huwa obligat jaqdi d-dmirijiet ta' amministratur tal-wirt jew jitlob li jkun l-amministratur.
- L-eżekutor testamentarju huwa meħtieġ jeżegwixxi l-legati, l-obbligi testamentarji, ix-xewqat testamentarji u obbligi oħra ġejjin mit-testament jew mill-ftehim dwar is-suċċessjoni.
- L-eżekutor testamentarju huwa meħtieġ jamministra bi prudenza u jippreserva l-wirt li huwa meħtieġ għall-qadi ta' dmirijietu.
- Eżekutor testamentarju għandu jieħu fil-pussess tiegħu oġġetti li jiffirma parti minn wirt jew jiżgura b'mezzi oħra s-separazzjoni tal-oġġetti mill-propjetà tal-werriet jekk huwa meħtieġ għall-qadi tad-dmirijiet tal-eżekutor testamentarju.
- Eżekutor testamentarju għandu dritt jieħu fuqu obbligi fir-rigward ta' suċċessjoni u li jiddisponi minn oġġetti li jiffurmaw parti mill-wirt, jekk ikun meħtieġ għat-tweqqif tad-dmirijiet tiegħu.
- Jekk it-testatur għamel dispożizzjonijiet fir-rigward tad-diviżjoni tal-wirt, l-eżekutor testamentarju għandu jaqsam il-wirt bejn il-werrieta.
- L-eżekutor testamentarju għandu dritt jirrappreżenta werriet jew legatarju sa fejn hu meħtieġ għat-tweqqif ta' dmirijietu.
- L-eżekutor testamentarju irid jagħti lill-werrieta dawk l-oġġetti mill-wirt li qiegħdin fil-pussess tiegħu u li ma għandux bżonn fit-tweqqif ta' dmirijietu.
- Jekk eżekutor testamentarju mhux meħtieġ jeżegwixxi personalment dispożizzjoni tat-testatur, l-eżekutor jista' jitlob li din issir minn werriet.
- Werriet ma għandux dritt jiddisponi mill-oġġetti li jiffurmaw parti mill-wirt illi għandu bżonn l-eżekutor testamentarju biex jaqdi dmirijietu.
- Eżekutor testamentarju huwa responsabbli għal kull dannu li jikkawża lill-werriet jew legatarju meta' ma jaqdx dmirijietu.
- Eżekutor testamentarju jrid jagħti rapport dwar l-attività tiegħu lill-werrieta u l-legatarji.
- L-ispejjeż necessarji li jgarrab l-eżekutor fil-qadi ta' dmirijietu jiġu rimborzati mill-wirt.
- Huwa għandu dritt jitlob kumpens xieraq għall-ħidma tiegħu sakemm ma jkunx provdut mod ieħor fit-testament.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Jekk jingħataw biżżejjed provi dwar id-dritt ta' suċċessjoni tal-werrieta u l-firxa tiegħu, in-nutar jinnotarizza ċ-ċertifikat ta' suċċessjoni, fejn jindika d-daqs tas-sehem mill-wirt ta' kull werriet; madankollu ċ-ċertifikat ma jindikax minn xi hu kompost il-wirt.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 29/10/2018

Informazzjoni ġenerali - Greċja

Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna. Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [el](#) diġà ġew tradotti.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongjunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

A. Is-suċċessjoni volontarja hija possibbli biss permezz ta' testment (l-Artikoli 1710 u 1712 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-liġi tipprevedi t-tipi ta' testmenti li ġejjin:

(a) Testmenti ordinarji:

- Testment olografiku: miktub, datat u ffirmat kompletament mit-testatur b'idu (mingħajr tagħmir mekkaniku) (l-Artikoli 1721-1723 tal-Kodiċi Ċivili). M'hemmx bżonn li testment b'hal dan jintbagħat lil kwalunkwe awtorità. Wara l-mewt tat-testatur, *persun a li tkun fil-pussess ta' testment olografiku trid, malli tkun infurmata b'mewt it-testatur u mingħajr dewmien intenzjonat, tibgħat it-testment għall-pubblikazzjoni lill-Imħallef tal-qorti ċivili distrettwali li jpoġġi jew fl-aħħar domicilju jew residenza tat-testatur jew fid-domicilju tiegħu stess, jew lil kwalunkwe awtorità konsulari Griega jekk il-pussessur tat-testment ikollu r-residenza tiegħu barra l-pajjiż* (l-Artikoli 1774-1775 tal-Kodiċi Ċivili).
- Testment issiġillat: eżegwit mit-testatur u mibgħut f'envelop issiġillat lil nutar fil-preżenza ta' tliet xhieda jew dil-preżenza ta' żewġ nutara u xhud wieħed. Wara l-mewt tat-testatur, in-nutar irid, *mingħajr dewmien intenzjonat, jikkonsenja personalment it-testment originali lill-Imħallef tal-qorti ċivili distrettwali li jpoġġi fir-regjun fejn in-nutar għandu l-uffiċċju rregistrat tiegħu* (l-Artikoli 1738-1748 u 1769 tal-Kodiċi Ċivili).
- Testment pubbliku: imħabbar verbalment mit-testatur lin-nutar fil-preżenza ta' tliet xhieda jew lil żewġ nutara fil-preżenza ta' xhud wieħed. Att notarili jiġi eżegwit. Dan ikun fih it-testment u jinżamm min-nutar, li jrid, *malli jiġi infurmat b'mewt it-testatur u mingħajr dewmien intenzjonat, jibgħat kopja lill-Imħallef tal-qorti ċivili distrettwali li jpoġġi fir-regjun fejn in-nutar għandu l-uffiċċju rregistrat tiegħu* (l-Artikoli 1724-1737 u 1769 tal-Kodiċi Ċivili).

(b) Testmenti straordinarji:

F'ċirkostanzi straordinarji testment jista' jiġi eżegwit fuq vapur (l-Artikoli 1749-1752 tal-Kodiċi Ċivili), minn suldati waqt kampanja militari (l-Artikoli 1753-1756 tal-Kodiċi Ċivili) u persuni iżolati (l-Artikolu 1757 tal-Kodiċi Ċivili). Testment straordinarju jiġi kkonsenjat mingħajr dewmien lill-eqreb awtorità konsulari Griega jew lil nutar fil-Greċja u jkun innotifikat lill-awtorità sorveljatorja kompetenti (l-Artikoli 1761-1762 tal-Kodiċi Ċivili). Testment straordinarju jsir null u bla effett minnufih malli jgħaddu tliet xhur mid-data meta ċ-ċirkostanzi straordinarji ma baqgħux jaffettwaw lit-testatur bil-kundizzjoni li jkun għadu ħaj (l-Artikoli 1758-1760 tal-Kodiċi Ċivili).

Kull testment ikun validu b'mod ugwali, u testment posterjuri jirrevoka kull testment li jkun sar qabel, sakemm it-testatur jirrevoka esplicitament it-testment preċedenti jew meta t-testment sussegwenti jkun fih dispożizzjonijiet kontradittorji jew differenti minn dawk ta' qabel. F'dan l-aħħar każ, testment sussegwenti jirrevoka l-partijiet tat-testment preċedenti li jikkontradixxuh (l-Artikoli 1763-1768 tal-Kodiċi Ċivili).

F'kull każ it-testatur irid ikun kompetenti biex jaġixxi, irid ikun qed jaġixxi b'volontà libera u mhux sfurzata, u jrid jissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti mil-liġi għall-eżekuzzjoni legali ta' kull tip ta' testment.

B. Alternattivament, tista' ssir donazzjoni permezz ta' kuntratt tal-mewt (l-Artikoli 2032-2035 tal-Kodiċi Ċivili). F'dan il-każ, madankollu, id-donatur ma jitqiesx b'ħala l-werriet jew is-suċċessur universali tad-donatur.

C. Testment *unica charta* (jiġifieri testment eżegwit minn żewġ persuni jew iktar f'att wieħed) huwa pprojbit mil-liġi (l-Artikolu 1717 tal-Kodiċi Ċivili).

D. Ftehimiet rigward suċċessjonijiet futuri huma pprojbiti wkoll (l-Artikolu 368 tal-Kodiċi Ċivili).

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

A. Testment olografiku jrid jintbagħat lil awtorità speċifika. Għal raġunijiet ta' sigurtà, madankollu, it-testatur jista' jħallih ma' nutar biex iżommu f'post sikur (l-Artikolu 1722 tal-Kodiċi Ċivili).

B. Testmenti ssiġillati u testmenti pubbliċi jridu jintbagħtu lil nutar, u irid jiġi eżegwit att notarili rilevanti (l-Artikoli 1743 u 1732 tal-Kodiċi Ċivili).

C. Testment straordinarju jrid ikun innotifikat lil awtorità superviżorja u jrid jintbagħat mingħajr dewmien lill-eqreb awtorità konsulari Griega jew lil nutar fil-Greċja (l-Artikoli 1761-1762 tal-Kodiċi Ċivili).

D. Ma' mewt it-testatur, *nutar li jkun qed iżomm testment irid, f'każ ta' testment pubbliku, jibgħat kopja lill-Imħallef tal-qorti ċivili distrettwali, u, fil-każ ta' testment issiġillat jew straordinarju, in-nutar irid jikkonsenja personalment it-testment originali għall-pubblikazzjoni lill-Imħallef tal-qorti ċivili distrettwali li jkun ipoġġi fir-regjun fejn in-nutar ikollu l-uffiċċju rregistrat tiegħu* (l-Artikoli 1769-1780 tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikoli 807-811 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili). *Kwalunkwe persuna li tkun fil-pussess ta' testment*

olografiku trid, malli tkun infurmata b'mewt it-testatur u mingħajr dewmien intenzjonat, tibgħat it-testment għall-pubblikazzjoni lill-Imħallef tal-qorti ċivili distrettwali li jpoġġi jew fl-aħħar domicilju jew residenza tat-testatur jew fid-domicilju tiegħu stess (l-Artikoli 1774-1775 tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikoli 807-811 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili). Jekk min qed iżomm it-testment ikun jgħix barra, ikun jista' jibagħtu lil kwalunkwe awtorità konsulari Griega.

E. Kwalunkwe persuna li ssib jew iżzomm testment olografiku u tonqos milli tibagħtu lil awtorità kompetenti minnufih tkun suġġetta għal pieni ċivili u kriminali u, jekk tkun il-werriet, hija titef dik is-suċċessjoni (l-Artikoli 914, 902, 903 u 1860 tal-Kodiċi Ċivili, l-Artikolu 811 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili u l-Artikoli 222 u 242 tal-Kodiċi Kriminali).

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

A. Id-dixxendenti u l-ġenituri tad-deċedut, kif ukoll il-konjuġi superstiti jew superstiti li d-deċedut ikun ikkonkluda sħubija rreġistrata miegħu, illi kieku kienu jkunu nominati suċċessuri *ab intestato*, huma intitolati għal sehem riżervat mill-patrimonju (l-Artikolu 1825 tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikolu 11 tal-Liġi 3719/2008).

B. Is-sehem riżervat tal-patrimonju jikkorrispondi għal nofs is-sehem f'każ ta' mewt *ab intestato*. Il-benefiċjarju legali ta' dak is-sehem jiġi inkluż bħala werriet apparenti fir-rigward ta' dik il-porzjoni (l-Artikolu 1825 tal-Kodiċi Ċivili).

C. Il-metodu użat biex jiġi kkalkulat dak il-proporzjon huwa kumpless. Jitqiesu wkoll il-benefiċċji imputabbli li diġà ngħataw lill-benefiċjarju mingħand id-deċedut u l-valur (nozzjonali) totali tal-patrimonju (l-Artikolu 1830-1834 tal-Kodiċi Ċivili).

D. Kull restrizzjoni imposta mit-testment fuq il-benefiċjarju tas-sehem riżervat, jitqies daqslikieku ma tkunx inkitbet sa fejn tkun tapplika għas-sehem riżervat tal-patrimonju (l-Artikolu 1829 tal-Kodiċi Ċivili). Bil-ftuħ ta' kawża biex tiġi rritornata donazzjoni lil persuna li ma jmisshix sehem riżervat, il-benefiċjarju tas-sehem jista' jdawwar id-donazzjoni magħmula mid-deċedut tul haġtu, jekk il-patrimonju li għad fadal fil-mument tal-mewt ma jkunx biżżejjed biex ikopri s-sehem riżervat. Id-dritt li tiftaħ kawża jiġi preskritt sentejn wara l-mewt tad-deċedut (l-Artikoli 1835-1838 tal-Kodiċi Ċivili).

E. Il-benefiċjarju legali tas-sehem riżervat ma għandux jirċievi sehem riżervat tal-patrimonju jekk ikun diżeredat mid-deċedut (l-Artikoli 1839-1845) jew jekk ma jkunx denji li jirċievi b'testment (l-Artikoli 1860-1864). Il-benefiċjarju legali tas-sehem riżervat jista' jirrinunzja s-suċċessjoni (l-Artikoli 1847-1859 tal-Kodiċi Ċivili) jew jista' jirrinunzja għas-sehem riżervat (l-Artikoli 1826 tal-Kodiċi Ċivili).

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi hadd, min jiret u kemm?

Hemm sitt gradi ta' suċċessjoni *ab intestato*. Persuna inkluża fi grad minnhom ma tissejjaħx għas-suċċessjoni jekk tissejjaħ għas-suċċessjoni persuna oħra minn grad preċedenti (l-Artikoli 1819 tal-Kodiċi Ċivili):

A. Id-dixxendenti tad-deċedut jissejju fl-ewwel grad tas-suċċessjoni *ab intestato*. Is-suċċessjoni tiġi ddeterminata *per stirpes*. L-eqreb dixxendent jeskludi dixxendenti iktar imbiegħda fl-istess fergħa. It-tfal jirtu sehem indaqs tal-patrimonju (l-Artikolu 1813 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-konjuġi superstiti jiġi inkluż ukoll fl-ewwel grad u jirċievi kwart tal-patrimonju (l-Artikolu 1820 tal-Kodiċi Ċivili).

Superstiti li jkun ikkonkluda sħubija rreġistrata mad-deċedut jiġi inkluż ukoll fl-ewwel grad u jirċievi parti minn sitta tal-patrimonju (l-Artikolu 11 tal-Liġi 3719/2008).

B. Il-ġenituri u l-aħwa tad-deċedut, kif ukoll it-tfal u t-tfal tat-tfal ta' kull wieħed mill-aħwa tad-deċedut li jkunu mietu qabel id-deċedut jew li jirrinunzjaw għad-drittijiet tagħhom ta' suċċessjoni jew mhumix denji li jirċievu b'testment, huma inklużi fit-tieni grad. Il-ġenituri u l-aħwa, kif ukoll it-tfal u t-tfal tat-tfal ta' kull wieħed mill-aħwa li jkunu mietu qabel id-deċedut jew li jirrinunzjaw għad-drittijiet tagħhom ta' suċċessjoni jew mhumix denji li jirċievu b'testment jirtu l-patrimonju *per stirpes* (l-Artikolu 1814 tal-Kodiċi Ċivili).

Jekk aħwa minn ġenitur wieħed jiġu kklassifikati mal-ġenituri jew l-aħwa miż-żewġ ġenituri jew ma' tfal jew tfal tat-tfal ta' aħwa miż-żewġ ġenituri. Nofs is-sehem jiħduh ukoll it-tfal jew it-tfal tat-tfal ta' kull wieħed mill-aħwa li jkunu mietu qabel id-deċedut jew li jirrinunzjaw għad-drittijiet tagħhom ta' suċċessjoni jew mhumix denji li jirċievu b'testment (l-Artikolu 1815 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-konjuġi superstiti jiġi inkluż ukoll fit-tieni grad u jirċievi nofs il-patrimonju (l-Artikolu 1820 tal-Kodiċi Ċivili).

Superstiti li jkun ikkonkluda sħubija rreġistrata mad-deċedut jiġi inkluż ukoll fit-tieni grad u jirċievi terz tal-patrimonju (l-Artikolu 11 tal-Liġi 3719/2008).

C. In-nanniet kif ukoll it-tfal u t-tfal tat-tfal minn fost id-dixxendenti tad-deċedut jissejju fit-tielet grad tas-suċċessjoni *ab intestato*.

Jekk fil-mument tal-mewt tad-deċedut, in-nanniet fiż-żewġ linji għadhom ħajjin u ma rrinunzjawx għad-dritt tagħhom tas-suċċessjoni u huma denji li jirċievu b'testment, huma jkunu l-uniċi benefiċjarji tal-patrimonju u jirtu f'sehem indaqs.

Jekk fil-mument tal-mewt tad-deċedut in-nannu jew in-nanna fil-linja tal-missier jew tal-omm ma jkunux ħajjin jew ikunu rrinunzjaw għad-dritt tas-suċċessjoni jew mhumiex denji li jirċievu b'testment, jiġu ssostitwiti mit-tfal jew it-tfal tat-tfal tagħhom. Fin-nuqqas ta' tfal jew tfal tat-tfal jew jekk dawn ikunu rrinunzjaw għad-dritt tas-suċċessjoni jew mhumiex denji li jirċievu b'testment, is-sehem tal-persuna li tkun mietet jew rrinunzjat għad-dritt tas-suċċessjoni jew mhix denja li tirċievi b'testment imur għand in-nannu jew in-nanna fl-istess linja, u fin-nuqqas ta' nanniet b'hal dawn jew f'każ li jkunu rrinunzjaw għad-dritt tas-suċċessjoni jew mhumiex denji li jirċievu b'testment, jgħaddi għat-tfal jew it-tfal tat-tfal tagħhom.

Jekk fil-mument tal-mewt tad-deċedut in-nannu u n-nanna fil-linja tal-missier jew l-omm ma jkunux ħajjin jew ikunu rrinunzjaw għad-dritt tas-suċċessjoni jew mhumiex denji li jirċievu b'testment u ma jkollhomx tfal u tfal tat-tfal jew it-tfal u t-tfal tat-tfal tagħhom ikunu rrinunzjaw għad-dritt tas-suċċessjoni jew mhumiex denji li jirċievu b'testment, l-uniċi benefiċjarji jkunu n-nannu jew in-nanna u t-tfal u t-tfal tat-tfal tagħhom fil-linja l-oħra.

It-tfal jirtu sehem indaqs tal-patrimonju u jeskludu lit-tfal tat-tfal fl-istess fergħa. It-tfal jirtu l-patrimonju skont il-fergħa (l-Artikolu 1816 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-konjuġi superstiti jiġi inkluż ukoll fit-tielet grad u jirċievi nofs il-patrimonju (l-Artikolu 1820 tal-Kodiċi Ċivili).

Superstiti li jkun ikkonkluda sħubija rreġistrata mad-deċedut jiġi inkluż ukoll fit-tielet grad u jirċievi terz tal-patrimonju (l-Artikolu 11 tal-Liġi 3719/2008).

D. Il-bużnanniet tad-deċedut jissejġu fir-raba' grad tas-suċċessjoni *ab intestato* u jirtu sehem indaqs tal-patrimonju irrISPETTIVAMENT mil-linja (l-Artikolu 1817 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-konjuġi superstiti jiġi inkluż ukoll fir-raba' grad u jirċievi nofs il-patrimonju (l-Artikolu 1820 tal-Kodiċi Ċivili).

Superstiti li jkun ikkonkluda sħubija rreġistrata mad-deċedut jiġi inkluż ukoll fir-raba' grad u jirċievi terz tal-patrimonju (l-Artikolu 11 tal-Liġi 3719/2008).

E. Konjuġi superstiti jew supersiti li jkun ikkonkluda sħubija rreġistrata mad-deċedut jiġi inkluż ukoll fil-ħames grad u jirċievi l-patrimonju kollu (l-Artikolu 1821 tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikolu 11 tal-Liġi 3719/2008).

Konjuġi ddivorzjat u superstiti li jkun ikkonkluda sħubija rreġistrata mad-deċedut f'każ li dik is-sħubija ntemmet waqt li d-deċedut kien għadu ħaj, mhumiex inklużi fis-suċċessjoni *ab intestato*.

Konjuġi superstiti li d-deċedut ikun fetaħ kawża ta' divorzju kontrih, b'raġunijiet validi għad-divorzju, huwa eskluż mis-suċċessjoni *ab intestato* (l-Artikolu 1822 tal-Kodiċi Ċivili).

F. L-Istat Grieg jissejjaħ fis-sitt grad tas-suċċessjoni *ab intestato* u jirċievi l-patrimonju kollu bil-benefiċċju tal-inventarju (l-Artikolu 1824 tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikolu 118 tal-Liġi li tistabbilixxi l-Kodiċi Ċivili).

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Il-qorti tas-suċċessjoni, jiġifieri l-*qorti civili distrettwali* tar-reġjun fejn id-deċedut ikollu d-domicilju tiegħu fil-mument tal-mewt jew ir-residenza tiegħu fin-nuqqas ta' domicilju, jew il-*qorti civili distrettwali tal-belt kapitali tal-Istat* fin-nuqqas ta' residenza, ikollha l-gurizdizzjoni fuq kwistjonijiet relatati mas-suċċessjoni (l-Artikoli 30 u 810 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

In-nutara u l-awtoritajiet konsulari Griegi huma wkoll kompetenti biex ifasslu u jissalvagwardjaw it-testmenti.

Fl-aħħar nett, l-awtoritajiet fiskali Griegi huma wkoll kompetenti li jirċievu d-dikjarazzjonijiet fiskali tas-suċċessjoni u japplikaw taxxi fuq is-suċċessjoni.

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Dwar 5(b) sa (d): Id-dikjarazzjonijiet segwenti jintbagħtu lis-segretarjat tal-qorti tas-suċċessjoni:

- Dikjarazzjonijiet li jikkoncernaw ir-rinunzja ta' suċċessjoni jew legat minn kwalunkwe werriet (werriet skont it-testment, werriet *ab intestato*, werriet apparenti). Ir-rinunzja trid issir qabel ma jgħaddu erba' xhur minn dakinhar li l-parti li qed tirrinunzja tiġi

infurmata bil-ftuħ tas-suċċessjoni u bir-raġuni tal-ftuħ. Jekk id-deċedut jew il-werriet kienu jgħixu barra, l-iskadenza għar-rinunzja tiġi estiża għal sena (l-Artikolu 812 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili u l-Artikoli 1847-1859 tal-Kodiċi Ċivili).

- Dikjarazzjonijiet li jikkonċernaw l-aċċettazzjoni ta' suċċessjoni bil-benefiċċju tal-inventarju (l-Artikolu 812 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili u l-Artikoli 1902-1912 tal-Kodiċi Ċivili).
- Dikjarazzjonijiet li jikkonċernaw l-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja tal-funzjoni ta' eżekutor ta' testment jew li jikkonċernaw it-tneħhija ta' dik il-funzjoni (l-Artikolu 812 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili u l-Artikoli 2017-2031 tal-Kodiċi Ċivili).
- Dikjarazzjonijiet li jikkonċernaw l-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja ta' gwardjan ta' wirt battal (l-Artikolu 812 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili u l-Artikoli 1865-1870 tal-Kodiċi Ċivili).

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

A. Qabel ma jiskadi l-perjodu għar-rinunzja ta' suċċessjoni (jiġifieri erba' xhur, jew sena jekk id-deċedut jew il-werriet ikunu jgħixu barra fil-mument tal-ftuħ tas-suċċessjoni - l-Artikolu 1847 tal-Kodiċi Ċivili), il-werriet jista' jiddikjara lis-segretarjat tal-qorti tas-suċċessjoni (*l-Artikolu 810 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili jistipula liema qorti tas-suċċessjoni tkun responsabbli*) li jkun aċċetta s-suċċessjoni bil-benefiċċju tal-inventarju. F'dak il-każ, il-werriet bil-benefiċċju tal-inventarju huwa responsabbli li jerfa' l-obbligi tal-patrimonju sa fejn ikunu jistgħu jiġu sodisfatti bl-assi tal-istess patrimonju (l-Artikoli 1902 u 1904 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-werriet bil-benefiċċju tal-inventarju jrid jipproċedi biex iħejji inventarju tal-assi tal-patrimonju fi żmien erba' xhur. Il-patrimonju huwa raggruppament tal-proprjetà li hija distinta mill-proprjetà personali tal-werriet. Werriet bil-benefiċċju tal-inventarju jkollu jissodisfa lill-kredituri tal-patrimonju u mbagħad lil-legatarji. Fil-każ ta' atti ta' rinunzja tal-assi tal-patrimonju, il-werriet bil-benefiċċju tal-inventarju jrid jitlob permess mill-qorti tas-suċċessjoni (l-Artikoli 1902-1912 tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikoli 812, 838-841 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

B. Il-kredituri tal-patrimonju jew il-werrieta jistgħu jitlobu likwidazzjoni ġudizzjarja tal-patrimonju mill-qorti ta' suċċessjoni (l-Artikoli 1913 tal-Kodiċi Ċivili). Il-qorti trid tordna l-likwidazzjoni tal-patrimonju fuq talba tal-werriet bil-benefiċċju tal-inventarju, u dan tal-añħar għandu, f'dak il-każ, jgħaddi l-proprjetà tas-suċċessjoni lill-kredituri u jkun illiberat minn kull obbligu (l-Artikolu 1909 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-qorti tas-suċċessjoni taħtar likwidatur għall-finijiet tal-likwidazzjoni, li jistieden lill-kredituri biex jgħarrfuh bil-pretensjonijiet tagħhom. Is-sodisfazzjon tal-pretensjonijiet tal-kredituri jieħu preċedenza fuq dawk tal-legatarji (l-Artikoli 1913-1922 tal-Kodiċi Ċivili).

C. Jekk il-werriet ma jkunx magħruf (wirt battal), il-qorti ta' suċċessjoni taħtar gwardjan tal-wirt battal, li jkun responsabbli għall-amministrazzjoni tal-patrimonju u s-sodisfazzjon tal-kredituri sakemm jinstab il-werriet (l-Artikoli 1865-1870 tal-Kodiċi Ċivili).

D. Jekk id-deċedut ikun diġà falla, il-proċedimenti tal-falliment ikomplu kontra l-patrimonju.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

A. Il-patrimonju jintret awtomatikament mill-werriet fil-mument tal-mewt tad-deċedut. Fil-prinċipju, għalhekk ma hemm bżonn tal-ebda att espliċitu speċifiku ta' aċċettazzjoni tal-wirt (l-Artikolu 1846 tal-Kodiċi Ċivili).

B. Meta werriet jindika bl-imġiba tiegħu li jixtieq ikun werriet (billi jinvolvi ruħu fis-suċċessjoni), huwa jitqies li aċċetta taċitament is-suċċessjoni (l-Artikolu 1849 tal-Kodiċi Ċivili).

C. Meta werriet ma jkunx eżerċita d-dritt li jirrinunzja għas-suċċessjoni qabel l-iskadenza stabbilita (jiġifieri erba' xhur, jew sena jekk id-deċedut jew il-werriet ikun joġġhod barra l-pajjiż fil-mument tal-ftuħ tas-suċċessjoni - l-Artikolu 1847 tal-Kodiċi Ċivili), jitqies li hemm aċċettazzjoni tas-suċċessjoni (l-Artikolu 1850 tal-Kodiċi Ċivili).

D. Hemm eċċezzjoni għall-prinċipju ta' akkwizizzjoni awtomatika tal-patrimonju meta l-oġġett li jkun se jintret ikun is-sjeda ta' proprjetà immobbli jew ta' kwalunkwe dritt *in rem* fuq proprjetà immobbli. F'dak il-każ, l-att ta' aċċettazzjoni ta' wirt jew iċ-ċertifikat ta' suċċessjoni jrid ikun irregistrat fir-reġistru tal-atti notarili jew fir-reġistru tal-artijiet, u l-werriet jikseb id-dritt *in rem* b'effett retroattiv mill-mument tal-mewt tad-deċedut (l-Artikoli 1846, 1193, 1195 u 1198 tal-Kodiċi Ċivili).

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

A. Werriet, bħala s-suċċessur universali tad-deċedut, huwa responsabbli, inkluż bil-proprjetà personali tiegħu, għall-obbligi tal-patrimonju, kuntrarju għal-legatarji, li huma suċċessuri speċifiċi tad-deċedut (l-Artikolu 1901 tal-Kodiċi Ċivili).

A. Qabel ma jiskadi l-perjodu għar-rinunzja ta' suċċessjoni (jiġifieri erba' xhur, jew sena jekk id-deċedut jew il-werriet ikunu jgħixu barra fil-mument tal-ftuħ tas-suċċessjoni - l-Artikolu 1847 tal-Kodiċi Ċivili), il-werriet jista' jiddikjara lis-segretarjat tal-qorti tas-suċċessjoni li jkun aċċetta s-suċċessjoni bil-benefiċċju tal-inventarju. F'dak il-każ, il-werriet bil-benefiċċju tal-inventarju huwa responsabbli li jerfa' l-obbligi tal-patrimonju sa fejn ikunu jistgħu jiġu sodisfatti bl-assi tal-istess patrimonju (l-Artikoli 1902 u 1904 tal-Kodiċi Ċivili).

C. Il-werriet bil-benefiċċju tal-inventarju jrid jipproċedi biex iħejji inventarju tal-assi tal-patrimonju fi żmien erba' xhur. Il-patrimonju huwa raggruppament tal-proprjetà li hija distinta mill-proprjetà personali tal-werriet. Werriet bil-benefiċċju tal-inventarju jkollu jissodisfa lill-kredituri tal-patrimonju u mbagħad lil-legatarji. Fil-każ ta' atti ta' rinunzja tal-assi tal-patrimonju, il-werriet bil-benefiċċju tal-inventarju jrid jitlob permess mill-qorti tas-suċċessjoni (l-Artikoli 1902-1912 tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikoli 812, 838-841 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

D. Waqt l-inventarju, il-kredituri tal-patrimonju jistgħu jitlobu likwidazzjoni ġudizzjarja tal-patrimonju mill-qorti tas-suċċessjoni (l-Artikoli 1913 tal-Kodiċi Ċivili). Il-qorti trid tordna l-likwidazzjoni tal-patrimonju fuq talba tal-werriet bil-benefiċċju tal-inventarju, u dan tal-aħħar għandu, f'dak il-każ, jgħaddi l-proprjetà tas-suċċessjoni lill-kredituri u jkun illiberat minn kull obbligu (l-Artikolu 1909 tal-Kodiċi Ċivili).

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Biex tkun irreġistrata proprjetà immobbli li tkun intirtet, hemm bżonn ta' dokument pubbliku (tipikament att notarili ta' aċċettazzjoni ta' suċċessjoni jew ċertifikat ta' suċċessjoni). Dan irid jintbagħat lill-awtorità kompetenti (reġistru tal-atti notarili jew ir-reġistru tal-artijiet) li joperaw fil-post fejn tinsab il-proprjetà.

Għal aktar informazzjoni: <http://www.ktimatologio.gr/>

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Skont id-dritt tas-suċċessjoni Grieg, il-patrimonju jinkiseb direttament mill-werriet mal-mewt tad-deċedut, mingħajr intervent minn rappreżentant jew amministratur (l-Artikoli 983 u 1846 tal-Kodiċi Ċivili).

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Il-werriet innifsu, li għalhekk jamministra l-proprjetà tas-suċċessjoni. Jekk ikun hemm bosta werrieta, huma jamministraw il-patrimonju flimkien sakemm jitqassam (l-Artikoli 1884-1894 tal-Kodiċi Ċivili).

Id-deċedut fit-testment tiegħu, jew il-werrieta bi qbil jew wara talba mressqa quddiem il-qorti tas-suċċessjoni, jista' jaħtar eżekutor testamentarju, li jkun responsabbli għall-amministrazzjoni u t-tqassim tal-patrimonju (l-Artikoli 2017-2031 tal-Kodiċi Ċivili).

Jekk il-werriet ma jkunx magħruf (wirt battal), il-qorti ta' suċċessjoni taħtar gwardjan tal-wirt battal, li jkun responsabbli għall-amministrazzjoni tal-patrimonju sakemm jinstab il-werriet (l-Artikoli 1865-1870 tal-Kodiċi Ċivili).

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Werriet bil-benefiċċju tal-inventarju jamministra l-patrimonju sakemm jkunu ssodisfati l-kredituri (l-Artikoli 1902 u -1912 tal-Kodiċi Ċivili).

Wara talba ta' kwalunkwe kreditur jew werriet imressqa quddiem il-qorti tas-suċċessjoni, tista' tinħareġ ordni għal-likwidazzjoni tal-patrimonju, li tkun amministrata minn likwidatur maħtur mill-qorti tas-suċċessjoni (l-Artikoli 1913-1922 tal-Kodiċi Ċivili).

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-ligi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

A. Kwalunkwe parti kkonċernata (werriet, legatarju, fiduċjarju, eżekutor testamentarju, kredituri tal-patrimonju, akkwirent tal-patrimonju) tista' titlob lill-*Imħallef tal-qorti ċivili distrettwali* responsabbli mis-suċċessjoni biex joħroġ ċertifikat tas-suċċessjoni bħala parti mill-proċedimenti b'guriżdizzjoni volontarja (l-Artikolu 819 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

B. Iċ-ċertifikat ta' suċċessjoni huwa dokument maħruġ mill-*Imħallef tal-qorti ċivili distrettwali* responsabbli mis-suċċessjoni li jistabbilixxi l-informazzjoni relatata mas-suċċessjoni (kapaċitajiet u drittijiet, sehem mis-suċċessjoni) (l-Artikolu 1961 tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikolu 820 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili). Iċ-ċertifikat ta' suċċessjoni jista' jkun dokument personali (li jiċċertifika l-kapaċità u s-sehem ta' persuna waħda biss) jew dokument kongunt (li jinħareġ għal werrieta kongunti jew iktar minn persuna waħda) (l-Artikolu 1960 tal-Kodiċi Ċivili).

C. Il-persuna nominata bħala werriet, legatarju, fiduċjarju jew eżekutor testamentarju fiċ-ċertifikat tas-suċċessjoni hija preżunta li jkollha l-kapaċità u d-drittijiet rilevanti indikati fiċ-ċertifikat. Din il-preżunzjoni tista' tiġi kkontestata (l-Artikolu 821 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili u l-Artikoli 1962 tal-Kodiċi Ċivili).

D. Iċ-ċertifikat tas-suċċessjoni jikkonferixxi l-awtentiċità. Kull parti terza li twettaq tranzazzjonijiet bona fidi mal-parti indikata bħala l-werriet fiċ-ċertifikat tas-suċċessjoni hija mħarsa (l-Artikolu 822 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili u l-Artikolu 1963 tal-Kodiċi Ċivili).

E. Meta jinħareġ ċertifikat tas-suċċessjoni fhażin, jiġi irrevokat, immodifikat, imħassar u mneħħi, flimkien mal-appelli ordinarji u straordinarji kontra s-sentenza tal-ħruġ taċ-ċertifikat tas-suċċessjoni (l-Artikoli 1964-1966 tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikoli 823-824 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

F. Meta l-oġġett tas-suċċessjoni jkun dritt *in rem* fuq proprjetà immobbli, il-werriet jista' jirreġistra ċ-ċertifikat tas-suċċessjoni (l-Artikoli 1846, 1193, 1195 u 1198 tal-Kodiċi Ċivili).

G. Flimkien maċ-ċertifikat tas-suċċessjoni, hemm ukoll dokumenti oħrajn li jipprovaw il-kapaċità u d-drittijiet tal-werriet (eż. kopja tat-testment, ċertifikati tal-istatus ċivili, azzjoni għal sentenza dikjaratorja, eċċ.).

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 15/10/2015

Informazzjoni ġenerali - Spanja

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa originali ta' din il-paġna es giet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irreġistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jipprovaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva gjet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Spanja għandha seba' sistemi differenti sa fejn il-liġi tas-suċċessjoni hija kkonċernata. Dawn huma direttament applikabbli għar-residenti mhux Spanjoli f'kull territorju bil-leġislazzjoni tiegħu f'lingwa li mhijiex l-Ispanjol. Iċ-ċittadini Spanjoli jkollhom bżonn jirrikorru għall-kriterju ta' nazzjonalità reġjonali (rabta ma' kull territorju regolatorju skont ir-regoli interni Spanjoli) - l-Artikolu 36 tar-Regolament (UE) Nru 650/2012 tal-4 ta' Lulju 2012.

Sa fejn id-dispożizzjonijiet testamentarji huma kkonċernati, trid issir distinzjoni bejn ir-regolament skont il-liġi ċivili komuni, kif stipulat permezz tal-Kodiċi Ċivili tal-1889 kif emendat bosta drabi, speċjalment miż-żmien tal-pubblikazzjoni tal-Kostituzzjoni Spanjola tal-1978, u r-regolament skont il-liġijiet lokali jew speċjali ta' daww il-Komunitajiet Awtonomi b'responsabbiltajiet fil-qasam tal-liġi ċivili (il-Galizja, il-Pajjiż Bask, Navarra, Aragona, il-Katalonja u l-Gżejjer Baleariċi).

Skont il-liġi ċivili komuni, it-testment huwa t-titolu ta' suċċessjoni inkwantu, bħala regola ġenerali, il-kuntratt ta' suċċessjoni jew it-testment *unica charta* mhuwiex aċċettat. Dan jista' jkun:

Miftuħ: dan huwa l-mod użwali kif isir testment, quddiem nutar. Dan tal-aħħar jabbozza u b'hekk jaf il-kontenut tiegħu, li jkun inkorporat fl-atti uffiċjali tan-nutar u nnotifikat lir-Registru Ġenerali tas-Suċċessjonijiet fi ħdan il-Ministeru tal-Ġustizzja permezz tad-Direttorat Ġenerali għar-Registri u n-Nutara.

Magħluq, illum ma għadux jintuża: dan it-testment huwa notarizzat, mingħajr man-nutar ma jkun konxju tal-kontenut tad-dispożizzjoni testamentarja.

Olografiku: dan it-testment inużwali ħafna huwa miktub bl-idejn mit-testatur, b'kull paġna ffirmata u ddatata, f'konformità ma' xi rekwiżiti formali speċjali. Dan jikkontjeni l-volontà testamentarja tat-testatur.

Il-liġi ċivili komuni hija disponibbli fuq is-sit web tal-Gazzetta Uffiċjali tal-Gvern (<http://www.boe.es/buscar/pdf/1889/BOE-A-1889-4763-consolidado.pdf>). It-traduzzjoni ta' dan it-test bl-Ingliz u bil-Franciz hija disponibbli fuq: <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/es/1288774502225/ListaPublicaciones.html>

Il-liġijiet lokali jew speċjali għandhom ir-regoli tagħhom dwar id-dispożizzjonijiet testamentarji f'kull wieħed minn dawn it-territorji, b'kunċetti differenti u speċifiċi, li huma rikonoxxuti f'kull waħda minn dawn iż-żoni. Uħud minnhom jaċċettaw it-testment *unica charta* u l-ftehim jew il-kuntratt ta' suċċessjoni.

It-test ta' dan ir-regolament speċifiku skont il-liġijiet lokali jew speċjali huwa disponibbli fl-indirizz elettroniku li ġej: <http://www.boe.es/legislacion/codigos/codigo.php?id=48&modo=1¬a=0&tab=2>

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Id-dispożizzjonijiet testamentarji mressqa quddiem nutar iridu jiġu rregistrati min-nutar awtorizzanti, mingħajr talba mit-testatur, fir-Registru Ġenerali tat-Testmenti, li, kif imsemmi, jappartjeni lill-Ministeru tal-Ġustizzja, permezz tad-Direttorat Ġenerali għar-Registri u n-Nutara. F'każ li jkun hemm dispożizzjoni testamentarja, dan ir-Registru jindika d-data tat-testment l-iktar riċenti, it-testmenti preċedenti u r-registri notarili uffiċjali li tali testment kien inkorporat fih. Assocjazzjonijiet notarili jistgħu jipprovdu informazzjoni aġġornata dwar in-nutar jew l-arkivju fejn jinsab it-testment jekk in-nutar awtorizzanti ma jkunx għadu jeżerċita (<http://www.notariado.org>).

Dan ir-Registru mhuwiex aċċessibbli pubblikament. Dan huwa aċċessibbli biss minn persuni li jistgħu jipprovaw li għandhom interess legittimu fis-suċċessjoni ladarba t-testatur ikun miet, u, matul ħajtu jew ħajjitha, mit-testatur jew ir-rappreżentant speċjali tiegħu jew tagħha, jew permezz ta' ordni tal-qorti f'każ ta' inkapaċità.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Il-liġi komuni Spanjola tirriżerva sehem tal-wirt għal ċerti qraba, fil-forma ta' sehem riżervat. Skont il-Kodiċi Ċivili, is-"sehem riżervat huwa s-sehem tal-patrimonju li t-testatur ma jistax jiddistribwixxi billi dan is-sehem huwa riżervat mil-liġi lil ċerti werrieta, riferuti bħala "werrieta li jmisshom is-sehem riżervat".

1. Il-werrieta li jmisshom is-sehem riżervat huma:
2. It-tfal u d-dixxendenti tal-ġenituri u l-axxendenti tagħhom.
3. Fin-nuqqas ta' dawn ta' hawn fuq, il-ġenituri u l-axxendenti tat-tfal u d-dixxendenti tagħhom.
4. L-armla jew l-armel bil-mod previst bil-liġi.

Is-sehem riżervat tat-tfal jew tad-dixxendenti jikkonsisti f'żewġ terzi tal-patrimonju ereditarju tal-missier u tal-omm. Madankollu, dawn tal-aħħar jistgħu jiddistribwixxu żewġ terzi li jiffurmaw is-sehem riservat sabiex jittejjeb il-wirt tat-tfal jew tad-dixxendenti tagħhom. Il-kumpliment tat-terz jiġi ddistribwit b'mod liberu. Dan huwa kkaratterizzat billi jiġi attribwit dritt fuq il-proprjetà sħiħa, billi dan huwa b'mod ġenerali *pars bonorum*, bi ftit eċċezzjonijiet.

Il-liġijiet lokali jew speċjali fihom diversi regoli li jistipulaw dispożizzjonijiet speċifiċi dwar l-ishma riservati. Kull waħda minn dawn ir-regoli trid tiġi eżaminata sabiex jiġu ddeterminati l-aspetti speċifiċi rregolati f'kull wieħed minn dawn it-territorji, li jifirxu mis-sehem riservat ta' *pars bonorum* għal *pars valorum* li jinvolvu dritt għal sehem tal-valur tal-proprjetà, li jiġihallas f'kontanti u huwa dritt sempliċi ta' kreditu, bħal fil-Katalonja, u anki sehem simboliku leġittimu bħal f'Navarra, li jirrikjedi biss formula ritwali fit-testament tat-testatur li jrid iħallas.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi hadd, min jiret u kemm?

Għandna nżommu għal darb'oħra f'moħħna li Spanja għandha seba' sistemi ta' wirt. Fl-assenza ta' werrieta testamentarji, skont il-liġi ċivili komuni, il-liġi tiddistribwixxi l-wirt f'dan l-ordni: it-tfal, il-ġenituri (fiż-żewġ każijiet bil-konjuġi li għandu dritt għal użufrutt fuq terz f'proporzjon għal terz jew nofs tal-wirt taħt użufrutt rispettivament), armla jew armel; qraba tal-mejjet, u l-Istat. Fil-każ ta' suċċessjoni *ab intestato* favur tal-qraba, biss dawk il-qraba sar-raba' grad (jiġifieri l-ewwel kuġini) jistgħu jirtu. Id-dritt għall-wirt *ab intestato* ma jestendix 'il hinn minn dan.

Il-liġijiet lokali fihom dispożizzjonijiet speċifiċi dwar dan is-suġġett. Barra mill-possibbiltà ta' wirt mid-dixxendenti, axxendenti, romol u qraba oħra, il-liġijiet lokali jirrikonoxxu l-possibbiltà ta' wirt mill-Komunità Awtonoma fi hdan it-territorju tagħha, u anki permezz ta' istituzzjoni speċifika, fil-forma u skont it-termini stipulati fir-regoli dwar dan is-suġġett.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

In-nutara, ibbażati fuq il-grad ta' parentela, u l-qrati huma rikonoxxuti bħala li għandhom ġurisdizzjoni biex jiddeċiedu dwar id-drittijiet ta' suċċessjoni u wirt.

Jekk il-werriet ikun ta' nazzjonalità Spanjola jew, jekk le, irid jirċievi l-wirt tiegħu fi Spanja, id-dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni jew rinunzja ta' wirt u, kif ukoll, id-dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni taħt il-benefiċċju tal-inventarju, jistgħu jsiru quddiem Konslu Spanjol jew uffiċjal diplomatiku b'funzjonijiet konsulari. Madankollu, minħabba l-funzjoni extraterritorjali tagħhom, dawn tal-aħħar ma għandhomx ġurisdizzjoni sabiex jismgħu każijiet mhux kontenżjużi (*expedientes de jurisdicción voluntaria*) ittrattati minn nutara fuq it-territorju Spanjol (bħal dikjarazzjonijiet abintestati tal-eredi).

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Bħala regola ġenerali, l-aċċettazzjoni u r-rinunzja ta' wirt issir quddiem nutar, iżda hemm każijiet speċifiċi li fihom tali aċċettazzjoni jew rinunzja ssir quddiem qorti. Aċċettazzjoni espressa tista' tiġi ddikjarata wkoll permezz ta' dokument privat. Madankollu, għal skopijiet ta' evidenza u jekk hemm involut għotja ta' proprjetà, jeħtieġ dokument pubbliku notarili, filwaqt li r-rinunzja tista' tiġi ddikjarata quddiem awtorità li tintervjeni abbażi tar-responsabbiltà li hija trid teżerċita fi kwistjoni relatata mas-suċċessjoni. Dan huwa mingħajr preġudizzju għall-intervent probabbli, kif indikat iktar 'il fuq, ta' Konslu Spanjol jew uffiċjal diplomatiku b'funzjonijiet konsulari.

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

In-nutara inġenerali suġġett għall-kjarifiki previsti fit-taqsimha preċedenti.

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Is-sehem riservat ma jiġix irrinunzjat jew aċċettat fih innifsu, iżda jiġi rċevut permezz ta' legat jew għoti ta' wirt, bl-eċċezzjoni ta' azzjoni legali sabiex jiġi ddeterminat il-ħlas ta' ammont jew proprjetà akkarigu tal-wirt.

F'każijiet extraġudizzjarji, in-nutara, inġenerali, jaraw kull tip ta' dikjarazzjoni dwar il-wirt, suġġett għall-kjarifiki previsti fit-taqsimiet preċedenti.

Għandu jiġi nnotat li, sa fejn il-liġi Spanjola hija kkonċernata, il-liġijiet lokali u speċjali tal-Komunitajiet Awtonomi fihom dispożizzjonijiet speċifiċi fir-rigward tal-aċċettazzjoni u tar-rinunzja ta' wirt. Fil-liġi komuni, b'xi eċċezzjonijiet bħat-titjib tal-wirt lil hinn mis-sehem legali, il-prelegatarju li jkun kemm eredi u legatarju, u xi każijiet ta' legati multipli, ir-regola ġenerali hija li l-aċċettazzjoni jew rinunzja parzjali mhijiex possibbli.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Is-suċċessjoni tiġi eżegwita quddiem nutar, meta jkun hemm qbil bejn l-individwi li għandhom id-dritt għall-wirt, jew quddiem qorti fejn tali qbil ma jeżistix. Dawn il-passi kollha jittieħdu fuq talba ta' waħda mill-partijiet ikkonċernati.

Il-proċedura ġudizzjarja tad-Divizjoni tal-Wirt tikkonsisti minn żewġ stadji distinti:

- L-inventarju u l-valutazzjoni tal-assi tal-patrimonju.
- Id-diviżjoni u l-għotja tal-assi.

Jekk mitlub mill-partijiet, il-qorti tista' taddotta miżuri ta' intervent u amministrazzjoni fir-rigward tal-assi tal-patrimonju.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

L-istatus tal-werriet jew legatarju jinkiseb fuq l-aċċettazzjoni tal-wirt jew legat. Il-wirt jista' jiġi aċċettat direttament, jew taħt il-benefiċċju tal-inventarju. Min-naħa l-oħra, l-aċċettazzjoni diretta tista' tkun esplicita (permezz ta' dokument pubbliku jew privat) jew impliċita (permezz ta' atti li neċessarjament jimplikaw volontà ta' aċċettazzjoni, jew li l-persuna ma tkunx intitolata twestaq mingħajr l-istatus ta' werriet). Madankollu, għal skopijiet ta' evidenza u jekk hemm involut għoti ta' proprjetà, ikun meħtieġ dokument notarili pubbliku.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Fil-każ ta' aċċettazzjoni diretta jew aċċettazzjoni taħt il-benefiċċju tal-inventarju, il-werriet ikun responsabbli għad-djun tas-suċċessjoni, li l-ħlas tiegħu jista' jinvolvi mhux biss il-proprjetà li wiret iżda wkoll il-proprjetà nfisha tal-werriet.

Fil-każ li l-wirt jiġi aċċettat bil-benefiċċju tal-inventarju, il-werriet ikun obligat iħallas id-dejn u obligi oħrajn tas-suċċessjoni biss sal-limitu tal-assi tal-patrimonju.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Ir-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli tirrikjedi l-istrument pubbliku ta' aċċettazzjoni tal-wirt maħruġ minn nutar jew, fejn xieraq, id-deċiżjoni rilevanti tal-qorti li tkun saret, flimkien ma' dokumenti supplimentari bħat-titolu ta' suċċessjoni (testment, ftehim), fejn aċċettat, u d-dikjarazzjoni tal-werriet, flimkien maċ-ċertifikat sħiħ tal-mewt u ċ-ċertifikat maħruġ mir-Registru Ġenerali tat-Testmenti.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Il-ħatra ta' amministratur mhijiex rikjesta skont il-liġi Spanjola, iżda tali ħatra tista' tiġi miftiehma fil-proċess ta' diviżjoni tal-wirt, taħt ċerti ċirkustanzi.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Jekk fit-testment ikun ġie nnominat eżekutor (skont il-liġi komuni), huwa jamministra l-patrimonju.

It-testatur jista' wkoll jaħtar, fit-testment, awditur għall-proprjetà li jivvaluta l-patrimonju u jaqsam il-proprjetà.

B'mod ġenerali, tliet persuni - l-eżekutor, l-awditur u l-amministratur - jistgħu jinħatru, li kollha jkollhom setgħat amministrattivi li jistgħu jiġu mmodulati mit-testatur jew l-imħallef u, f'xi każijiet, mill-werrieta nfishom.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Il-funzjonijiet tal-amministratur tal-wirt huma:

- ir-rappreżentazzjoni tal-patrimonju,

- il-preżentazzjoni perijodika tal-kontijiet,
- il-preservazzjoni tal-proprjetà tal-patrimonju u kull atti ta' maniġġjar li jista' jitleqqi neċessarju.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Jekk is-suċċessjoni ssir quddiem nutar, huwa joħroġ strument pubbliku li jkollu effetti evidenzjarji sħaħ.

Jekk is-suċċessjoni jkollha lok quddiem qorti, il-kwistjonijiet ikkontestati jiġu riżolti permezz ta' deċiżjoni tal-qorti, li tikkostitwixxi titolu suffiċjenti fir-rigward ta' dawk li għandhom jirtu, u tiġi formalizzata quddiem nutar kif previst mil-liġi.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdahħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 31/10/2018

Informazzjoni ġenerali - Franza

Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna. Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) [fr](#) diġà ġew tradotti.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva gjet ippreparata b'kooperazzjoni mal-[Kunsill tan-Nutara tal-UE \(CNUE\)](#)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi hadd?

F'sitwazzjoni transfruntiera, testment huwa validu jekk ikun konformi mal-liġi tal-pajjiż fejn ikun sar.

Il-kundizzjonijiet bażiċi fi Franza

- il-persuna li tkun qed tagħmel it-testment irid ikollha l-fakultajiet mentali ([I-Artikolu 901 tal-Kodiċi Ċivili](#));
- it-testatur irid ikollu l-kapaċità ġuridika ([I-Artikolu 902 tal-Kodiċi Ċivili](#)).
- japplikaw dispożizzjonijiet speċjali għal persuni protetti mil-liġi; għalhekk minuri taħt is-16-il sena ma jistax jagħmel testment ([I-Artikolu 903 tal-Kodiċi Ċivili](#)), u lanqas ma jistgħu adulti taħt kurazija. Il-persuni taħt kurazija jistgħu jagħmlu testment (I-Artikolu 470 tal-Kodiċi Ċivili) skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 901.

Ir-rekwiżiti formali

Fi Franza, huma rikonoxxuti erba' tipi ta' testmenti:

- testmenti olografiċi: it-testaturi jridu jiktubhom, jagħtuhom data u jiffirmawhom bil-miktub ([I-Artikolu 970 tal-Kodiċi Ċivili](#)).
- it-testmenti li jsiru għand nutar: iridu jsiru minn żewġ nutara jew nutar u żewġ xhieda ([I-Artikolu 971 tal-Kodiċi Ċivili](#)). Jekk it-testment isir quddiem żewġ nutara, jiġi ddetat lilhom mit-testatur innifsu. L-istess japplika jekk it-testment isir quddiem nutar wieħed biss. Fiż-żewġ każijiet it-testment imbagħad jinqara lit-testatur ([I-Artikolu 972 tal-Kodiċi Ċivili](#)). It-testment jinqara mit-testatur fil-preżenza tan-nutar u ż-żewġ xhieda ([I-Artikolu 973 tal-Kodiċi Ċivili](#)) u ffirmat min-nutar u x-xhieda ([I-Artikolu 974 tal-Kodiċi Ċivili](#)).
- testmenti sigrieti: stampati jew miktuba bl-idejn mit-testatur jew persuna oħra, iffirmati mit-testatur, imbagħad ipprezentati magħluqa u ssiġillati quddiem nutar fil-preżenza ta' żewġ xhieda ([I-Artikolu 976 tal-Kodiċi Ċivili](#)).
- testmenti internazzjonali: ipprezentati mit-testatur lin-nutar u żewġ xhieda, iffirmati minnhom u mbagħad mehmuża ma' ċertifikat imfassal min-nutar li se jirċevihom ([II-Konvenzjoni ta' Washington, 26 ta' Ottubru 1973](#)).

It-testaturi jistgħu iħassru t-testmenti tagħhom meta jridu skont I-Artikolu 895 tal-Kodiċi Ċivili.

Ftehimiet dwar is-suċċessjoni

Il-ftehimiet dwar is-suċċessjoni ilhom jiġu rikonoxxuti sa minn Jannar 2007. Huma jawtorizzaw lill-werriet prospettiv (il-wild) biex iċedi l-wirt kollu jew parti minnu bil-quddiem lil persuna/i li jistgħu jkunu jew ma jkunux il-werrieta (aħwa jew id-dixxendenti tagħhom).

Ir-rinunzja, biex tkun valida, trid tkun fil-forma ta' dokument uffiċjali u trid issir quddiem żewġ nutara. Il-benefiċjarji tal-wirt iridu jiġu msemmija wkoll fil-ftehim.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

It-testmenti kollha, partikolarment it-testmenti olografiċi, jistgħu jiġu rreġistrati min-nutar fir-Registru Ċentrali tat-Testmenti ([Fichier central des dispositions de dernières volontés](#), FCDDV).

Dan ir-registru ċentrali jista' jiġi kkonsultat minn nutar fuq talba ta' kull persuna li tipprova l-kapaċità tagħha ta' werrieta jew legatarja, permezz ta' ċertifikat tal-mewt tal-persuna li t-testment tagħha qed jiġi mfittex.

It-testmenti miżmuma għand in-nutara jiġu sistematikament irreġistrati fuq il-FCDDV.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Skont il-liġi Franciża, id-dixxendenti tad-*decurus* biss (tfal, neputijiet, eċċ., sakemm ikun imiss lilhom) u l-konjuġi tad-*decurus* meta ma jkunx hemm dixxendenti **għandhom dritt għall-porzjoni riservata**.

L-axxendenti u l-qraba kollaterali ma għandhomx dritt għall-porzjoni riservata.

Id-dritt għall-porzjoni riservata, li tillimita l-libertà fit-tfassil tat-testament, ma jistax jaqbez tliet kwarti tal-wirt kollu. Il-werrieta stabbiliti skont il-liġi ma jistgħux jirrinunzjaw għall-porzjoni riservata (sakemm ma jirrinunzjawx għall-wirt). Min-naħa l-oħra, huma jistgħu jirrinunzjaw bil-quddiem għad-dritt li jifflu kawża biex jitnaqqsu d-donazzjonijiet eċċessivi.

Għalhekk dawk il-werrieta jistgħu jinvokaw id-dritt tagħhom għall-porzjoni riservata ([I-Artikolu 721 tal-Kodiċi Ċivili](#), [I-Artikolu 912 tal-Kodiċi Ċivili](#)).

- Il-porzjoni riservata għat-tfal: nofs il-wirt jekk id-*decurus* iħalli warajh wild wieħed, żewġ terzi jekk iħalli warajh żewġ itfal u tliet kwarti jekk iħalli warajh tlett itfal jew aktar ([I-Artikolu 913 tal-Kodiċi Ċivili](#)).
- Il-porzjoni riservata għall-konjuġi superstiti: il-porzjoni riservata għall-konjuġi superstiti hija ta' kwart tal-assi fil-wirt ([I-Artikolu 914-1 tal-Kodiċi Ċivili](#)). Dan japplika biss jekk ma jkunx hemm dixxendenti jew axxendenti u għas-suċċessjonijiet li jinfetħu mill-1 ta' Lulju 2002.

Il-proċedura għall-invokazzjoni tad-dritt għall-porzjoni riservata

Bid-dritt għat-tnaqqis il-werrieta jistgħu jinvokaw id-dritt għall-porzjoni riservata. Għalhekk, jekk rigal dirett jew indirett ixekkel il-porzjoni riservata ta' werriet minnhom jew aktar, ir-rigal jista' jitnaqqas mis-sehem disponibbli tal-wirt (I-Artikolu 920 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-kawża tista' ssir biss mill-werrieta stabbiliti mil-liġi, fi żmien ħames snin mill-ftuħ tas-suċċessjoni jew sentejn minn meta tinkixef l-interferenza (I-Artikolu 921 tal-Kodiċi Ċivili).

Kull werriet bil-liġi li jkun laħaq l-età adulta jista' jirrinunzja bil-quddiem għad-dritt tiegħu li jiftaħ kawża għat-tnaqqis ([I-Artikolu 929 tal-Kodiċi Ċivili](#)). Ir-rinunzja trid tiġi mnizzla f'att uffiċjali eżegwit minn żewġ nutara. L-att jiġi ffirmat separatament minn kull parti li tkun qed tirrinunzja għad-drittijiet tagħha, fil-preżenza tan-nutara biss. L-att jindika b'mod preċiż il-konsegwenzi ġuridiċi futuri għal kull parti.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Meta ma jkunx hemm testment, **I-ordni tas-suċċessjoni** huwa kif ġej skont il-liġi Franciża:

- jekk id-*decurus* ma kienx miżżewweġ u kellu t-tfal, il-wirt imur fuq id-dixxendenti f'ishma ndaqs ([I-Artikoli 734 u 735 tal-Kodiċi Ċivili](#));
- jekk id-*decurus* ma kienx miżżewweġ u ma kellux tfal, il-wirt imur fuq il-ġenituri tiegħu, ħutu u d-dixxendenti tagħhom (I-Artikolu 738 tal-Kodiċi Ċivili);

Jekk id-*decurus* ma kellux aħwa jew neputijiet, jirtu ommu u missieru, b'kull wieħed jircievi nofs il-wirt ([I-Artikolu 736 tal-Kodiċi Ċivili](#));

Jekk l-omm u l-missier ikunu mietu qabel id-*decurus*, jirtu ħutu jew id-dixxendenti tagħhom, u jeskludu qraba oħra, axxendenti jew fil-linja kollaterali ([I-Artikolu 737 tal-Kodiċi Ċivili](#)).

- Jekk id-*decurus* ma jkunx għadu mal-konjuġi l-ieħor, id-drittijiet għall-propjetà matrimonjali jridu jiġu trattati qabel il-wirt. Wara li tkun instabet soluzzjoni dwar id-drittijiet ta' propjetà matrimonjali, japplikaw ir-regoli li ġejjin:
 - jekk id-*decurus* kien miżżewweġ bit-tfal, il-konjuġi għandu għażla. Jista' jagħzel bejn l-użufrutt tal-assi kollha eżistenti jew is-sjeda ta' kwart tal-assi meta t-tfal ikunu tal-koppja u s-sjeda ta' kwart meta jkun hemm wild jew aktar li ma jkunux tal-koppja ([I-Artikolu 757 tal-Kodiċi Ċivili](#));
 - jekk id-*decurus* ikun ħalla warajh konjuġi u axxendenti, nofs il-wirt jintret mill-konjuġi, kwart minn missieru u l-kwart l-ieħor minn ommu. Jekk wieħed mill-axxendenti jkun miet qablu, il-kwart tal-wirt jgħaddi lill-konjuġi ([I-Artikolu 757-1 tal-Kodiċi Ċivili](#));
 - jekk ma jkunx hemm axxendenti jew dixxendenti, il-wirt kollu jintret mill-konjuġi superstiti ([I-Artikolu 757-2 tal-Kodiċi Ċivili](#)). Minkejja I-Artikolu 7572 tal-Kodiċi Ċivili, meta ma jkunx hemm axxendenti, l-aħwa tad-*decurus* jew id-dixxendenti tagħhom jirtu nofs l-assi *in natura* inkluzi fil-wirt, assi li jkun ircieva d-*decurus* mill-axxendenti tiegħu minn suċċessjoni jew rigal. Dan huwa d-dritt bil-kontra ([I-Artikolu 757-3 tal-Kodiċi Ċivili](#)). L-assi l-oħra jintirtu mill-konjuġi superstiti.

Shab fi shubija rreġistrata jew mhux irreġistrata

Is-superstiti ta' shubija mhux irreġistrata u s-superstiti ta' shubija rreġistrata ma għandhomx titolu ġuridiku għall-wirt. Min-naħa l-oħra jistgħu ikunu legatarji.

B'hekk is-sieħeb rreġistrat mhux meqjus bħala l-werriet tad-*decurus*. Huwa għandu biss l-użufrutt tad-dar familjali wara l-mewt tas-sieħeb tiegħu skont l-Artikolu 763 tal-Kodiċi Ċivili. Huwa jret biss jekk jiġi msemmi bħala werriet fit-testment.

F'każ ta' tfal, kemm jekk ikunu tal-koppja u kemm jekk le, is-sehem disponibbli biss jista' jintret mis-sieħeb superstiti. Is-sehem disponibbli tal-wirt iwarja skont in-numru ta' tfal: terz mill-wirt jekk ikun hemm żewġ itfal, kwart jekk ikun hemm tlett itfal jew aktar.

Meta jkunx hemm tfal, il-wirt kollu jista' jintret mis-sieħeb superstiti jew minn parti terza, minħabba li ma jkunx hemm werrieta stabbiliti mil-liġi. Madankollu, meta l-ġenituri tad-*decurus* ikunu għadhom ħajjin huma jistgħu jitolbu l-irkupru tal-assi li jkunu taw lit-tifel mejjet tagħhom, sa massimu ta' kwart tal-wirt għal kull ġenitur ħaj.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Fi Franza, il-kwistjonijiet ta' suċċessjoni jieħdu ħsiebhom in-nutara. L-involviment tagħhom huwa obligatorju jekk il-wirt ikun jinkludi propjetà immobbli. Jekk ma jkunx hemm propjetà immobbli l-involviment huwa fakultattiv.

In-nutar ifassal l-ordni ta' trasferiment tal-propjetà fit-testment fid-dikjarazzjoni statutorja u ċ-ċertifikati tal-propjetà immobbli biex jippermettu r-reġistrazzjoni tat-trasferiment tal-propjetà immobbli wara l-mewt. Huwa jassisti lill-eredi bl-obbligi tat-taxxa tagħhom (it-tfassil u r-reġistrazzjoni tad-dikjarazzjoni tas-suċċessjoni fiż-żmien rikjest u l-ħlas tat-taxxa fuq is-suċċessjoni). Jekk in-natura tal-assi tippermetti u skont in-numru ta' werrieta u x-xewqat tagħhom, in-nutar jaqsam l-assi bejn il-werrieta, u jhejji att ta' diviżjoni.

F'każ ta' tilwim, il-qorti distrettwali tal-post fejn tinfetaħ is-suċċessjoni għandha l-ġurisdizzjoni esklussiva materjali u territorjali.

5.2 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Il-qorti distrettwali tal-post fejn tinfetaħ is-suċċessjoni hija kompetenti biex tircievi dikjarazzjonijiet ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-wirt sal-ammont tal-assi netti tal-wirt.

Mhuma meħtieġa l-ebda formalitajiet speċjali jekk is-suċċessjoni tiġi aċċettata mingħajr il-benefiċċju tal-inventarju.

5.3 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

Il-qorti distrettwali tal-post fejn tinfetaħ is-suċċessjoni hija kompetenti biex tircievi rinunzji ta' legati universali u legati b'titolu ġenerali. Skont il-liġi Franċiża l-ebda dikjarazzjoni mhi meħtieġa għal rinunzji ta' legati individwali.

5.4 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Din is-sistema ma teżistix fil-liġi Franċiża.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)

Is-suċċessjoni tinfetaħ mal-mewt, fl-aħħar post ta' residenza tad-*decurus*.

Mal-mewt, il-werrieta għandhom **tliet għażlijiet: li jaċċettaw il-wirt mingħajr kundizzjonijiet, li jaċċettaw il-wirt sal-valur tal-assi netti jew li jrinunzjaw għall-wirt.**

L-**aċċettazzjoni mingħajr kundizzjonijiet** tista' tkun espressa jew taċita. Tkun taċita meta l-werriet jieħu miżuri li juru biċ-ċar il-ħsieb tiegħu li jaċċetta u li kieku jkun intitolat li jieħu fil-kapaċità tiegħu bħala eredi.

L-**aċċettazzjoni tal-wirt sal-valur tal-assi netti** teħtieġ dikjarazzjoni quddiem ir-reġistru tal-qorti distrettwali li s-suċċessjoni tkun infetħet fil-ġurisdizzjoni tagħha. Id-dikjarazzjoni tiġi akkumpanjata jew segwita mill-inventarju tal-wirt. L-inventarju jippermetti illi werriet jiżgura li l-propjetà personali tiegħu ma titfallatx mal-wirt, biex iżomm kontra l-wirt id-drittijiet kollha li kellu qabel fuq il-propjetà tad-*decurus* u biex ikun responsabbli biss għad-dejn fuq il-wirt sal-valur tal-propjetà li jircievi.

Ir-rinunzja tal-wirt mhix preżunta. Biex tkun effettiva kontra terzi, trid tiġi mibgħuta jew ippreżentata lill-qorti li s-suċċessjoni tkun infetħet fil-ġurisdizzjoni tagħha.

Il-perjodu mħolli għall-eżerċizzju ta' din l-għażla dwar is-suċċessjoni huwa ta' erba' xhur. Wara dan il-perjodu ta' kunsiderazzjoni, jekk il-verriet ma jkunx ħa deċiżjoni, kreditur, werriet ieħor, l-Istat jew persuna li tista' taret jekk il-verriet jirrinunzja għall-wirt jistgħu jitolbuh biex iwettaq waħda minn dawk it-tliet għażliet. Imbagħad ikollu xahrejn biex jieħu deċiżjoni, iżda jista' jitlob lill-qorti għal estensjoni. Jekk ma jagħtix risposta, jitqies li jkun aċċetta l-wirt mingħajr kundizzjonijiet. Madankollu, jekk ħadd ma jgħiegħel lill-verriet biex jiddeċiedi, ikollu għaxar snin biex jieħu deċiżjoni, u wara jista' jiġi meqjus li aċċetta l-wirt implicitament.

Il-prinċipju fil-liġi Franciża huwa r-riżoluzzjoni bonarja tal-wirt, mingħajr intervent minn qorti. Il-qorti tista' tintalab tintervjeni biss jekk ikun hemm tilwim bejn il-verrieta.

Fil-biċċa l-kbira l-ftehim jinkiseb bl-għajna ta' nutar. Madankollu, f'ċerti ċirkostanzi jista' jintlahaq ftehim mingħajr nutar, partikolarment jekk il-propjetà tad-*decurus ma tinkludix propjetà immobbli*. Meta l-verrieta jikkonsultaw nutar, dan ikun tal-għażla tagħhom. Jekk il-verriet ma jaqblux fuq liema nutar iqabdbu, kulħadd jista' juża n-nutar tiegħu stess jekk ikun jixtieq.

Kif jintgħażel in-nutar, il-pass li jmiss huwa d-**determinazzjoni tal-kompożizzjoni** tal-assi tad- *decurus, f'dak li jikkonċerna* ir-regim ta' propjetà matrimonjali tad-*decurus*, rigali preċedenti, eċċ. Sabiex jistabbilixxi l-kontenut tal-wirt li jrid jiġi kkunsidrat kollu, in-nutar jikkuntattja diversi organizzazzjonijiet (kumpaniji tal-assigurazzjoni, banek, eċċ.) u jistaqsi lill-verrieta biex iwettqu valutazzjoni tal-propjetà immobbli u l-assi l-oħra mhux ikkwotati fuq il-borża. Jista' jkun meħtieġ ukoll inventarju tal-propjetà mobbli. L-obbligi jiġu determinati permezz ta' lista tad-djun tad-*decurus*, sew jekk dawn ikunu fatturi sempliċi, taxxi dovuti, assistenza soċjali li tista' tiġi hallas lura, ftehimiet dwar garanziji jew pagamenti ta' kumpens lil ekskonjuġi.

Immedjatament wara l-mewt, **il-verrieta jsiru kopropjetarji tal-assi kollha fil-wirt sakemm tinqasam il-propjetà. Il-kopropjetarji huma responsabbli wkoll għad-djun fl-istess proporzjon.** L-atti għall-bejgħ tal-kopropjetà jridu jiġu deċiżi skont il-prinċipju tal-unanimità, sakemm din il-propjetà ma tkunx trid tinbiegħ biex jitħallsu d-djun u l-ipoteki tal-kopropjetarji. Min-naħa l-oħra, l-atti amministrattivi jistgħu isiru b'maġġoranza ta' mill-inqas tliet kwarti tas-sjeda kongunti. Barra minn hekk, kull kopropjetarju jista' jieħu l-miżuri neċessarji biex iżomm il-propjetà kongunta. F'każ ta' nuqqas ta' ftehim, il-kwistjoni tista' titressaq il-qorti sabiex tingħeleb l-awtorizzazzjoni ta' wħud mill-kopropjetarji.

Id-diviżjoni tal-propjetà fil-wirt bejn il-verrieta għib fi tmien il-kopropjetà. Id-diviżjoni ssir fuq bażi amikevoli jekk jaqblu l-benefiċjarji, jew wara proċedimenti ġuridiċi f'każ ta' nuqqas ta' qbil, bl-intervent ta' nutar. Barra minn hekk, id-diviżjoni tista' tkun sħiħa jew parzjali jekk xi assi jkomplu jinżammu b'mod kongunt (il-propjetà bl-użufrutt, pereżempju).

Dan l-istadju finali fid-diviżjoni tal-wirt jinvolvi r-registrazzjoni tat-trasferiment tal-propjetà lill-verrieta. Għalhekk jinħtieġu ċertifikati ta' sjeda bħala prova illi l-verrieta huma s-sidien il-ġodda tal-propjetà, kemm jekk din tikkonsisti fi propjetà immobbli, ishma f' soċjetajiet inkorporati taħt id-dritt ċivili, vetturi jew garanziji. F'każ ta' propjetà immobbli, il-verrieta jridu jippubblikaw iċ-ċertifikat fir-reġistru tal-artijiet. L-istess japplika għall-ishma f' soċjetajiet inkorporati taħt id-dritt ċivili, li jridu jiġu ppubblikati fir-reġistru kummerċjali u tal-kumpaniji l-qorti.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Skont il-liġi Franciża, il-verrieta jakkwistaw il-propjetà u d-djun tad-*decurus* minnufih wara l-mewt, (l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 724 tal-Kodiċi Ċivili).

Xi werrieta (il-verrieta stabbiliti bil-liġi u l-verrieta kollha *ab intestato*) ikollhom il-pussess (it-tieni paragrafu tal-Artikolu 724 tal-Kodiċi Ċivili). Oħrajn, partikolarment l-Istat, iridu jiksbu ordni biex jingħataw il-propjetà ([it-tielet paragrafu tal-Artikolu 724](#)). Għalhekk, minħabba l-Liġi tat-3 ta' Diċembru 2001, il-legatarji u d-donatarji universali jieħdu l-pussess mingħajr formalitajiet skont l-Artikolu 724 tal-Kodiċi Ċivili. Dan l-Artikolu jagħmel referenza għall-Artikolu 1004 għall-pagament tal-legat fil-preżenza tal-verrieta, l-Artikolu 1006 għall-pussess awtomatiku meta ma jkunx hemm eredi u l-Artikolu 1008 soġġett għall-ordni msemmi hawn qabel.

L-ordni li permezz tiegħu il-wirt jgħaddi għand l-Istat japplika għall-każijiet fejn ma jkunx hemm werrieta diretti jew legatarji. L-Istat jiġi rappreżentat mill-Amministrazzjoni Pubblika tal-Artijiet (*Administration des domaines*).

Sabiex jirtu, il-legatarji b'titolu ġenerali u l-legatarji universali jridu jirreferu għall-verrieta bil-pussess, li jridujksbu l-pagament tal-legat tagħhom mingħandhom.

L-aċċettazzjoni mingħajr kundizzjonijiet tal-wirt

L-aċċettazzjoni mingħajr kundizzjonijiet tista' tkun espressa jew taċita ([l-Artikolu 782 tal-Kodiċi Ċivili](#)).

Att li bih wieħed jippreżumi l-fsieb ta' aċċettazzjoni li ma jista' ssir minn ħadd ħlief mill-verriet għalhekk jikkostitwixxi att li jimplika l-aċċettazzjoni ([l-Artikolu 783 tal-Kodiċi Ċivili](#)).

It-trasferiment ta' ass speċifiku jfisser aċċettazzjoni (bejgħ ta' propjetà immobbli, għamara) għaliex dawk l-oġġetti jiffurmaw parti mill-wirt. L-atti amministrattivi (minbarra l-atti amministrattivi provviżorji u l-atti ta' konservazzjoni) mill-werriet ukoll jimplikaw l-aċċettazzjoni mingħajr kundizzjoni tal-wirt.

L-aċċettazzjoni sal-valur tal-assi netti

Werriet jista' jiddikjara illi jkun beħsiebu jaċċetta l-wirt sal-valur tal-assi netti ([I-Artikolu 787 tal-Kodiċi Ċivili](#)). Il-werriet huwa responsabbli għad-djun iżda biss sal-valur tal-propjetà li jirċievi fil-wirt. Trid issir dikjarazzjoni biex tiġi preżentata fir-registru tal-qorti tad-distrett li s-suċċessjoni tkun infetħet fil-ġurisdizzjoni tagħha ([I-Artikolu 788 tal-Kodiċi Ċivili](#)).

Id-dikjarazzjoni tiġi akkumpanjata jew segwita mill-inventarju tal-wirt. L-inventarju jrid jiffassal minn nutar, irkantatur u valutatur jew bailiff ([I-Artikolu 789 tal-Kodiċi Ċivili](#)).

L-inventarju jiġi ppreżentat il-qorti fi żmien xahrejn mid-dikjarazzjoni. Fin-nuqqas ta' inventarju, il-wirt jitqies li ġie aċċettat mingħajr kundizzjoni ([I-Artikolu 790 tal-Kodiċi Ċivili](#)). L-inventarju jrid juri l-oġġetti kollha fil-wirt, l-assi u d-dejn.

Rinunzja

Dejjem tista' ssir rinunzja tal-wirt permezz ta' dikjarazzjoni lill-qorti distrettwali li s-suċċessjoni tkun infetħet fil-ġurisdizzjoni tagħha. Ir-rinunzja trid tkun espressa (l-Artikolu 804 tal-Kodiċi Ċivili).

Werriet li jirrinunzja għall-wirt jitqies li qatt ma kien werriet.

Ir-revoka hija retroattiva ([I-Artikolu 807 tal-Kodiċi Ċivili](#)).

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Werriet universali jew werriet b'titolo ġenerali li jaċċetta l-wirt mingħajr kundizzjoni huwa responsabbli mingħajr limitu għad-djun u l-piżijiet fuq il-wirt. Huwa marbut bil-legati ta' somom ta' flus biss sal-valur tal-assi netti tal-wirt għad-dejn ([I-Artikolu 785 tal-Kodiċi Ċivili](#)).

Meta jkun hemm diversi werrieta, kull wieħed minnhom ikun marbut bid-djun u l-piżijiet fuq il-wirt skont sehmu mill-wirt ([I-Artikolu 873 tal-Kodiċi Ċivili](#)).

Il-werrieta li jkunu għażlu l-aċċettazzjoni mingħajr il-benefiċċju tal-inventarju huma responsabbli għad-djun u l-piżijiet kollha tad-*decujus*. Madankollu, jistgħu jitolbu li jinħelsu mill-obbligu tagħhom b'mod sħiħ jew parzjali għal dejn fil-wirt jekk, meta nfetħet is-suċċessjoni, setgħu ma kinux jafu b'dak id-dejn u l-pagament tad-dejn jista' jippreġudika serjament l-assi propji tagħhom.

- Jekk jkunu aċċettaw il-wirt bil-benefiċċju tal-inventarju, jiġifieri sal-valur tal-assi netti tagħhom, il-werrieta huma marbuta biss bid-dejn fuq il-wirt sal-valur tal-propjetà li jkunu wirtu.
- Il-werrieta li jkunu rrinunzjaw għall-wirt mhumiex marbuta bid-dejn.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprietà immobbli?

Skont l-Artikoli 710-1 tal-Kodiċi Ċivili, jistgħu jeħtieġu formalitajiet għar-registrazzjoni tal-artijiet biss l-istrumenti rċevuti f'forma uffiċjali minn nutar prattikanti fi Franza, deċiżjonijiet tal-qorti u dokumenti awtentici maħruġa minn awtorità amministrattiva.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

L-intervent ta' agent mhux previst jew meħtieġ mil-liġi Franciża. Madankollu huwa possibbli jekk jiġi maħtur mill-qorti. Il-werrieta għandhom l-obbligu li jagħtu informazzjoni lir-registri tal-artijiet, bl-għajnuna tan-nutar. Id-*decujus* jista' jaħtar eżekutur testamentarju, bis-setgħat tiegħu mniżżla fl-Artikolu 1025 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Il-werrieta għandhom l-obbligu jeżegwixxu t-testament u jamministraw il-wirt. F'każ ta' tilwim għandha ġurisdizzjoni l-qorti distrettwali tal-post fejn infetħet is-suċċessjoni.

F'dawn il-każijiet, il-qorti li tkun qed tisma' l-każ tista' taħtar agent għall-wirt biex jirrapreżenta l-werrieta kollha skont is-setgħat mogħtija lilu.

Il-liġ Franciża tipprevedi wkoll tipi oħra ta' awtorità għall-amministrazzjoni ta' wirt, b'mod partikolari l-prokura tad-*decujus* wara mewtu li tippermetti l-ħatra ta' agent biex jamministra jew jieħu ħsieb parti mill-wirt għall-werrieta. Hemm ukoll il-ħatra ta' agent bi ftehim, li hija soġġetta għar-regoli ġenerali tal-liġi, u fl-aħħar nett l-awtorità mogħtija mill-qorti, kif imsemmi aktar 'il quddiem.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Il-verrieta fil-pussess għandhom setgħat sħaħ. F'każ ta' problema jew nuqqas ta' qbil, il-kwistjoni tista' titressaq il-qorti u jista' jinħatar amministratur. F'dak il-każ, l-aġent jkun responsabbli għall-organizzazzjoni provviżorja tal-wirt minħabba nuqqas ta' miżuri, kontumacċja jew żball minn werriet wieħed jew aktar. Ir-rwol tiegħu jikkonsisti fit-twettiq ta' atti ta' konservazzjoni, superviżjoni u amministrazzjoni marbuta mal-wirt (l-Artikoli 813-4). Fi hdan il-limiti tas-setgħet mogħtija lillu, l-aġent jista' jaġixxi wkoll għall-verrieta kollha f'atti ċivili u ġudizzjarji (l-Artikolu 813-5 tal-Kodiċi Ċivili).

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Skont il-liġi Franciża, id-dikjarazzjoni statutorja hija l-qofol tal-konkluzjoni tal-qsim ta' wirt minn nutar. Is-suċċessjoni tagħlaq bid-diviżjoni tal-propjetà, li għajb fi tmiemha l-kopropjetà. Din tista' ssir fuq bażi bonarja (l-Artikolu 835 tal-Kodiċi Ċivili) jew b'ordni tal-qorti (l-Artikolu 840 tal-Kodiċi Ċivili). Il-verrieta kollha jistgħu jitolbu għad-diviżjoni (l-Artikolu 815 tal-Kodiċi Ċivili). Id-diviżjoni tista' tintalab ukoll mill-kreditur ta' kopropjetarju (l-Artikoli 815-17 tal-Kodiċi Ċivili).

Id-devoluzzjoni tas-suċċessjoni normalment tiġi mniżżla f'dokument uffiċjali magħruf bħala id-dikjarazzjoni statutorja, li tinkiseb mingħand nutar u tindika l-verrieta tad-*decurus* u s-sehem li jkunu wirtu.

Għalhekk id-dokument jistabbilixxi d-diversi werrieta u s-suċċessuri għall-wirt.

Meta jkun qed ifassal id-dikjarazzjoni statutorja, in-nutar isejjaħ żewġ xhieda pprezentati lillu mill-verrieta. Ix-xhieda jridu jkunu adulti, mhux miżżewġin lil xulxin u ma jiġux mid-*decurus* għalkemm jistgħu jkunu jafuh sew.

Dak id-dokument huwa strument awtentiku.

Wara li tkun tlestiet id-dikjarazzjoni statutorja, fl-aħħar tal-proċess ta' diviżjoni tal-wirt in-nutar ifassal att ta' diviżjoni li jistabbilixxi għal kull sehem kif se tinqasam il-propjetà tad-*decurus* bejn il-verrieta. Dak id-dokument huwa strument awtentiku wkoll.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 13/02/2017

Informazzjoni ġenerali - il-Kroazja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-verrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprietà immobbli?

- 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
- 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
- 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Id-dritt tas-suċċessjoni u r-regoli li l-qrati, l-awtoritajiet l-oħrajn u l-persuni awtorizzati jimxu magħhom fi kwistjonijiet tas-suċċessjoni huma rregolati mill-Att dwar is-Suċċessjoni (*Narodne Novine* (NN; il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja) Nri 48/03, 163 /03, 35/05 u 127/13).

Dispożizzjoni tal-proprjetà fil-każ ta' mewt tista' ssir fil-forma ta' testament. Testament jista' jsir minn kwalunkwe persuna bil-fakultajiet mentali sani li tkun għalqet l-età ta' 16-il sena.

Huma biss testmenti li jkunu saru fil-forma preskritta mil-liġi u li jkunu sugġetti għall-prerekwiziti stipulati mil-liġi li huma validi. F'ċirkostanzi ordinarji, testament jista' jiffassal fil-forma ta' testament privat jew testament pubbliku, filwaqt li testament orali jista' jsir f'ċirkostanzi straordinarji.

Testament privat huwa testament olografiku u testament li jsir quddiem xhieda. Testament olografiku huwa wieħed li jkun miktub bil-idejn u ffirmat mit-testatur. Testament quddiem ix-xhieda jista' jsir minn testatur li jaf jikteb u jaqra, billi jiddikjara quddiem żewġ xhieda preżenti simultanjament li d-dokument, irrispettivament minn min ikun fasslu, huwa t-testament tat-testatur u billi jiffirmah fil-preżenza tagħhom. Ix-xhieda jridu jhallu l-firma tagħhom fuq it-testment.

Testament pubbliku huwa wieħed li jsir bil-partecipazzjoni tal-awtoritajiet pubbliċi. Kull persuna tista' tagħmel testament validu fil-forma ta' testament pubbliku. Persuna li ma tafx taqra jew tiffirma isimha tista' f'ċirkostanzi ordinarji tagħmel testament biss fil-forma ta' testament pubbliku. Testament pubbliku, fuq talba tat-testatur, jista' jsir minn waħda mill-persuni legalment awtorizzati: imħallef ta' qorti municijali, konsulent ta' qorti municijali u nutar pubbliku, u rappreżentant konsulari jew diplomatiku tar-Repubblika tal-Kroazja fl-esteru. Il-proċedura u l-azzjonijiet li jridu jsiru minn persuna awtorizzata fit-tfassil ta' testament pubbliku huma stipulati mil-liġi.

Testatur li jkun jixtieq li jagħmel testament fil-forma ta' testament internazzjonali jrid jibgħat applikazzjoni lil persuna awtorizzata biex tfassal testmenti pubbliċi. L-għan li jsir testament internazzjonali huwa li jiġi żgurat li jkun rikonoxxut fir-rigward tal-forma fl-istati li huma partijiet fil-Konvenzjoni tal-1973 li Tipprovdi Liġi Uniformi dwar il-Forma ta' Testament Internazzjonali u l-istati li inkorporaw id-dispożizzjonijiet li jikkonċernaw testament internazzjonali fil-liġi tagħhom.

Huwa biss f'ċirkostanzi straordinarji, li jipprekludu li jsir testament fi kwalunkwe forma valida oħra, li testatur jista' jagħmel it-testment tiegħu oralment quddiem żewġ xhieda preżenti simultanjament. Testament bħal dan ma jibqax validu ladarba jgħaddu 30 jum minn tmiem iċ-ċirkostanzi straordinarji li sar fih.

Ftehimiet dwar is-suċċessjoni (ftehim li permezz tiegħu persuna tħalli l-patrimonju tagħha jew parti minnu lil parti oħra fil-ftehim jew lil parti terza), ftehimiet dwar wirt futur jew legat (ftehim li bih persuna tirrifjuta wirt li tkun qed tistenna; ftehim dwar il-wirt ta' parti terza li hija ħajja; ftehim dwar il-legat jew benefiċċju ieħor li parti kontraenti tistenna mis-suċċessjoni li tkun għadha ma nfethitx) u ftehimiet dwar il-kontenuti tat-testament (ftehim fejn persuna tintrabat li tinkludi jew li ma tinkludix ċerta dispożizzjoni fit-testament tagħha, li tirrevoka jew ma tirrevokax dispożizzjoni mit-testament tagħha) mhumiex ammissibbli skont il-liġi Kroata u għalhekk huma nulli u bla effett.

Il-ligi Kroata tippermetti l-konkluzjoni ta' ftehim ta' trasferiment jew distribuzzjoni ta' proprjeta' tul il-ħajja. Huwa ftehim li axxendent (trasferitur) jikkonkludi mad-dixxendenti tiegħu, fejn it-trasferitur jiddistribwixxi u jittrasferixxi lid-dixxendenti tiegħu l-proprjeta' kollha li jkollu fil-mument li jkun qed jikkonkludi l-kuntratt jew parti minnha. Il-kunsens tat-tfal kollha u d-dixxendenti l-oħra li t-trasferitur isemmihom għall-wirt huwa meħtieġ sabiex il-ftehim ikun validu. Dan irid jiffassal bil-miktub u jkun attestat minn imħallef tal-qorti kompetenti jew magħmul fil-forma ta' att notarili jew attestat minn nutar pubbliku b'tali mod li jsir legalment vinkolanti. Il-kuntratt jista' jinkludi lill-konjuġi tat-trasferitur, li l-kunsens tiegħu jkun meħtieġ ukoll f'dak il-każ. Il-proprjeta' koperta minn dan il-ftehim mhix inkluża fil-patrimonju u lanqas ma tqis id-determinazzjoni tal-valur tal-patrimonju.

Il-ligi Kroata ma tippermettix il-konkluzjoni ta' ftehim ta' rinunzja ta' wirt li ma jkunx għadu nfetaħ. Eċċezzjonalment, dixxendent li jkun jista' jiddisponi awtonomament mid-drittijiet tiegħu jista' jikkonkludi ftehim mal-axxendent biex jirrinunzja minn qabel għall-wirt li d-dixxendent ikun intitolat għalih malli jmut l-axxendent. Ftehim ta' dan it-tip jista' jkun konkluz ukoll minn konjuġi fir-rigward tal-wirt li jmur għandu malli jmut il-konjuġi tiegħu. Dan irid jiffassal bil-miktub u jkun attestat minn imħallef tal-qorti kompetenti jew magħmul fil-forma ta' att notarili jew attestat minn nutar pubbliku b'tali mod li jsir legalment vinkolanti.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Il-fatt li testment ikun tfassal, gie ddepożitat u tħabbar jiġi rreġistrat fir-Registru tat-Testmenti Kroat li huwa amministrat mill-Kamra Kroata tan-Nutara Pubbliċi. Wara talba mit-testatur, l-informazzjoni li tikkonċerna dawn il-fatti tintbagħat għar-registrazzjoni mill-qrati kompetenti, in-nutara pubbliċi, l-avukati u l-persuni li jkunu għamli t-testment. Ir-registrazzjoni tat-testmenti fir-Registru Kroat tat-Testmenti mhix obligatorja u l-fatt li testment ma jkunx irregistrat fir-Registru, jew iddepożitat xi mkien partikolari, ma jippreġudikax il-validità tiegħu.

Qabel mewt it-testatur, informazzjoni tar-Registru ma tista' ssir disponibbli għal ħadd ħlief it-testatur jew persuna esplicitament awtorizzata mit-testatur għal dik ir-raġuni.

Fi proċedimenti dwar wirt, il-qorti jew in-nutar pubbliku li jmessu l-proċedimenti jridu jitolbu kull informazzjoni dwar testmenti possibbli tal-persuna deċeduta mir-Registru tat-Testmenti Kroat.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Il-libertà tat-testatur li jiddisponi mill-proprjeta' hija ristretta mid-dritt tal-werrieta obligatorji għal sehem riżervat.

Il-werrieta obligatorji huma:

- id-dixxendenti tat-testatur, it-tfal adottati, it-tfal fil-kura tat-testatur bħala sieħeb u d-dixxendenti tagħhom, il-konjuġi tat-testatur jew sieħeb ekstramatrimonjali, is-sieħeb permanenti tat-testatur jew sieħeb permanenti informali – dawn huma intitolati għal sehem riżervat li jammonta għal nofs il-porzjon li kienu jirċievu skont l-ordni ġuridiku tas-suċċessjoni li kieku ma kienx hemm testment;
- il-ġenituri tat-testatur, il-ġenituri adottivi u axxendenti oħrajn – dawn ikunu intitolati għal sehem riżervat biss jekk ikunu b'mod permanenti inkapaċitati milli jaħdmu jew fil-bżonn, u s-sehem riżervat tagħhom jammonta għal terz tal-porzjon li kienu jirċievu skont l-ordni ġuridiku tas-suċċessjoni li kieku ma kienx hemm testment.

Werrieta obligatorji huma intitolati jitolbu sehem riżervat biss jekk, f'każ speċifiku, jissejġu għall-wirt bħala werrieta legali.

Ir-raġunijiet biex testatur jeskludi mit-testment, kompletament jew parzjalment, werriet intitolat għal sehem riżervat huma ddefiniti mil-ligi. It-testatur jista' jaġġmel dan jekk il-werriet ikun wettaq vjolazzjoni serja kontra t-testatur billi kiser obbligu ġuridiku jew morali li jiġi mir-relazzjoni familjari tal-werriet mat-testatur; jekk il-werriet ikun ikkommetta intenzjonalment delitt serju kontra t-testatur, il-konjuġi tiegħu, wieħed mit-tfal tiegħu jew wieħed mill-ġenituri tiegħu; jekk il-werriet ikun ikkommetta delitt kontra r-Repubblika tal-Kroazja jew il-valuri mħarsa mid-dritt internazzjonali; jekk il-werriet għex ħajja ta' għażż jew ħajja diżonesta. It-testatur li jkun jixtieq jeskludi werriet irid jiddikjara esplicitament li se jaġġmel dan fit-testment, flimkien mar-raġunijiet għall-eskluzjoni. Ir-raġuni għall-eskluzjoni trid tkun teżisti fil-mument li jsir it-testment. Bl-eskluzjoni, il-werriet jitlef id-dritt tas-suċċessjoni sal-punt tal-eskluzjoni nnifisha, u d-drittijiet ta' persuni oħrajn li jistgħu jirtu lit-testatur ikunu ddeterminati daqslikieku l-werriet eskluż ikun miet qabel it-testatur.

Barra mill-possibilità ta' esklużjoni tal-werrieta obligatorji, it-testatur jista' esplicitament jeskludi dixxendent li jkun intitolat għal sehem riżervat minn dak is-sehem kollu jew minn parti minnu jekk id-dixxendent ikollu djun kbar jew ikun ħali. Dak is-sehem, minflok imur għand id-dixxendent eskluż, imur għand id-dixxendenti tiegħu. Din l-eskluzjoni tibqa' valida biss jekk, fil-mument ta' mewt it-testatur, il-persuna eskluża jkollha tifel taħt l-età jew neputi taħt l-età minn tifel li miet preċedentement, jew ikollha tifel tal-età jew neputi tal-età minn tifel li miet preċedentement li jkun inkapaċitat milli jaħdem u fil-bżonn. Il-werriet eskluż jiret lit-testatur fir-rigward tas-sehem li ma jkunx kopert mill-eskluzjoni kif ukoll meta l-prerekwiżiti għall-eskluzjoni ma jkunux baqgħu jeżistu fil-mument ta' mewt it-testatur.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi hadd, min jiret u kemm?

Jekk it-testatur ma jkunx halla l-ebda testment, skont il-liġi jirtuh il-verrieta legali skont l-ordni tas-suċċessjoni, bil-prinċipju li l-verrieta li jkunu eqreb fis-suċċessjoni jeskludu mis-suċċessjoni lill-verrieta iktar imbiegħda fis-suċċessjoni.

Il-verrieta legali tat-testatur huma:

- id-dixxendenti, it-tfal adottati tat-testatur u t-tfal li jkunu fil-kura tiegħu bħala sieħeb u d-dixxendenti tagħhom,
- il-konjuġi,
- is-sieħeb ekstramatrimonjali,
- is-sieħeb permanenti,
- is-sieħeb permanenti informali,
- il-ġenituri,
- il-ġenituri adottivi,
- l-aħwa u d-dixxendenti tagħhom,
- it-tfal tat-tfal u d-dixxendenti tagħhom,
- axxendenti oħrajn.

Fir-rigward tad-dritt tas-suċċessjoni, sieħeb ekstramatrimonjali huwa fl-istess livell ta' konjuġi, filwaqt li tfal imwielda barra ż-żwieġ u d-dixxendenti tagħhom huma fl-istess livell ta' tfal imwielda fiż-żwieġu d-dixxendenti tagħhom. Unjoni ekstramatrimonjali li tagħti d-dritt għas-suċċessjoni legali hija unjoni permanenti li ilha għal ftit żmien bejn mara u raġel li ma jkunux miżżewġin (tal-inqas tliet snin jew inqas f'każ li jkollhom tifel imwieled mill-unjoni tagħhom) u tkun intemmet b'mewt it-testatur, bil-kundizzjoni li l-prerekwiżiti għall-validità ta' żwieġ ikunu issodisfati.

Fir-rigward tad-dritt tas-suċċessjoni, sieħeb permanenti huwa fl-istess livell ta' konjuġi, u t-tfal fil-kura tiegħu bħala sieħeb huma fl-istess livell tat-tfal tiegħu. Sħubija permanenti hija unjoni ta' hājja familjari bejn żewġ persuni tal-istess sess li tkun saret quddiem awtorità kompetenti, skont id-dispożizzjonijiet ta' liġi speċjali (l-Att dwar is-Sħubija ta' Koppji tal-Istess Sess).

Fir-rigward tad-dritt tas-suċċessjoni, sieħeb permanenti informali huwa fl-istess livell ta' sieħeb ekstramatrimonjali. Sħubija permanenti informali hija unjoni ta' hājja familjari bejn żewġ persuni tal-istess sess li ma jkunux daħlu fi sħubija permanenti quddiem awtorità kompetenti, bil-kundizzjoni li l-unjoni tkun ilha tal-anqas tliet snin u tkun issodisfat il-prerekwiżiti għall-validità ta' sħubija permanenti mill-bidu.

Id-dixxendenti u l-konjuġi tat-testatur jinsabu fl-ewwel ordni tas-suċċessjoni. Il-verrieta fl-ewwel ordni tas-suċċessjoni jirtu sehem indaqs. Id-distribuzzjoni *per stirpes* tapplika f'dan l-ordni tas-suċċessjoni, jiġifieri s-sehem tal-patrimonju li kien imur għand wild li miet preċedentement li kieku baqa' hāj aktar mit-testatur jintiret f'sehem indaqs minn uliedu, jiġifieri n-neputijiet tat-testatur; jekk wieħed mit-tfal tat-tfal ikun miet qabel it-testatur, is-sehem li kien imissu li kieku baqa' hāj sa meta miet it-testatur jintiret f'sehem indaqs minn uliedu, il-proneputijiet tat-testatur, u tibqa' sejra hekk sakemm ikun għad baqa' dixxendenti tat-testatur.

Testatur li ma jkollux tfal jintiret mill-verrieta tat-tieni ordni tas-suċċessjoni – il-ġenituri u l-konjuġi tat-testatur. Il-ġenituri tat-testatur jirtu nofs il-patrimonju u l-konjuġi tat-testatur jiret in-nofs l-ieħor. Jekk iż-żewġ ġenituri jmutu qabel it-testatur, il-konjuġi jiret il-patrimonju kollu. Jekk il-konjuġi tat-testatur imut qabel it-testatur, il-ġenituri tat-testatur jirtu l-patrimonju kollu f'sehem indaqs; jekk wieħed mill-ġenituri tat-testatur imut qabel it-testatur, is-sehem mill-patrimonju li kien imur għand dak il-ġenitur li kieku baqa' hāj jintiret mill-ġenitur l-ieħor. Ftut it-testatur u d-dixxendenti tagħhom jirtu lit-testatur fit-tieni ordni tas-suċċessjoni jekk il-konjuġi tat-testatur ikun miet qablu u jekk wieħed mill-ġenituri jew it-tnejn li huma jkunu wkoll mietu qabel it-testatur. F'dak il-każ (jekk wieħed mill-ġenituri tat-testatur jew it-tnejn li huma jkunu mietu qabel it-testatur li lanqas ma jkollu konjuġi hāj), is-sehem mill-patrimonju li kien imiss lill-kull ġenitur li kieku baqa' hāj wara t-testatur jintiret mit-tfal tagħhom (ħut it-testatur), it-tfal tat-tfal tagħhom, il-proneputijiet u dixxendenti oħrajn, skont ir-regoli li japplikaw fil-każijiet fejn it-testatur jintiret mit-tfal tiegħu u dixxendenti oħrajn. Jekk wieħed mill-ġenituri tat-testatur imut qabel it-testatur li ma jhallix warajh konjuġi jew dixxendenti, is-sehem mill-patrimonju li kien imur għand dak il-ġenitur li kieku baqa' hāj jintiret mill-ġenitur l-ieħor; jekk il-ġenitur l-ieħor ikun miet ukoll qabel it-testatur li ma jhallix warajh konjuġi, id-dixxendenti ta' dak il-ġenitur jirtu dak li kien ikun imiss liż-żewġ ġenituri.

Testatur li ma jhalli warajh la dixxendenti, la konjuġi u lanqas ġenituri, jew li l-ġenituri tiegħu ma jkunu hallew l-ebda dixxendent jintiret mill-verrieta fit-tielet ordni tas-suċċessjoni. Fit-tielet ordni tas-suċċessjoni, it-testatur jintiret min-nanniet tat-testatur, b'nofs il-patrimonju jintiret min-nanniet min-naħa tal-missier u n-nofs l-ieħor min-nanniet min-naħa tal-omm. In-nanniet mill-istess naħa jirtu sehem indaqs. Jekk wieħed minn daww l-axxendenti minn naħa waħda ikun miet qabel it-testatur, is-sehem mill-patrimonju li kien imiss lill-dak l-axxendent li kieku baqa' hāj jintiret mid-dixxendenti tiegħu (tfal, it-tfal tat-tfal u dixxendenti oħrajn), skont ir-regoli li

japplikaw fil-każijiet fejn it-testatur jintiret mit-fdal tiegħu u dixxendenti oħrajn. Jekk in-nanniet minn naħa waħda jkunu mietu qabel it-testatur mingħajr ma jkunu f'hal warajhom dixxendenti, is-sehem mill-patrimonju li kien imiss lilhom li kieku baqgħu f'ha jintiret min-nanniet min-naħa l-oħra jew id-dixxendenti tagħhom.

Testatur li ma jhalli warajh la dixxendenti u lanqas ġenituri, jew jekk dawn ma jkunu f'hal la dixxendenti, la konjuġi u lanqas nanniet li lanqas huma ma jkunu f'hal l-ebda dixxendent, jintiret mill-werrieta fir-raba' ordni tas-suċċessjoni. Il-bużnanniet tat-testatur jinsabu fir-raba' ordni tas-suċċessjoni. Nofs jintiret mill-bużnanniet min-naħa tal-missier (dan in-nofs jintiret f'partijiet indaqs mill-ġenituri tan-nannu patern tat-testatur u l-ġenituri tan-nanna paterna tat-testatur) u nofs jintiret mill-bużnanniet min-naħa tal-omm (dan in-nofs jintiret f'partijiet indaqs mill-ġenituri tan-nannu matern tat-testatur u l-ġenituri tan-nanna materna tat-testatur). Jekk wieħed minn dawn l-axxendenti ma għadux f'ha, is-sehem li kien imissu li kieku baqa' f'ha jintiret mill-axxendent li kien il-konjuġi tiegħu. Jekk koppja minn dawn l-axxendenti ma għadhiex f'ha, is-sehem li kien imisshom li kieku baqgħu f'ha jintiret mill-koppja l-oħra tal-istess naħa. Jekk il-bużnanniet minn naħa waħda ma għadhomx f'ha, is-sehem mill-patrimonju li kien imisshom li kieku baqgħu f'ha jintiret mill-bużnanniet tan-naħa l-oħra.

Jekk ma jkun hemm l-ebda werriet mir-raba' linja tas-suċċessjoni, it-testatur jintiret minn axxendenti iktar imbiegħda, b'konformità mar-regoli tas-suċċessjoni li japplikaw għall-bużnanniet tiegħu.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Il-proċedimenti tas-suċċessjoni fl-ewwel istanza jinstemgħu quddiem qorti municipali jew quddiem nutar pubbliku, b'hal fiduċjarju tal-qorti.

Il-ġurisdizzjoni territorjali tal-qorti municipali għas-smiġ ta' proċedimenti tas-suċċessjoni hija ddeterminata skont id-domicilju tat-testatur fil-mument tal-mewt u, subordinatament, skont il-post tar-residenza, il-post fir-Repubblika tal-Kroazja fejn tinsab il-parti predominanti tal-patrimonju tiegħu jew skont il-post fejn it-testatur huwa rreġistrat fir-Registru ta' Ċittadini. Il-qorti tħalli t-tmexxija tal-proċedimenti tas-suċċessjoni lin-nutara pubbliċi, u meta bosta nutara pubbliċi jkollhom l-uffiċċji rreġistrati tagħhom fit-territorju tal-qorti, il-kawzi jiġu assenjati lilhom b'mod indaqs f'ordni alfabetika skont kunjom in-nutar pubbliku.

5.2 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni jew rinunzja għas-suċċessjoni (dikjarazzjoni ta' suċċessjoni) tista' ssir oralment quddiem qorti municipali, quddiem il-qorti tas-suċċessjoni jew in-nutar pubbliku li jmexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni, inkella dokument attestat li jkun fih dikjarazzjoni ta' suċċessjoni jista' jiġi ppreżentat lill-qorti tas-suċċessjoni jew lin-nutar pubbliku li jkun qed imexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni.

Dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni jew rinunzja għas-suċċessjoni ma tistax tiġi revokata.

Mhux obligatorju li ssir dikjarazzjoni ta' suċċessjoni. Persuna li ma tkunx għamlet dikjarazzjoni ta' rinunzja għas-suċċessjoni titqies li tixtieq tkun werriet. Persuna li tkun għamlet dikjarazzjoni valida ta' aċċettazzjoni tas-suċċessjoni ma tistax imbagħad tiffinunzja għaliha.

5.3 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legal?

Dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni jew rinunzja ta' legal tista' ssir oralment quddiem qorti tas-suċċessjoni jew quddiem in-nutar pubbliku li jmexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni, inkella dokument attestat li jkun fih dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni jew rinunzja ta' legal jista' jiġi ppreżentat lill-qorti tas-suċċessjoni jew lin-nutar pubbliku li jkun qed imexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni.

5.4 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Id-dritt għal sehem riżervat huwa dritt ereditarju li jinkiseb ma' mewt it-testatur. Werriet obligatorju jista' jagħmel dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni jew rinunzja għas-sehem riżervat oralment quddiem kwalunkwe qorti municipali, quddiem il-qorti tas-suċċessjoni jew in-nutar pubbliku li jmexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni, inkella jista' jippreżenta dokument attestat li jkun fih dikjarazzjoni ta' suċċessjoni lill-qorti tas-suċċessjoni jew lin-nutar pubbliku li jkun qed imexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni.

Id-dritt għal sehem riżervat jiġi eżerċitat fil-proċedimenti tas-suċċessjoni wara talba mill-werriet obligatorju – jekk, fil-proċedimenti tas-suċċessjoni, werriet obligatorju ma jitolb sehem riżervat, il-qorti jew in-nutar pubbliku ma jkunx meħtieġ jistabbilixxi d-dritt tiegħu għal sehem riżervat.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Proċedimenti tas-suċċessjoni huma proċedimenti ta' ġuriżdizzjoni volontarja biex jistabbilixxu min huma l-werrieta tat-testatur, x'jikkostitwixxi l-patrimonju tat-testatur u xi drittijiet oħra fir-rigward tal-patrimonju jappartjenu lill-werrieta, lil-legatarji u lil persuni oħrajn.

Il-proċedimenti tas-suċċessjoni jinstemgħu quddiem qorti municipali jew quddiem nutar pubbliku, bħala fiduċjarju tal-qorti. Qorti municipali b'ġuriżdizzjoni territorjali biex tisma' proċedimenti tas-suċċessjoni tissejjaħ ukoll qorti tas-suċċessjoni. Il-ġuriżdizzjoni territorjali tal-qorti municipali għas-smiġħ ta' proċedimenti tas-suċċessjoni hija ddeterminata skont id-domicilju tat-testatur fil-mument tal-mewt u, subordinatament, skont il-post tar-residenza, il-post fir-Repubblika tal-Kroazja fejn tinsab il-parti predominanti tal-patrimonju tiegħu jew skont il-post fejn it-testatur huwa rreġistrat fir-Registru taċ-Ċittadini.

Il-proċedimenti tas-suċċessjoni jinfetħu *ex officio* wara li l-qorti tircievi ċertifikat tal-mewt, silta mir-registru tal-imwiet, jew dokument ekwivalenti. Il-qorti tħalli t-tmexxija tal-proċedimenti tas-suċċessjoni lil nutar pubbliku li jkollu l-uffiċċju rreġistrat tiegħu fit-territorju tagħha, tgħaddilu ċ-ċertifikat tal-mewt u tiffissa żmien biex isiru l-proċedimenti. Nutar pubbliku jmexxi l-proċedimenti bħala fiduċjarju tal-qorti wara deċiżjoni tal-qorti li tħallilu t-tmexxija tal-proċedimenti u skont id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar is-Suċċessjoni. Bħala regola, il-proċedimenti tas-suċċessjoni jitmexxew minn nutar pubbliku bħala fiduċjarju tal-qorti u eċċezzjonalment biss mill-qorti.

Meta nutar pubbliku jmexxi kawzi fi proċedimenti tas-suċċessjoni bħala fiduċjarju tal-qorti, huwa jkun awtorizzat, bħalma jkun imħallef jew konsulent tal-qorti municipal, jieħu l-azzjonijiet neċessarji kollha fil-proċedimenti u jieħu kull deċiżjoni flief dawk fejn l-Att dwar is-Suċċessjoni jippreskrivi mod ieħor. Jekk, fil-proċedimenti quddiem nutar, il-partijiet jikkontestaw il-fatti li wieħed mid-drittijiet tagħhom jiddependi minnhom (eż. id-dritt tas-suċċessjoni, id-daqs tas-sehem mill-wirt, eċċ.), jew li l-kompożizzjoni tal-patrimonju jew is-suġġett tal-legat jiddependi minnhom, in-nutar pubbliku jrid jirrinwija l-atti lill-qorti sabiex il-qorti tiddeċiedi dwar waqfa mill-proċedimenti u tidderiegi lill-partijiet biex jifflu kawża ċivili jew amministrattiva. Jekk, waqt proċedimenti quddiem nutar pubbliku, il-partijiet jikkontestaw il-fatti li d-dritt għal legat testamentarju jew dritt ieħor jiddependi minnhom, in-nutar pubbliku jrid jirrinwija l-atti lill-qorti, li mbagħad tidderiegi lill-partijiet fil-kawża biex jifflu kawża ċivili jew amministrattiva imma ma twaqqafx il-proċedimenti tas-suċċessjoni. F'kazijiet speċifiċi stipulati mill-Att (deċiżjoni dwar is-separazzjoni tal-patrimonju mill-proprietà ta' werriet, dwar id-dritt ta' kowerriet li kien għex jew gwadanja f'unjoni mat-testatur u dwar il-qsim ta' affarijiet tad-dar), in-nutar pubbliku jista' jieħu deċiżjonijiet biss bil-kunsens tal-partijiet kollha fil-proċedimenti, inkella n-nutar pubbliku jrid ukoll jirrinwija l-atti lill-qorti. Qorti li tkun ħalliet it-tmexxija ta' proċedimenti tas-suċċessjoni f'idejn nutar pubbliku tissorvelja xogħlu sakemm idumu l-proċedimenti.

Seduta tas-suċċessjoni hija l-parti ewlenija ta' proċedimenti tas-suċċessjoni, u tista' ssir seduta jew iktar ta' dan it-tip.

Seduta tas-suċċessjoni ma ssirx jekk il-persuna deċeduta ma tkun ħalliet l-ebda patrimonju jew jekk it-testatur ikun ħalla biss proprjetà mobbli u drittijiet ekwivalenti, u l-ebda waħda mill-persuni msejjaħ biex turet ma titlob li jkun hemm proċedimenti tas-suċċessjoni.

Il-partijiet (il-werrieta, il-legatarji, persuni oħrajn li jeżerċitaw dritt fir-rigward tal-patrimonju), persuni li jista' legalment ikollhom pretensjoni għall-wirt (meta jkun testment), l-eżekutor testamentarju (jekk ikun innominat) u persuni interessati oħrajn jifharrku għal seduta tas-suċċessjoni. Fit-taħrika għal seduta, il-qorti jew nutar pubbliku jinnotifikaw lill-persuni interessati bil-ftuħ tal-proċedimenti u dwar jekk għewx ipprezentati b'testment, u jharrek lill-persuni interessati biex minnufih jipprezentaw testment miktub jew dokument li jattesta testment orali, jekk ikun fil-pussess tagħhom, jew biex jinnominaw lix-xhieda għal testment orali. Dawn il-persuni interessati jkunu avżati fit-taħrika li, sakemm tittieħed deċiżjoni fl-ewwel istanza dwar is-suċċessjoni, ikunu jistgħu jagħmlu dikjarazzjoni ta' rinunzja tas-suċċessjoni oralment fis-seduta jew pubblikament b'dokument attestat u li, jekk ma jattendux is-seduta jew ma jagħmlux din id-dikjarazzjoni, huma jitqiesu li jixtiequ jkunu werrieta.

Kull kwistjoni rilevanti għat-teħid ta' deċiżjoni fi proċedimenti tas-suċċessjoni, b'mod partikolari d-dritt għall-wirt, id-daqs tas-sehem mill-wirt u d-dritt għal-legati, ikunu diskussi fis-seduta tas-suċċessjoni. Il-qorti jew in-nutar pubbliku jieħdu deċiżjoni bbażata fuq ir-riżultati tas-seduti kollha. Il-qorti jew in-nutar pubbliku huwa awtorizzat jistabbilixxi l-fatti li l-partijiet fil-proċedimenti ma jkunux ipprezentaw kif ukoll biex jipprezentaw evidenza li ma jkunux ipproponew, jekk il-qorti jew in-nutar pubbliku jsib li dawn il-fatti u l-evidenza jkunu rilevanti għat-teħid tad-deċiżjonijiet. Il-qorti jew in-nutar pubbliku jiddeċiedi dwar id-drittijiet, bħala regola, wara li l-persuni interessati jkunu setgħu għamlu d-dikjarazzjonijiet neċessarji. Id-drittijiet ta' kull persuna li, minkejja li tkun tħarrket kif xieraq, ma tattendix is-seduta jiġu ddeliberati mill-qorti jew min-nutar pubbliku abbażi tal-informazzjoni disponibbli lill-qorti jew linnutar pubbliku, filwaqt li jqisu d-dikjarazzjonijiet bil-miktub ta' dawn il-persuni li jaslu sakemm tittieħed id-deċiżjoni.

Dikjarazzjonijiet tas-suċċessjoni huma dikjarazzjonijiet li bihom werriet jaċċetta jew jirrinunzja għas-suċċessjoni. Kulhadd huwa awtorizzat, imma ħadd mhu obligat, jagħmel dikjarazzjoni tas-suċċessjoni. Persuna li ma tkunx għamlet dikjarazzjoni ta' rinunzja għas-suċċessjoni titqies li tixtieq tkun werriet. Persuna li tkun għamlet dikjarazzjoni valida ta' aċċettazzjoni tas-suċċessjoni ma tistax imbagħad tirrinunzja għaliha. Il-qorti jew in-nutar pubbliku ma jeħtieġu lil ħadd jagħmel dikjarazzjoni tas-suċċessjoni imma werriet li jkun jixtieq jagħmel din id-dikjarazzjoni jista' jagħmilha oralment quddiem il-qorti tas-suċċessjoni jew in-nutar pubbliku li

jmexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni jew quddiem kwalunkwe qorti municipali, jew billi jippreżenta dokument attestat li jkun fih dikjarazzjoni ta' suċċessjoni lill-qorti tas-suċċessjoni jew lin-nutar pubbliku li jkun qed imexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni. Qabel ma ssir dikjarazzjoni ta' rinunzja tas-suċċessjoni, il-qorti jew in-nutar pubbliku jrid javża lill-verriet bil-konsegwenzi ta' din id-dikjarazzjoni u jrid javża lill-verriet li rinunzja tas-suċċessjoni tista' ssir f'ismu biss jew f'ismu u f'isem id-dixxendenti tiegħu.

Il-qorti twaqqaf il-proċedimenti tas-suċċessjoni u tidderiegi lill-partijiet jifftu kawża ċivili jew amministrattiva jekk jikkontestaw il-fatti li wieħed mid-drittijiet tagħhom, il-kompożizzjoni tal-patrimonju jew is-suġġett tal-legat jiddependi minnhom. Il-parti li d-dritt tagħha jiġi kkunsidrat mill-qorti bħala inqas plawżibbli tingħata parir tiftaħ kawża ċivili jew amministrattiva. Jekk il-partijiet jikkontestaw il-fatti li d-dritt għal legat testamentarju jew dritt ieħor jiddependi minnhom, il-qorti tidderiegi lill-partijiet jifftu kawża ċivili jew amministrattiva imma ma twaqqafx il-proċedimenti tas-suċċessjoni.

Fi tmiem il-proċedimenti tas-suċċessjoni, il-qorti jew in-nutar pubbliku jieħdu deċiżjoni dwar is-suċċessjoni. Billi, skont il-liġi Kroata, is-suċċessjoni sseħħ *ipso iure* mill-mument ta' mewt it-testatur, deċiżjoni dwar is-suċċessjoni tkun ta' natura dikjaratorja. Id-deċiżjoni tiddefinixxi min isir werriet wara mewt it-testatur u xi drittijiet ikunu nkisbu minn persuni oħrajn. Il-kontenuti tad-deċiżjoni huma stipulati mill-Att dwar is-Suċċessjoni, u d-deċiżjoni fiha intormazzjoni dwar: it-testatur (kunjomu u ismu, in-numru tal-identifikazzjoni personali, isem wieħed mill-ġenituri, id-data tat-twelid, in-nazzjonalità, u għal persuni li jkunu mietu fiż-żwieġ il-kunjom ta' qabel iż-żwieġ); il-kompożizzjoni tal-patrimonju (id-deżinjazzjoni tal-proprjetà immobbli bid-dettalji mir-reġistru tal-artijiet meħtieġa għar-registrazzjoni; id-deżinjazzjoni ta' proprjetà mobbli u drittijiet oħrajn li l-qort tqis li jkunu parti mill-patrimonju); il-verrieta (kunjomhom u isimhom, in-numru tal-identifikazzjoni personali, id-domicilju, ir-relazzjoni tal-verriet mat-testatur, hux se jirtu bħala werrieta legittimi jew testamentarij; jekk ikun hemm bosta werrieta, is-sehem mill-wirt ta' kull werriet espressi skont il-frazzjoni); limitazzjoni jew gravami fuq id-drittijiet tal-verriet (jekk il-verriet hux suġġett għal kundizzjoni, limitu taż-żmien jew istruzzjoni u jekk ikun hekk, jekk hux u kif inhu limitat jew gravat u għall-benefiċċju ta' min); persuni intitolati għal legat jew xi dritt ieħor li jiġu mill-patrimonju, b'deżinjazzjoni eżatta ta' dan id-dritt (kunjom u isem il-persuna, in-numru tal-identifikazzjoni personali, id-domicilju). Deċiżjoni dwar is-suċċessjoni tiġi nnotifikata lill-verrieta u l-legatarji kollha, kif ukoll lill-persuni li jkunu applikaw għas-suċċessjoni waqt il-proċedimenti; ladarba ssir finali, tiġi nnotifikata wkoll lill-awtorità kompetenti tat-taxxa. F'deċiżjoni dwar is-suċċessjoni, il-qorti jew in-nutar pubbliku jordna li, ladarba d-deċiżjoni dwar is-suċċessjoni ssir finali, jiddaħħlu l-entrati meħtieġa fir-reġistru tal-artijiet skont ir-regoli tal-liġi dwar ir-reġistru tal-artijiet u li l-proprjetà mobbli li tkun qed tinżamm il-qorti, għand in-nutar pubbliku jew, jekk ikunu ordnaw hekk, għand terzi tingħadda lill-persuni awtorizzati.

Qabel tiegħu deċiżjoni dwar is-suċċessjoni, il-qorti jew in-nutar pubbliku jista', wara talba minn legatarju, jieħu deċiżjoni separata dwar il-legat, sakemm dak il-legat ma jkunx ikkontestat mill-verrieta. Meta l-kompożizzjoni tal-patrimonju tkun biss parzjalment inkontestata, tista' tittiehed deċiżjoni parzjali dwar is-suċċessjoni biex tistabbilixxi l-verrieta u l-legatarji u dak li mhux ikkontestat bħala li jifforma parti mill-patrimonju.

Deċiżjoni meħuda minn nutar pubbliku, bħala fiduċjarju tal-qorti fi proċedimenti tas-suċċessjoni, tista' tkun suġġetta għal oġġezzjoni. Oġġezzjoni trid tiġi ppreżentata lin-nutar pubbliku fi żmien tmint ijiem min-notifika tad-deċiżjoni lill-partijiet, u n-nutar pubbliku huwa meħtieġ jibgħatha mingħajr dewmien lill-qorti municipali kompetenti, flimkien mal-atti. L-oġġezzjonijiet jiġu ddeliberati minn imħallef wieħed. Kull oġġezzjoni li ma tkunx f'waqtha, kompluta jew ammissibbli tkun miċħuda mill-qorti. Fid-deċiżjoni dwar oġġezzjoni kontra deċiżjoni meħuda minn nutar pubbliku, il-qorti tista' tikkonferma d-deċiżjoni tan-nutar bis-sħiħ, parzjalment jew tħassarha. Meta d-deċiżjoni tithassar (bis-sħiħ jew parzjalment), il-qorti stess tiddebera l-parti mħassra tad-deċiżjoni. Deċiżjoni tal-qorti li tħassar deċiżjoni notarili bis-sħiħ jew parzjalment mhix soġġetta għal appell individwali. Deċiżjoni dwar oġġezzjoni tiġi nnotifikata lill-partijiet u lin-nutar pubbliku.

Deċiżjonijiet meħuda minn qorti tal-ewwel istanza fi proċedimenti tas-suċċessjoni jistgħu jkunu suġġetti għal appell jekk ma jkunx stipulat mod ieħor fl-Att dwar is-Suċċessjoni. Jista' jiġi ppreżentat appell fi żmien hmistax-il jum min-notifika tad-deċiżjoni tal-qorti tal-ewwel istanza. Appell jista' jiġi ppreżentat fil-qorti tal-ewwel istanza li, ladarba tiddeċiedi dwar l-appell li jkun sar fil-ħin, tista' tiegħu deċiżjoni għida li taltera d-deċiżjoni kkontestata, sakemm ma tiksirx id-drittijiet tal-persuni l-oħra li jkunu bbażati fuq dik id-deċiżjoni. Jekk il-qorti tal-ewwel istanza ma talterax id-deċiżjoni tagħha, tibgħat l-appell lill-qorti tat-tieni istanza, irrspettivament minn jekk l-appell giex ippreżentat fil-ħin stipulat mil-liġi. Bħala regola, il-qorti tat-tieni istanza tiddeċiedi biss appelli ppreżentati fil-ħin, imma tista' tikkunsidra wkoll appell li ma jkunx ġie ppreżentat fil-ħin, sakemm dan ma jkunx jikser id-drittijiet tal-persuni l-oħra bbażati fuq id-deċiżjoni kkontestata.

Rimedji ġuridiċi straordinarji mhumiex permessi fi proċedimenti tas-suċċessjoni.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Persuna ssir werrieta, legittima jew testamentarja, *ipso iure* (bis-saħħa tal-liġi) mill-mument tal-mewt tat-testatur. Min dak il-mument, il-verriet jikseb dritt ereditarju u l-patrimonju tal-persuna deceduta jgħaddi għandu bis-saħħa tal-liġi u jsir il-wirt tiegħu. Mhix meħtieġa dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni tas-suċċessjoni biex jinkiseb dritt ereditarju. Werriet li ma jixtieqx ikun werriet huwa intitolat jirrinunzja għas-suċċessjoni sakemm tittiehed deċiżjoni fl-ewwel istanza dwar is-suċċessjoni.

Legatarju jikseb dritt għal legat mill-mument tal-mewt tat-testatur.

Proċedimenti tas-suċċessjoni li jistabilixxu min huma l-verrieta tat-testatur, x'jikkostitwixxi l-patrimonju tat-testatur u xi drittijiet oħra fir-rigward tal-patrimonju jappertjenu lill-verrieta, lill-legatarji u lil persuni oħrajn huma deskritti fit-tweġiba għall-mistoqsija 6 relatata mal-proċedimenti tas-suċċessjoni.

8 Il-verrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Verrieta li ma jkunux irrinunzjaw għall-wirt huma responsabbli *in solidum* għad-dejn tat-testatur, kull wieħed minnhom sal-valur tas-sehem tiegħu mill-wirt.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprietà immobbli?

Għall-finijiet tar-registrazzjoni fir-registru tal-artijiet, id-dokumenti li ġejjin iridu jiġu pprezentati lid-Dipartiment tar-Registru tal-Artijiet tal-Qorti Muniċipali li l-proprietà tkun fit-territorju tagħha:

1. proposta għal registrazzjoni;
2. dokumenti li abbażi tiegħu jinkiseb titolu (il-baži ġuridika għall-ksib ta' titolu – ftehim dwar bejgħ, kuntratt ta' għotja, ftehim ta' manteniment, deċiżjoni dwar is-suċċessjoni, eċċ.) f'kopja oriġinali jew attestata;
3. prova tan-nazzjonalità tar-riċevitur tat-titolu (ċertifikat taċ-ċittadinanza, kopja attestata tal-passaport, eċċ.) jew prova tal-istatus tal-persuna ġuridika (estratt mir-registru tal-kumpaniji) jekk ir-riċevitur ikun persuna ġuridika barranija;
4. meta applikant ikun rappreżentat minn prokuratur, trid tiġi pprovduta prokura f'kopja oriġinali jew attestata;
5. jekk applikant ma jkunx qabbad prokuratur jirrapprezentah u jkun imsiefer, l-applikant ikun obligat jinnomina prokuratur residenti fil-Kroazja biex jirċievi d-dokumenti;
6. prova tal-ħlas tat-tariffi tal-qorti li jammontaw għal HRK 200.00, intestatura Nru 16, u taxxa tal-boll ta' HRK 50.00, intestatura Nru 15, b'konformità mal-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti (NN Nri 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 u 157/13).

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

In-nomina obligatorja ta' amministratur tal-patrimonju mhix prevista mil-liġi Kroata. Ir-raġuni hija li l-patrimonju jgħaddi f'idejn il-verrieta bis-saħħa tal-liġi mill-mument li fih tinfetaħ is-suċċessjoni (malli jmut it-testatur jew jiġi ddikjarat mejjet).

Madankollu, il-liġi Kroata tistipula li, f'każijiet speċifiċi l-qorti tas-suċċessjoni taħtar kuratur temporanju tal-patrimonju. Dan tagħmlu meta l-verrieta ma jkunux magħrufa jew ma jkunux jistgħu jinstabu jew ma jkunux jistgħu jiġu kkuntattjati, u f'każijiet oħra skont il-bżonn. Il-kuratur temporanju tal-patrimonju jkun awtorizzat ifittex jew jiġi mfittex bil-qorti, jiġbor il-pretensjonijiet jew iħallas id-dejn f'isem il-verrieta u r-rappreżentanti tal-verrieta. Fejn ikun hemm bżonn, il-qorti tista' tiddefinixxi d-drittijiet u d-dmirijiet speċjali tal-kuratur tal-patrimonju. Il-qorti tista' taħtar ukoll kuratur tal-patrimonju li jkun separat mill-proprietà tal-verrieta wara talba mill-kredituri tat-testatur.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Il-patrimonju huwa amministrat mill-verrieta, bl-eċċezzjoni ta' dak li jkun fdat f'idejn l-eżekutor testamentarju jew il-kuratur tal-patrimonju.

It-testatur jista' jinnomina eżekutor testamentarju wieħed jew iktar fit-testment. Persuna nnominata bħala eżekutor testamentarju mhux obligat li jaċċetta dawn id-dmirijiet. Id-dmirijiet tal-eżekutor testamentarju huma speċifikati mit-testatur fit-testment. Jekk it-testatur ma jkunx tah struzzjoni speċifika, id-dmirijiet tal-eżekutor huma b'mod partikolari li:

- jieħu ħsieb u jagħmel dak li jkun hemm bżonn għall-kustodja tal-patrimonju f'isem il-verrieta;
- jamministra l-patrimonju;
- jagħmel dak li jkun hemm bżonn għall-ħlas tad-dejn u l-legati f'isem il-verrieta.

Waqt li jagħmel dawn, l-eżekutor irid jieħu ħsieb f'kull rigward li t-testment jiġi eżegwit kif mixtieq mit-testatur.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Skont il-liġi Kroata, bħala regola ma jinħatarx amministratur. Ir-raġuni hija li l-patrimonju jgħaddi f'idejn il-verrieta bis-saħħa tal-liġi mill-mument li fih tinfetaħ is-suċċessjoni (malli jmut it-testatur jew jiġi ddikjarat mejjet). Il-verriet jamministra u jiddisponi minn

kulma jikkostitwixxi l-wirt. Jekk hemm bosta werrieta, sakemm ma jkunx iddeterminat liema ishma mid-dritt tal-wirt jappartjenu lil kull werriet, il-kowerrieta jamministraw u jiddisponu minn kulma jikkostitwixxi l-wirt bħala koproprietarji, bl-eċċezzjoni ta' dak li jkun fdat f'idejn l-eżekutor testamentarju jew il-gwardjan tal-patrimonju.

Wara li deċiżjoni finali dwar is-suċċessjoni tiddetermina liema ishma mid-dritt tal-wirt jappertjenu lil kull werriet, dak kollu li sa dak il-punt kien proprjetà komuni jkun amministrat u dispost mill-kowerrieta, sal-mument tax-xoljiment tal-patrimonju, skont ir-regoli li l-kowerrieta jamministraw u jiddisponu mill-proprjetà, bl-eċċezzjoni ta' dak li jkun fdat f'idejn l-eżekutor testamentarju jew il-gwardjan tal-patrimonju.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Waqf il-proċedimenti, jekk ikun innominat eżekutor testamentarju, il-qorti tofroglu, wara talba mingħandu u mingħajr dewmien, ċertifikat li jattesta l-kapaċità u s-setgħat tal-eżekutor, b'istruzzjoni li kulhadd li d-dikjarazzjonijiet tal-eżekutor għandhom jitqiesu bħal li saru mit-testatur innifsu. Kull min jaġixxi b'*bona fide*, skont id-dikjarazzjoni tal-persuna li jkun identifika ruħu b'ċertifikat tal-qorti bħala l-eżekutor testamentarju, ma jkun responsabbli għal ebda dannu li jista' jirriżulta lill-werrieta. Jekk il-qorti teżonera lill-eżekutor testamentarju, huwa jkun obligat jirritorna lill-qorti, mingħajr dewmien, iċ-ċertifikat li jattesta l-kapaċità u s-setgħat tiegħu, jew ikun responsabbli għal kull dannu li jkun jista' jirriżulta minnu.

Wara tmiem il-proċedimenti tas-suċċessjoni, tittiehed deċiżjoni dwar is-suċċessjoni. Dik id-deċiżjoni tiddetermina min isir il-werriet tat-testatur wara mewtu u xi drittijiet ikunu nkisbu minn persuni oħrajn ukoll. Peress li, skont il-liġi Kroata, persuna ssir werrieta *ipso iure*, il-fini li jiġi stabbilit min ikun il-werriet mhux biex jinkiseb id-dritt għall-wirt jew biex jinkiseb il-wirt stess (it-tnejn li huma jkunu diġà għaw malli miet it-testatur), imma biss biex ikun permess u ffaċilitat l-eżerċizzju tad-drittijiet u d-dmirijiet miksuba permezz tal-wirt.

L-effett tad-deċiżjoni finali dwar is-suċċessjoni hija li d-deċiżjoni finali dwar is-suċċessjoni titqies li tkun iddeterminat il-kompożizzjoni tal-patrimonju, min wiret lit-testatur, id-daqs tas-sehem mill-wirt li jappartjenu lilu, jekk id-dritt tiegħu għall-wirt hux limitat jew gravat u jekk ikun hekk, kif, kif ukoll jekk hemmx drittijiet għal legati u jekk hemm, liem.

Dak li jkun iddeterminat mid-deċiżjoni finali dwar is-suċċessjoni jista' jkun ikkontestat minn persuna li, skont id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar is-Suċċessjoni, ma jkunx marbut mill-finalità tad-deċiżjoni dwar is-suċċessjoni, b'azzjoni ċivili mal-persuni li jkunu qed jibbenefikaw mir-riżultanza li jkun qed jikkontesta l-veraċità tagħha.

Id-deċiżjoni finali dwar is-suċċessjoni mhix vinkolanti fuq persuni li jippretendu intitolament għal dritt għal dak li jkun gie ddetminat bħala parti mill-patrimonju, bil-kundizzjoni li ma jkunux ipparteċipaw fis-seduta tas-suċċessjoni bħala partijiet u lanqas ma kienu tħarrku personalment għaliha. Ukoll, din id-deċiżjoni ma tkunx vinkolanti fuq persuni li jsostnu li minhabba mewt it-testatur huma intitolati għal dritt għall-wirt abbażi tat-testament jew tal-liġi, jew li huma intitolati għal legat, bil-kundizzjoni li ma jkunux pparteċipaw fis-seduta tas-suċċessjoni bħala partijiet u lanqas ma kienu tħarrku personalment għaliha.

B'mod eċċezzjonali, persuni li jkunu pparteċipaw fis-seduta tas-suċċessjoni bħala partijiet jew li jkunu dovutament imħarrka għaliha mhumieq marbuta mid-deċiżjoni finali dwar is-suċċessjoni fir-rigward ta' kull dritt ta' benefiċċju għalihom li joħroġ minn testament li jinstab aktar tard; fir-rigward tad-drittijiet iddeterminati fi proċedimenti ċivili jew amministrattivi (li jkunu ġew diretti biex jiffruhom) wara li d-deċiżjoni dwar is-suċċessjoni ssir finali; bil-kundizzjoni li l-prerekwiżiti, li permezz tagħhom ikunu jistgħu jitolbu b'kawża ċivili li l-proċedimenti jirrepetu ruħhom, ikunu ssodisfati.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 18/03/2019

Informazzjoni ġenerali - Italja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 **Kif titfassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testament, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi hadd?**
- 2 **Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?**
- 3 **Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?**

- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Id-dispożizzjonijiet *causa mortis* jistgħu jsiru biss permezz ta' testment. Testmenti *unica charta* u kuntratti dwar is-suċċessjoni mhumiex permessi.

Id-dispożizzjonijiet testamentarji jinqasmu fi:

- in-nomina ta' werriet, li t-testatur iħallilu l-patrimonju kollu jew parti minnu mingħajr ma jispeċifika l-beni li jħallilu;
- legat, li bih it-testatur jiddisponi minn oġġett wieħed jew iktar li jkunu identifikati b'mod speċifiku.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Id-dispożizzjoni testamentarja ma tridx tkun irregistrata, irrispettivament mill-forma użata.

Jekk ikun testment pubbliku, jiġifieri testment li jsir permezz ta' att notarili, in-nutar - wara mewt it-testatur - irid jittrasferixxi it-testment mir-reġistru tal-atti tal-aħħar xewqat għar-reġistru tal-atti *inter vivos* u jirreġistra ċ-ċertifikat tat-trasferiment.

Jekk ikun testment olografiku, jiġifieri testment magħmul f'forma privata, dan ikun irid jiġi pprezentat għand nutar - wara mewt it-testatur - biex dan jagħtih is-setgħa legali permezz ta' ċertifikat tal-pubblikazzjoni li jkun irregistrat.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

It-testatur jista' jiddisponi legalment mill-patrimonju kollu. Il-konjuġi, it-tfal u d-dixxendenti tagħhom u - fin-nuqqas ta' tfal - il-ġenituri jmisshom sehem riżervat, jiġifieri sehem minimu mill-wirt riżervat għalihom, imma testment li ma jirrispettax dan id-dritt ikun validu u effettiv, sakemm ma jkunx ikkontestat minn min ikun imissu s-sehem riżervat. Jekk il-kontestazzjoni ma ssirx jew jinstab li tkun bla bażi, it-testment iżomm l-effetti tiegħu bis-sħiħ.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Jekk ma jkunx hemm testament, japplikaw ir-regoli tas-suċċessjoni legali previsti mill-Kodiċi Ċivili. Jista' jiġri li jkun hemm testament imma jkun jiddisponi minn parti biss tal-patrimonju: għall-kumplament, japplikaw ir-regoli tas-suċċessjoni legali flimkien ma' dik testamentarja. Huma l-konjuġi, it-tfal, il-ġenituri, l-aħwa, u l-qraba sas-sitt grad li jirtu bil-liġi. Is-sehem mill-wirt jiddependi minn kemm ikun hemm mill-werrieta msemmija hawn fuq. Fil-każ ta' tfal, dawn jeskludu lill-ġenituri, lill-aħwa u lill-qraba iktar imbiegħda.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Il-wirt jinkiseb b'att ta' aċċettazzjoni, filwaqt li legat jinkiseb awtomatikament, sakemm ma jiġix miċħud. L-aċċettazzjoni tal-wirt ma tistax tkun parzjali, u tista' ssir espressament - b'att apposta - jew taċitament (li jsir meta l-werriet jagħmel xi haġa li jkun jista' jagħmilha biss b'haġa l-werriet, b'haġal pereżempju l-bejgħ ta' beni li jkun wiret). Id-dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni jew ta' rinunzja tista' ssir permezz ta' att notarili jew dikjarazzjoni tar-reġistru tal-qorti ta' fejn tkun infetħet is-suċċessjoni. L-istess regoli japplikaw fil-każ ta' persuna li jkun imissha sehem riżervat, li ma tistax taċċetta jew tirrinunzja biss għas-sehem riżervat. Hija tista' madankollu tirrinunzja għad-dritt tagħha għas-sehem riżervat f'każ li ssir ħsara lil dan is-sehem. Jekk il-benefiċjarju ta' sehem riżervat ikun ġie eskluż mill-wirt jew jithallielu sehem inferjuri għal dak riżervat għalih, huwa jista' jaġixxi biss biex jirċievi s-sehem riżervat.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Ma hemmx proċedura waħdanija definita mil-liġi.

Is-suċċessjoni tinfetaħ mal-mewt tal-persuna. B'referenza għal dik id-data, fuq il-bażi tat-testament jew tar-regoli tal-liġi jiġu identifikati l-werrieta jew il-legatarji. Huwa mbagħad kompitu tagħhom li jwettqu l-att tal-aċċettazzjoni jew tar-rinunzja, li bihom jiġi stabbilit min jiret il-patrimonju u f'liem proporzjon.

Jekk ikun hemm għadd ta' koproprietarji, kull wieħed minnhom ikollu d-dritt li jitlob id-diviżjoni tal-komunjoni tal-wirt, li tista' ssir permezz ta' kuntratt jew b'talba lill-qorti biex b'sentenza ċivili ordinarja tordna d-diviżjoni tal-proprietà.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Il-legat jinkiseb awtomatikament, sakemm ma jkunx hemm rinunzja. Il-wirt jinkiseb b'dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni espressa, jew permezz ta' att li jiddetermina l-aċċettazzjoni taċita. Il-werrieta li jkollhom il-pussess ta' beni tal-wirt isiru awtomatikament werrieta ladarba jgħaddu tliet xhur mid-data tal-ftuħ tas-suċċessjoni.

L-aċċettazzjoni espressa - li trid issir fi żmien għaxar snin mill-ftuħ tas-suċċessjoni - tista' tkun sempliċi jew tista' ssir bil-benefiċċju tal-inventarju, bil-fini tal-limitazzjoni tar-responsabbiltà tad-dejn tal-persuna deċeduta.

Persuni taħt l-età u persuni oħrajn b'inkapaċità li jaġixxu jridu bilfors jaċċettaw espressament u bil-benefiċċju tal-inventarju.

L-effetti tal-aċċettazzjoni tal-wirt jew tal-legat huma retroattivi mill-mument tal-ftuħ tas-suċċessjoni.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Il-werriet huma responsabbli għad-dejn kollu tal-persuna deċeduta, b'mod proporzjonali għas-sehem rispettiv mill-wirt. Il-legatarji min-naħa l-oħra mhumiex responsabbli għad-dejn.

Il-werriet huwa purament u sempliċement responsabbli għad-dejn li jiret bla limiti, inkluż bil-ġid personali tiegħu stess, u dan anke jekk fil-wirt ikun hemm iktar dejn milli jkun hemm proprjetà.

Il-werriet bil-benefiċċju tal-inventarju, mill-banda l-oħra, huwa responsabbli għad-dejn tal-persuna deċeduta biss sal-ammont li jista' jifhallas mill-valur tal-beni li jiret.

Għalhekk, fil-każ ta' wirt bil-benefiċċju tal-inventarju, irid jithejja rapport li jiddeskrivi u jiġi indikat il-valur tal-beni kollha li jikkostitwixxu l-assi u tad-djun kollha: il-werriet irid jiġi awtorizzat mill-imħallef biex iwettaq atti ta' dispożizzjoni tal-beni tal-wirt u l-awtorizzazzjoni tingħata biss jekk dawk l-istess atti jkunu fl-interess tal-kredituri tal-wirt.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Il-werrieta u l-legatarji huma obbligati jipprovdu lill-awtoritajiet tat-taxxa, id-Dikjarazzjoni tas-Suċċessjoni, li jkun fiha l-indikazzjoni tal-beni kollha tal-wirt inklużi l-proprjetajiet immobbli, bid-dettalji tar-registru tal-artijiet rispettivi tagħhom. Kopja tad-Dikjarazzjoni tas-Suċċessjoni tintuża għat-trasferiment tal-atti tar-registru tal-artijiet, jiġifieri biex il-proprjetà immobbli tiġi rreġistrata fisem il-werrieta jew legatarji li jsiru l-proprjetarji tagħha.

Il-proċedura applikata għad-dħul tal-akkwist tal-proprjetà minn werrieta jew legatarji fir-Registru tal-Proprjetà Immobbli hija differenti. F'każ ta' legat, l-akkwist tal-proprjetà jiddaħħal b'kopja tat-testment li fih il-legat. F'każ ta' wirt, jiddaħħal l-att tal-aċċettazzjoni espressa jew l-att li jiddetermina l-aċċettazzjoni taċita.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

In-nomina ta' amministratur mhijjex obligatorja.

Min jikteb testament jista' jinnomina eżekutor testamentarju, li jamministra l-beni biss sakemm ikun hemm bżonn għat-twettiq tal-kariga tiegħu.

Il-liġi tindika min ikun responsabbli mill-amministrazzjoni f'każ li l-wirt jgħaddi għand persuna li ma jkollhiex il-kapaċità li taġixxi. Jekk ħadd mill-werrieta ma jaċċetta, huwa possibbli li ssir talba lill-qorti għan-nomina ta' kuratur tal-wirt battal, li mbagħad jamministra l-beni tal-wirt sal-mument li jkun hemm l-ewwel att ta' aċċettazzjoni. Minn dak il-mument il-funzjoni tiegħu tintemm awtomatikament.

9.2 Min huwa intitolat li jezegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Jekk legat jipprevedi t-twettiq ta' azzjoni mill-werrieta, huma jkunu obbligati li jezegwixxu dik id-dispożizzjoni.

It-testatur jista' jinnomina eżekutor testamentarju u jinkarigah mill-eżekuzzjoni tax-xewqat tiegħu.

L-amministrazzjoni tal-patrimonju trid issir mill-persuni li jridu jieħdu ħsieb l-eżekuzzjoni tat-testment, sakemm din isseħħ għalkollox.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

B'mod ġenerali l-amministraturi għandhom biss setgħat ta' ġestjoni ordinarja, bl-għan li jħarsu l-beni u l-valur tagħhom. Biex isiru atti ta' dispożizzjoni jew ta' amministrazzjoni straordinarja jkun hemm bżonn tal-awtorizzazzjoni tal-qorti.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jipprovaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Il-muniċipalità tat-twelid jew tar-residenza tal-persuna deċeduta toħroġ iċ-certifikati tal-Mewt, l-estratti tal-atti tal-mewt u ċ-certifikati tal-istat tal-familja li jkun fihom l-informazzjoni dwar il-mewt tal-individwu, id-dettalji personali u r-relazzjonijiet familjari.

L-istatus ta' werriet jew ta' legatarju ma jiġix attestat minn dokumenti rilaxxati min-naħa tal-awtoritajiet pubbliċi.

Min ikun jixtieq jasserixxi dan l-istatus jista' jirrikorri għal dikjarazzjoni statutorja, jiġifieri dikjarazzjoni li ssir quddiem nutar minn żewġ xhieda li ma jkollhomx interess fis-suċċessjoni, u li jkunu suġġetti għal responsabilità kriminali. L-awtoritajiet pubbliċi jaċċettaw ukoll li jircievu Dikjarazzjoni li Tissostitwixxi l-Att Notarizzat, magħmula mill-parti interessata, suġġetta wkoll għal responsabilità kriminali.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 15/10/2018

Informazzjoni ġenerali - Ċipru

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irreġistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testament konġunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Fil-prinċipju, il-liġi domestika ma fiha l-ebda dispożizzjoni għal testmenti *unica charta*. Dak li jiġri normalment huwa li waqt it-tfassil tat-testment tagħhom, il-konjuġi jistgħu jaħtru lil xulxin bħala l-uniċi werrieta.

It-testmenti jtfasslu u jkun eżegwiti skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 23 tal-Kapitolu 195.

It-testmenti jridu jkunu bil-miktub u ffirmati mit-testatur jew minn persuna oħra wara talba mit-testatur u fil-preżenza tiegħu. Huma jridu jkunu wkoll iffirmati fil-preżenza ta' tal-inqas żewġ xhieda, li jkunu kollha preżenti fl-istess ħin, biex jikkonfermaw u japprovaw it-testment fil-preżenza tat-testatur. Jekk it-testment ikun fih iktar minn paġna, il-paġni kollha jridu jkunu ffirmati jew inizjalati.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Testment jista' jew:

- (a) jiġi ffajljat fir-Registru tal-provincja tat-testatur, skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 9 tal-Kapitolu 189;
- (b) jinżamm fl-uffiċċju tal-avukat tat-testatur; jew
- (c) jinżammu mit-testatur innifsu jew minn kwalunkwe persuna oħra li jagħżel għal dan l-għan.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Il-prinċipju tas-sehem riżervat huwa inkluż fil-liġi domestika kif irregolat mill-Artikolu 41 tal-Kapitolu 195. L-Artikolu 51 tal-Kapitolu 195 huwa rilevanti wkoll.

It-tfal għandhom id-dritt li jaqsmu sa 25% tal-valur nett tal-patrimonju. Jekk ma jkunx hemm tfal, imma jkun hemm konjuġi jew ġenitur superstiti, ikollu d-dritt li jaqsam sa 50%, filwaqt li fil-każijiet l-oħra kollha, il-wirt kollu jista' jiddevolvi.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Fin-nuqqas ta' dispożizzjoni għat-trasferiment tal-proprjetà *causa mortis*, il-wirt jintiret skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 44 *et seq.* tal-Kapitolu 195.

Jekk ikun hemm tfal u konjuġi, il-valur nett tal-wirt jingħata lill-konjuġi u lit-tfal, f'sehem indaqs. Jekk ma jkun hemm la tfal u lanqas dixxendenti oħrajn, sehem il-konjuġi jgħadd, skont ikunx hemm qrafa oħrajn sar-raba' grad tal-parentela. B'mod partikolari, jekk ikun hemm l-aħwa jew il-ġenituri tal-persuna deċeduta, is-sehem ta' konjuġi jammonta għal 50% tal-valur nett u jekk ma jkun hemm l-ebda qarib sar-raba' grad tal-parentela, il-konjuġi jkun intitolat għal ¾ mill-wirt. Fil-każijiet l-oħra kollha, il-patrimonju kollu jiddevolvi għand il-konjuġi.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

5.2 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legal?

5.4 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Fil-każijiet kollha ta' hawn fuq, l-awtorità kompetenti hija l-Qorti Distrettwali tal-aħħar domicilju tat-testatur/persuna deċeduta.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqas l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)

Preżentata ta' talba

Preżentata ta' eżenzjoni temporanja approvata mir-Registatur tat-Taxxi

Frug ta' att ta' konċessjoni

Registrazzjoni tal-inventarju

Flas ta' kull dejn tal-patrimonju, inklużi l-obbligi tat-taxxa

Distribuzzjoni tal-patrimonju

Registrazzjoni tal-kontijiet finali

Il-liġi domestika ma fiha l-ebda dispożizzjoni għal proċess ta' suċċessjoni mibdi *ex officio* mill-Qorti.

7 Kif u meta wiehed isir werriet jew legatarju?

Persuna tista' ssir werrieta jekk tkun qariba tal-persuna deċeduta sas-sitt grad tal-parentela. Dispożizzjoni rilevanti tinsab fl-Artikolu 44 *et seq.* tal-Kapitolu 195 u l-Ewwel u t-Tieni Anness tal-Kapitolu 195.

Persuna tista' ssir werrieta jekk patrimonju jiddevolvi fuqha mit-testatur fit-testment tiegħu.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Skont il-liġi domestika, il-werrieta ma jinżammux responsabbli għad-dejn tal-persuna deċeduta. Id-dejn jiġġarrab biss mill-patrimonju, li mbagħad jitqassam lill-werrieta/legatarji biss meta dak id-dejn (inklużi l-obbligi tat-taxxa) jitħallsu lura. Dispożizzjoni rilevanti tinsab fl-Artikolu 41(b) u 42 tal-Kapitolu 189.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Jekk it-terminu "registrazzjoni" tal-proprjetà jfisser it-trasferiment tal-proprjetà tal-persuna deċeduta lill-werrieta/legatarji, id-dokumenti meħtieġa huma:

l-att tal-konċessjoni;

ċertifikat tas-saldu tal-obbligi tat-taxxa mafrug mir-Registatur tat-Taxxi u awtorizzazzjoni għat-trasferiment tal-proprjetà;

ċertifikat tas-saldu tal-obbligi tat-taxxa fuq il-proprjetà immobbli/il-gwadanji kapitali;

irċevuta u ċertifikat ta' ħlas tal-kontijiet municiċpali u tad-drenaġ u dikjarazzjoni solenni tad-distribuzzjoni mill-amministratur u/jew l-eżekutur;

kull dokument ieħor mitlub mir-Registru tal-Artijiet u/jew ir-Registratur tat-Taxxi.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

In-nomina ta' amministratur hija obligatorja għall-fini tad-distribuzzjoni tal-patrimonju. In-nomina ssir b'ordni ġudizzjarja fuq talba. It-talba għall-amministrazzjoni ssir skont il-Kapitolu 189 inkluż, imma mhux limitat għal, l-Artikoli 18, 19, 20, 29, 49 u l-Kapitolu 192. It-talba trid tkun akkumpanjata minn dikjarazzjoni ġuramentata mill-amministratur jew eżekutur intenzjonat, dikjarazzjoni ġuramentata minn garanti, meta jkun meħtieġ, u kollateral, meta jkun meħtieġ. Hija trid tkun akkumpanjata wkoll minn ċertifikat tal-mewt u tal-wirt maħruġ mill-kap tal-municipalit taż-żona fejn kienet tirisjedi l-persuna deċeduta u l-kunsens tal-werrieta għan-nomina ta' amministratur. F'kull kwistjoni oħra trid tiġi segwita l-proċedura deskritta fil-mistoqsija 6 hawn fuq.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Id-dritt għall-eżekuzzjoni tat-trasferiment tal-propriet *causa mortis* huwa tal-eżekutur u jekk l-eżekutur imut jew ma jkunx interessat, id-dritt jgħaddi għand kull min ikollu interess ġuridiku fil-patrimonju, eż. legatarju jew werriet.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Is-setgħat tal-amministratur huma deskritti fl-Artikolu 41 tal-Kapitolu 189.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Dawn id-dokumenti huma l-att tal-konċessjoni fejn ikun innominat l-amministratur u/jew l-eżekutur. L-ismijiet tal-benefiċjarji huma elenkati fit-talba għall-amministrazzjoni u/jew għall-validazzjoni tat-testment u ċ-ċertifikat tal-mewt u l-wirt maħruġ mill-kap tal-municipalit taż-żona fejn kienet tirisjedi l-persuna deċeduta.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbilt fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 17/07/2017

Informazzjoni ġenerali - Latvja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libert li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jipprovaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Skont l-Artikolu 418 tal-Kodiċi Ċivili (*Civillikums*), testament huwa strument unilaterali magħmul minn persuna fil-każ tal-mewt tagħha fir-rigward tal-proprjetà kollha tagħha, parti mill-proprjetà tagħha jew oġġetti jew drittijiet individwali. Skont l-Artikolu 420 tal-Kodiċi Ċivili, kull persuna tista' tagħmel testament, bl-eċċezzjoni ta' minuri. Il-minuri li jkunu għalqu 16-il sena jistgħu jagħmlu testament fir-rigward tal-proprjetà indipendenti tagħhom (Artikolu 195 tal-Kodiċi Ċivili). Dawk taħt tutela jistgħu wkoll jagħmlu testament. Madankollu, skont l-Artikolu 421 tal-Kodiċi Ċivili, il-persuni li ma jistgħux jesprimu l-intenzjoni tagħhom mhumiex kapaci jagħmlu testament.

Il-Kodiċi Ċivili jistipula li t-testment, permezz tal-forma tiegħu, huwa pubbliku jew privat.

It-testmenti pubbliċi jsiru quddiem nutar jew qorti tal-familja. It-testment pubbliku jrid isir fil-preżenza tat-testatur. L-originali ta' testament pubbliku jitqies li huwa dak li għe mdaħħal fir-reġistru ta' dokumenti ta' nutar jew konslu jew fir-reġistru tat-testamenti quddiem qorti tal-familja. It-testatur jingħata kopja tat-testment wara li l-kopja originali tkun giet iffirmata.

Għal dak li jirrigwarda t-testmenti privati, skont l-Artikoli 445 u 446 tal-Kodiċi Ċivili, sabiex tali testament ikun validu tinħtieġ assigurazzjoni li dan għe stabbilit mit-testatur u li jirrifletti korrettament l-intenzjoni aħħarija tiegħu jew tagħha. It-testmenti privati jsiru bil-miktub. It-testment sħiħ irid jinkiteb u jiġi ffirmat b'id it-testatur.

Skont l-Artikolu 604 tal-Kodiċi Ċivili, it-testment li fih żewġ persuni jew iktar jaħtru reċiprokament lil xulxin bħala werrieta permezz ta' strument wieħed huwa ddefinit bħala testament kongunt. Madankollu, jekk skont tali testament il-ħatra ta' persuna waħda bħala werrieta hija suġġetta għall-kundizzjoni li l-ħatra tal-persuna l-oħra trid tkun teżisti u tkun valida, fejn il-ħatra tkun jew ma tkunx valida biss konguntament mal-parti l-oħra, it-testment jissejjaħ reċiproku.

Skont l-Artikolu 639 tal-Kodiċi Ċivili, il-wirt kuntrattwali huwa stabbilit permezz ta' ftehim li skontu parti waħda tagħti d-drittijiet għall-wirt futur tagħha jew parti minnu lil parti oħra, jew numru ta' partijiet jagħtu tali drittijiet lil xulxin. Dan it-tip ta' kuntratt jissejjaħ ftehim ta' suċċessjoni. Fi ftehim ta' suċċessjoni, parti waħda tista' tagħti wkoll legat lil parti oħra jew lil parti terza. L-eskluzjoni minn wirt mhijiex permessa fi ftehim ta' suċċessjoni.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irreġistrata u jekk iva, kif?

Jekk isir trasferiment *causa mortis* bħala dokument pubbliku (att notarili, testament attestat minn qorti tal-familja) dan jiġi reġistrat fir-reġistru pubbliku tat-testamenti. It-trasferimenti privati *causa mortis* mhumiex registrati sakemm ikunu ngħataw għall-kustodja lil nutar iċċertifikat jew lil qorti tal-familja.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Testatur jista' jiddetermina liberament dwar it-trasferiment tal-patrimonju kollu tiegħu fil-każ tal-mewt tiegħu, bir-restrizzjoni li dawk il-persuni intitolati għal sehem riżervat jithallielhom it-tali sehem riżervat. Il-persuni intitolati għal sehem riżervat għandhom biss id-dritt biex jitolbu t-trasferiment tas-sehem riżervat f'forma ta' flus.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Skont il-Kodiċi Ċivili, il-konjuġi, il-qraba u l-persuni adottati huma intitolati għall-wirt.

Persuna adottata u d-dixxendenti tagħha jirtu mingħand l-adottant jew il-qraba tiegħu. Id-dixxendenti ta' persuna adottata tiret mingħand il-persuna adottata, kif jagħmlu l-adottant jew il-qraba tiegħu. Werriet li jikklassifika aktar baxx fl-ordni ta' suċċessjoni ma jirtix jekk werriet ikklassifikat oġġla fl-ordni ta' suċċessjoni jkun esprima l-intenzjoni tiegħu biex jiret.

Konjuġi jiret flimkien ma' eredi kklassifikat l-ewwel, it-tieni u t-tielet fl-ordni ta' suċċessjoni. Meta jiret flimkien ma' werriet ikklassifikat l-ewwel, il-konjuġi jirċievi sehem ekwivalenti għal dak tal-ulied jekk in-numru ta' wlied li esprimew l-intenzjoni biex jirtu ikun inqas minn erbgħa, iżda jekk ikun hemm erba' wlied jew aktar li esprimew l-intenzjoni tagħhom li jirtu, il-konjuġi jiret kwart. Meta jiret flimkien mal-werrieta fit-tieni u t-tielet grad, il-konjuġi jirċievi nofs il-patrimonju. Konjuġi jirċievi l-patrimonju sħiħ jekk ma hemmx werrieta oħra kklassifikati fl-ewwel, it-tieni u t-tielet grad jew jekk jonqsu milli jesprimu l-intenzjoni tagħhom li jirtu.

Il-qraba tat-testatur jiret f'ordni speċifiku, li huwa bbażat parzjalment fuq it-tip ta' parantela u parzjalment fuq il-grad ta' parantela. Għall-iskopijiet tal-ordni ta' suċċessjoni, il-werrieta legali jaqgħu taħt erba' klassifiki distinti:

1. taħt l-ewwel klassifika, mingħajr distinzjoni għall-grad ta' parantela, jirtu dawk id-dixxendenti kollha tat-testatur li bejniethom, minn naħa, u t-testatur, min-naħa l-oħra, ma jkun hemm ebda dixxendent ieħor li jkun intolat li jiret;
2. taħt it-tieni klassifika, jirtu l-axxendenti tal-eqreb grad ta' parantela għat-testatur, bħalma jagħmlu l-aħwa mill-istess missier u omm tat-testatur u t-fal tal-aħwa mill-istess missier u omm li mietu qabel it-testatur;
3. taħt it-tielet klassifika, jirtu l-aħwa mill-omm biss jew mill-missier biss tat-testatur, kif jagħmlu t-fal ta' dawn l-aħwa mill-omm biss jew mill-missier biss li mietu qabel it-testatur;
4. taħt ir-raba' grad, il-kumplement tal-aħwa kollaterali tal-eqreb parantela jirtu, mingħajr distinzjoni bejn il-parantela sħiħa jew parzjali.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Nutar attestat

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Nutar attestat

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

Nutar attestat

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Nutar attestat

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Ladarba tinfetaħ is-suċċessjoni, il-werriet irid jesprimi l-intenzjoni tiegħu sabiex jaċċetta l-patrimonju. Dan isir billi titressaq applikazzjoni għall-wirt lil nutar attestat. In-nutar attestat jibda l-proċedura ta' suċċessjoni, iħabbar il-ftuħ tas-suċċessjoni, jidentifika l-persuni intitolati għall-patrimonju u joħroġ ċertifikat tas-suċċessjoni.

Jekk is-suċċessjoni jkollha lok skont provvediment ta' trasferiment ta' proprjetà, dan irid jitressaq lil nutar attestat li jaqrah u jqisu li daħal fis-seħħ skont il-leġiżlazzjoni. Hawnhekk ukoll il-werriet irid jesprimi l-intenzjoni tiegħu sabiex jaċċetta l-patrimonju. Jekk għe maħtur legatarju, huwajissemma wkoll fuq iċ-ċertifikat tas-suċċessjoni.

Il-leġiżlazzjoni Latvjana ma tipprovdi għal-likwidazzjoni u d-diviżjoni tal-proprjetà tat-testatur. Il-provvista ta' dan it-tip tista' ssir mit-testatur fit-trasferiment tal-proprjetà, iżda tali każijiet mhumiex komuni. Ladarba n-nutar attestat ikun ikkonferma l-werrieta li huma intitolati għall-patrimonju, il-werrieta jistgħu jibqgħu koproprietarji tal-proprjetà li wirtu jew jaqsmu l-patrimonju billi jidhru f'kuntratt

dwar il-qsim tal-patrimonju. Jekk wieħed biss mill-verrieta jew xi wħud minnhom ikunu jixtiequ jaqsmu l-patrimonju filwaqt li l-oħrajn ma jaqblux, il-partijiet li jkunu jixtiequ jaqsmu l-patrimonju jistgħu jifflu kawża għad-diviżjoni quddiem il-qorti.

L-uniku każ fejn il-liġi tipprovdi għall-bejgħ tal-proprjetà tat-testatur huwa fejn ma jkun hemm ebda werriet u l-proprjetà tkun giet rikonossuta bħala *bona vacantia*, b'mod li taqa' fil-guriżdizzjoni tal-istat. FII-każ ta' kredituri, il-proprjetà tinbiegħ permezz ta' subbasta minn bailiff attestat. Meta ma jkunx hemm kredituri, id-Dipartiment tad-Dħul għall-Gvern jadotta deċiżjoni dwar id-disponiment tal-proprjetà.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

B'referenza għal-legati, skont id-definizzjoni prevista fl-Artikolu 500 tal-Kodiċi Ċivili, fejn persuna wirtet biss oġġett individwali ta' patrimonju aktar milli l-patrimonju sħiħ jew sehem tal-patrimonju kollu, il-laxxitu jissejjaħ legat u l-persuna lil min jithalla jkun legatarju.

Din il-persuna trid tressaq applikazzjoni għall-wirt lil nutar attestat. Fejn jeżisti provvediment għal trasferiment ta' proprjetà, dan irid jiġi mressaq u jinqara minn nutar attestat. In-nutar attestat joħroġ attestazzjoni ta' wirt lill-verrieta u l-legatarji wara t-tmiem tal-perjodu għall-aċċettazzjoni tal-wirt kif iddikjarat min-nutar (mhux inqas minn tliet xhur) jew kif stipulat fil-Kodiċi Ċivili (sena waħda wara l-ftuħ tas-suċċessjoni jew minn meta wieħed isir jaf dwar il-ftuħ tas-suċċessjoni).

8 Il-verrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Il-Kodiċi Ċivili jistipula li bl-aċċettazzjoni u l-akkwist ta' wirt id-drittijiet u l-obbligi kollha tat-testatur, sa fejn ma jintemmux fuq il-mewt tat-testatur, jiddevolvu fuq il-verriet. Il-verrieta huma responsabbli għad-dejn tat-testatur, inkluż bil-proprjetà tagħhom stess jekk il-proprjetà tal-wirt ma tkunx biżżejjed. Il-verriet li aċċetta patrimonju bil-benefiċċju tal-inventarju huwa responsabbli għad-dejn tat-testatur u talbiet oħra kontriha jew kontriha biss sal-limitu tal-patrimonju.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

L-attestazzjoni ta' wirt u l-applikazzjoni ta' reġistrazzjoni jittressqu lir-reġistru tal-artijiet.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

Il-persuni segwenti jistgħu jinħatru:

- wara l-ftuħ tas-suċċessjoni - mandatarju għall-patrimonju. Fuq it-talba tal-verrieta jew f'ċerti każijiet stipulati mil-liġi (pereżempju fejn patrimonju jkun mifli sew bid-dejn, fejn ma jkunx hemm werrieta jew ma jkunux jistgħu jiġu kkuntattjati, eċċ.), il-mandat għall-patrimonju jiġi stabbilit minn nutar attestat permezz ta' strument separat li jintbagħat lill-qorti tal-familja għall-ħatra ta' mandatarju;
- l-eżekutor tat-testament - dan iseħħ matul il-ħajja tat-testatur meta jagħmel it-testament.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

L-eżekuzzjoni ta' testment li jkollu effetti legali ssir minn eżekutor tat-testament, maħtur għal dan il-għan jew fit-testament innifsu jew permezz ta' strument testamentarju speċjali. Fejn ma jkunx inħatar eżekutor, l-eżekuzzjoni tat-testament issir minn werriet maħtur fit-testament. Jekk, madankollu, ma jkunx hemm werriet testamentarju dirett, it-testament jiġi eżegwit minn mandatarju tal-patrimonju maħtur minn qorti tal-familja abbażi ta' deċiżjoni ta' nutar attestat.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-istatus legali tal-eżekutor ta' testment u l-limiti tad-drittijiet u d-dmirijiet tiegħu huma ddefiniti permezz tal-intenzjoni tat-testatur kif espressa fit-testament. Fin-nuqqas ta' kull istruzzjoni ulterjuri min-naħa tat-testatur, l-eżekutor tat-testament irid jiżgura biss li l-aħħar testment tat-testatur ikun osservat u eżegwit u jipprovdi għal-likwidazzjoni tal-patrimonju u d-distribuzzjoni tiegħu fost il-verrieta u l-legatarji, sal-limitu meħtieġ għal dan il-għan.

Il-mandatarji għall-patrimonju jaġixxu b'mod indipendenti fl-amministrazzjoni u fir-rappreżentazzjoni tal-patrimonju u f'isem il-patrimonju. Il-mandatarji jamministraw patrimonju bl-istess kura u diliġenza li biha huma bħala proprjetarji sollecitati jamministraw l-affarijiet tagħhom stess. Matul il-perjodu tagħhom ta' amministrazzjoni, il-mandatarji jipprovdu estratti annwali lill-qorti tal-familja, u ladarba l-patrimonju jkun gie ddistribwit lill-verrieta jew il-mandat jintemm għal raġunijiet oħra irid jiġi pprovdut estratt annwali. Il-mandat u d-dritt tal-mandatarju li jaġixxi f'isem il-patrimonju jiġu fit-tmiem tagħhom meta nutar joħroġ attestazzjoni ta' wirt.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Nutar attestat joħroġ attestazzjoni ta' wirt fil-forma ta' att notarili. Il-leggittimità ta' att notarili ma tistax tigi ddubitata. Hija tista' tigi kkontestata permezz ta' azzjoni separata.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 07/02/2019

Informazzjoni ġenerali - Litwanja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunza jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunza jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunza u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara ta-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

It-trasferiment tal-propjetà *causa mortis* issir fil-forma ta' testment skont il-Kodiċi Ċivili tar-Repubblika tal-Litwanja (*Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas*). It-testment jista' jkun pubbliku (imfassal bil-miktub f'zewġ kopji minn nutar jew uffiċjal konsulari tar-

Repubblika tal-Litwanja f'pajjiż ieħor) jew privat (testment olografiku li jispeċifika l-isem u l-kunjom tat-testatur, id-data (il-jum, ix-xahar u s-sena) u l-post fejn sar it-testment, fejn jiġu indikati x-xewqat tat-testatur u ffirmat mit-testatur; dan it-tip ta' testment jista' jiġi miksub b'kull lingwa). Il-konjuġi jistgħu jagħmlu testment *unica charta* fejn jinnominaw lil xulxin b'mod reċiproku b'ħala werrieta, fejn, mal-mewt ta' wieħed mill-konjuġi, il-konjuġi superstiti jiret il-propjeta kollha tal-konjuġi mejjet (inkluż il-komunjoni tal-beni matrimonjali), għajr il-porzjoni riservata.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Testment pubbliku jiġi ċċertifikat u rreġistrat fir-registru notarili fil-preżenza tat-testatur. Kopja tat-testament tinzamm mit-testatur u l-kopja l-oħra tibqa' mal-korp ta' ċertifikazzjoni. It-testatur jista' jagħti testment privat għall-preservazzjoni lil nutar jew uffiċjal konsulari tar-Repubblika tal-Litwanja f'pajjiż barrani. Ir-registru tat-testamenti m'fassa fir-Repubblika tal-Litwanja huwa ġestit mill-Uffiċċju Ċentrali tal-Ipoteki (*Centrinè hipotekos jstaiġa*). In-nutara u l-uffiċjali konsulari jridu jinnotifikaw lill-Uffiċċju Ċentrali tal-Ipoteki fi żmien tlett ijiem ta' xogħol b'kull testment iċċertifikat, aċċettat għall-preservazzjoni jew tħassir. In-notifika trid tindika l-isem u l-kunjom, in-numru ta' identifikazzjoni personali u l-post ta' residenza tat-testatur, u d-data u l-post fejn sar it-testment, x'tip hu u fejn qed jinzamm. Il-kontenut tat-testament ma hemmx għalfejn jiġi speċifikat.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Iva, l-Kodiċi Ċivili jipprovdi għad-dritt għall-porzjoni riservata: jirtu t-fal tat-testatur (tfal adottati), konjuġi u ġenituri (ġenituri adottivi) li kienu finanzjarjament dipendenti fuq it-testatur meta miet, minkejja l-kontenut tat-testament, nofs is-sehem li kull wieħed minnhom għandu dritt għalih skont suċċessjoni *ab intestato* (il-porzjoni riservata) sakemm it-testatur ma jkunx tahom aktar fit-testment. Il-porzjoni riservata tiġi determinata fuq il-bażi tal-valur tal-wirt, inkluża l-għamara ordinarja tad-dar u armar ieħor.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Fin-nuqqas ta' testment, il-wirt jintiret skont is-suċċessjoni *ab intestato*. Meta s-suċċessjoni tkun *ab intestato*, il-persuni li għejjin ikunu l-benefiċjarji tal-wirt f'seħem indaqs: id-dixxendenti fl-ewwel grad - it-tfal tat-testatur (inklużi t-fal adottati) u t-fal tat-testaturi mwielda wara mewtu; id-dixxendenti fit-tieni grad - il-ġenituri tat-testatur (ġenituri adottivi), it-tfal ta' t-fal; id-dixxendenti fit-tielet grad - in-nanniet materni u paterni tat-testatur, il-proneputijiet tat-testatur; id-dixxendenti fir-rabà grad - ħut it-testatur, u l-bużnanniet materni u paterni tiegħu; id-dixxendenti fil-ħames grad - it-tfal ta' ħut it-testatur (neputijiet), u ħut il-ġenituri tat-testatur (zizijiet); id-dixxendenti fis-sitt grad - it-tfal taz-zizijiet tat-testatur (kuġini). Il-werrieta fit-tieni grad jirtu b'suċċessjoni *ab intestato* biss jekk ma jkunx hemm werrieta fl-ewwel grad, f'każ illi dawn tal-aħħar ma jaċċettawx jew jirrinunzjaw għall-wirt, jew f'każijiet fejn il-werrieta fl-ewwel grad ikunu ġew imċaħħda mid-dritt li jirtu. Il-werriet fit-tielet, ir-rabà, il-ħames u s-sitt grad jirtu jekk ma jkunx hemm werrieta fi grad oġhla jew f'każ illi dawn tal-aħħar jirrinunzjaw għall-wirt jew ikunu ġew imċaħħda mid-dritt li jirtu. It-tfal adottati u d-dixxendenti tagħhom li jirtu wara l-mewt tal-ġenitur adottiv tagħhom jew ta' qrabatu jiġu meqjusa daqs it-tfal tal-ġenitur adottiv u tad-dixxendenti tagħhom. Huma ma jirtux *ab intestato* wara l-mewt tal-ġenituri naturali tagħhom u qraba oħra fi grad oġhla fil-linja ta' dixxendenza, bl-istess mod wara l-mewt ta' ħuthom. Il-ġenituri adottivi u l-qraba tagħhom li jirtu wara l-mewt tat-tfal adottivi tagħhom jew id-dixxendenti tagħhom jiġu meqjusa daqs il-ġenituri naturali u qraba oħra. Il-ġenituri naturali ta' tifel adottat u qraba oħra fi grad oġhla fil-linja ta' dixxendenza ma jirtux *ab intestato* wara l-mewt tat-tfal adottati jew id-dixxendenti tagħhom. It-tfal tat-testatur imwielda lil ġenituri miżżewġin jew lil ġenituri bi żwieġ annullat jistgħu jirtu *ab intestato*, kif ukoll it-tfal imwielda barra ż-żwieġ b'paternità rikonnoxxuta skont il-liġi. F'każijiet fejn xi ħadd mill-ġenituri tan-neputijiet tat-testatur jew il-ġenituri tat-tfal li diġà wirtu kienu diġà mietu meta nfetħet is-suċċessjoni, in-neputijiet tat-testatur u l-proneputijiet jirtu *ab intestato* flimkien mal-werrieta korrispondenti fl-ewwel u t-tieni grad li għandhom dritt għall-wirt. Huma jirtu ishma ndaqs mill-wirt li kien jintiret minn missierhom jew ommhom mejta *ab intestato*. Il-konjuġi superstiti tat-testatur jiret *ab intestato* jew flimkien mal-werrieta fl-ewwel jew it-tieni grad. Il-konjuġi jiret kwart mill-wirt flimkien mal-werrieta fl-ewwel grad u fejn ma jkunx hemm aktar minn tliet werrieta minbarra l-konjuġi nnifsu. Meta jkun hemm aktar minn tliet werrieta, il-konjuġi jiret daqs il-werrieta l-oħra. Jekk il-konjuġi jiret flimkien mal-werrieta fit-tieni grad, huwa jkollu dritt għal nofs il-wirt. Jekk ma jkunx hemm werrieta fl-ewwel jew fit-tieni grad, il-konjuġi jiret kolloxx. L-għamara u l-armar tad-dar jgħaddu għand il-werrieta *ab intestato* irrispettivament mill-grad ta' dixxendenza tagħhom u seħemhom mill-wirt, sakemm ikunu għexu mad-*decurjus* għal mhux inqas minn sena qabel mewtu.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

In-nutar u l-qorti tal-post fejn infetħet is-suċċessjoni.

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

In-nutar tal-post fejn infetħet is-suċċessjoni.

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

In-nutar tal-post fejn infetħet is-suċċessjoni.

5.4 Biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

In-nutar tal-post fejn infetħet is-suċċessjoni.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Skont il-Kodiċi Ċivili, werriet irid jaċċetta l-wirt biex isir tiegħu. L-aċċettazzjoni ma tistax tkun parzjali jew soġġetta għal kundizzjonijiet jew eċċezzjonijiet. Werriet jitqies li aċċetta l-wirt meta huwa jibda verament jieħu ħsieb il-wirt jew ikun ressaq applikazzjoni għall-aċċettazzjoni tal-wirt ma' nutar fil-post fejn infetħet is-suċċessjoni. Werriet jitqies li aċċetta l-wirt meta jkun beda jieħu ħsieb il-wirt, fejn iqisu bħala propjetà tiegħu (fejn jieħu ħsiebu, jużah, jiddisponi minnu u b'mod ġenerali jissorvelja l-wirt, iħallas it-taxxi u jkun esprima lill-qorti l-ħsieb tiegħu li jaċċetta l-wirt u jitlob il-ħatra ta' amministratur tal-wirt, eċċ). Werriet li jkun beda jieħu ħsieb xi parti mill-wirt jew anke xi oġġetti individwali minnu jitqies li aċċetta l-wirt bi sħiħ. Werriet li jkun beda jieħu ħsieb il-wirt għandu dritt, fiż-żmien stabbilit għall-aċċettazzjoni tal-wirt jirrinunzja għall-wirt permezz ta' applikazzjoni ma' nutar fil-post fejn infetħet is-suċċessjoni. F'dan il-każ is-suċċessur jitqies li ħa ħsieb il-wirt fl-interessi tal-benefiċjarji l-oħra. Dawn il-passi jridu jittieħdu fi żmien tliet xhur mill-ftuħ tas-suċċessjoni. Il-persuni bi dritt għas-suċċessjoni li jseħħ biss jekk ikun hemm ir-rinunzja ta' werrieta oħra jistgħu jesprimu l-ħsieb tagħhom li jaċċettaw il-wirt fi żmien tliet xhur mid-data li fiha setgħu jaċċettaw il-wirt. L-iskadenza għall-aċċettazzjoni tal-wirt tista' tiġi estiża minn qorti jekk ikun gie rikonnoxxut illi ż-żmien gie maqbuż minħabba raġunijiet serji. Il-wirt jista' jiġi aċċettat ukoll wara l-iskadenza taż-żmien mingħajr ma jsir rikors għall-qorti fejn ikun hemm ftehim bejn il-werrieta l-oħra li jkunu aċċettaw il-wirt. In-nutar huwa obligat javża lill-Uffiċċju Ċentrali tal-İpoteki bl-aċċettazzjoni tas-suċċessjoni fi żmien tliet ijiem ta' xogħol. Il-werriet jew il-legatarju għandu dritt jirrinunzja għas-suċċessjoni fi żmien tliet xhur mill-ftuħ tas-suċċessjoni. Ir-rinunzja ma tistax tkun parzjali jew soġġetta għal kundizzjonijiet jew eċċezzjonijiet. Ir-rinunzja tal-wirt għandha l-istess effett bħan-nuqqas ta' aċċettazzjoni tal-wirt. Il-werriet jirrinunzja għall-wirt permezz ta' applikazzjoni ma' nutar fil-post fejn infetħet is-suċċessjoni. Rinunzja mhix permessa meta s-suċċessur ikun ressaq applikazzjoni ma' nutar fil-post fejn infetħet is-suċċessjoni għall-aċċettazzjoni tas-suċċessjoni jew għall-ħruġ ta' ċertifikat ta' suċċessjoni. Fil-każ illi jkun hemm diversi benefiċjarji, il-wirt li jkun intiret jaqa' taħt il-propjetà kongunta tagħhom kollha sakemm ma jkunx provdut mod ieħor fit-testament. Fadd ma jista' jiġi mgiegħel jirrinunzja għad-dritt tiegħu li jissepara s-sehem li għandu dritt għalih mill-bqija tal-wirt. Il-wirt jinqasam bil-ftehim reċiproku tal-werrieta. Il-wirt ma jistax jinqasam sakemm jitwieled il-werriet jew legatarju jew jekk it-testatur stabbilixxa fit-testament tiegħu perjodu ta' żmien li fih il-wirt ikun b'pussess kongunt tal-werrieta. Dan il-perjodu ma jistax jaqbez il-ħames snin mill-ftuħ tas-suċċessjoni, ħlief f'każijiet fejn ikun hemm minuri fost il-werrieta. F'dan il-każ it-testatur jista' jipprojbixxi d-diviżjoni tal-wirt sakemm il-werrieta konċernati jagħlqu t-18-il sena. Il-werrieta jistgħu jaqsmu l-wirt permezz ta' ftehim reċiproku qabel issir ir-registrazzjoni tad-drittijiet tal-werrieta fuq il-propjetà fir-reġistru pubbliku. Id-diviżjoni tal-propjetà immobbli ssir formalment permezz ta' att notarili, li jrid jiġi rregistrat fir-reġistru pubbliku. Jekk il-werrieta ma jirnexxilhomx jaqblu dwar id-diviżjoni tal-propjetà, il-wirt jinqasam mill-qorti fuq il-baži tal-azzjonijiet imressqa minn kull werriet. Il-propjetà diviżibbli hija maqsuma *in natura* u l-propjetà li ma tistax tinqasam tmur għand wieħed mill-werrieta tenut kont tan-natura tal-propjetà u l-bżonnijiet tal-werriet, filwaqt li l-werrieta l-oħra jingħataw kumpens għall-valur tal-propjetà permezz ta' propjetà oħra jew fi flus kontanti. Bi ftehim reċiproku tal-benefiċjarji il-wirt kollu jew oġġetti speċifiċi jistgħu jinbiegħu b'subbasta u r-rikavat jinqasam bejniethom, jew inkella l-werrieta jistgħu jagħmlu offeriti bejniethom għall-oġġetti individwali, b'kull oġġett imur għand il-werriet li jkun tefa' l-oġġla offerita. It-trasferiment tal-oġġetti individwali ta' propjetà lill-werrieta speċifiċi jista' jiġi determinat bi ftehim reċiproku bix-xorti.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Il-mument li fih tinfetaħ is-suċċessjoni jitqies li huwa l-mument tal-mewt tat-testatur, jew meta t-testatur ikun gie ddikjarat mejjet, il-ġurnata li fiha tidħol fis-seħħ is-sentenza tal-qorti li tiddikjara lit-testatur mejjet, jew id-data indikata fis-sentenza. Biex issir werrieta persuna trid taċċetta l-wirt (jew billi tieħu ħsieb fil-prattika l-wirt jew billi tmur għand nutar fil-post ta' ftuħ tas-suċċessjoni biex taċċetta l-wirt). Legatarju jinnotifika l-aċċettazzjoni tiegħu lill-eżekutor testamentarju (l-amministratur tal-wirt), lil werriet li jkun aċċetta l-wirt u li jkun awtorizzat jeżegwixxi l-legat jew lil nutar fil-post tal-ftuħ tas-suċċessjoni. Fejn il-legat jinvolvi d-dritt għal propjetà immobbli, trid issir applikazzjoni ma' nutar.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Werriet li aċċetta l-wirt billi ħa ħsiebu jew billi ressaq applikazzjoni quddiem nutar huwa responsabbli għad-djun tat-testatur bil-propjetà kollha tiegħu. Fejn il-wirt jkun gie aċċettat minn diversi werrieta bil-mod indikat hawn fuq, huwa responsabbli b'mod kongunt għad-djun tat-testatur bil-propjetà kollha tagħhom. Il-werriet għandu dritt jindika lin-nutar fl-applikazzjoni tiegħu għall-aċċettazzjoni tal-wirt illi jixtieq jaċċetta l-wirt bil-benefiċċju tal-inventarju. F'dan il-każ il-werriet jagħmel tajjeb għad-dejn tat-testatur bil-propjetà tal-wirt biss. Jekk mill-inqas werriet wieħed aċċetta l-wirt bil-benefiċċju tal-inventarju, il-werrieta l-oħra jiġu meqjusa li aċċettaw il-wirt ukoll fuq din il-baži. L-inventarju jista' jintalab ukoll mill-kredituri tat-testaturi. Jekk fi żmien it-tfassil tal-inventarju il-

werriet b'nuqqas tiegħu jonqos milli jindika l-propjetà kollha li hemm fil-wirt jew heba d-dejn li kellu t-testatur, jew fejn ikun gie inkluz dejn mhux dovut fil-inventarju fuq inizjattiva tal-werriet, jew il-werriet ikun naqas milli jipprovi informazzjoni sfiha għall-inventarju, huwa jagħmel tajjeb għad-dejn tat-testatur bil-propjetà kollha tiegħu.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-propjetà immobbli?

Il-propjetà immobbli li ġejja tiġi mniżżla fir-Registru tal-Propjetà Immobbli jekk ikunu ġew ikklassifikati bħala oġġetti individwali ta' propjetà immobbli u assenjati numru uniku skont il-proċedura stabbilita fil-Liġi Litwana dwar ir-reġistru tal-artijiet (*Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrą įstatymas*): plottijiet tal-art, bini, appartamenti fi blokko tal-appartamenti u bini ieħor. L-applikazzjonijiet għar-reġistrazzjoni tal-propjetà immobbli fir-Registru tal-Propjetà Immobbli (*Nekilnojamojo turto registras*) iridu jkunu akkumpanjati mid-dokumenti li ġejjin:

1. applikazzjoni għar-reġistrazzjoni ta' drittijiet fuq il-propjetà immobbli (sjieda jew ġestjoni) jew biex tiġi emendata d-dejta fir-Registru tal-Propjetà Immobbli marbuta mad-drittijiet fuq il-propjetà;
2. dokumenti b'informazzjoni *cadastre* fir-registru *cadastre* tal-propjetà fuq oġġetti immobbli li gie kklassifikati bħala oġġetti immobbli individwali tal-*cadastre* u kull dokument li jemenda din l-informazzjoni (deċiżjoni ta' awtorità pubblika jew korp ta' ġestjoni, sentenza tal-qorti, ordni, deċiżjoni jew digriet, tranżazzjonijiet bil-miktub, dokumenti minn katast tal-istat jew registri oħra, jew dokumenti oħra meħtieġa mil-liġi jew mill-Gvern);
3. dokumenti li jiċċertifikaw l-akkwist tas-sjieda tal-propjetà, il-ħolqien ta' drittijiet fuq il-propjetà, restrizzjonijiet fuq dawn id-drittijiet u fatti legali, u d-donazzjoni, il-bejgħ, l-akkwist jew il-kiri tal-kumpaniji; dokumenti notarizzati li jiċċertifikaw il-ħolqien ta' drittijiet fuq il-propjetà, restrizzjonijiet fuq dawn id-drittijiet u l-fatti legali, sottomessi lil registratur lokali permezz ta' nutar f'forma elettronika;
4. dokumenti li jidentifikaw lill-applikant, ħlief f'każijiet fejn l-applikazzjoni tiġi sottomessa bil-posta jew b'mezzi elettronici jew bin-nutar.

Fil-każ ta' suċċessjoni li tikkonċerna propjetà immobbli, fejn id-drittijiet fuq il-propjetà jkunu diġà rreġistrati fir-Registru tal-Propjetà Immobbli, l-uniku dokument li l-werriet irid jippreżenta fir-Registru huwa ċ-ċertifikat ta' suċċessjoni li jkun ingħata min-nutar (jew iċ-ċertifikat ta' sjieda f'każ ta' mewt ta' wieħed mill-konjuġi fejn il-propjetà kollha tintiret mill-konjuġi superstiti). L-entrati li juru l-ħruġ ta' ċertifikat ta' suċċessjoni meta tkun qed tintiret propjetà immobbli u/jew ċertifikat ta' sjieda meta konjuġi minnhom ikun miet jistgħu jsiru wkoll fir-Registru tal-Propjetà Immobbli wara l-wasla ta' notifika f'dan is-sens mingħand nutar.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Meta l-wirt ikun propjetà waħda jew razzett, jew meta d-dejn tat-testatur ikun jista' jaqbez il-valur tal-wirt, mal-aċċettazzjoni tal-wirt il-werriet jista' jitlob lill-qorti tal-post fejn infetħet is-suċċessjoni biex taħtar amministratur tal-wirt, jew biex taħtar amministratur u tiddeċiedi jekk tmexxi proċeduri ta' subbasta jew ta' falliment. F'dan il-każ id-dejn tat-testatur jiġi kopert mill-wirt biss. Jekk il-wirt ikun jinkludi propjetà li għandha bżonn tiġi ġestita (propjetà waħda, razzett, titoli, eċċ) u dan ma jistax isir mill-eżekutor testamentarju jew mill-werriet, jew jekk il-kredituri tat-testatur iressqu azzjoni qabel l-aċċettazzjoni tal-wirt, il-qorti distrettwali taħtar amministratur għall-wirt. L-amministrazzjoni tal-wirt tiġi stabbilita minn deċiżjoni tal-qorti distrettwali fil-post fejn infetħet is-suċċessjoni. Fid-deċiżjoni tagħha l-qorti taħtar amministratur tal-wirt u tistabbilixxi l-kumpens tiegħu.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Testment jiġi eżegwit mill-eżekutor testamentarju jew werriet maħtur mit-testatur jew minn amministratur tal-wirt maħtur mill-qorti. Jekk it-testatur jonqos milli jaħtar eżekutor, jew l-eżekutor jew werriet maħtur ma jkunx jista' jwettaq dmirijietu, il-qorti distrettwali fil-post fejn infetħet is-suċċessjoni taħtar amministratur tal-wirt biex iwettaq l-obbligi kollha neċessarji għall-eżekuzzjoni tat-testament. L-eżekutor testamentarju jwettaq l-obbligi kollha neċessarji għall-eżekuzzjoni tat-testament. Sakemm jinħatar amministratur tal-wirt jew jiġu identifikati l-werrieta, l-eżekutor testamentarju jaqdi d-dmirijiet ta' werriet – jieħu hsieb il-wirt, ifassal l-inventarju, iħallas id-dejn assoċjati mal-wirt, jirkupra d-dejn mingħand id-debituri tat-testatur, iħallas il-manteniment dovut lid-dipendenti tat-testatur, iwettaq riċerki għall-werrieta, jistabbilixxi jekk il-werrieta aċċettawx il-wirt, eċċ.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-amministratur tal-wirt għandu l-istess dmirijiet u obbligi daqs l-eżekutor testatamentarju u *mutatis mutandis* huwa soġġett għad-dispożizzjonijiet tal-liġi dwar il-propjetà li tirregola l-amministrazzjoni tal-propjetà ta' terzi jew l-attivitajiet ta' persuna oħra, kif stabbilit fil-Kodiċi Ċivili.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Wara perjodu ta' tliet xhur wara l-ftuħ tas-suċċessjoni, il-werrieta u l-legatarju jistgħu jitolbu illi nutar fil-post fejn din infetħet joħroġ ċertifikat ta' suċċessjoni. Ċertifikat ta' suċċessjoni huwa dokument imfassal fil-forma prevista mill-istat li jiċċertifika illi l-werriet aċċetta l-wirt u akkwista d-dritt għas-sjeda tal-wirt. Huwa importanti li jiġi nnutat illi skont il-Kodiċi Ċivili, id-dritt għas-sjeda ta' wirt iseħħ mal-aċċettazzjoni tal-wirt u mhux mal-ħruġ taċ-ċertifikat ta' suċċessjoni. Barra minn hekk, il-kisba taċ-ċertifikat ta' suċċessjoni huwa dritt tal-benefiċjarju, iżda mhux obbligu. Iċ-ċertifikat ta' suċċessjoni jiċċertifika l-aċċettazzjoni tal-wirt u jipprovdi bażi ġuridika għar-registrazzjoni tad-drittijiet fuq il-propjetà immobbli li tkun għadha kif intirtet. Skont il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili Litwan (*Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas*) ċertifikat ta' suċċessjoni maħruġ minn nutar jitqies bħala prova uffiċjali bil-miktub b'valur probatorju ogħla. Iċ-ċirkostanzi msemmija fil-prova uffiċjali bil-miktub jitqiesu pruvati kompletament sakemm ma jiġux miċħuda aktar tard minn provi oħra tal-każ, flief għat-testimonjanzi tax-xhieda.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdahħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 22/10/2015

Informazzjoni ġenerali - Lussemburgu

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprietà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Meta jsiru t-testmenti, ir-regoli li jridu jiġu osservati jinkludu dawn li ġejjin:

L-ewwel nett, it-testatur irid ikollu l-fakultajiet intellettuali kollha. Il-persuni li jiġu ddikjarati neqsin mill-kapaċità ġuridika ma jistgħux jagħmlu testment. Fil-każ ta' minuri japplikaw regoli speċifiċi. Dawn huma maħsuba biex iħarsu l-assi tal-persuni konċernati.

Xi testmenti, bħat-testmenti *unica charta*, huma projbiti. Huma projbiti wkoll ftehimiet dwar is-suċċessjoni.

Il-Kodiċi Ċivili jsemmi l-forom ta' testmenti li ġejjin previsti mil-liġi Lussemburġiża dwar is-suċċessjoni:

- testmenti olografiċi;
- testmenti li jsiru quddiem nutar;
- testmenti sigillati.

Il-proċeduri u l-arranġamenti jvarjaw skont it-tip ta' testment magħżul.

Testmenti olografiċi

Testment olografiku huwa testment miktub, datat u ffirmat kollu kemm hu mit-testatur innifsu.

It-testmenti olografiċi għandhom il-vantaġġ tas-semplicità. L-iżvantaġġ tagħhom huwa li jistgħu jiġu mfassla mit-testatur mingħajr ħadd ma jiġi infurmat li jeżistu. B'hekk it-testment jista' ma jinstabx wara l-mewt tat-testatur.

Hemm ukoll ir-riskju ta' ffalsifikar jew il-qerda tiegħu. Barra minn hekk testment olografiku jista' ma jkunx validu jekk ma jkunx jista' jinqara, ikun ambigwu jew ma jkunx komplut. Għandu jiġi nnutat illi f'dak ir-rigward anke data ħażina fuq testment olografiku tista' twassal għall-invalidità tiegħu. L-invalidità tista' tkun ikkawżata wkoll minn difett materjali.

Huwa għalhekk fl-aħjar interessi tat-testatur biex jgħid illi għamel testment u fejn huwa miżmum, u jiżgura illi huwa validu.

It-testatur jista' jiżgura l-eżistenza tat-testment olografiku billi jgħid lil xi ħadd li jafda dwaru, jew, wara li jhallas tariffa, idaħħal l-informazzjoni ewlenija dwar it-testment (bħal ismu u l-indirizz u l-post fejn huwa miżmum) fir-reġistru ċentrali tat-testmenti. Ir-reġistru huwa bażi tad-dejta ġestita mid-Dipartiment tar-Reġistru tal-Artijiet u tal-Patrimonju (*Administration de l'Enregistrement et des Domaines*) (ara wkoll hawn taħt).

Fir-rigward tal-validità tat-testment, dan irid ikun ġie miktub kollu kemm hu mit-testatur, datat u ffirmat minnu. Għalhekk l-użu ta' espert fil-liġi tas-suċċessjoni, bħal nutar, huwa rakkomandat sabiex jiġi żgurat illi t-testment ikun validu.

Testmenti li jsiru quddiem nutar

Testment li jkun sar għand nutar isir quddiem żewġ nutara jew nutar megħjun minn żewġ xhieda.

Dan it-testment għandu vantaġġi konsiderevoli meta mqabbel ma' testment olografiku.

L-ewwel nett, in-nutar li se jfassal id-dokument jagħti pariri legali lit-testatur. Dan jiżgura illi ma jkunx hemm difetti ta' proċedura jew materjali fit-testment u li jkun validu.

It-tieni nett, peress illi testment li jsir quddiem nutar jinżamm għand in-nutar, dan jibqa' ssiġillat sal-mewt tat-testatur u l-aħħar xewqat tiegħu jsiru magħrufa wara mewtu. Għandu jiġi nnutat ukoll f'dak ir-rigward illi n-nutar li se jfassal it-testment huwa obligat idaħħal id-dettalji ewlenin tiegħu fir-reġistru tat-testmenti.

Testment sigillat

Testment sigillat huwa dokument miktub mit-testatur jew persuna oħra u pprezentat lil nutar mit-testatur magħluq u ssiġillat, fil-preżenza ta' żewġ xhieda jew nutar addizzjonali. In-nutar li jirċievi t-testment sigillat ifassal aċċettazzjoni permezz ta' att pubbliku jew privat (*acte de suscription en minute ou en brevet*).

In-nutar jippreserva t-testment sigillat, biex b'hekk jevita kull riskju ta' sostituzzjoni jew iffalsifikar.

B'testment issigillat, bħal testment magħmul quddiem nutar, l-arranġamenti li jkun għamel it-testatur jibqgħu mistura matul ħajtu. Barra minn hekk, peress illi t-testment ikun sar quddiem nutar, ikun aktar faċli biex jinsab wara l-mewt tat-testatur.

Il-fatt illi n-nutar ifassal att ta' aċċettazzjoni meta jirċievi t-testment ma jfissirx illi dak it-testment huwa validu. Fil-fatt, anke jekk it-testment sigillat ikun ġie mfassal u preservat skont ir-regoli proċedurali rilevanti, madankollu jista' jsir invalidu minħabba difett materjali. In-nutar ma jistax jaċċerta ruħu illi t-testment huwa validu, meta dan ikun ġie ppreżentat lilu magħluq u ssiġillat.

It-testment sigillat rari jintuza fil-Lussemburgu.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Fil-Lussemburgu, id-dettalji ewlenin ta' xi testmenti jridu jew jistgħu jiġu registrati fir-registru tat-testmenti (ara wkoll it-tweġiba għall-mistoqsija preċedenti). Ir-registrazzjoni hija obligatorja għat-testmenti li jsiru quddiem nutar u għat-testmenti sigillati u olografiċi miżmuma għand nutar. Dan japplika wkoll jekk it-testmenti jiġu mħassra, revokati jew emendati b'kull mezz ieħor. Ir-registrazzjoni hija fakultattiva għat-testmenti olografiċi li qegħdin għand individwi.

It-testment innifsu u l-kontenut tiegħu ma jissemmewx fir-registru. Ir-registrazzjoni turi biss isem it-testatur u l-isem u l-kunjom tal-konjuġi tiegħu, jekk ikun il-każ, id-data u l-post ta' twelid tat-testatur, in-numru tal-identità, l-impjeg, l-indirizz jew post ta' residenza, it-tip u d-data tad-dokument għar-registrazzjoni, l-isem u l-indirizz tan-nutar li fassal id-dokument jew għand min hu miżmum jew, f'każ ta' testmenti olografiċi, jekk hemm bżonn l-isem l-indirizz ta' kull persuna jew istituzzjoni li magħha ġie fdat it-testment jew il-post fejn huwa miżmum.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Skont il-liġi tas-suċċessjoni Lussemburgiża, hemm restrizzjonijiet fuq kif wieħed iħalli ġidu warajh wara mewtu.

B'mod aktar speċifiku, il-porzjoni riservata qiegħda hemm biex jirtu l-werrieta stabbiliti bil-liġi minkejja rigali jew arranġamenti testamentarji tat-testatur.

Skont il-liġi Lussemburgiża, għandhom dritt għall-porzjoni riservata biss id-dixxendenti tad-*decujus* (it-tfal, jew it-tfal tat-tfal jekk ikunu mietu qablu).

Il-porzjoni riservata tikkonsisti f'nofs l-assi legali tal-wirt jekk id-*decujus* ikun ħalla wild wieħed, żewġ terzi jekk kellu żewġ itfal u tliet kwarti jekk kellu tlett itfal jew aktar.

Tista' ssir rinunzja tal-porzjoni riservata. Ir-rinunzja trid issir b'mod esplicitu permezz ta' dikjarazzjoni fir-registru tal-qorti tal-post fejn infetħet is-suċċessjoni, u mdaħħla f'registru speċjali miżmum apposta għal dak il-għan.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Jekk ma jkunx hemm testment, is-suċċessjoni tkun regolata mir-regoli tal-liġi rilevanti.

L-ordni tas-suċċessjoni normalment huwa kif ġej:

- dixxendenti (tfal, tfal tat-tfal);
- konjuġi superstiti;
- il-missier u l-omm, flimkien ma' ħut id-*decujus* u d-dixxendenti ta' dawn tal-aħħar;
- l-axxendenti għajr il-missier u l-omm (nanniet, bużnanniet, eċċ);
- il-qraba kollaterali għajr l-aħwa (zizijiet, neputijiet, eċċ);
- l-Istat.

Jistgħu jinqalgħu ċerti sitwazzjonijiet minħabba din il-ġerarkija ta' werrieta:

Sitwazzjoni 1: id-*decujus* ikollu konjuġi superstiti u tfal (jew tfal tat-tfal)

Il-liġi tgħid illi l-konjuġi superstiti huwa konjuġi li ma ħax id-divorzju u li ma hemmx sentenza finali ta' separazzjoni kontrih.

Il-wirt jinqasam fishma ndaqs bejn it-tfal tad-*decujus* skont kemm qegħdin aħwa, u skont id-drittijiet tal-konjuġi superstiti.

Eżempju:

Jekk id-*decujus* kellu wild wieħed, dak il-wild jiret kollox, soġġett għad-drittijiet tal-konjuġi superstiti.

Jekk id-*decujus* kellu żewġ itfal, huma jaqsmu l-wirt bejniethom, soġġett għad-drittijiet tal-konjuġi superstiti.

F'dik is-sitwazzjoni, il-konjuġi superstiti għandu għażla bejn:

- I-użufrutt (id-dritt li jgawdi l-użu u l-benefiċċji) tal-propjetà li kienu jgħixu fiha l-konjuġi u l-għamara ġo fiha, sakemm id-*decujus* kellu s-sjieda sħiħa tal-propjetà jew kien kopropjetarju mal-konjuġi superstiti u
- I-iżgħar porzjon tat-tfal imwiela fiż-żwieġ, sakemm din ma tkunx inqas minn kwart tal-wirt.

Il-konjuġi superstiti għandu tliet xhur u 40 ġurnata mill-mewt tad-*decujus* biex jeżerċita din l-għażla permezz ta' dikjarazzjoni fir-registru tal-qorti distrettwali li s-suċċessjoni nfehet fil-ġurizdizzjoni tagħha . Jekk ma ssirx għażla f'dan il-perjodu speċifiku, il-konjuġi superstiti jittqies li għażel l-użufrutt.

Jekk il-konjuġi superstiti jagħzel il-porzjoni tat-tfal, l-ishma tat-tfal jitnaqqsu proporzjonalment, sa fejn ikun meħtieġ biex tiġi kostitwita l-porzjoni tal-konjuġi superstiti.

X'jiġri jekk wieħed mit-tfal tad-*decujus* ikun miet qablu mingħajr tfal?

F'dan il-każ tapplika s-sostituzzjoni (*représentation*). It-tifel/tfal tal-wild tad-*decujus* li jkun miet qablu (pereżempju it-tfal tat-tfal tad-*decujus*) imbagħad jaqsmu bejniethom il-porzjoni riservata ta' missierhom jew ommhom.

Fi kliem ieħor, flimkien jirċievu l-porzjoni li kienet tmiss lil dik il-persuna li kieku baqgħet ħajja qabel id-*decujus*.

X'jiġri jekk il-konjuġi superstiti jerġa' jżżewwewg wara li jkun għażel l-użufrutt tad-dar matrimonjali?

F'dak il-każ, it-tfal, jew it-tfal tat-tfal f'każ li d-*decujus* miet wara wieħed mit-tfal tiegħu, jistgħu jitolbu ftehim kongunt għall-użufrutt biex jiġi konvertit f'kapital.

Il-kapital irid ikun ekwivalenti għall-valur tal-użufrutt li jiddependi, *inter alia*, fuq l-età tal-benefiċjarju tal-użufrutt.

L-applikazzjoni għall-konverżjoni trid titressaq il-qorti fi żmien sitt xhur miż-żwieġ tal-konjuġi superstiti u trid issir mit-tfal kollha, jew mit-tfal tat-tfal fejn wieħed mit-tfal tad-*decujus* miet qablu.

Jekk ma jkunx hemm il-qbil tat-tfal kollha biex issir il-konverżjoni għal kapital, id-deċiżjoni qiegħda fid-diskrezzjoni tal-qorti.

Sitwazzjoni 2: id-*decujus* għandu konjuġi superstiti iżda bla tfal

Jekk id-*decujus* ma kellux tfal jew dixxendenti mit-tfal, il-konjuġi superstiti jieħu preċedenza fuq il-qraba l-oħra kollha tal-konjuġi l-mejjet u għalhekk jiret il-wirt kollu, minkejja li jista' jkun li reġa' żżewwewg.

Madankollu, il-konjuġi superstiti mhumieħ werrieta bi dritt (*héritier réservataire*). Għalhekk, bil-kontra tat-tfal tad-*decujus*, ma għandhomx dritt għall-porzjoni riservata. Fi kliem ieħor, jekk id-*decujus* ma kellux tfal, il-konjuġi superstiti jista' teorikament jiġi eskluż mill-wirt tal-konjuġi permezz ta' rigal jew testment.

Sitwazzjoni 3: id-*decujus* ma kellux tfal u ma kienx miżżewwewg iżda kellu 'l ħutu (jew lin-neputijiet)

F'dik is-sitwazzjoni, trid issir distinzjoni skont jekk għadhomx ħajjin il-ġenituri tad-*decujus*.

Jekk il-ġenituri tiegħu għadhom ħajjin, kull wieħed minnhom jiret kwart mill-wirt, jiġifieri b'kollox jirtu nofsu.

In-nofs l-ieħor jinqasam bejn ħutu jew id-dixxendenti tagħhom.

Jekk jibqa' biss ħaj wieħed mill-ġenituri tad-*decujus*, dak il-ġenitur jiret kwart tal-wirt, filwaqt li ħutu jew id-dixxendenti tagħhom jirtu t-tliet kwarti l-oħra.

It-tfal ta' ħutu (jiġifieri n-neputijiet tad-*decujus*) jaqsmu bejniethom il-porzjoni riservata ta' missierhom jew ommhom skont id-dritt ta' rappreżentazzjoni jekk il-ġenituri tagħhom ikunu mietu qabel id-*decujus*.

Għalhekk flimkien jirċievu l-porzjoni li kieku kienet tmiss lil ommhom jew lil missierhom li kieku ma mitux qabel id-*decujus*.

Sitwazzjoni 4: id-*decujus* ma kellux tfal, konjuġi, aħwa jew neputijiet iżda l-ġenituri tiegħu għadhom ħajjin

F'din is-sitwazzjoni, il-wirt kollu jintiret mill-ġenituri tad-*decujus*, b'kull wieħed minnhom jiret nofs.

Jekk jibqa' ħaj biss wieħed mill-ġenituri, huwa jiret il-wirt kollu tal-wild mejjet tiegħu (ibidem).

Sitwazzjoni 5: id-*decujus* ma kellux tfal, konjuġi, aħwa jew neputijiet, u l-ġenituri tiegħu u axxendenti oħra mietu wkoll

F'din is-sitwazzjoni, iz-zijiet tad-*decujus*, iz-zijiet ta' ommu u missieru, il-kuġini u d-dixxendenti tal-kuġini huma meqjusa bħala werrieta.

Il-wirt jinqasam bejn iż-żewġ linji, il-linja paterna u dik materna, b'kull waħda tiret nofs il-wirt.

Kull werriet lil hinn mit-tfal tat-tfal tal-kuġin, fil-linja materna jew paterna, ma għadx jista' jiret. F'dik is-sitwazzjoni, il-wirt isir propjetà tal-Istat, magħruf bħala wirt *in bona vacantia*.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Il-proċeduri tas-suċċessjoni jinbdew mill-werriet(a) li, fuq inizjattiva tagħhom stess, jiddelegaw it-tranzazzjonijiet kollha għall-qsim tal-wirt lil nutar magħżul minnhom jew maħtur mit-testatur.

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Ma hemmx awtorità speċifika msemmija mil-liġi Lussemburġiża għall-aċċettazzjoni tal-wirt. Skont id-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi, l-aċċettazzjoni tista' tkun espliċita jew taċita. L-aċċettazzjoni hija espliċita meta persuna tassumi t-titlu jew il-kapaċità guridika ta' werriet f'att uffċjali jew privat. L-aċċettazzjoni hija taċita meta l-werriet jieħu miżura li neċessarjament timplika l-ħsieb tiegħu li jaċċetta u li għandu dritt jieħu biss bħala werriet.

Skont il-Kodiċi Ċivili, ir-rinunzja tas-suċċessjoni trid issir l-ewwel fir-reġistru tal-qorti tal-ewwel istanza tad-distrett fejn saret is-suċċessjoni, f'reġistru speċjali miżmum għal dak il-għan.

Minħabba l-implikazzjonijiet, id-drittijiet u l-obbligi li jistgħu jirriżultaw minn suċċessjoni, huwa rakkomandat li jiġi kkonsultat nutar qabel issir l-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja.

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

Il-Kodiċi Ċivili Lussemburġiż ma fihx regoli speċifiċi fuq dan il-punt u l-gurisprudenza Lussemburġiża għalhekk hija bbażata fuq il-prinċipju illi kull proċedura tista' tiġi użata għall-aċċettazzjoni ta' legat (universali, b'titolu ġenerali jew individwali).

L-istess japplika għar-rinunzja ta' legat individwali. Għalhekk ir-rinunzja tista', *inter alia*, tkun taċita, jekk pereżempju l-legatarju jirrifjuta li jwettaq obbligi assoċjati mal-legat.

Fil-każ ta' rinunzja ta' legat universali jew legat b'titolu ġenerali, xi qrati jeħtieġu li jiġu osservati r-regoli formali stabbiliti għar-rinunzji tas-suċċessjoni, filwaqt li qrati oħra jgħidu illi dawn ir-regoli ma japplikawx.

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Ir-regoli msemmija hawn fuq japplikaw għall-aċċettazzjoni tal-porzjoni riservata ta' wirt.

Ir-rinunzja tas-suċċessjoni trid issir fir-reġistru tal-qorti tal-ewwel istanza tad-distrett fejn infetħet is-suċċessjoni, f'reġistru speċjali miżmum għal dak il-għan.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Il-proċeduri tas-suċċessjoni jinbdew mill-werriet(a) li, fuq inizjattiva tagħhom stess, jiddelegaw it-tranzazzjonijiet kollha għall-qsim tal-wirt lil nutar magħżul minnhom jew maħtur mit-testatur.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Mal-mewt tiegħu, l-assi tad-*decujus* jgħaddu direttament għand il-werriet. Madankollu, dan ma jfissirx illi l-werrieta jridu jaċċettaw is-suċċessjoni (ara iktar 'il fuq).

Sabiex persuna tkun tista' tirt, iridu jiġu ssodisfati b'mod partikolari il-kundizzjonijiet li ġejjin. Il-persuna:

- jrid ikollha eżistenza legali mal-mewt tat-testatur, jiġifieri tkun tal-inqas ġiet konċeputa, bil-kundizzjoni illi l-wild konċernat jitwield vijabbli;
- ma tkunx ġiet eskluża mil-liġi, partikolarment fil-każ ta':
 - persuni li ma għandhomx kapaċità legali;
 - tobba jew kirurgi, professjonisti tas-saħħa u spiżjara li jkunu qed jikkuraw persuna matul il-marda li twassal għal mewt tagħhom, jekk ikun sar testament favur tagħhom matul dik il-marda;
- ma tkunx trid ġiet eskluża mis-suċċessjoni għaliex tkun ġiet dizeredata.

Fir-rigward ta' legat, trid tiġi segwita, fejn xieraq, il-proċedura għall-pagament ta' legat (*délivrance de legs*) jew l-ordni ta' pussess (*e nvoi en possession*).

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Iva, jekk il-werrieta jaċċettaw is-suċċessjoni mingħajr kundizzjoni.

Madankollu, meta tkun infetħet is-suċċessjoni, il-werrieta jistgħu jaċċettawha wkoll soġġett għall-inventarju.

L-effett tal-inventarju jagħti lill-werrieta l-vantaġġ illi jkunu responsabbli għall-ħlas tad-djun sal-valur tal-assi li jkunu wirtu biss u jistgħu jiġi wkoll mill-ħlas tad-dejn billi jirrinunzjaw għall-assi kollha li jkunu wirtu lill-kredituri u l-legatarji.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

It-testatur huwa liberu li jaħtar lil min irid bħala eżekutor testamentarju, minbarra minorenni.

Ara aktar 'il fuq dwar ir-rwol tal-amministratur tal-wirt.

Skont l-Artikolu 1 tal-liġi tal-25 ta' Settembru 1905 dwar ir-reġistrazzjoni tad-drittijiet *in rem* fuq il-propjetà immobbli, it-tranzazzjonijiet kollha *inter vivos*, sew jekk bi ħlas u sew jekk le, li jittrasferixxu drittijiet *in rem* fuq propjetà immobbli, għajr drittijiet preferenzjali u ipoteki, jridu jiġu registrati fir-registru tal-ipoteki fil-guriżdizzjoni fejn tinsab il-propjetà. L-Artikolu 2 tal-liġi jgħid illi jistgħu jiġu registrati biss deċiżjonijiet tal-qorti, atti uffiċjali u atti amministrattivi.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Skont il-liġi Lussemburġiża dwar is-suċċessjoni, hemm tliet sitwazzjonijiet possibbli dwar l-amministrazzjoni tal-wirt:

1) L-amministrazzjoni ta' wirt battal

F'każ ta' wirt battal, il-qorti kompetenti tal-ewwel istanza, fuq talba tal-persuni konċernati jew fuq applikazzjoni mill-Prosekutor Pubbliku, taħtar amministratur għas-suċċessjoni.

2) Atti amministrattivi fejn is-suċċessjoni tiġi aċċettata bil-benefiċċju tal-inventarju

F'dan il-każ partikolari huwa l-werriet benefiċjarju li huwa responsabbli għall-amministrazzjoni tal-assi tal-wirt u huwa responsabbli lejn il-kredituri u l-legatarji għall-amministrazzjoni tiegħu.

Skont il-gurisprudenza Lussemburġiża, l-obbligu li jiġi rkuprat id-dejn dovut lis-suċċessjoni huwa, *inter alia*, parti integrali ta' dik l-amministrazzjoni.

Il-qrati jistgħu, b'mod eċċezzjonali, jassenjaw l-amministrazzjoni lil parti terza. Dan huwa possibbli meta, minħabba nuqqas ta' azzjoni, ġestjoni ħażina jew inkompetenza, l-eredi li jkunu għażlu l-inventarju jxekklu l-interessi tal-kredituri tal-wirt konċernat u jistgħu jippreġudikawhom (il-gurisprudenza Lussemburġiża).

3) Atti amministrattivi fil-każ ta' kopropjetà tal-wirt

Fil-każ ta' kopropjetà tal-wirt, il-president tal-qorti distrettwali kompetenti jista' jaħtar kowerriet bħala amministratur.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

It-testatur huwa liberu li jaħtar lil min irid bħala eżekutor testamentarju, minbarra minorenni.

Ara aktar 'il fuq dwar ir-rwol tal-amministratur tal-wirt.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Ara hawn fuq.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jipprovaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Id-dikjarazzjoni statutorja (*acte de notoriété*) mfassal minn nutar, li għandha valur probatorju addizzjonali.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe

informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 09/05/2017

Informazzjoni ġenerali - Ungerija

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [hu](#) għet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legal?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva għet ippreparata b'kooperazzjoni mal-[Kunsill tan-Nutara tal-UE \(CNUE\)](#)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

a) *testmenti*

Hemm tliet tipi ewlenin ta' testmenti fl-ordinament ġuridiku Ungeriz: testmenti awtentiċi, testmenti privati miktubin u (bħala tip eċċezzjonali) testmenti orali (l-Artikolu 7:13 tal-Kodiċi Ċivili (*Polgári Törvénykönyv*)).

(aa) *Testment awtentiku* jrid ikun abbozzat quddiem nutar pubbliku. Meta jiġi abbozzat testament awtentiku, in-nutar pubbliku japplika r-regolamenti ġuridiċi speċjali rilevanti (id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar in-nutara pubbliċi applikabbli għall-atti notarili).

ab) *Il-liġi Ungeriza tagħraf tliet sottotipi ta' testamenti privati miktubin:*

- *testment olografiku*: dan it-testment huwa validu fir-rigward tal-forma jekk ikun interament miktub u ffirmat mit-testatur b'idu (l-Artikolu 7:17(1)(a) tal-Kodiċi Ċivili);

- *testment miktub minn persuni oħrajn (testment allografiku)*: dawn it-testmenti jridu jkunu ffirmati mit-testatur fil-preżenza kontemporanja ta' żewġ xhieda jew, jekk ikunu ġew iffirmati qabel, it-testatur irid jiddikjara li l-firma tkun tiegħu quddiem żewġ xhieda waqt li jkunu kontemporanjament preżenti. Ix-xhieda jridu jiffirmaw it-testment billi jindikaw il-kapaċità tagħhom għal dan. Testmenti ttajpjati dejjem jitqiesu bħala allografiċi anke jekk ikunu ttajpjati mit-testatur stess (l-Artikolu 7:17(1)(b) tal-Kodiċi Ċivili).

- *testment privat iddepożitat ma' nutar pubbliku*: Biex dan it-testment ikun validu fir-rigward tal-forma, it-testatur irid jiffirma t-testment (sew jekk allografiku u sew jekk olografiku) huwa stess, u mbagħad jiddepożitah personalment ma' nutar pubbliku, filwaqt li jimmarkah speċifikament bħala testament. It-testmenti jistgħu jkunu ddepożitati ma' nutar pubbliku bħala dokument miftuħ jew dokument issiġġillat (l-Artikolu 7:17(1)(c) tal-Kodiċi Ċivili).

Peress li rekwiżit formali għall-validità tat-tliet tipi kollha ta' testamenti privati fir-rigward tal-forma, *id-data ta' meta ġie abbozzat* trid tkun indikata biċ-ċar fl-att innifsu.

Fil-kategorija ta' testamenti privati miktubin hemm regoli speċjali applikabbli għat-testmenti li jikkonsistu f'*bosta folji separati*:

- Jekk it-testment ikun olografiku, kull folja jrid ikollha numru tal-paġna f'sekwenza;

- Jekk it-testment ikun allografiku, minbarra r-rekwiżit tal-innumerar f'sekwenza tal-folji, it-testatur u ż-żewġ xhieda jridu jiffirmaw kull folja (l-Artikolu 7:17(2) tal-Kodiċi Ċivili).

Testment miktub jista' jsir biss *f'lingwa* li t-testatur jifhimha u

- jiktibha (fil-każ ta' testament olografiku); jew

- jaqraha (fil-każ ta' testament allografiku).

Testmenti abbozzati f'lingwaġġ imqassar jew kitba oħra kkodifikata jew bis-simboli mhumiex validi (l-Artikolu 7:16 tal-Kodiċi Ċivili).

ac) *Testmenti orali* jistgħu jsiru minn persuni li jkunu f'sitwazzjoni straordinarja ta' periklu għal haġġithom li minħabba fiha ma jkunx possibbli li jagħmlu testament bil-miktub (l-Artikolu 7:20 tal-Kodiċi Ċivili). Biex isir testament orali, it-testatur irid jesprimi t-testment kollu oralment fil-preżenza kontemporanja ta' żewġ xhieda f'lingwa mifhuma miż-żewġ xhieda – jew f'lingwa tas-sinjali jekk it-testatur juża lingwa tas-sinjali – u jħabbar fl-istess ħin li d-dikjarazzjoni orali tiegħu tikkostitwixxi t-testment tiegħu (l-Artikolu 7:21 tal-Kodiċi Ċivili). In-natura eċċezzjonali tat-testmenti orali hija enfasizzata mid-dispożizzjoni li dan it-testment ma jibqax operattiv jekk it-testatur ikollu l-opportunità li jagħmel testament bil-miktub mingħajr ebda diffikultà tul perjodu ta' tletin jum konsekuttivi wara tmiem is-sitwazzjoni li kienet tiġġustifika li jsir testament orali (l-Artikolu 7:45 tal-Kodiċi Ċivili).

b) regoli speċjali dwar il-forma ta' testamenti unica charta

Il-Kodiċi Ċivili jippermetti lill-miżżewġin jagħmlu testament *unica charta* matul il-komunjoni konjugali tagħhom (l-Artikolu 7:23 tal-Kodiċi Ċivili).

Ta' min jinnota li minbarra l-miżżewġin, sħab irregjistrati jistgħu wkoll jagħmlu testament *unica charta*, skont l-Artikolu 3(1) tal-Att li jirregola s-sħubijiet irregjistrati (l-Att XXIX tal-2009).

Il-miżżewġin (u s-sħab irregjistrati) jistgħu jagħmlu testament *unica charta* fil-formati li ġejjin:

ba) *fil-forma ta' testament awtentiku* (notarizzat);

bb) *fil-forma ta' testament olografiku privat*: F'dan il-każ, l-att jinkiteb kollu u jiġi ffirmat minn wieħed mit-testaturi fil-kitba t'idu, u t-testatur l-ieħor jiddikjara fl-istess dokument f'dikjarazzjoni ffirmata li ssir fil-kitba t'idu li d-dokument fih ukoll it-testment u l-aħħar xewqat tiegħu.

bc) *f'forma allografika*: F'dan il-każ, l-att ikun iffirmat mit-testaturi fil-preżenza kontemporanja tat-testatur l-ieħor u ta' żewġ xhieda, jew (jekk ikun iffirmat qabel) iż-żewġ testaturi jiddikjaraw separatament fil-preżenza kontemporanja tat-testatur l-ieħor u x-xhieda li l-firma fuq id-dokument hija tagħhom.

Hemm regoli speċjali applikabbli għall-forma tat-testmenti *unica charta* li jikkonsistu minn *bosta folji separati*:

- Jekk it-testment ikun bil-kitba ta' wieħed mit-testaturi, kull folja tat-testment trid tkun innumerata f'sekwenza u ffirmata mit-testatur l-ieħor;

- Jekk it-testment ikun allografiku, minbarra r-rekwiżit tal-innumerar f'sekwenza tal-paġni, iż-żewġ testaturi u ż-żewġ xhieda jridu jiffirmaw kull folja (l-Artikolu 7:23(3) tal-Kodiċi Ċivili).

c) ftehim dwar suċċessjoni

Fil-liġi Ungeriza, ftehim dwar suċċessjoni huwa ftehim fejn wieħed mill-partijiet kontraenti (it-testatur) jinnomina lill-parti l-oħra bħala l-werrieta tiegħu *bi tpartit ma' manteniment, annwalità jew kura* (l-Artikolu 7:48 tal-Kodiċi Ċivili).

Għaldaqstant, fil-liġi Ungeriza ftehim dwar is-suċċessjoni dejjem ikun kuntratt għal interess pekunjarju. Fil-ftehim dwar suċċessjoni t-testatur jista' jinnomina lill-parti kontraenti l-oħra bħala l-werrieta tiegħu fir-rigward tal-patrimonju kollu jew ta' parti speċifika minnu jew fir-rigward ta' ċerta proprjetà. Il-manteniment, annwalità jew kura offruta tista' tingħata lit-testatur jew lil parti terza speċifikata fil-ftehim. Ftehim dwar is-suċċessjoni huwa dispożizzjoni ta' proprjetà *causa mortis* biss fir-rigward ta' dikjarazzjoni kuntrattwali tat-testatur imma mhux fir-rigward tal-parti kontraenti l-oħra (il-persuna li tipprovi l-manteniment, annwalità jew kura).

Id-dispożizzjonijiet li jirregolaw it-testamenti miktubin japplikaw għar-rekwiżiti tal-*validità formali* tal-ftehimiet dwar suċċessjoni bl-eċċezzjoni li r-rekwiżiti formali tat-testamenti allografiki japplikaw għal dawn il-ftehimiet anke jekk ikunu abbozzati fil-kitba ta' waħda mill-partijiet (l-Artikolu 7:49(1) tal-Kodiċi Ċivili). Għaldaqstant, ftehim dwar is-suċċessjoni jkun formalment validu jekk

- ikun eżegwit fi strument awtentiku minn nutar pubbliku (b'mod simili għal testament awtentiku), jew

- ikun eżegwit fil-mod meħtieġ għal testamenti allografiki (jiġifieri jkunu involuti żewġ xhieda).

Għall-validità ta' ftehim dwar is-suċċessjoni, *il-kunsens tar-rappreżentanza legali u l-approvazzjoni tal-awtorità tal-gwardjahuma* meħtieġa jekk il-parti li tidhol fi ftehim dwar suċċessjoni bħala t-testatur tkun

- minuri ta' kapaċità ġuridika limitata jew

- persuna li l-kapaċità ġuridika tagħha tkun giet parzjalment limitata fir-rigward tal-għemil ta' dikjarazzjonijiet ġuridiċi relatati mal-proprjetà (l-Artikolu 7:49(2) tal-Kodiċi Ċivili).

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Le. Il-validità tad-dispożizzjoni mhix kontingenti mad-dñul tagħha f'xi reġistru uffiċjal. Madankollu, f'każijiet fejn ikun involut nutar pubbliku fl-abbozzar ta' dispożizzjoni, dak in-nutar pubbliku jipprovi *ex officio* fl-entrata tal-fatt li giet abbozzata dispożizzjoni ta' proprjeta (jew giet revokata jew emendata jew għie rrevokat testament iddepożitat ma' nutar pubbliku) fir-Reġistru Nazzjonali tat-Testamenti (*Végrendeletek Országos Nyilvántartása*). Għaldaqstant, l-għemil tat-tipi ta' dispożizzjoni tal-proprjetà *causa mortis* li ġejjin (jew ir-revoka jew emenda tagħhom jew l-irtirar ta' testamenti ddepożitati ma' nutar pubbliku) jiddaħħal fir-Reġistru Nazzjonali tat-Testamenti:

- testament awtentiku (testament imfassal minn nutar pubbliku fi strument awtentiku);

- testament privat iddepożitat ma' nutar pubbliku;

- ftehim dwar suċċessjoni (jekk imfassal minn nutar pubbliku fi strument awtentiku);

- għotja testamentarja (jekk imfassla minn nutar pubbliku fi strument awtentiku).

Madankollu, l-omissjoni ta' din ir-reġistrazzjoni għal kwalunkwe raġuni ma tikkompromettix il-validità tat-testment.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Skont l-Artikolu 7:10 tal-Kodiċi Ċivili, it-testaturi huma intitolati jiddisponu liberament mill-proprjetà tagħhom, jew parti minnha, permezz ta' dispożizzjoni tal-proprjetà *causa mortis*.

Għaldaqstant, il-libertà tad-dispożizzjoni testamentarja testendi għall-beni kollha tat-testatur. Għalkemm il-liġi Ungeriza tinkludi l-arranġament statutorju tas-sehem riżervat li jmur għand ċerti qraba (dixxendenti, konjuġi, ġenituri) tat-testatur, is-sehem riżervat skont il-liġi Ungeriza hija talba sugġetta għal-*liġi tal-kuntratti*, li l-benefiċjarju jista' jeżegwixxi kontra l-werrieta. (Il-preskrizzjoni għal din it-talba hija ta' ħames snin.) Il-persuna intitolata għal sehem riżervat ma ssirx werrieta, jiġifieri, ma tkun intitolata għall-ebda sehem materjali (*in rem*) mill-patrimonju lanqas jekk ikun irnexxielha teżegwixxi t-talba tagħha kontra l-werriet.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jret u kemm?

Fin-nuqqas ta' dispożizzjoni tal-proprjetà *causa mortis*, is-suċċessjoni tkun irregolata mir-regoli applikabbli għas-suċċessjoni *ab intestato*. Fis-suċċessjoni *ab intestato*, il-qraba (dixxendenti, qraba fil-linji axxendenti jew laterali) kif ukoll il-konjuġi (jew sieheb irreġistrat) superstiti tal-persuna deċeduta jirtu, skont ir-regoli spjegati hawn taft.

a) Wirt minn qraba

aa) Wirt minn dixxendenti (l-Artikolu 7:55 tal-Kodiċi Ċivili)

Il-werrieta legali huma, qabel xejn, ulied it-testatur; żewġt itfal jew iktar jirtu f'sehem indaqs. Minflok wild (jew dixxendent iktar distanti) eskluż mis-suċċessjoni, id-dixxendenti ta' persuna eskluża mis-suċċessjoni jirtu skont ir-regoli ta' sostituzzjoni, jiġifieri,

- f'sehem indaqs bejniethom;

- b'ħala total, is-sehem li l-axxendent eskluż tagħhom kien jiret.

Madankollu, fid-determinazzjoni tas-sehem mill-patrimonju li jmur għand id-dixxendenti tal-persuna deċeduta, l-hekk imsejjaħ *oblig u ta' restituzzjoni ta' għotjiet* tad-dixxendenti jrid jiġi kkunsidrat ukoll (ara l-punt e)).

ab) Wirt minn ġenituri u dixxendenti tal-ġenituri (l-Artikolu 7:63 tal-Kodiċi Ċivili)

Jekk it-testatur ma jkollu l-ebda dixxendent u ma kellux konjuġi (jew jekk dawn ikunu esklużi mis-suċċessjoni), il-ġenituri tad-dixxendent jirtu f'sehem indaqs. Minflok ġenitur eskluż mis-suċċessjoni, id-dixxendenti ta' dak il-ġenitur jirtu bl-istess mod li d-dixxendenti ta' wild jirtu minflok (skont ir-regoli tas-sostituzzjoni). Jekk ġenitur eskluż mis-suċċessjoni ma jkollu l-ebda dixxendent, jew jekk id-dixxendent ikun eskluż mis-suċċessjoni, jirtu l-ġenitur l-ieħor waħdu jew id-dixxendenti tiegħu.

ac) Wirt minn nanniet u dixxendenti tan-nanniet (l-Artikolu 7:63 tal-Kodiċi Ċivili)

Jekk il-persuna deċeduta ma jkollhiex dixxendenti, ġenituri jew dixxendenti tal-ġenituri u ma kellhiex konjuġi (jew jekk ikunu esklużi mis-suċċessjoni), in-nanniet tal-persuna deċeduta jkunu l-werrieta legali ta' sehem indaqs. Minflok nannu jew nanna eskluża mis-suċċessjoni, id-dixxendenti ta' dak in-nannu jew nanna jirtu bl-istess mod li d-dixxendenti tal-ġenitur jirtu minflok dak il-ġenitur (skont ir-regoli tas-sostituzzjoni).

Jekk nannu jew nanna eskluża mis-suċċessjoni ma jkollha l-ebda dixxendent, jew jekk id-dixxendent ikun eskluż mis-suċċessjoni, jiret il-konjuġi ta' dak in-nannu jew nanna minflokha, u jekk dak ikun eskluż ukoll, jirtu d-dixxendenti tiegħu. Jekk koppja ta' nanniet tkun eskluża u ma jkollhiex dixxendenti biex jieħdu posthom (jew jekk ikunu esklużi mis-suċċessjoni), il-patrimonju kollu jintiret mill-koppja ta' nanniet l-oħra jew id-dixxendenti tagħhom.

ad) Wirt minn bużnanniet u dixxendenti tal-bużnanniet (l-Artikolu 7:65 tal-Kodiċi Ċivili)

Jekk ma jkun hemm l-ebda werrieta mill-grupp tal-parentela tan-nanniet (jew jekk ikunu esklużi mis-suċċessjoni), il-werrieta legali tal-persuna deċeduta jkunu l-bużnanniet f'sehem indaqs. Minflok bużnannu jew bużnanna eskluża mis-suċċessjoni, id-dixxendenti ta' dak il-bużnannu jew bużnanna jirtu bl-istess mod li d-dixxendenti tan-nanniet jirtu minflokhom (skont ir-regoli tas-sostituzzjoni).

Jekk bużnannu jew bużnanna eskluża mis-suċċessjoni ma jkollha l-ebda dixxendent (jew jekk id-dixxendent ikun eskluż mis-suċċessjoni) jiret il-konjuġi ta' dak il-bużnannu jew bużnanna minflokha, u jekk dak ikun eskluż ukoll, jirtu d-dixxendenti tiegħu. Jekk koppja ta' bużnanniet tkun eskluża u ma jkollhiex dixxendenti biex jieħdu posthom (jew jekk ikunu esklużi mis-suċċessjoni), il-patrimonju kollu jintiret mill-koppja ta' bużnanniet l-oħra f'sehem indaqs.

ae) Suċċessjoni ab intestato minn qraba distanti (l-Artikolu 7:66 tal-Kodiċi Ċivili)

Jekk il-persuna deċeduta ma jkollhiex bużnanniet jew dixxendenti tal-bużnanniet (jew jekk ikunu esklużi mis-suċċessjoni), qraba distanti tal-persuna deċeduta jkunu l-werrieta legali ta' sehem indaqs.

af) Bona vacantia (l-Artikolu 7:74 tal-Kodiċi Ċivili)

Fin-nuqqas ta' werrieta legali, il-patrimonju jgħaddi għand l-Istat.

L-Istat huwa werriet tal-bżonn, li jfisser li ma jistax jirrinunzja għall-wirt. F'affarijiet oħra, madankollu, l-Istat għandu l-istess status ġuridiku b'ħall-werrieta l-oħra. Skont il-liġi Ungeriza, il-wirt tal-Istat huwa akkwist suġġett għad-dritt ċivili u mhux għad-dritt pubbliku.

b) Wirt mill-konjuġi (l-Artikoli 7:58 – 7:62 tal-Kodiċi Ċivili)

Is-suċċessjoni *ab intestato* tal-konjuġi superstiti tiddependi mill-eżistenza ta' żwieġ *legalment validu* mal-persuna deċeduta. Madankollu, is-sempliċi eżistenza ta' żwieġ mhix suffiċenti għas-suċċessjoni *ab intestato* tal-konjuġi. L-Artikolu 7:62 tal-Kodiċi Ċivili jispeċifika raġuni speċjali għall-esklużjoni f'każ ta' *nuqqas ta' komunjoni konjugali*: il-konjuġi superstiti ma jistax jiret jekk ik-koppja kienet separata fil-mument tal-ftuħ tas-suċċessjoni u jkun manifestament evidenti miċ-ċirkostanzi li ma kien hemm l-ebda stennija

raġonevoli ta' rikonċiljazzjoni. Ir-raġuni għall-esklużjoni tista' tiġi invokata minn persuna li, minhabba din l-esklużjoni, jiret hu jew ikun eżenti minn obbligu jew piż ieħor li jkun marbut biha minhabba d-dispożizzjoni tal-proprjetà.

Ta' min jinnota li r-regoli li jirregolaw is-suċċessjoni tal-miżżewġin fil-Kodiċi Ċivili jridu japplikaw ukoll, bil-modifiki neċessarji, għas-si eħeb irreġistrat tat-testatur; fi kliem ieħor, sħab irreġistrati jkollhom l-istess status tal-wirt bħall-miżżewġin, skont l-Artikolu 3(1) tal-Att li jirregola s-sħubijiet irreġistrati (l-Att XXIX tal-2009).

Kuntrarjament għall-miżżewġin irreġistrati, l-hekk imsejja sħab domestiċi *de facto* (persuni li kienu jgħixu mat-testatur f'komunjonijoni konjugali effettiva barra miż-żwieġ jew minn sħubija rreġistrata) mhumiex intitolati għal suċċessjoni *ab intestato* skont il-liġi Ungeriza.

L-istatus ta' miżżewġin fis-suċċessjoni *ab intestato* jiddependi mill-preżenza ta' werrieta legali oħrajn tat-testatur:

ba) Wirt minn konjuġi u dixxendenti (l-Artikolu 7:58 tal-Kodiċi Ċivili)

Jekk it-testatur ikollu d-dixxendenti u konjuġi superstiti, il-konjuġi superstiti jkollu d-drittijiet tas-suċċessjoni li ġejjin:

- dritt għall-użufrutt tad-dar matrimonjali fejn kien jgħix flimkien mat-testatur, inklużi l-għamara u l-apparat domestiku, għal ħajtu; u
- mill-bqija tal-patrimonju, sehem tal-istess daqs tas-sehem li jirtu wlied il-persuna deċeduta ("sehem ta' wild" wieħed)

Il-konjuġi jista' fi kwalunkwe mument jitlob li jifdi l-użufrutt għal ħajtu (għall-futur) (l-Artikolu 7:59 tal-Kodiċi Ċivili). F'dan il-każ, il-konjuġi huwa intitolat għal "sehem ta' wild" wieħed – fi flus jew le – mill-patrimonju li jiġi mifdi. L-użufrutt jista' jiġi mifdi wkoll waqt il-proċedimenti tas-suċċessjoni. Il-fidi tal-użufrutt irid isir bil-kunsiderazzjoni dovuta għall-interessi raġonevoli tal-partijiet interessati (tal-konjuġi u tad-dixxendenti).

Matul il-proċedimenti tas-suċċessjoni, id-dixxendenti u l-konjuġi jistgħu jistipulaw fil-ftehim tagħhom għall-allokkazzjoni tal-patrimonju (fil-hekk imsejja ftehim ta' allokkazzjoni) li minflok is-"sehem ta' wild", il-konjuġi jirċievi użufrutt għal ħajtu fuq il-patrimonju kollu.

bb) Wirt minn konjuġi u ġenituri (l-Artikolu 7:60 tal-Kodiċi Ċivili)

Jekk il-persuna deċeduta ma jkollhiex dixxendenti (jew id-dixxendenti jkunu esklużi mis-suċċessjoni) u l-persuna deċeduta jkollha ġenituri superstiti u konjuġi superstiti, il-konjuġi superstiti jkollu d-drittijiet ta' suċċessjoni li ġejjin:

- id-dar matrimonjali li kien jgħix fiha mal-persuna deċeduta, inklużi l-għamara u l-apparat domestiku (it-titolu ta' sjieda għal din il-proprjetà u mhux użufrutt għal ħajtu); u
- nofs il-parti tal-patrimonju li jifdal.

In-nofs l-ieħor tal-patrimonju jinqasam kif ġej:

- Din il-parti tal-patrimonju tinqasam bejn iż-żewġ ġenituri tal-persuna deċeduta f'ishma indaqs;
- Jekk, madankollu, wieħed mill-ġenituri jkun eskluż mis-suċċessjoni, il-ġenitur l-ieħor u l-konjuġi tat-testatur jirtu f'ishma indaqs, il-porzjon illi kieku kien ikun allokat għall-ġenitur eskluż.

bc) Konjuġi bħala l-uniku werriet (l-Artikolu 7:61 tal-Kodiċi Ċivili)

Jekk it-testatur ma jkollu l-ebda dixxendent jew ġenitur superstiti (jew ikunu esklużi mis-suċċessjoni), il-konjuġi superstiti jiret il-patrimonju kollu. Għaldaqstant, is-suċċessjoni *ab intestato* tal-konjuġi superstiti tipprekludi s-suċċessjoni *ab intestato* mid-dixxendenti tal-ġenituri tal-persuna deċeduta (jew f'ut il-persuna deċeduta) jew minn qraba distanti fil-linji axxendenti jew laterali.

c) L-effetti ġuridiċi tal-adozzjoni fir-rigward tas-suċċessjoni *ab intestato*

L-adozzjoni tati drittijiet fis-suċċessjoni *ab intestato* bejn il-persuna adottata u l-ġenitur adottiv u l-qraba tiegħu. Barra minn hekk, f'ċerti każijiet drittijiet ta' suċċessjoni *ab intestato* jibqgħu wkoll bejn il-persuna adottata u l-qraba naturali tagħha.

*ca) Is-suċċessjoni *ab intestato* mill-persuna adottata*

Persuni adottati, matul l-eżistenza tal-adozzjoni, huma ttrattati daqslikieku kienu dixxendenti naturali tal-ġenitur adottiv għall-finijiet tas-suċċessjoni *ab intestato*: huma jirtu bħala dixxendenti naturali tal-ġenitur adottiv mill-patrimonju tal-ġenitur adottiv u l-qraba tiegħu. Il-persuna adottata jibqagħlha xorta d-dritt ġuridiku li tirtet mingħand il-qraba naturali tagħha, imma biss jekk il-persuna adottata kienet adottata minn axxendent tagħha, wieħed minn f'ut, jew dixxendent ta' dak l-axxendent. (L-Artikolu 7:72 tal-Kodiċi Ċivili)

*cb) Is-suċċessjoni *ab intestato* tal-proprjetà ta' persuna adottata*

L-effett ta' adozzjoni fir-rigward tal-wirt japplika wkoll "bil-kontra". Il-persuni li ġejjin huma intitolati jkunu l-werrieta legali ta' persuna adottata:

- id-dixxendenti tagħha u l-konjuġi superstiti;
 - fin-nuqqas ta' dixxendenti, il-konjuġi tagħha u l-ġenituri adottivi;
 - fin-nuqqas ta' dixxendenti u konjuġi superstiti, il-ġenituri adottivi u l-qraba tagħhom,
- skont ir-regoli ġenerali tas-suċċessjoni *ab intestato*.

Is-suċċessjoni *ab intestato* ta' ġenitur adottiv u l-qraba tiegħu ssir bil-kundizzjoni li l-adozzjoni tkun teżisti fil-mument tal-ftuħ tas-suċċessjoni.

Jekk, madankollu, il-persuni elenkati fuq ma jirtux lill-persuna adottata, jirtu l-qraba naturali tal-persuna adottata, bil-kundizzjoni li l-persuna adottata kienet adottata minn axxendent tagħha, wieħed minn ħutha, jew dixxendent ta' dak l-axxendent (l-Artikolu 7:73 tal-Kodiċi Ċivili).

d) "Is-suċċessjoni lineali" – regoli speċjali għas-suċċessjoni ab intestato li jirrigwardaw beni partikolari

L-hekk imsejja "suċċessjoni lineali" hija fattur speċjali tal-liġi Ungeriza. Is-suċċessjoni lineali tfisser regoli *partikolari* tas-suċċessjoni *ab intestato* fejn ċerti beni tal-patrimonju (magħrufa bħala l-proprjetà lineali) jkunu suġġetti għal trattament differenti mir-regoli ġenerali fir-rigward tas-suċċessjoni *ab intestato*.

Ta' min jinnota li r-regoli tas-suċċessjoni lineali huma applikabbli esklussivament jekk *ma jkunx hemm dixxendenti*. Jekk il-persuna deċeduta jkollha dixxendenti bħala werrieta legali, japplikaw ir-regoli ġenerali tas-suċċessjoni *ab intestato*.

da) Beni li jaġhmlu parti mill-proprjetà lineali (l-Artikolu 7:67tal-Kodiċi Ċivili)

Il-proprjetà lineali hija sottopatrimonju fi ħdan il-patrimonju tal-persuna deċeduta. Dan is-sottopatrimonju jinkludi dawk il-beni

- li persuna deċeduta tikseb mingħand axxendent b'wirt jew għotja; u
- li persuna deċeduta taret jew tirċievi b'għotja mingħand wieħed minn ħutha jew dixxendent ta' wieħed minn ħutha, bil-kundizzjoni li dak il-wieħed minn ħutha jew dixxendent ta' wieħed minn ħutha jkun kiseb il-proprjetà kkonċernata mill-axxendent komuni tat-testatur u ħuh jew oħtu, permezz ta' wirt jew għotja.

Madankollu, il-liġi tneħħi ċerti beni mill-ambitu tal-proprjetà lineali (magħrufa bħala "proprjetà eskluża mis-suċċessjoni lineali"); ara l-punt *dd)* iktar 'l isfel.

In-natura lineali tal-proprjetà (jiġifieri, li l-proprjetà kkonċernata tkun tappartjeni għall-proprjetà lineali) trid tkun ippruvata mill-persuna li kieku taret b'dan it-titolu.

db) Wirt ta' proprjetà lineali (l-Artikolu 7:68tal-Kodiċi Ċivili)

Proprjetà lineali tintaret mill-ġenituri tat-testatur (jew id-dixxendenti tal-ġenituri esklużi) u n-nanniet u axxendenti distanti tat-testatur ("werrieta lineali"). Il-wirt ta' proprjetà lineali huwa rregolat mir-regoli li ġejjin:

- Ġenitur jaret proprjetà li waslet sa għand it-testatur mingħandu jew wieħed mill-axxendenti tiegħu. Jekk il-ġenitur ikun eskluż, id-dixxendenti tiegħu jirtu minflok skont id-dispożizzjonijiet ġenerali tas-suċċessjoni *ab intestato*.
- Jekk kemm il-ġenitur u kemm id-dixxendent tal-ġenitur intitolati għall-proprjetà lineali jkunu esklużi, il-proprjetà lineali tintaret minn wieħed min-nanniet tal-persuna deċeduta;
- Jekk in-nannu jew nanna tal-persuna deċeduta tkun ġiet eskluża wkoll, il-proprjetà lineali tintaret minn axxendenti iktar distanti tal-persuna deċeduta.

Jekk il-persuna deċeduta ma għandha lil ħadd mill-werrieta msemmija fuq, ir-regoli tas-suċċessjoni lineali ma japplikawx: f'dak il-każ, il-wirt ta' proprjetà lineali jkun irregolat mir-regoli ġenerali tas-suċċessjoni *ab intestato*.

dc) L-użufrutt għal ħajjet il-konjuġi superstiti fil-proprjetà lineali (l-Artikolu 7:69tal-Kodiċi Ċivili)

Il-werrieta speċifikati fil-punt *db)* (werrieta lineali) jirtu t-titolu tas-sjieda tal-proprjetà lineali. Madankollu, il-konjuġi superstiti tal-persuna deċeduta huwa intitolat għall-użufrutt għal ħajtu għal-proprjetà lineali.

Il-fidi tad-dritt għall-użufrutt għal-ħajja kollha jista' jintalab kif ġej:

- Kwalunkwe waħda mill-partijiet interessati – jiġifieri, jew il-konjuġi intitolat għal-uzufriut għal ħajtu jew il-werriet lineali – jistgħu jitolbu l-fidi tal-uzufriut;

- Madankollu, il-fidi relatat mal-uzufriut tad-dar matrimonjali fejn il-konjuġi kien jgħix mal-persuna deċeduta, inklużi l-għamara u l-apparat domestiku, jista' jintalab biss mill-konjuġi.

F'każ ta' fidi ta' uzufriut, il-konjuġi jkun intitolat għal terz mill-proprjetà lineali.

dd) Proprjetà eskluża mis-suċċessjoni lineali (l-Artikolu 7:70 tal-Kodiċi Ċivili)

Minkejja d-dispożizzjonijiet ta' *da*), l-oġġetti li ġejjin huma esklużi mill-proprjetà lineali:

- għotjiet ta' valur ordinarju;

- kull proprjetà li ma tkunx għadha teżisti fil-mument ta' mewt it-testatur. Madankollu, id-dispożizzjonijiet tas-suċċessjoni lineali japplikaw għal kull proprjetà sostituta u kull proprjetà mixtrija mir-rikavati ta' dik il-proprjetà.

Jekk testatur ikollu konjuġi superstiti, ma jistax ikun hemm pretensjoni, abbażi tas-suċċessjoni lineali, għal għamara u apparat domestiku ieħor ta' valur ordinarju.

e) Obbligu għar-restituzzjoni tal-għotjiet

Jekk il-werrieta jkunu dixxendenti tal-persuna deċeduta, is-sehem allokat lil kull werriet mill-patrimonju ikun influwenzat mill-obbligu tad-dixxendenti għar-restituzzjoni tal-għotjiet fil-konfront ta' xulxin. Essenzjalment, jekk jirtu bosta dixxendenti, kull werriet iżid mal-valur tal-patrimonju, il-valur tal-*avvanzi* li jkunu rċewew mingħand it-testatur tul ħajtu (l-Artikolu 7:56 tal-Kodiċi Ċivili).

L-obbligu għar-restituzzjoni tal-għotjiet huwa rregolat mir-regoli ewlenin li ġejjin.

Abbażi tal-obbligu għar-restituzzjoni tal-għotjiet, il-kowerriet irid iżid l-*avvanzi* mill-patrimonju jekk

- it-testatur ikun espressament stipula li dawn l-*avvanzi* jridu jiġu inklużi mas-sehem mill-wirt tal-werriet, jew

- iċ-ċirkustanzi jissuġġerixxu li l-għotja saret skont l-obbligu tal-inklużjoni.

Madankollu, l-obbligu għar-restituzzjoni tal-għotjiet ma testendix għall-għotjiet li ġejjin (l-Artikolu 7:56(3) tal-Kodiċi Ċivili):

- *avvanzi* ta' valur ordinarju; u

- manteniment mogħti lil dixxendenti li kellhom bżonn l-għajnuna

anke jekk it-testatur ikun stipulaha espressament.

Il-proċedura tar-restituzzjoni tal-għotjiet tinkludi l-azzjonijiet li ġejjin (l-Artikolu 7:57(1) tal-Kodiċi Ċivili):

- il-werrieta jridu jzidu mal-valur tal-patrimonju, il-valur tal-*avvanzi* rċevuti mingħand it-testatur;

- il-valur ikkonsolidat riżultanti (jiġifieri, il-valur ikkonsolidat iddeterminat miż-żieda tal-valur tal-patrimonju mal-valur nett tal-*avvanzi* restitwiti) irid jinqasam proporzjonalment mal-werrieta kif xieraq għal sehemhom skont is-suċċessjoni *ab intestato*;

- il-valur tal-*avvanzi* restitwiti minn kull werriet (jiġifieri, il-valur tal-*avvanzi* irċevut minnu mingħand il-persuna deċeduta) irid jitnaqqas mis-sehem allokat lil dak il-werriet.

Jekk il-valur restitwit minn kowerriet jilħaq jew jaqbeż il-valur ta' sehem mill-patrimonju kif ikkulat fuq il-baži tal-valuri restitwiti, huwa jitqies li sehem mill-wirt li jrid jitqassam huwa ssodisfat, imma mhux obligat jirrimborża ż-żejjed (l-Artikolu 7:57(4) tal-Kodiċi Ċivili).

Id-dixxendenti ikollhom obbligu li jirrestitwixxu l-għotjiet

- f'każ ta' suċċessjoni *ab intestato*; jew

- jekk id-dixxendenti jirtu ishma li jikkorrispondu għas-sehem legali mill-patrimonju permezz ta' testment (l-Artikolu 7:56(2) tal-Kodiċi Ċivili).

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

FI-Ungerija, il-proċedimenti suġġetti għal-liġi tal-wirt huma fil-kompetenza tan-nutara pubbliċi jew tal-qrati.

- Jekk ma jkunx hemm tilwim bejn il-partijiet li jkollhom interess fis-suċċessjoni, il-kwistjonijiet legali relatati mal-patrimonju ġeneralment ikunu ssodisfati fil-proċedimenti tas-suċċessjoni mmexxija minn nutar pubbliku (għad-dettalji, ara l-punt 6). Il-proċediment tas-suċċessjoni li jsir minn nutar pubbliku huwa proċediment nonkontenzjuż, fejn in-nutar pubbliku jkollu funzjoni simili għal dik ta' qorti, u l-proċediment tiegħu jintemm b'deċiżjoni formali ("konċessjoni tas-suċċessjoni").

- Jekk, madankollu, ikun hemm tilwima legali bejn il-partijiet interessati, din ma tistax tiġi solvuta min-nutar pubbliku; f'dawn il-każijiet, ikun hemm imbagħad proċedimenti ġudizzjarji.

Peress li tilwimiet fi kwistjonijiet tas-suċċessjoni huma relattivament infrekwenti, il-parti kbira sew tal-kawża tas-suċċessjoni fl-Ungerija tiġi solvuta b'mod definittiv fil-proċedimenti tas-suċċessjoni mmexxija minn nutar pubbliku.

5.2 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Il-liġi Ungeriza ssegwi l-principju tas-suċċessjoni *ipso iure*; il-patrimonju jiġi ttrasferit lill-werriet fil-mument tal-mewt tat-testatur mingħajr ebda att ġuridiku separat. Għaldaqstant, skont il-liġi Ungeriza ma hemmx għalfejn issir dikjarazzjoni dwar l-aċċettazzjoni tal-wirt.

Jekk werriet ma jkunx jixtieq jiret, huwa jkun jista' jagħmel dikjarazzjoni li *jirrinunzja* għas-suċċessjoni. Il-liġi ma tipprevedi l-ebda rekwiżiti speċifiċi dwar il-forma tar-rinunzja; fir-rigward tal-forma din hija valida sew jekk tkun saret oralment u sew jekk tkun saret bil-miktub.

Madankollu, fl-Ungerija l-ordni tas-suċċessjoni hija ddeterminata mill-proċedura legali formali, magħrufa bħala proċediment tas-suċċessjoni (ara l-punt 6), għalhekk in-nutar pubbliku li jmexxi l-proċediment tas-suċċessjoni jrid ikun infurmat bir-rinunzja jekk tkun trid titqies matul il-proċediment tas-suċċessjoni. Għalhekk, fil-prattika jew ir-rinunzja ssir quddiem in-nutar pubbliku li jkun qed imexxi l-proċediment tas-suċċessjoni jew tintbagħat rinunzja bil-miktub lil dak in-nutar pubbliku.

Jekk werriet jirrinunzja għas-suċċessjoni, dan ikollu effett retroattiv mid-data ta' mewt it-testatur: il-patrimonju jitqies li ma jkunx iddevolva.

5.3 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legali?

Ir-regoli spjegati fil-punt (b) li jikkonċernaw it-trasferiment u r-rinunzja tas-suċċessjoni bil-modifiki neċessarji jirregolaw il-legati speċifiċi (*legatum vindicationis*).

5.4 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Kif spjegat fuq, fil-liġi Ungeriza, l-ishma riżervati huma pretensjonijiet suġġetti għal-liġi dwar il-kuntratti, li jistgħu jkunu eżegwiti kontra l-werriet. Dawm ma jirrapprezentawx sehem materjali (*in rem*) mill-patrimonju. Għaldaqstant, ma hemm l-ebda "dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni ta' sehem riżervat" fil-liġi Ungeriza. Il-mod tas-saldu ta' pretensjoni ta' sehem riżervat jiddependi primarjament mir-relazzjoni bejn il-werriet u l-persuna intitolata għal sehem riżervat:

- Jekk ikun hemm *qbil* bejn il-werriet u l-persuna intitolata għal sehem riżervat f'dan ir-rigward (jiġifieri, il-werriet jirrikonoxxi l-pretensjoni għal sehem riżervat), jistgħu jsibu ftehim fil-proċedimenti tas-suċċessjoni għall-issodisfar tal-pretensjoni għal sehem riżervat (eż. il-werriet jista' jittrasferixxi xi proprjetà inkluża fil-patrimonju lill-persuna intitolata għal sehem riżervat biex jissodisfa l-pretensjoni tagħha);

- Inkella l-persuna intitolata għal sehem riżervat tista' teżegwixxi l-pretensjoni tagħha kontra l-werriet bil-qorti.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Il-liġi Ungeriza tipprevedi proċedura legali formali tal-hekk imsejha proċedimenti tas-suċċessjoni. Dan il-proċediment jinbeda *ex officio* (fuq l-inizjattiva personali tal-uffiċjal) u jservi l-fini li jinvolvi lill-partijiet interessati kollha (il-werrieta, il-legatarji, il-persuni intitolati għal sehem riżervat, il-kredituri tal-patrimonju, eċċ.) biex jkunu solvuti l-kwistjonijiet legali kollha relatati mas-suċċessjoni kemm jista' jkun fi proċedura waħda.

Fl-Ungerija l-proċedimenti tas-suċċessjoni jikkonsistu f'żewġ stadji. L-ewwel stadju huwa l-*proċediment tal-inventarju* li jsir minn impjegat riżervat tal-uffiċċju tas-sindku lokali kompetenti, l-uffiċċjal tal-inventarju. Il-proċedura effettivament isservi biex tħejji l-bażi għall-proċediment tan-nutar pubbliku; l-għan tagħha huwa li tiċċara ċ-ċirkostanzi personali u materjali tal-kawża tas-suċċessjoni (b'mod partikolari l-proprjetà inkluża fil-patrimonju kif ukoll il-firxa ta' persuni interessati u li jistabbilixxu jekk il-persuna deċeduta ħallietx dispożizzjoni dwar it-trasferiment tal-proprjetà *causa mortis*). Dawn il-fatti kollha huma rreġistrati fl-inventarju tal-patrimonju, li jintbagħat lin-nutar pubbliku kompetenti meta jimtela.

It-tieni stadju huwa l-*proċediment quddiem nutar pubbliku*, li jsir skont ir-regoli tal-proċedimenti ġudizzjarji nonkontenzjużi. F'din il-proċedura, in-nutar pubbliku għandu funzjoni simili għal dik tal-qrati u jeżerċita l-awtorità pubblika tal-istat.

Din il-proċedura hija suġġetta għal *regoli ta' ġurisdizzjoni* speċifiċi: huwa biss in-nutar pubbliku b'kompetenza kif definit fil-liġi li jista' jipproċedi; fi kliem ieħor, fil-proċedimenti tas-suċċessjoni, il-partijiet interessati (eż. il-werrieta) ma jistgħux jinvolvu lin-nutar pubbliku tal-għażla tagħhom.

Matul il-proċedimenti, in-nutar pubbliku jeżamina l-fatti u ċ-ċirkustanzi *ex officio* li jiddeterminaw l-ordni tas-suċċessjoni. Ġeneralment tkun meħtieġa seduta biex jiġu ċċarati l-fatti; in-nutar pubbliku jħarreġ lill-partijiet interessati biex jattendu dik is-seduta. Jekk ikun hemm evidenza li tindika li l-persuna deċeduta tkun ħalliet dispożizzjoni għat-trasferiment tal-proprjetà *causa mortis*, in-nutar pubbliku jieħu passi *ex officio* biex jakkwista dak l-att.

Fl-Ungerija, id-*distribuzzjoni tal-patrimonju* fost il-werrieta ġeneralment tiġri fil-qafas tal-proċedimenti tas-suċċessjoni. Id-distribuzzjoni tal-patrimonju tisser essenzjalment it-terminazzjoni tal-koproprjetà tal-werrieta li rriżultat mis-suċċessjoni. Dan jiġri permezz ta' ftehim fost il-werrieta interessati: il-*ftehim ta' allokazżjoni*. Jekk il-werrieta jikkonkludu dan il-ftehim ta' allokazżjoni, in-nutar pubbliku joħroġ il-konċessjoni tas-suċċessjoni abbażi tal-ftehim, bil-kontenut korrispondenti.

Matul il-proċedimenti tas-suċċessjoni jista' jsir ftehim bejn il-werrieta u partijiet interessati oħrajn ukoll: il-werrieta jistgħu jittrasferixxu, parzjalment jew kompletament, il-proprjetà miksub mis-suċċessjoni lil kreditur tal-patrimonju jew persuna intitolata għal sehem riżervat biex jissodisfaw il-pretensjonijiet tagħhom. Dan jippermetti għas-saldu nnegożjat tal-pretensjonijiet tal-kredituri tal-patrimonju jew ta' persuni intitolati għal sehem riżervat tul il-proċedimenti tas-suċċessjoni.

Fi tmien il-proċedimenti tas-suċċessjoni, in-nutar pubbliku joħroġ deċiżjoni formali: *għotja tas-suċċessjoni*. F'din id-deċiżjoni, in-nutar pubbliku jittrasferixxi legalment l-elementi varji tal-patrimonju lill-werrieta (jew legatarji).

Il-partijiet interessati jistgħu *jappellaw* il-konċessjoni tas-suċċessjoni maħruġa min-nutar pubbliku; l-appell jiġi aġġudikat mill-qorti reġjonali kompetenti. Fin-nuqqas ta' appell, il-konċessjoni tas-suċċessjoni ssir finali. Il-konċessjoni finali tas-suċċessjoni huwa dokument pubbliku awtentiku li jiċċertifika l-istatus tal-werriet (legatarju) innominat fih. In-nutar pubbliku jagħmel provvedimenti *ex officio* biex il-konċessjoni finali tas-suċċessjoni tingħadda lill-awtorità li żżomm ir-reġistru tal-proprjetà immobbli (jew reġistru ta' beni oħrajn tal-proprjetà).

Ta' min jinnota li jekk ikun hemm tilwima legali bejn il-partijiet interessati, din ma tistax tiġi solvuta min-nutar pubbliku fil-proċedimenti tas-suċċessjoni; tilwim legali jista' jissolva biss permezz ta' proċedimenti ġudizzjarji.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Skont l-Artikolu 7:1 tal-Kodiċi Ċivili, il-patrimonju ta' persuna jgħaddi kompletament għand werriet wara mewt it-testatur. Għaldaqstant, il-liġi Ungeriza ssegwi l-prinċipju tas-suċċessjoni *ipso iure*. Werriet jikseb il-patrimonju bis-saħħa tal-liġi, mingħajr ebda att ġuridiku separat (eż. dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni) mill-mument ta' mewt it-testatur; "wirt battal" (*hereditas iacens*) ma jeżistix fil-liġi Ungeriza. Fil-każ ta' iktar minn werriet wieħed, dawn jakkwistaw il-patrimonju bi proporzjon tal-ishma tagħhom fil-patrimonju wara mewt it-testatur; għaldaqstant, fil-mument tal-mewt, tinħoloq koproprjetà indiviża tal-proprjetà bejniethom.

Hemm żewġ tipi ta' legat skont id-dritt ċivili Ungeriz: legat speċifiku (*legatum vindicationis*) u legat obbligatorju (*legatum damnationis*).

Legat speċifiku huwa d-donazzjoni mit-testatur ta' oġġett partikolari ta' proprjetà fil-patrimonju lil benefiċjarju speċifikat (il-legatarju speċifiku) f'dispożizzjoni ta' trasferiment ta' proprjetà *causa mortis*. Legat speċifiku huwa akkwist dirett ta' dritt fil-patrimonju; jiġifieri, il-legatarju jakkwista wkoll l-oġġett tal-legat speċifiku mill-mument ta' mewt it-testatur.

Legat obbligatorju huwa legat fejn it-testatur jobbliga lill-werriet tiegħu, f'dispożizzjoni ta' trasferiment ta' proprjetà *causa mortis*, biex jipprovdi benefiċċju finanzjarju lil benefiċjarju speċifikat (pereżempju, iħallas ċerta somma flus). F'termini tan-natura ġuridika tiegħu, il-legat obbligatorju huwa pretensjoni ġuridika obbligatorja kontra l-werriet, u ma jinkludix l-akkwist dirett tad-drittijiet mingħand it-testatur.

Fid-dawl ta' li ġie spjegat iktar 'il fuq, skont il-liġi Ungeriza, il-werrieta u l-legatarji speċifiċi jakkwistaw il-patrimonju jew il-legat mill-mument ta' mewt it-testatur. Ta' min jinnota, madankollu, li minkejja l-akkwist dirett, *ipso iure* tad-drittijiet, skont il-liġi Ungeriza ġeneralment ikun neċessarju li ssir proċedura ġuridika formali (il-proċedimenti tas-suċċessjoni) biex tingħata ċertifikazzjoni awtentika tas-suċċessjoni.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Iva. Skont l-Artikolu 7:96 tal-Kodiċi Ċivili, il-werrieta huma responsabbli għad-dejn tal-patrimonju. Din ir-responsabbiltà tal-werrieta hija limitata kif ġej:

- Il-werrieta huma responsabbli għad-dejn tal-patrimonju primarjament bil-proprjetà tal-patrimonju ("bl-oġġetti u r-rikavati tal-patrimonju") (responsabbiltà *cum viribus*).

- Jekk, madankollu, l-oġġetti jew ir-rikavati ta' patrimonju ma jkunux fil-pussess tal-werriet fil-mument meta l-pretensjonijiet jiġu eżegwiti, il-proprjetà l-oħra tal-werriet tintuża wkoll għall-ħlas tad-dejn sal-valur tal-wirt tiegħu biex ikopri l-pretensjonijiet (responsabbiltà *pro viribus*).

Ta' min jinnota li, kuntrarjament għal sistemi ġuridiċi oħrajn, il-liġi Ungeriza ma tagħraf l-ebda korrelazzjoni bejn ir-responsabbiltà tal-werrieta u l-inventarju tal-patrimonju. In-natura limitata tar-responsabbiltà tal-werrieta ġejja mil-liġi: il-werrieta ma hemmx għalfejn jagħmlu "dikjarazzjoni għal-limitazzjoni tar-responsabbiltà tagħhom" meta jaċċettaw suċċessjoni.

L-Artikolu 7:94 tal-Kodiċi Ċivili jispeċifika l-pretensjonijiet li jikkostitwixxu d-dejn tal-patrimonju. Għaldaqstant, id-dejn tal-patrimonju jinkludi:

a) l-ispejjeż ta' dfin xieraq għat-testatur;

b) l-ispejjeż applikabbli għall-akkwist, is-sigurtà u l-ġestjoni ta' patrimonju ("l-ispejjeż tal-patrimonju"), kif ukoll l-ispejjeż għall-proċedimenti tas-suċċessjoni;

c) id-dejn tat-testatur;

d) obbligi bbażati fuq sehem rizervat;

e) responsabbiltajiet ibbażati fuq legati u legati ta' proprjetà immobbli.

Il-ħames kategoriji ta' dejn tal-patrimonju elenkati hawn fuq huma *kklassifikati* f'ordni ġerarkiku (l-Artikolu 7:95 tal-Kodiċi Ċivili). Id-dejn jiġi ssodisfat fis-sekwenza stabbilita għall-kategoriji differenti ta' djun tal-patrimonju. Jekk ma jkunx possibbli li d-dejn kollu f'kategorija ta' dejn ikun issodisfat, il-pretensjonijiet jiġu ssodisfati proporzjonalment f'dik l-istess kategorija (bi proporzjon għad-daqs relattiv tal-pretensjonijiet).

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Jekk il-patrimonju jkun fih proprjetà immobbli, in-nutar pubbliku jagħmel provvedimenti *ex officio* biex il-konċessjoni finali tas-suċċessjoni tingħadda lill-awtorità kompetenti li żżomm ir-reġistru tal-proprjetà immobbli (ara l-punt 6) biex il-bidliet relatati mal-proprjetà jiddaħħlu fir-reġistru.

Skont l-Artikolu 29 tal-Att CXLI tal-1997 dwar ir-Reġistrazzjoni tal-Proprietà Immobbli (1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról; "l-Att dwar ir-Reġistrazzjoni tal-Proprietà Immobbli"), bħala regola ġenerali, id-drittijiet jistgħu jkunu rreġistrati u l-fatti jistgħu jkunu annotati fuq il-bażi ta' dokumenti pubbliċi, dokumenti privati li għandhom is-saħħa sħiħa ta' prova, jew kopji tagħhom bix-xhieda ta' nutar pubbliku, li jissostanzjaw il-ħolqien, modifika jew terminazzjoni tad-dritt jew fatt li jkun is-sugġett tar-reġistrazzjoni, b'dikjarazzjoni ta' awtorizzazzjoni għar-reġistrazzjoni tal-annotazzjoni mid-detentur tad-dritt jew mid-detentur potenzjali tad-dritt li jrid jiġi rreġistrat fir-reġistru tal-proprjetà immobbli bħala benefiċjarju *interim* (jiġifieri awtorizzazzjoni għar-reġistrazzjoni, li tista' tingħata mid-detentur tad-dritt permezz tal-ħruġ ta' dokument tal-istess rekwiżiti formali bħad-dokument li r-reġistrazzjoni tkun saret abbażi tiegħu).

L-Artikolu 32 tal-Att dwar ir-Reġistrazzjoni tal-Proprietà Immobbli jispeċifika l-kontenut meħtieġ ta' dokument għall-finijiet ta' reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli:

a) id-dejta ta' identifikazzjoni naturali, l-indirizz u n-numru tal-identifikazzjoni personali tal-klijent,

b) l-isem, in-numru statistiku, l-uffiċċju rreġistrat u l-qorti jew in-numru tar-reġistrazzjoni tal-kumpanija tal-organizzazzjonijiet li jkollhom numri statistiċi; għal persuna ġuridiċi ekkleżjastiċi, in-numru ta' reġistrazzjoni,

c) indirizz sħiħ u deskrizzjoni tal-proprjetà kkonċernata (il-municipalitá, in-numru tal-lott topografiku) kif ukoll is-sehem tas-sjieda affettwat,

d) deskrizzjoni dettaljata tad-dritt jew fatt,

e) il-bażi legali għall-bidla,

f) ftehim bejn il-partijiet ikkonċernati u/jew dikjarazzjoni irrevokabbli u bla kundizzjonijiet tal-awtorizzazzjoni mis-sid irreġistrat,

g) id-dikjarazzjoni tal-partijiet kontraenti li jikkonċernaw iċ-ċittadinanza rispettiva tagħhom.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

Il-liġi Ungeriza ma tagħrafx il-kuncett ġuridiku tal-amministratur ta' patrimonju (fiduċjarju).

Madankollu, f'ċerti kazijiet, in-nutar pubbliku li jkun qed jipproċedi jista' jaħtar amministratur biex jaqdi ċerti funzjonijiet tal-amministrazzjoni tal-proprjetà tal-patrimonju. Dan jista' jiġri fil-kazijiet li ġejjin:

aa) amministratur għall-eżerċitar tad-drittijiet ta' sħubija fl-assoċjazzjonijiet tan-negozju (l-Artikolu 32(2) tal-Att dwar is-Suċċessjoni)

Jekk il-patrimonju jinkludi parteċipazzjoni/sehem f'assoċjazzjoni tan-negozju (jew kooperattiva), in-nutar pubbliku jista' jaħtar amministratur għall-eżerċitar temporanju tad-drittijiet li jiġu mill-parteċipazzjoni/sehem. Amministratur b'ha dan jinħatar fuq talba tal-assoċjazzjoni (kooperattiva) jew kwalunkwe persuna (entità) li jkollha interess fl-operat tagħha.

ab) amministratur għall-ġbir (l-Artikolu 32(3) tal-Att dwar is-Suċċessjoni)

Jekk il-patrimonju jkun jinkludi pretensjonijiet, in-nutar pubbliku jista' jaħtar amministratur biex jiġbor dawn il-pretensjonijiet, fuq talba ta' parti li jkollha interess fis-suċċessjoni. Dan l-amministratur ikun responsabbli biex jieħu l-miżuri ġuridiċi neċessarji biex jeżegwixxi l-pretensjonijiet li huma parti mill-patrimonju.

L-ebda amministratur ma jista' jinħatar (lanqas fil-kazijiet ta' hawn fuq) jekk l-atti msemmija fuq isiru minn *eżekutor testamentarju*.

9.2 Min huwa intitolat li jeżegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Fl-Ungerija, il-kwistjonijiet ġuridiċi relatati mas-suċċessjoni jiġu solvuti fi proċedura ġuridika formali (il-proċedimenti tas-suċċessjoni) immexxija minn nutar pubbliku, li jaqdi l-funzjonijiet ta' mħallef fil-proċedimenti (ara l-punt 6).

In-nutar pubbliku *ex officio* jara jekk hemmx xi entrata fir-Registru Nazzjonali tat-Testamenti rigward id-dispożizzjoni tal-proprjetà *causa mortis* u jipprovdi *ex officio* għall-akkwist tad-dispożizzjoni tal-proprjetà malli jmut it-testatur jekk ikun hemm informazzjoni li tindika li hemm dispożizzjoni ta' proprjetà.

Għaldaqstant, skont il-liġi Ungeriza, huwa *l-kompitu u r-responsabbiltà tan-nutar pubbliku* li jkun qed imexxi l-proċedimenti tas-suċċessjoni li *jeżegwixxi dispożizzjoni ta' proprjetà causa mortis*.

Madankollu, il-liġi Ungeriza tippermetti wkoll lit-testaturi sabiex jaħtru eżekutor tad-dispożizzjoni tal-proprjetà tagħhom (it-testment). Ta' min ifakkar, madankollu, li l-ħatra ta' eżekutor testamentarju ma jiħux post il-proċedimenti tas-suċċessjoni; eżekutor testamentarju ma jistax "jassumi" r-responsabbiltajiet ta' nutar pubbliku.

Id-drittijiet u l-obbligi ta' eżekutor testamentarju huma rregolati mid-dispożizzjoni tal-proprjetà *causa mortis*. Jekk id-dispożizzjoni ma jkun fiha xejn dwar dan, l-eżekutor testamentarju jkollu d-drittijiet u l-obbligi li ġejjin (l-Artikolu 99 tal-Att dwar is-Suċċessjoni):

- jassisti lill-awtoritajiet li jkunu qed jipproċedu fit-tnejn ta' inventarju tal-patrimonju;
- jieħu miżuri ta' sigurtà biex iħares il-patrimonju meta jkun hemm bżonn;
- iġestixxi l-patrimonju. F'dan ir-rwol ta' ġestjoni tal-beni, l-eżekutor testamentarju għandu d-dritt u l-obbligu li
- jittlob li l-werrieta jew il-legatarji jimplimentaw id-dispożizzjonijiet tat-testment;
- jissodisfa lill-kredituri tal-patrimonju (jaġixxi f'ismu, imma għad-debitu tal-patrimonju);
- jeżerċita temporanjament id-drittijiet ta' sħubija li jiġu minn kull sehem (parteċipazzjoni) f'assoċjazzjoni tan-negozju (kooperattivi) inklużi fil-patrimonju;
- jeżegwixxi pretensjonijiet li jkunu parti mill-patrimonju (jaġixxi f'ismu, imma għall-kreditu tal-patrimonju).

Madankollu, id-drittijiet tal-ġestjoni tal-beni tal-eżekutor testamentarju huma limitati: huwa ma jista' jassumi l-ebda obbligu fir-rigward tal-proprjetà tal-patrimonju u ma jistax ibiġi proprjetà, ħlief bil-kunsens ta' kull persuna li jkollha interess fis-suċċessjoni; barra minn hekk, ma jistax jagħmel dispożizzjoni għad-debitu tal-patrimonju bla f'las.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Għad-drittijiet u l-obbligi tal-amministratur maħtur min-nutar pubbliku u tal-eżekutor testamentarju, ara l-punt 9.1.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Kif indikat iktar 'il fuq (ara l-punt 6), il-proċedimenti tas-suċċessjoni fl-Ungerija jitmexxew minn nutar pubbliku. Fi tmiem din il-proċedura, tittieħed deċiżjoni formali, *il-konċessjoni tas-suċċessjoni*. F'din id-deċiżjoni, in-nutar pubbliku jittrasferixxi legalment l-elementi tal-patrimonju lill-werrieta individwali.

Ta' min jinnota, madankollu, li l-akkwist tas-sjieda mill-werrieta ma tiġrix bis-saħħa tal-konċessjoni tas-suċċessjoni. Kif indikat fuq, il-liġi Ungeriza ssegwi l-prinċipju tas-*suċċessjoni ipso iure*; il-patrimonju jiddevoli għand il-werrieta fil-mument ta' mewt it-testatur. F'dan ir-rigward, il-konċessjoni tas-suċċessjoni għandha effett *dikjaratorju*.

Ladarba ssir finali, il-konċessjoni tas-suċċessjoni maħruġa min-nutar pubbliku jkollha *funzjoni ta' legittimizzazzjoni*: dan huwa dokument awtentiku li jattesta għall-partijiet terzi, l-istatus tal-persuni msemmijin fih bħala l-werrieta (jew legatarji) sakemm ma jkunx hemm qorti li tiddeċiedi mod ieħor fi proċedura legali.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 20/10/2015

Informazzjoni ġenerali - Malta

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jipprovaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Id-dispożizzjoni tal-beni wara l-mewt ta' xi ħadd tista' ssir bi tlett modi: (a) permezz ta' testament liema testament jista' jkun kongunt (magħruf bħala unica carta bejn il-mara u r-raġel) jew (b) permezz ta' testament sigriet depożitat il-Qorti mit-testatur jew in-nutar, jew fin-nuqqas ta' wieħed minn dawn (c) it-tqassim tal-beni jsir skont id-dispożizzjoni tal-liġi (suċċessjoni *ab intestato*).

Testament jista' jinkludi dispożizzjonijiet tal-beni kollha jew biċċa minnhom. Dak li mhux regolat bit-testament jiġi disponibbli skont il-liġi. It-testament jista' jinkludi dispożizzjonijiet universali u fejn it-testatur iħalli lill-persuna waħda jew iżjed il-ġid tiegħu kollu (magħrufa bħala werrieta). Barra minn hekk testament jista' jkun fih dispożizzjonijiet partikolari u min jiret taħt dak it-titolu jkun magħruf bħala legatarju

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Fi żmien ħmistax mid-data tat-testament pubbliku n-nutar għandu jagħmel nota ta' insinwa biex jirregjistraha mad-Direttur tar-Registru Pubbliku. Fil-każ ta' testament sigriet dan jista' jiġi kkunsinnat mit-testatur quddiem imħallef jew maġistrat li joqgħod fil-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Volontarja. Iżda testatur jista' jikkunsinna it-testament sigriet f'idejn in-nutar, fejn dan ta' l-aħħar għandu fi żmien erbat ijiem tax-xogħol minn dak inhar tal-kunsinna, jipprezentah lill-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Volontarja biex jiġi merfugħ mir-registratur tal-Qorti.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Il-Kodiċi Ċivili jagħmel referenza għas-sehem riżervat. Dan huwa jedd ta' kreditu fuq il-beni tal-mejjet riżervat bil-liġi favur id-dixxendenti tal-mejjet u mill-mara jew ir-raġel miżżewweg li jibqa' ħaj. Skont l-Artikolu 616 tal-imsemmi att, is-sehem riżervat li jmiss lit-tfal kollha, kemm jekk imnisla jew imwielda matul iż-żwieġ jew imnisla jew imwielda barra miż-żwieġ jew adottati, għandu jkun terz tal-valur tal-beni jekk dawk it-tfal ma jkunux iżjed minn erba' fl-għadd jew nofs ta' dak il-valur jekk ikunu ħamsa jew iżjed.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Meta ma jkunx hemm testament jew it-testament ma jkunx validu jew il-werrieta ma jridux jew ma jistgħux jirtu jew ma jkunx hemm lok għal jedd ta' akkreximent bejn il-werrieta, ikun hemm lok għal suċċessjoni ab intestato bis-saħħa tal-liġi.

F'sitwazzjonijiet hekk il-liġi tgħaddii l-wirt lid-dixxendenti, lill-axxendenti, lill-qraba kollaterali, lil mart jew żewġ il-persuna mejta u lill-Gvern ta' Malta. Is-suċċessjoni f'dan il-każ tiġi mqasma skont il-qrubija. Il-grad ta' qrubija jitqies mill-għadd tal-ġenerazzjonijiet. Meta l-mejjet ma jhallix warajh persuni li għandhom jedd jirtuh, il-wirt imur favur il-Gvern ta' Malta.

Ma jkunx jista' jiret ab intestato jekk il-persuna tkun inkapaċi jew mhux denja li tircievi minħabba li b'qerq jew bi vjolenza ma tkunx ħalliet lill-mejjet jagħmel testament.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Il-Qrati Maltin għandhom ġurisdizzjoni ġenerali li jiddeciedu tilwimiet b'rabta mas-suċċessjoni. It-Tribunal ta' Arbitraġġ dwar il-Qsim tal-Wirt għandu ġurisdizzjoni speċjali f'ċertu ċirkostanzi speċifiċi meta l-werrieta ma jkunux qablu kif ħa jinqasam il-wirt.

In-nutara jew avukati ġeneralment jitqabdbu meta ma jkunx hemm inkwiet jew tilwim fuq is-suċċessjoni.

Min hu interessat jista' wkoll imur quddiem il-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Volontarja biex tagħti digriet fejn tordna l-ftuħ ta' suċċessjoni favurih.

5.2 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Ir-Regjistratur tal-Qorti u n-Nutara

5.3 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

Ir-Regjistratur tal-Qorti u n-Nutara

5.4 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Ir-Regjistratur tal-Qorti u n-Nutara

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Suċċessjoni tibda billi minn ikollu nteress immur għand nutar jew avukat fejn dan ta' l-aħħar jagħmel ricerka kemm fir-Registru Pubbliku għal testmenti pubbliċi kif ukoll il-Qorti għal testmenti sigrieti. Wara dan il-proċess isir il-ftuħ tas-suċċessjoni fejn in-nutar jew l-avukat jara min huma l-werrieta u legatarji, jekk ikun hemm, u jikkomunika magħhom dak li jkun instab. Il-beni imbagħad jinqasam skont kif ikun iddispona minnhom it-testatur. Jekk il-mejjet ma jkunx halla testment il-beni jinqasam skont id-dispożizzjoni tal-liġi.

Il-beni mobbli kif ukoll dawk imobbli jistgħu jinbiegħu bi ftehim bejn il-werrieta kollha u minn dak il-bejgħ jinqasam mal-werrieta skont il-proporzjon indikat fit-testment.

Jekk ikun hemm kontestazzjoni bħal per eżempju fuq l-awtentiċità ta' testment jew fuq il-qsim tal-wirt, il-werrieta li tqajjem dan il-punt tista' tipproċedi quddiem il-Qorti Ċivili, Prim'Awla jew i t-Tribunal ta' Arbitraġġ dwar il-Qsim tal-Wirt .

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Is-suċċessjoni tinfetaħ kif tigri l-mewt, jew dak in-nhar li tgħaddi f'gudikat is-sentenza li biha jkun għe ddikjarat illi l-persuna, li tas-suċċessjoni tagħha jkun irid isir il-ftuħ, għandha titqies mejta minħabba li tkun ilha assenti żmien twil.

Ħadd ma hu obbligat li jaċċetta wirt li jmiss lilu. Aċċetazzjoni tista' tkun kemm taċita kif ukoll espressa. Tkun taċita meta l-werriet jagħmel xi att li jkun ifisser li huwa jrid jaċċetta l-wirt u hija espressa meta wieħed jieħu l-kwalita ta' werriet f'att pubbliku jew f'kitba privata. Min-naħa l-oħra rinunzja ma tistax tkun preżunta.

Fil-każ ta' legat, il-legatarju minn dakinhar tal-mewt tat-testatur għandu l-jedd li jitlob lill-werriet il-pussess tal-ħaġa imħollija b'legat.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Iva l-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet f'dik il-proporzjoni u b'dak il-mod illi jkun ordna t-testatur. Jekk il-mejjet imut mingħajr testment jew ma jkunx ordna kif għandhom jitqassmu d-djun, il-werrieta jhallsu d-djun skont il-proporzjon tagħhom fil-wirt. Kull werriet hu obbligat personalment għad-djun tal-wirt.

Jekk wieħed mill-werrieta jkollu l-pussess ta' hwejjeġ ipotekati għad-dejn, dak il-werriet obbligat b'ipoteka għad-dejn kollu. Jekk il-werriet minħabba dik l-ipoteka ikun hallas iżjed minn sehmu ta' dejn komuni, jista' jdur kontra l-werrieta l-oħra limitatament għas-sehem tagħhom.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprietà immobbli?

Il-liġi tas-suċċessjoni ma timponix dmir fuq il-werrieta li jirreġistraw il-ġid immobbli li huma jkunu wirtu. Madankollu skont il-liġi dwar it-taxxa fuq dokumenti u trasferimenti, kull min jiret ġid immobbli jrid jirreġistra dikjarazzjoni causa mortis mar-Registru Pubbliku. Essenzjalment din id-dikjarazzjoni jkun fiha d-data, il-partikolaritajiet tal-mejjet u tal-werriet/legatarju, id-data u l-post tal-mewt tal-mejjet, deskrizzjoni tal-ġid li ntiret, it-titolu tat-trasferiment, il-valur tal-ġid immobbli, il-post fejn saret id-dikjarazzjoni u l-firem tad-dikjarant u ta' nutar pubbliku.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obbligatorja jew issir obbligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obbligatorja jew obbligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

Il-ħatra ta' amministratur m'hijiex obbligatorja.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Il-werriet jew eżekutor testamentarju.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Amministratur jew eżekutor testamentarju għandu jagħmel inventarju tal-wirt. Huwa għandu jeżerċita u jmexxi l-jeddijiet ta' dak il-wirt, billi jwieġeb għat-talbiet ġudizzjarji li jingiebu kontra l-wirt u għandu jamministra bl-obbligu li jiddepożita l-flus li jkunu jinsabu fil-wirt stess jew li jidhlu mill-bejgħ ta' hwejjeġ mobbli jew immobbli u jagħti kont lil min imiss.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Ġeneralment ma jinħarġu l-ebda dokumenti li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċċjarju peress li s-suċċessjoni tgħaddi awtomatikament mal-mewt. Però min hu interessat jista' jmur quddiem il-Qorti ta' Ġurisdizzjoni Volontarja biex tagħti digriet fejn tordna l-ftuħ ta' suċċessjoni favurih.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 06/03/2017

Informazzjoni ġenerali - Olanda

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Minbarra numru limitat ta' każijiet speċjali (l-Artikoli 4:97-107 tal-Kodiċi Ċivili (*Burgerlijk Wetboek*)) testment jista' jsir biss b'att notarili jew b'att privat bil-miktub li jingħata lil nutar biex iżommu fl-arkivji tiegħu (l-Artikolu 4:94 BW). Testment li jsir minn żewġ testaturi jew aktar ma jiġix aċċettat (Artikolu 4:93 BW). Ftehom dwar suċċessjoni futura wkoll ma jiġix aċċettat. Skont l-Artikolu 4:4 (2) BW, il-ftehimiet bl-għan li jittrasferixxu, parzjalment jew totalment, parti minn wirt li għadu ma nterixx huma nulli u bla effett

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

In-nutar li fassal it-testment irid jirregistra l-informazzjoni fl-ewwel ġurnata ta' xogħol ta' wara fir-Registru Ċentrali tat-Testmenti (CTR).

Ara wkoll: <http://www.centraaltestamentenregister.nl/>. L-informazzjoni dwar il-preservazzjoni, ir-registrazzjoni u t-tiftixa għal testment hija disponibbli wkoll fuq is-sit elettroniku tal-Assoċjazzjoni tan-Netwerk Ewropew tat-Testmenti (ENRWA) fit-taqsimha "Skeda Informattiva": <http://www.arert.eu/>

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Id-dixxendenti tad-deċedut biss (it-tfal - jew jekk it-tfal mietu qablu- it-tfal tagħhom) għandhom dritt għall-porzjoni riservata. La l-konjuġi u l-anqas l-axxendenti ma għandhom dritt għall-porzjoni riservata. Il-porzjoni riservata tammonta għal nofs il-wirt, ara l-Artikolu 4:64 BW. Jekk dixxendent jinwoka l-porzjoni riservata tiegħu, huwa ma jibqax jitqies bħala werriet iżda bħala kreditur.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Fin-nuqqas ta' testment, japplikaw il-prinċipji li ġejjin għal diversi xenarji:

Jekk id-deċedut ma kienx miżżewweġ u ma kellux tfal, fil-prinċipju l-ġenituri u ħutu jirtu f'sehem indaqs, b'kull ġenitur jiret tal-inqas kwart mill-wirt.

Jekk id-deċedut ma kienx miżżewweġ imma kellu t-tfal, il-wirt jinqasam indaqs bejn it-tfal.

Jekk id-deċedut ħalla warajh konjuġi iżda mhux tfal, l-aħñar konjuġi tiegħu jiret il-wirt kollhu.

Jekk id-deċedut iħalli warajh konjuġi u tfal, it-tfal u l-konjuġi jirtu f'sehem indaqs, iżda l-konjuġi superstiti bil-liġi jiret l-assi tal-wirt. Il-wirt jiġi likwidat f'isem il-konjuġi. Kull wieħed mit-tfal, fil-kapaċità tiegħu ta' werriet, ikollu dritt jitlob pagament monetarju mingħand il-konjuġi superstiti. Il-pagament monetarju jikkorespondi għas-sehem tat-tfal fil-wirt. Din it-talba ssir eżekuttiva jekk il-konjuġi superstiti jiġi ddikjarat fallut jew jaqa' taħt ristruttur tad-dejn (ara wkoll l-Att dwar ir-Ristruttar tad-Dejn tal-Persuni Fiżiċi (*Wet schuldsanering natuurlijke personen*)) jew imut (l-Artikolu 4:13 BW).

Il-konjuġi u l-išħab registrati jiġu trattati bl-istess mod.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

5.2 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

5.4 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

In-nutar huwa l-awtorità kompetenti fin-Netherlands fir-rigward tal-liġi tas-suċċessjoni. Il-partijiet huma ħielsa li jagħzlu nutar, irrispettivament mill-aħñar post ta' residenza tad-deċedut.

Il-werriet għandu tliet għażliet. Jekk jixtieq sempliċement jaċċetta l-wirt, huwa jista' jagħmel hekk, implicitament jew esplicitament, mingħajr xi formalitajiet speċifiċi. Il-konsegwenza tal-aċċettazzjoni tal-wirt hija illi l-werriet għandu responsabilità personali illimitata għad-dejn tal-wirt. Madankollu, l-werriet jista' jillimita r-responsabbiltà tiegħu billi jaċċetta esplicitament il-wirt bil-kundizzjoni illi d-dejn tal-wirt ma jaqbiżx sehemu mill-wirt. Jekk il-werriet jixtieq jirrinunzja l-wirt jew jaċċettah bil-kundizzjoni illi l-piżijiet ma jaqbiżx sehemu, huwa jrid jagħmel dikjarazzjoni l-qorti. F'dan l-aħñar każ, il-qorti tistabbilixxi perjodu ta' żmien biex jaċċetta l-wirt.

Il-legati jistgħu jiġu aċċettati jew rifjutati mingħajr formalitajiet speċifiċi. Skont il-liġi Netherlandiża, l-aċċettazzjoni limitata mhix possibbli għal-legati.

Werriet statutorju jista' jirrinunzja għad-dritt tiegħu għall-porzjoni riservata sempliement billi ma jagħmilx talba għaliha. Il-liġi ma tipprovdix għal dikjarazzjonijiet speċifiċi għal dan il-għan. Jekk il-werrieta statutorji jirrinunzjaw għall-porzjoni riservata, dan il-fatt jista' jitnizzel f'dikjarazzjoni.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Fil-maġġoranza tal-każijiet, speċjalment jekk ikun hemm kuntratt taż-żwieġ jew testment, it-talba għas-servizzi ta' nutar hija l-aktar mod xieraq li bih jiġi likwidat patrimonju. Kull wieħed mill-werrieta jew l-eżekutor testamentarju, jekk ikun hemm, jistgħu jmorru

għand nutar fin-Netherlands. Il-partijiet huma ħielsa li jagħżlu nutar, irrispettivament mill-aħħar post ta' residenza tad-deċedut. In-nutar jassisti lill-werrieta biex jaslul għal ftehim fuq il-patrimonju. Huwa jara min huma l-werrieta, mbagħad jivverifika jekk sarx testment u jāvża lill-benefiċjarji jekk għandhomx jaċċettaw jew potenzjalment ikunx aħjar li jirrifjutaw il-wirt. Huwa jfassal ukoll inventarju tal-patrimonju u t-tqassim tiegħu. Jista' jassistihom ukoll biex jikkonformaw mal-obbligi tat-taxxa tagħhom. Il-qorti jkollha rwol fil-likwidazzjoni tas-suċċessjonijiet biss f'ċerti sitwazzjonijiet. Dan jista' jiġri jekk il-likwidazzjoni tal-wirt tiġi opposta jew jekk wieħed mill-werrieta (pereżempju peress li jkun minuri) ma jkunx jista' jieħu ħsieb l-interessi tiegħu.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Fin-Netherlands, mhix prevista proċedura l-qorti. Madankollu, hemm strument, id-dikjarazzjoni tal-wirt (*Verklaring van Erfrecht*), ara l-Artikolu 4:188 BW, maħruġa min nutar Netherlandiż (ara l-Artikolu 3:31 BW) lill-partijiet kollha kkonċernati, primarjament il-werrieta. L-eżekutor testamentarju wkoll jista' jitlob għal dikjarazzjoni tal-wirt. Fid-dikjarazzjoni tal-wirt, in-nutar, abbażi tal-awtorità tiegħu, jindika l-persuni li għandhom dritt għall-wirt, sehemhom fil-wirt u, jekk applikabbli, isem l-eżekutor. Permezz tad-dikjarazzjoni tal-wirt, il-werrieta/eżekutori jistgħu jidentifikaw lilhom nfushom lid-debituri tal-wirt u jkunu jistgħu jiksbu aċċess għall-kontijiet bankarji, eċċ. Għat-trasferiment ta' proprjetà immobbli jew ta' dritt fuq proprjetà immobbli lil wieħed mill-werrieta jkun hemm bżonn ta' att notarili.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Jekk il-werriet aċċetta l-wirt mingħajr kundizzjonijiet, huwa responsabbli għad-dejn kollhu tad-deċedut (l-Artikolu 4: 182 BW). Jekk il-wirt jiġi aċċettat bil-benefiċċju tal-inventarju, il-werriet huwa responsabbli biss għad-dejn sal-ammont ta' seħmu mill-wirt. Huwa ma jkunx personalment responsabbli.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Id-dikjarazzjoni *causa mortis* tiġi mniżżla fir-registru pubbliku tal-proprjetà immobbli. Għat-trasferiment ta' titolu fuq proprjetà immobbli jew drittijiet fuq proprjetà immobbli, ikun meħtieġ att notarili separat.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Il-liġi Netherlandiża ma tipprovdi għall-ħatra obligatorja ta' amministratur tal-wirt.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

It-testatur jista' jaħtar eżekutor fit-testment tiegħu, li mbagħad jillikwida l-patrimonju. F'każ ta' aċċettazzjoni bil-benefiċċju tal-inventarju, il-qorti tista' taħtar amministratur speċjali.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-eżekutor imsemmi fit-testment normalment għandu setgħat limitati skont l-Artikolu 4:144 BW. Huwa jista' jamministra l-patrimonju u jsolvi d-dejn tal-patrimonju. It-testaturi jistgħu jagħtu aktar drittijiet lill-eżekutor, pereżempju t-trasferiment tal-beni tal-patrimonju mingħajr il-permess tal-werrieta. Jekk l-eżekutor jinħatar bħala eżekutor speċjali (it-trustee li jillikwida l-patrimonju), huwa jista' jittrasferixxi l-beni u jieħdu d-deċiżjonijiet kollha dwar id-diviżjoni tal-patrimonju.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Il-werrieta jistgħu jikkonkludu dokument ta' qasma tal-wirt fil-forma ta' att notarili. Dan huwa meħtieġ meta' l-werriet ikollu inkapaċità legali (minħabba li jkun minuri jew minħabba riċevitura/amministrazzjoni ġudizzjarja tal-patrimonju). Att notarili huwa meħtieġ għat-trasferiment tal-proprjetà immobbli jew ta' drittijiet fuq il-proprjetà immobbli fin-Netherlands, ara r-risposta għall-mistoqsija Nru 7 hawn fuq. Fil-każijiet l-oħra kollha, mhux meħtieġ dokument dwar it-tqassim tal-patrimonju. Id-dikjarazzjoni *causa mortis* hija biżżejjed għat-trasferiment tal-beni, bħal l-kontijiet bankarji u proprjetà mobbli oħra.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Informazzjoni ġenerali - Awstrija

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [de](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara b'halissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal-[Kunsill tan-Nutara tal-UE \(CNUE\)](#)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Meta jsir testment hemm rekwiżiti formali speċifiċi li jridu jiġu osservati. It-tipi ta' testment li huma rikonoxxuti skont il-liġi Awstrijaka jinkludu:

- testment pubbliku mfassal minn nutar jew qorti,
- testment olografiku, li t-testatur irid jikteb kompletament b'idejh u jiffirmah,
- testment miktub (miktub bl-idejn jew ittajpat minn xi ħadd li mhux it-testatur), li jrid jiffassal fil-preżenza ta' tliet xhieda.

Kuntratt ta' wirt (l-Artikoli 1249 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch – ABGB*)) jista' jiġi konkluż biss minn koppji miżżewġin jew għarajjes li eventwalment jiżżewġu u jrid jieħu l-forma ta' att notarili (skont l-Artikolu 1(1a)

tal-Liġi dwar l-Atti Notarili (*Notariatsaktsgesetz*)); hija meħtieġa l-preżenza ta' żewġ xhieda jew ta' nutar ieħor. Kuntratt ta' wirt, li jrid jissodisfa r-rekwiżiti ta' validità għad-dispożizzjonijiet testamentarji *causa mortis*, ma jistax jiddisponi minn iktar minn tliet kwarti tal-patrimonju. F'dan il-kuntest, sħab irregistrati għandhom l-istess drittijiet bħall-miżżewġin u l-għarajjes (l-Artikolu 1217 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak).

Testment *unica charta* jista' jsir biss minn miżżewġin jew sħab irregistrati (l-Artikoli 583 u 1248 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak).
Nota: L-istituzzjoni tas-"sħubija rregistrata" hija miftuħa biss għal persuni tal-istess sess.

Donationes causa mortis [għotjiet ta' proprjetà personali mingħand xi ħadd li jistenna li jmut fil-futur qrib, li jieħdu effett biss wara l-mewt tad-donatur] huma regolati mill-Artikolu 956 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak. Dawn jistgħu jingħataw b'legat jew b'kuntratt, li jieħu l-forma ta' att notarili.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Testmenti, kuntratti tal-wirt u kwalunkwe kuntratt li jirrinunzjaw għad-dritt għall-wirt ta' sehem riżervat/ġuridiku jista' jkun irregistrat fir-Registru Ċentrali tat-Testmenti Awstrijak (l-Artikolu 140b tal-Kodiċi Notarili Awstrijak (*Notariatsordnung*), sakemm dawn ikunu ġew iddepożitati ma' nutar, qorti jew avukat. Dan id-direttorju elettroniku huwa ġestit mill-Kamra tan-Nutara tad-Dritt Ċivili Awstrijaka (*Österreichische Notariatskammer*) u huwa l-uniku registru tat-testmenti li huwa rregolat bil-liġi. Il-qrati u n-nutara huma meħtieġa jirrapportaw l-eżistenza ta' kwalunkwe dokument tali lir-registru (l-Artikolu 140c(2) tal-Kodiċi Notarili Awstrijak). Il-fini tar-registrazzjoni hija li jkun iktar faċli biex jinstabu dawn id-dokumenti waqt proċedimenti ta' suċċessjoni.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Is-sehem riżervat (li jirrestringi l-grad ta' libertà testamentarja) jammonta għal nofs is-sehem ġuridiku dovut lit-tfal tal-persuna deċeduta u, jekk ma jkunx hemm tfal, għal terz tas-sehem ġuridiku dovut lill-axxendenti. Is-sehem riżervat għall-miżżewġin jew sħab irregistrati superstiti huwa nofs is-sehem ġuridiku tagħhom. Jekk werriet obbligatorju qatt ma kellu relazzjoni familjari mill-qrib mal-persuna deċeduta, is-sehem riżervat jista' jitnaqqas.

Il-benefiċjarji tas-sehem riżervat huma intitolati jirrifjutaw is-sehem riżervat qabel mal-wirt ikun dovut billi jidhru fi ftehim kuntrattwali (att notarili) mat-testatur futur.

Is-sehem riżervat huwa pretensjoni monetarja fuq sehem proporzjonali tal-valur tal-patrimonju.

Id-dritt għal sehem riżervat irid jiġi asserit fil-qorti fi żmien tliet snin (l-Artikolu 1487 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak). Il-perjodu ta' limitazzjoni jibda malli tiġi prodotta r-registrazzjoni tal-aċċettazzjoni b'konformità mal-Artikolu 152 tal-Att dwar il-Proċedimenti mhux Kontenzjużi (*Außerstreitgesetz – AußStrG*).

Is-sehem riżervat jista' jkun irrinunzjat waqt li t-testatur ikun għadu ħaj. Din ir-rinunzja trid tiegħu l-forma ta' att notarili jew regjistrazzjoni uffiċjali tal-qorti (l-Artikolu 551 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak).

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Jekk il-persuna deċeduta ma kinitx miżżewġa u ma kellhiex tfal, il-ġenituri tal-persuna deċeduta jirtu sehem indaqs kull wieħed. Jekk il-ġenituri tal-persuna deċeduta jkunu mietu qabilha, ikunu l-aħwa li jirtu minflok.

Jekk il-persuna deċeduta ma kinitx miżżewġa imma kellha t-tfal, it-tfal jirtu sehem indaqs kull wieħed.

Jekk il-persuna deċeduta tħalli warajha konjuġi imma ma jkollhiex tfal, il-konjuġi superstiti jsir l-uniku werriet jekk ma jkunx hemm ġenituri, aħwa jew tfal ta' tfal ħajjin.

Jekk il-persuna deċeduta tħalli warajha konjuġi u tfal, il-konjuġi jirċievi terz mill-patrimonju u l-bqija jinqasam b'mod ugwali bejn it-tfal.

Ir-regoli tal-wirt għas-sħab irregistrati huma l-istess bħal għall-miżżewġin. Sieħeb mhux irregistrat (koabitant) jiret biss mill-patrimonju jekk ikun hemm dispożizzjoni testamentarja għal dak l-effett. Madankollu, il-koabitant superstiti huwa mħares mil-liġi Awstrijaka dwar l-abitazzjoni u l-Liġi Awstrijaka dwar il-Koproprietà tal-Appartamenti (*Wohnungseigentumsgesetz*). Jekk il-persuna deċeduta u l-persuna li tgħix magħha jkunu koproprietarji ta' appartement (sjieda kooperattiva ta' appartement), sehem il-persuna deċeduta jgħaddi għand il-koproprietarju superstiti.

Jekk il-persuna deċeduta ma tħallix warajha konjuġi jew tfal, id-dritt tal-wirt jingħata lill-ġenituri tal-persuna deċeduta u t-tfal tagħhom (ħut il-persuna deċeduta) (l-Artikolu 735 u 736 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak).

Jekk il-persuna deċeduta tħalli tfal warajha imma ma tħallix konjuġi, it-tfal tagħha jirtu sehem indaqs kull wieħed (l-Artikolu 732 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak).

Jekk il-persuna deċeduta tħalli warajha konjuġi u tfal, il-konjuġi jret terz mill-patrimonju flimkien mal-legat preferenzjali konċess mil-liġi li jintitolah għall-oġġetti tad-dar. Żewġ terzi tal-patrimonju jinqasam b'mod ugwali bejn it-tfal tal-persuna deċeduta (l-Artikolu 757 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak).

Sħab irregistrati għandhom l-istess drittijiet bħall-miżżewġin (l-Artikolu 537a tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak). Nota: L-istituzzjoni tas-"sħubija rreġistrata" hija miftuħa biss għal persuni tal-istess sess.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Il-Qorti Distrettwali (*Bezirksgericht*); il-kummissarju tal-qorti (nutar) huwa organu tal-qorti

L-awtorità li għandha ġurisdizzjoni fis-suġġett u ż-zona ġeografika hija l-qorti distrettwali fejn kienet l-aħħar residenza legali tal-persuna deċeduta (l-aħħar abitazzjoni, post tar-residenza abitwali) (l-Artikolu 105 tal-Liġi Awstrijaka dwar il-Ġurisdizzjoni tal-Qrati (*Jurisdiktionsnorm – JN*) u l-Artikoli 65 u 66 tal-Liġi Awstrijaka dwar il-Ġurisdizzjoni tal-Qrati). Għall-finijiet tat-twettiq tal-proċess, il-qorti distrettwali tuża s-servizzi ta' nutar li jaġixxi fil-kapaċità ta' kummissarju tal-qrati (l-Artikolu 1 tal-Att dwar il-Kummissarju tal-Qrati (*Gerichtskommissärsgesetz, GKG*)).

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Il-Qorti Distrettwali; il-kummissarju tal-qorti (nutar) huwa organu tal-qorti

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

Il-Qorti Distrettwali; il-kummissarju tal-qorti (nutar) huwa organu tal-qorti

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Il-Qorti Distrettwali; il-kummissarju tal-qorti (nutar) huwa organu tal-qorti

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Il-proċess tal-wirt (jew "il-proċedimenti tas-suċċessjoni" (*Verlassenschaftsverfahren*)) jibda mill-qorti distrettwali ladarba jifhembar li l-wirt ikun sar dovut. Il-qorti distrettwali kompetenti hija dik tad-distrett fejn il-persuna deċeduta kellha l-aħħar post ta' abitazzjoni jew il-post tar-residenza abitwali tagħha. Il-proċedimenti jiġu ttrattati minn nutar fil-kapaċità tiegħu ta' kummissarju tal-qorti u jintemmu b'ingunzjoni.

Il-proċedimenti tas-suċċessjoni jridu jinfetħu uffiċjalment malli l-qorti ssir taf b'mewta (l-Artikolu 143(1) tal-Att dwar il-Proċedimenti mhux Kontenzjużi (*Außerstreitgesetz, AußStrG*)).

Il-kummissarju tal-qorti jidentifika l-verrieta bħala parti mill-proċedimenti ġudizzjarji tas-suċċessjoni (l-Artikolu 797 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak).

Il-kummissarju tal-qorti (l-Artikolu 1(2), subparagrafu 2b u l-Artikolu 2(2) tal-Liġi dwar il-Kummissarji tal-Qorti) ifassal inventarju tal-patrimonju jekk tiġi pprezentata aċċettazzjoni tal-wirt bil-kundizzjoni tal-benefiċċju tal-inventarju [li tillimita r-responsabilità tal-verriet għall-valur tal-assi li jirċievu mill-patrimonju]; jekk ikun hemm persuni li jkunu intitolati għal sehem riżervat; jekk ikun hemm persuni taħt l-età jew li jistgħu jkunu jeħtieġu rappreżentanza legali għal raġunijiet oħra; jekk tkun ingħatat l-awtorizzazzjoni biex il-wirt ikun segregat mill-assi tal-verriet; jekk ikun irid jiġi kkunsidrat il-wirt minn verriet sussegwenti jew jekk jiġi stabbilit fond testamentarju privat; jekk ikun hemm il-possibilità li l-wirt imur għand l-istat minħabba n-nuqqas ta' verrieta; jew jekk issir talba għalih minn persuna awtorizzata jew mill-kuratur tal-patrimonju (l-Artikolu 165 tal-Att dwar il-Proċedimenti mhux Kontenzjużi).

7 Kif u meta wieħed isir verriet jew legatarju?

Ħadd ma jista' jieħu l-pussess tal-wirt minn jeddu. Minflok, trid tingħata uffiċjalment biex tkun legalment fil-pussess tal-verriet, proċess magħruf bħala "d-devoluzzjoni tal-proprietà" ("*Einantwortung*") b'ordni tal-qorti tas-suċċessjoni (*Abhandlungsgericht*) (l-Artikolu 797 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak u l-Artikolu 177 tal-Att dwar il-Proċedimenti mhux Kontenzjużi). Il-proprietà tista' tiġi devoluta biss ladarba jitlestew il-proċedimenti ġudizzjarji tas-suċċessjoni u tkun giet ipprezentata dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni tal-wirt mill-persuni rilevanti bħala prova tad-dritt tagħhom li jirtu. Anke fil-każ ta' proprietà immobbli, is-sjeda tiġi ttrasferita fil-mument tad-devoluzzjoni, jiġifieri qabel ma jiddaħħal l-ewwel sid fir-reġistru tal-artijiet. Madankollu, jekk il-verrieta jonqsu milli jibagħtu applikazzjoni għad-dħul fir-reġistru tal-artijiet fi żmien raġonevoli, il-kummissarju tal-qorti jkollu jibgħat l-applikazzjoni minflokhom.

8 Il-verrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Il-verrieta huma responsabbli mid-djun tal-persuna deċeduta mill-assi totali tagħhom. Madankollu, jekk isir l-inventarju, ikunu responsabbli biss sal-valur tal-wirt.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Id-dokument li juri t-titolu legali tal-akkwizizzjoni jrid jiġi pprezentat lill-qorti tar-reġistru tal-artijiet (*Grundbuchgericht*). Il-verrieta jridu jipprezentaw l-ordni tad-devoluzzjoni u l-legatarji jridu jipprezentaw konferma uffiċjali. Barra minn hekk, jista' jkun hemm bżonn li jiġi pprezentat ċertifikat li juri li l-ebda taxxa mhija dovuta u, skont il-liġi tal-provinċja kkonċernata, permess speċjali maħruġ skont il-leġiżlazzjoni dwar it-tranzazzjonijiet tal-proprjetà immobbli kif ukoll – meta applikabbli – prova taċ-ċittadinanza tar-riċevitur.

9.1 Il-hatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

Ma hemmx għalfejn jinħatar amministratur.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Werriet li jkun kapaċi biżżejjed li juri d-dritt tiegħu li jiret mal-aċċettazzjoni tal-wirt, huwa intitolat juża u jamministra l-assi li jkun wiret u jirrapprezenta l-wirt, sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor mill-qorti tas-suċċessjoni (*Verlassenschaftsgericht*); meta dan japplika għal iktar minn parti waħda, il-partijiet kollha jeżerċitaw dan id-dritt konġuntament, sakemm huma ma jaqblux mod ieħor (l-Artikolu 810(1) tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak).

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-eżekutor għandu biss rwol sekondarju tul il-proċedimenti tas-suċċessjoni Awstrijaci. Dan jiddependi minn kif il-qorti tittratta l-proċedimenti tas-suċċessjoni u l-pożizzjoni tal-kummissarju tal-qorti, li jiżgura li x-xewqat tal-persuna deċeduta jiġu implimentati. Skont l-Artikolu 816 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak, il-persuna deċeduta tista' tuża dispożizzjoni testamentarja biex tagħti lil xi ħadd ir-responsabbiltà li jwettaq ix-xewqat finali tagħha. L-ambitu tad-dmirijiet tal-persuna huma ddefiniti mid-dispożizzjoni testamentarja u jistgħu jvarjaw mill-monitoraġġ ta' jekk il-werriet/legatarju jissodisfax ċerti kundizzjonijiet għad-distribuzzjoni korretta tal-patrimonju permezz tal-amministrazzjoni tal-patrimonju.

Jekk ikun hemm proċedimenti orali bħala parti mill-proċess ta' sejha għall-kredituri tal-patrimonju (l-Artikoli 813 sa 815 tal-Kodiċi Ċivili Ġenerali Awstrijak), il-kummissarju tal-qorti jkollu jħabbar id-data ta' dawn il-proċedimenti kif ukoll isejjaħ lill-eżekutor (l-Artikolu 174 tal-Att dwar il-Proċedimenti mhux Kontenzjużi).

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Il-kummissarju tal-qorti, fuq talba, irid joħroġ konferma uffiċjali lill-benefiċjarji bħala prova tas-setgħa ta' rappreżentanza tagħhom (l-Artikolu 172 tal-Att dwar il-Proċedimenti mhux Kontenzjużi).

Ladarba l-verrieta u sehemhom ikunu ddeterminati b'mod definitiv u jkunu tressqu l-provi li r-rekwiżiti l-oħra jkunu ġew issodisfati, il-qorti trid tqassam il-wirt lill-verrieta (l-Artikolu 177 tal-Att dwar il-Proċedimenti mhux Kontenzjużi: l-ordni ta' devoluzzjoni). Kopja uffiċjali tal-ordni ta' devoluzzjoni b'ċertifikat tas-setgħa hija biżżejjed biex tiżblokka l-fondi miżmuma mill-istituzzjonijiet ta' kreditu (l-Artikolu 179 tal-Att dwar il-Proċedimenti mhux Kontenzjużi).

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 01/03/2018

Informazzjoni ġenerali - Polonja

 Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [pl](#) ġiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieġdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva għet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Skont il-liġi Pollakka, it-trasferiment *causa mortis* jista' jiġi redatt biss fil-forma ta' testament. Madankollu, it-testmenti kongunti huma pprojbti. Dawn il-forom ta' testmenti li ġejjin huma aċċettati:

- testament olografiku li jinkiteb kollu, jiġi ddatat u ffirmat mit-testatur;
- testament notarili redatt minn nutar fil-forma ta' att notarili;
- testament magħmul oralment fil-preżenza ta' żewġ xhieda quddiem sindku ta' municiplità (*wójt*) (sindku ta' belt żgħira (*burmistrz*) jew il-kap tal-amministrazzjoni tal-belt żgħira (*prezydent miasta*));
- testament orali (li jista' jsir biss minn persuna li qiegħda tistenna li tmut b'mod imminenti, meta jkun impossibbli jew ferm diffiċli biex tagħmel testament bil-metodi deskritti hawn fuq) magħmul fil-preżenza ta' tliet xhieda.

Dwar dak li għandu x'jaqsam ma' ftehimiet ta' suċċessjoni, jiġu aċċettati biss ftehimiet dwar ir-rinunzja tas-suċċessjoni. Dan il-ftehim jista' jiġi konkluż mit-testatur futur u mill-werriet statutorju, u jeħtieġ il-forma ta' att notarili sabiex ikun validu.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Sabiex testament ikun validu ma hemmx għalfejn jiġi rreġistrat. It-testmenti redatti fil-forma ta' att notarili jew iddepożitati ma' nutar jistgħu jiġu rreġistrati mal-Kunsill Nazzjonali tan-Nutara (*Krajowa Rada Notarialna*).

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

L-ebda restrizzjoni fuq il-libertà ta' testatur sabiex isemmi werriet jew werrieta ma hija imposta mil-legiżlazzjoni Pollakka. Id-dritt għas-sehem riżervat ukoll ma jillimitax il-libertà ta' testatur sabiex jiddisponi liberament mill-beni tiegħu, iżda jipproteġi l-interessi tal-qraba stretti u tal-konjuġi tat-testatur, li huma intitolati għall-pagament ta' somma speċifika ta' flus.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Ir-regoli li ġejjin japplikaw fin-nuqqas ta' testament:

Jekk il-mejjet ma kienx miżżewweġ u ma kellux tfal, jirtu l-ġenituri tiegħu. Jekk wieħed mill-ġenituri jkun mejjet fi żmien il-ftuħ tas-suċċessjoni, sehem dan il-ġenitur jinqasam b'mod ugwali fost l-aħwa tat-testatur. Jekk wieħed mill-aħwa tat-testatur imut qabel ma tinfetaħ is-suċċessjoni u jhalli xi dixxendenti, sehem jinqasam b'mod ugwali bejn id-dixxendenti. Jekk ma jkunx hemm aħwa jew id-dixxendenti tagħhom, il-wirt kollu jinqasam b'mod ugwali bejn in-nanniet tat-testatur. Jekk wieħed min-nanniet jkun mejjet fi żmien il-ftuħ tas-suċċessjoni, sehem dan in-nannu jew in-nanna jintiret mid-dixxendenti tiegħu jew tagħha. Jekk nannu jew nanna li jkun miet / tkun mietet qabel ma tinfetaħ is-suċċessjoni ma jkollux / ma jkollhiex dixxendenti, sehem / sehemha jinqasam b'mod ugwali bejn in-nanniet l-oħra. Jekk ma jkunx hemm qraba intitolati biex jirċievu l-wirt skont il-liġi, il-wirt imur fil-muniċipalitá tal-aħħar residenza tat-testatur. Jekk ikun impossibbli li jiġi ddeterminat fejn it-testatur irrisjeda l-aħħar fil-Polonja jew jekk it-testatur irrisjedix barra mill-pajjiż, il-wirt imur għand it-Teżor tal-Istat.

Jekk il-mejjet ma kienx miżżewweġ u kellu t-fal, dawn it-tfal biss jirtu.

Jekk il-mejjet iħalli konjuġi, dan il-konjuġi jsir l-uniku werriet jekk ma jkunx hemm dixxendenti, ġenituri, aħwa jew dixxendenti tal-aħwa.

Jekk il-mejjet iħalli warajh konjuġi u tfal, il-wirt jinqasam b'mod ugwali bejniethom. Madankollu, il-konjuġi ma jistax jirċievi anqas minn kwart tal-wirt. Jekk il-mejjet iħalli konjuġi li miegħu jew magħha kellu stabbilita proprjetá kongunta statutorja, il-konjuġi susperstiti jirċievi nofs il-propjeta kongunta għat-temma tal-proprjetá kongunta, filwaqt li n-nofs l-ieħor ikun jiformma l-parti tal-wirt tad-*de cujus*.

5 Liema tip ta' awtoritá hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Applikant għandu jmur għand in-nutar jew il-qorti li kellhom ġurisdizzjoni fuq l-aħħar post tar-residenza tat-testatur.

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Dikjarazzjonijiet dwar ir-rinunzja jew l-aċċettazzjoni tal-wirt jittressqu quddiem il-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni fuq il-post tar-residenza jew tal-permanenza tal-persuna li tippreżenta d-dikjarazzjoni, jew quddiem nutar. Fil-każ ta' persuni li jirrisjedu barra mill-pajjiż, dawn id-dikjarazzjonijiet jistgħu jiġu riċevuti mill-konsli.

L-awtoritajiet speċifikati fil-mistoqsija preċedenti.

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Ma hemmx riżervi fil-liġi Pollakka. Madankollu, jista' jintalab il-pagament ta' sehem riżervat tal-patrimonju, jiġifieri ta' ammont ta' flus adegwat. Id-dikjarazzjonijiet dwar ir-rinunzja jew l-aċċettazzjoni ta' sehem riżervat tal-patrimonju ma jiġux ipprezentati.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtoritá kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Il-persuna li tixtieq takkwista dokument li jikkonferma l-istatus tagħha bħala werrieta tista' tippreżenta rikors għal dikjarazzjoni mill-qorti biex tikseb il-wirt, jew tikseb att irreġistrat mingħand nutar li jikkonferma d-dritt li tikseb il-wirt. Jekk ikun hemm diversi werrieta, il-patrimonju jista' jiġi diviż fuq it-talba tagħhom, mill-qorti bi proċeduri għall-qsim tal-patrimonju jew minn nutar skont ftehim għall-qsim tal-patrimonju fil-forma ta' att notarili.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Persuna ssir rispettivament werrieta jew legatarja mal-ftuħ skont il-liġi tas-suċċessjoni (madankollu, is-suċċessjoni tista' tiġi rrinunzjata).

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Fil-prinċipju, werriet għandu responsabbiltà mhux limitata għad-djun tal-mejjet. Werriet jista' jillimita r-responsabbiltà tiegħu f'dan ir-rigward billi jaċċetta l-wirt taħt il-benefiċċju tal-inventarju. F'dan il-każ, werriet għandu jagħmel id-dikjarazzjoni adattata quddiem nutar jew il-qorti kompetenti fi żmien sitt xhur mid-data li fiha huwa jkollu konjizzjoni tal-wirt. Il-werrieta huma konguntemment responsabbli għad-djun tal-mejjet.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Sabiex il-proprjetà immobbli li tkun tagħmel parti minn wirt tiddaħhal fir-reġistru tal-artijiet jew tal-ipoteki, il-werriet irid bħala regola jippreżenta d-dokumenti li jikkonfermaw l-istatus tiegħu bħala werriet, jiġifieri dikjarazzjoni tal-qorti li tikkonferma l-ksib tal-wirt jew ċertifikat notarili tas-suċċessjoni.

9.1 Il-hatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

L-ewwel nett, skont il-liġi Pollakka, amministratur tal-patrimonju jista' jinħatar *ex officio* jew fuq talba meta, għal xi raġuni, ikun hemm riskju li l-patrimonju ma jinqasamx kif intiż. Għal dan l-għan, il-parti interessata għandha tippreżenta rikors lill-qorti li jkollha l-gurizdizzjoni fuq il-beni tat-testatur sabiex turi li hija werrieta jew legatarja, jew li hija intitolata għal sehem riżervat tal-patrimonju. Rikors jista' jiġi wkoll ippreżentat mill-eżekutor testamentarju, mill-koproprietarju tal-beni, minn persuna intitolata konguntemment għad-drittijiet ta' testatur, minn kreditur bi prova bil-miktub dwar dejn mit-testatur, jew mill-uffiċċju tat-taxxa.

It-tieni, fil-każ ta' wirt li ma ssirx talba għalih, il-qorti taħtar *ex officio* jew fuq talba, amministratur tal-patrimonju.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Fil-wirt tiegħu, testatur jista' jaħtar lill-eżekutor li jamministra l-patrimonju, wara l-mewt tat-testatur.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-eżekutor testamentarju għandu jamministra l-patrimonju, iħallas id-djun tas-suċċessjoni, b'mod partikolari jeżegwixxi legati u istruzzjonijiet u sussegwentement iqassam il-patrimonju lill-werrieta skont it-testament u l-legiżlazzjoni rilevanti u, f'kull każ, immedjatament wara l-qsim tal-patrimonju.

L-eżekutor jista' jfittex u jiġi mfittex għal kwistjonijiet li jqumu dwar l-amministrazzjoni tal-patrimonju, għal parti minnu organizzata jew għal element essenzjali speċifiku. Huwa jista' jibda kawzi quddiem il-qorti fi kwistjonijiet dwar drittijiet marbutin mal-wirt, u jista' jiġi mfittex dwar kwistjonijiet marbutin mad-djun tas-suċċessjoni.

L-eżekutor għandu wkoll joħroġ is-suġġett ta' legat speċifiku lill-persuna li saritilha dan il-legat.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Persuna li hija l-werriet statutorju trid tippreżenta kopji tad-dokumenti xierqa tal-istatus ċivili sabiex turi r-relazzjoni tagħha mal-mejjet (pereż: iċ-ċertifikat tat-twelid, iċ-ċertifikat taż-żwieġ). Werriet jew legatarju għandu jippreżenta testament sabiex juri d-drittijiet tiegħu għall-wirt.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 20/05/2019

Informazzjoni ġenerali - Portugall

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tifassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testament, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jipprovaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Id-dispożizzjonijiet ta' proprjetà fuq mewt jistgħu jieħdu żewġ forom: (i) it-testment; (ii) il-kuntratt.

(i) It-testment

Testment huwa strument personali li ma jistax jiġi stabbilit minn rappreżentant.

It-testmenti kongunti, jiġifieri dawk magħmula minn żewġ jew tliet persuni fl-istess dokument, jew għall-benefiċċju ta' parti terza jew għall-benefiċċju reċiproku tagħhom, mhumiex permessi.

Testment jikkonsisti f'dikjarazzjoni ta' intenzjoni minn persuna waħedha li ma għandhiex bżonn tiġi indirizzata jew miġjuba għall-attenzjoni ta' persuna partikolari. Dan huwa liberament revokabbli u l-assi jiġu trasferiti lill-eredi jew lill-legatarji wara l-mewt tat-testatur.

Jeżistu tipi standard u speċjali ta' testament.

It-tipi standard ta' testament huma: testamenti pubbliċi (testamento público) u magħluqin (testamento cerrado).

Testment pubbliku jiġi mfassal minn nutar fir-reġistru tiegħu jew tagħha.

Testment magħluq huwa mfassal u ffirmat mit-testatur jew minn persuna oħra fuq talba tat-testatur, iżda jrid jiġi approvat minn nutar. Dan irid jinżamm mit-testatur jew minn parti terza jew jista' jiġi ffajljat man-nutar. Persuna fil-pussess ta' testament magħluq

trid tipprezentah fi tliet ijiem mid-data li fiha hija saret taf bil-mewt tat-testatur, u fin-nuqqas ta' dan hija tkun responsabbli għal kull telf jew dannu kkawżat, u jekk hija werrieta tista' tiflew il-kapaċità li turet minhabba l-iżkwalifika abbażi tal-kondotta tagħha.

Il-liġi tipprovdi għat-tipi segwenti ta' testment speċjali: testmenti militari, testmenti magħmula fuq bastiment, testmenti magħmula fuq ajruplan, testmenti magħmula f'każ ta' diżastru. Testment jista' isir biss f'waħda minn dawn il-forom speċjali fl-eventwalità ta' xi ċirkustanzi eċċezzjonali previsti mil-liġi. It-tali testmenti jkunu annullabbli xahrejn wara li tkun giet fit-tmiem tagħha l-kawża li pprekludiet lit-testatur milli jagħmel testment skont il-forom użwali.

Il-leġiżlazzjoni Portugiża tipprovdi wkoll għal forma speċjali ta' testment magħmul minn ċittadin Portugiż barra mill-pajjiż skont il-liġi barranija. Dan jieħu effett fil-Portugall jekk dan isir jew jiġi approvat b'mod formali.

(ii) Il-kuntratt

Is-sistema legali Portugiża taċċetta wirt permezz ta' kuntratt fuq bażi eċċezzjonali. Dan jista' iseħħ permezz ta' ftehim dwar wirt jew donazzjonijiet għas-superstiti f'każ ta' żwieġ, li jidhru fis-seħħ mal-mewt tad-donatur. Sabiex ikunu validi, kemm il-ftehim dwar il-wirt u kif ukoll id-donazzjoni għas-superstiti f'każ ta' żwieġ iridu jissemmew fil-kuntratt taż-żwieġ.

Madankollu, is-suċċessjoni permezz ta' kuntratt hija pprojbata bħala regola ġenerali. Il-ftehimiet dwar is-suċċessjoni huma għalhekk ipprojbati bħala regola, u jekk isiru xorta waħda dawn ikunu invalidi. Id-donazzjonijiet f'każ ta' mewt huma pprojbati wkoll, iżda minflok ikunu invalidi dawn isiru dispożizzjonijiet testamentarji bis-saħħa tal-liġi u huma liberament revokabbli.

Hemm żewġ tipi ta' ftehim dwar is-suċċessjoni li l-validità tagħhom hija rikonoxxuta eċċezzjonalment mil-liġi: (a) il-ħatra ta' werriet jew legatarju għall-benefiċċju ta' wieħed mill-konjuġi, mill-konjuġi l-ieħor jew minn parti terza; (b) il-ħatra ta' werriet jew legatarju għall-benefiċċju ta' parti terza minn wieħed mill-konjuġi. Id-distinzjoni bejn werriet u legatarju hija spjegata f'risposta għad-domanda "Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?"

Il-ftehimiet ta' suċċessjoni validi jidhru fis-seħħ biss mal-mewt tat-testatur. Madankollu, il-ftehim riferut fil-punt (a) iktar 'il fuq, ma jistax jiġi revokat b'mod unilaterali wara li jkun gie aċċettat, u waqt li t-testatur ikun għadu ħaj huwa ma jistax jippreġudika l-benefiċjarju permezz ta' donazzjonijiet. Il-ftehim ta' suċċessjoni riferut fil-punt (b) aktar 'il fuq huwa revokabbli liberament jekk il-parti terza ma kinitx involuta fil-kuntratt ta' żwieġ bħala parti li aċċettat.

Barra minn dawn iż-żewġ tipi ta' ftehim ta' suċċessjoni, il-liġi taċċetta l-validità tad-donazzjonijiet lis-superstiti fiż-żwieġ. Dawn jingħataw fil-kuntest ta' żwieġ, lil wieħed mill-konjuġi, mill-konjuġi l-ieħor jew minn parti terza. Id-donazzjoni lis-superstiti fiż-żwieġ hija suġġetta għar-regim ta' ftehim ta' suċċessjoni u trid tiġi prevista fil-kuntratt ta' żwieġ.

N.B:

Il-liġi Portugiża tipprevedi żewġ tipi ta' suċċessjoni. Waħda hija suċċessjoni volontarja - permezz ta' testment jew kuntratt - riferuta f'din ir-risposta. L-oħra hija s-suċċessjoni legali - tal-leġittima jew obligatorja - li tissemma fir-risposti għad-domandi "Jeżistu restrizzjonijiet fuq il-libertà għat-trasferiment ta' proprjetà mal-mewt (pereż. sehem riżervat)?" u "Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni causa mortis mal-mewt, min jiret u kemm?"

Is-suċċessjoni volontarja hija r-riżultat ta' att ta' volontà fuq in-naħa tat-testatur, bħal fil-każ ta' testmenti jew ta' kuntratti.

Is-suċċessjoni legali hija aċċettata mil-liġi. Din hija magħrufa bħala suċċessjoni tal-porzjon riżervat (sucessão legitimária) meta din tkun determinata direttament mil-liġi u ma tistax tiġi evitata permezz tal-volontajiet tat-testatur. Din hija magħrufa bħala s-suċċessjoni ereditarja (sucessão legítima) meta din tkun determinata mil-liġi iżda tista' tiġi evitata permezz tal-volontajiet tat-testatur.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Bħala regola, id-dispożizzjonijiet ma għandhomx bżonn ikunu registrati.

Madankollu, diversi eċċezzjonijiet għal dan il-prinċipju huma ripetuti f'numru ta' dispożizzjonijiet. Id-dispożizzjonijiet *causa mortis* iridu jiġu registrati, per eżempju, fil-każijiet segwenti: (i) dispożizzjoni testamentarja preferenzjali li għandha effett sħiħ; (ii) l-istabbiliment ta' regim ta' esklussività u l-modifiki tiegħu; (iii) l-obbligu ta' tnaqqis ta' donazzjonijiet suġġetti għall-kollazzjoni; (iv) il-kuntratti ta' żwieġ.

Fil-każijiet indikati fil-punti (i), (ii) u (iii) aktar 'il fuq, ir-registrazzjoni trid issir fil-Conservatórias do Registo Predial (ir-Registru tal-Artijiet) mill-pretendenti jew intimati fir-relazzjoni legali, persuni li għandhom xi interess fir-registrazzjoni jew persuni li huma obbligati li jippromwovu r-registrazzjoni skont il-liġi (registrazzjoni *ex officio* promossa f'xi każijiet mill-qrati, mill-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku jew ir-registratur innifsu). Ir-registrazzjoni hija stabbilita permezz ta' deskrizzjoni tal-proprjetà, deskrizzjoni tal-fatti u tal-kummenti rispettivi u tal-annotazzjoni ta' ċerti ċirkustanzi.

Fil-każ indikat fil-punt (iv), ir-reġistrazzjoni hija stabbilita fir-Reġistru tal-Artijiet, permezz ta' annotazzjoni jew reġistrazzjoni ta' dikjarazzjoni tal-partijiet. F'dan il-każ, il-persuni li huma direttament ikkonċernati minn dan il-fatt jew li l-kunsens tagħhom huwa meħtieġ jistgħu jkunu partijiet għar-reġistrazzjoni.

N.B:

Ir-reġim ta' esklussività jinvolvi d-dritt tal-armel jew arma għall-manteniment mill-fondi li jkun halla d-decujus.

Il-kollazzjoni tinvolvi r-restituzzjoni tal-parti l-kbira tas-suċċessjoni mid-dixxendenti li jisperaw jirtu l-assijiet jew l-oġġetti ta' valur minn axxendent.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Iva, skont il-leġiżlazzjoni Portugiża l-porzjon riżervat hija restrizzjoni għal-libertà ta' dispożizzjoni *causa mortis*. Il-porzjon riżervat huwa l-porzjon ta' assijiet li t-testatur ma jistax jiddisponi minnhom billi dan huwa assenjat bil-liġi għall-persuni intitolati għal sehem riżervat. Din hija magħrufa bħala suċċessjoni obligatorja, li hija forma ta' suċċessjoni legali li *ma tistax tiġi evitata permezz tal-volontajiet* tat-testatur.

Il-persuni intitolati għal sehem riżervat huma l-konjuġi, id-dixxendenti u l-axxendenti. Il-konjuġi u d-dixxendenti jiffurmaw l-ewwel kategorija ta' suċċessuri. Fin-nuqqas ta' dixxendenti, il-konjuġi u l-axxendenti jkunu l-eredi.

Ir-regoli dwar l-assijiet li t-testatur ma jistax jiddisponi minnhom (porzjon riżervat) huma s-segwenti:

- il-porzjon riżervat tal-konjuġi u tat-tfal huwa żewġ terzi tal-wirt;
- jekk it-testatur ma jhallix dixxendenti jew axxendenti, il-porzjon riżervat tal-konjuġi huwa nofs il-wirt;
- jekk it-testatur ma jhallix konjuġi iżda jhalli t-fal, il-porzjon riżervat ikun nofs il-wirt jekk ikun hemm wild uniku u żewġ terzi tal-wirt jekk hemm żewġ itfal jew aktar;
- il-porzjon riżervat ta' dixxendenti fit-tieni grad jew fi grad aktar imbiegħed huwa s-sehem li jmur għall-axxendent tagħhom;
- fin-nuqqas ta' dixxendenti, il-porzjon riżervat tal-konjuġi u tal-axxendenti huwa żewġ terzi tal-wirt;
- fin-nuqqas ta' dixxendenti jew konjuġi superstiti, il-porzjon riżervat tal-ġenituri huwa nofs il-wirt; jekk xi axxendenti fit-tieni grad jew fi grad aktar imbiegħed jinħatru bħala werrieta, il-porzjon riżervat tagħhom ikun terz tal-wirt.

N.B:

Il-konjuġi ma jinħatarx bħala werriet jekk fid-data tal-mewt tad-de cujus hija tkun divorzjata jew legalment separata permezz ta' deċiżjoni finali jew permezz ta' sentenza li għandha ssir finali. Meta l-proċedimenti ta' divorzju jew separazzjoni legali huma pendenti fid-data tal-mewt tad-de cujus, il-benefiċjarji jistgħu jkomplu t-tali proċedimenti għall-konsegwenzi patrimonjali. F'dan il-każ, jekk id-divorzju jew is-separazzjoni jiġu sussegwentement deċiżi l-konjuġi ma jinħatarx bħala benefiċjarju.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi hadd, min jiret u kemm?

Jekk il-mejjet ma għamilx dispożizzjoni valida u effettiva tal-proprjetà totali jew ta' parti mill-proprjetà li għandha tintiret wara l-mewt tiegħu, il-persuni intitolati għal sehem riżervat jinħatru bħala suċċessuri. Din hija magħrufa bħala suċċessjoni obligatorja, li hija forma ta' suċċessjoni legali li *ma tistax tiġi evitata permezz tal-volontajiet* tat-testatur.

Il-persuna intitolata għal sehem riżervat huma l-konjuġi, il-qraba u l-istat, fl-ordni segwenti: a) il-konjuġi u d-dixxendenti; b) il-konjuġi u l-axxendenti; c) l-aħwa u d-dixxendenti tagħhom; d) qraba kollaterali oħra sar-raba' grad; e) l-istat.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

Il-kompetenza fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni tiddependi fuq jekk is-suċċessjoni hijiex ikkontestata (aċċettazzjoni taħt il-benefiċċju tal-inventarju) jew le (aċċettazzjoni pura u sempliċi).

In-nutara huma kompetenti fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni kkontestata. In-nutara u r-reġistraturi huma kompetenti fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni mhux ikkontestata. Huma kompetenti sabiex jagħtu s-setgħa lill-werrieta li jwettqu l-qsim rispettiv. Bl-awtentikazzjoni ta' dokument privat, l-avukati jistgħu jaqsmu l-patrimonji iżda mhumiex kompetenti biex jipproduċu atti ta' eredità.

In-nutara u r-reġistraturi huma kompetenti biex jipproduċu atti ta' eredità billi jikkonfermaw l-identità tal-persuni maħtura għas-suċċessjoni, filwaqt f'xi każijiet ikun applikabbli kuntratt ta' żwieġ għal dak li jirrigwarda l-proprjetà jew testment.

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Fil-każ ta' wirt ikkontestat, in-nutara tad-dritt civili fil-municipalitajiet fejn infetħu s-suċċessjonijiet kienu kompetenti biex jibdew proċedura ta' inventarju mit-2 ta' Settembru 2013. Dawn il-proċeduri huma finalment sottomessi lill-qrati sabiex l-imħallef jirratifika d-deċiżjoni dwar id-diviżjoni.

Il-post ta' ftuħ tas-suċċessjoni huwa l-post tal-añħar domicilju tad-*de cuius*.

Jekk dan l-indirizz kien barra mill-Portugall iżda l-proprjetà kienet għadha fil-Portugall, ikun kompetenti n-nutar tal-gvern tal-municipalità fejn hemm l-assi fissi jew il-biċċa l-kbira minnhom. Jekk mhemmx assi fissi, in-nutar tal-gvern tal-municipalità li fiha hemm il-biċċa l-kbira tal-beni mobbli jkun kompetenti.

Jekk l-añħar domicilju tad-*de cuius* kien barra mill-Portugall u huwa ma ħallix assijiet fil-Portugall, in-nutar tal-gvern tad-domicilju tal-parti li tawtorizza l-proċedura jkun kompetenti.

F'każ ta' aċċettazzjoni pura u sempliċi tas-suċċessjoni, ma jeftieġ ebda inventarju. F'dan il-każ, il-likwidazzjoni u l-qsim tas-suċċessjoni jitwettqu bi qbil reċiproku bejn il-werrieta u l-legatarji, mingħajr ebda obbligu għall-ftuħ ta' proċeduri quddiem nutar jew qorti.

Meta patrimonju jiġi dikjarat vakanti affavur tal-istat, il-proċedura speċjali għal-likwidazzjoni tas-suċċessjoni għall-benefiċċju tal-istat ikollha lok quddiem il-qorti.

Jekk is-suċċessjoni mhijiex ikkontestata, in-nutara tal-gvern, l-uffiċċji tal-insinwa u r-registri tal-artijiet ikunu kompetenti, mingħajr ebda guriżdizzjoni territorjali. Il-partijiet ikkonċernati jistgħu sussegwentement iwettqu l-atti fl-istituzzjoni tal-għażla tagħhom, mingħajr restrizzjonijiet territorjali.

Bl-istess mod u kif iddikjarat iktar 'il fuq, jista' jingħata lok għall-qsim tal-patrimonji quddiem kull avukat fil-pajjiż, sakemm dan isir skont it-termini stabbiliti (mill-uffiċċji tar-registri jew minn nutara).

5.2 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

5.4 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Fir-rigward tal-awtorità kompetenti biex tircievi dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni jew ta' rinunzja tas-suċċessjoni, mhemm ebda differenzi sostanzjali bejn legat u wirt jew bejn suċċessjoni legali jew volontarja. Ir-risposta għal dawn it-tliet domandi hija għalhekk l-istess.

Jekk is-suċċessjoni giet aċċettata taħt il-benefiċċju tal-inventarju, id-dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni ssir matul il-proċedura tal-inventarju li għandha lok fl-uffiċċju tan-nutar kompetenti. F'dan il-każ, in-nutar huwa l-awtorità li jircievi d-dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni.

L-aċċettazzjoni tas-suċċessjoni taħt il-benefiċċju tal-inventarju tiġi żgurata billi jintalab l-inventarju jew billi wieħed jintervjeni fih.

Tip ieħor ta' aċċettazzjoni ta' suċċessjoni hija l-aċċettazzjoni pura u sempliċi, meta s-suċċessjoni tiġi aċċettata u maqsuma mingħajr il-bżonn ta' proċeduri tal-inventarju.

Ir-regoli dwar l-aċċettazzjoni tas-suċċessjoni japplikaw ukoll għall-aċċettazzjoni ta' legat. Id-distinzjoni bejn wirt u legat hija stabbilita fir-risposta għad-domanda segwenti.

Jekk tinfetaħ proċedura ta' inventarju, id-dikjarazzjoni ta' rinunzja trid issir waqt il-proċedura tal-inventarju jew tiġi mehmuża fil-fajl. F'dan il-każ, in-nutar huwa l-awtorità kompetenti li jircievi d-dikjarazzjoni ta' rinunzja.

Ir-rinunzja trid tieħu waħda mill-forom segwenti: att pubbliku jew att privat awtentikat jekk jeżistu xi assi li għat-trasferiment tagħhom il-liġi teżiġi xi waħda minn dawn il-forom; dokument privat f'każijiet oħrajn.

L-aċċettazzjoni jew ir-rinunzja ta' wirt jew ta' legat hija tranżazzjoni legali li ma tistax tiġi rinnegata, jiġifieri t-tnejn li huma jsiru permezz ta' dikjarazzjoni mill-werriet li ma għandhiex bżonn tiġi indirizzata jew miġjuba għall-attenzjoni ta' persuna partikolari.

Jekk il-patrimonju huwa sottostanti, il-partijiet interessati jew l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku jistgħu jitolbu lill-qorti sabiex jinnotifikaw lill-werriet sabiex jaċċetta jew jirrinunzja għall-wirt. F'dan il-każ, il-qorti tircievi d-dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni. Il-patrimonju jkun meqjus li huwa sottostanti waqt il-perjodu li fih dan ma jkunx għadu ġie aċċettat jew iddikjarat bħala vakanti affavur tal-istat.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Il-proċedura tiddependi fuq jekk is-suċċessjoni hijiex kontestata jew le.

SUĊĊESSJONI KONTESTATA

L-għan tal-proċedura ta' inventarju huwa: biex jinqasam il-patrimonju sabiex tintemm il-koproprjetà; biex jelenka l-assi tal-patrimonju jekk il-qsim mhux meħtieġ; biex jillikwida l-patrimonju jekk meħtieġ.

Il-proċedura ta' inventarju ssir f'uffiċċju ta' nutar tal-gvern taħt ir-responsabbiltà tan-nutar. L-intervent tal-qorti huwa limitat bħala regola għall-istadju finali tal-proċedimenti, li fih il-qorti ċivili b'għurizzjoni territorjali tirratifika d-diviżjoni. Madankollu, il-qorti tista' tintervjeni fl-istadju inizjali tal-proċedimenti sabiex taħtar il-kap tal-familja meta l-persuni kollha previsti mil-liġi biex iwettqu dak ir-rwol ġew skużati jew tneħħew minn dan ir-rwol.

Ir-rappreżentanza legali hija obligatorja biss jekk iqumu jew jiġu diskussi kwistjonijiet legali jew jekk isir appell.

Il-proċedura ta' inventarju tinvolvi l-istadji segwenti: (i) it-talba inizjali u d-dikjarazzjonijiet tal-kap tal-familja; (ii) in-notifika ta' dokumenti; (iii) l-oġġezzjonijiet; (iv) ir-risposti tal-kap tal-familja; (v) id-dejn; (vi) laqgħa preparatorja; (vii) laqgħa tal-partijiet interessati; (viii) l-istabbiliment ta' porzjon tal-beni li t-testatur jista' jiddisponi minnu; (ix) id-diviżjoni; (x) il-modifika u l-annullament tad-diviżjoni.

L-istadji proċedurali hawn fuq huma msemmija aktar 'l isfel.

(i) It-talba inizjali u d-dikjarazzjonijiet tal-kap tal-familja;

Il-proċedimenti tal-inventarju ma jinbdewx mill-qorti *ex officio*. Il-partijiet b'interess dirett fid-diviżjoni jew il-ġenituri, tutur jew kuratur, kif applikabbli, jistgħu jitolbu għal proċeduri ta' inventarju jekk is-suċċessjoni hija pprojbita għall-minuri jew għal dawk iddikjarati bħala inkompetenti jew għal persuni assenti u li ma jistgħux jinstabu.

Il-persuna li titlob għall-proċeduri ta' inventarju trid tehmeż iċ-ċertifikat tal-mewt tad-*de cuius* u tindika min għandu jwettaq ir-rwol ta' kap tal-familja.

In-nutar jaħtar il-kap tal-familja u jħarrku sabiex huwa jagħmel dikjarazzjonijiet li fihom huwa jippreżenta t-testament, il-ftehimiet ta' suċċessjoni, il-kuntratti ta' żwieġ u l-atti ta' donazzjoni, jekk ikun il-każ, jindika l-werrieta u / jew il-legatarji, jippreżenta l-lista tal-assi u l-valur tagħhom, flimkien mad-dokumenti mitluba sabiex jiġi ddeterminat l-istatus legali tal-assi, u jelenka d-dejn tal-patrimonju separatament.

(ii) In-notifika ta' dokumenti

In-nutar jinnotifika lill-partijiet direttament interessati fid-diviżjoni u l-kredituri tal-patrimonju. Jekk ikun hemm persuni intitolati għal sehem riżervat, dawn jiġu nnotifikati wkoll.

(iii) L-oġġezzjonijiet

Il-partijiet direttament interessati mid-diviżjoni jistgħu joġġezzjonaw għas-suċċessjoni, jikkontestawha jew jippreżentaw talba f'dan ir-rigward.

(iv) Ir-risposti tal-kap tal-familja

Il-kwistjonijiet mqajma fl-istadju preċedenti huma riżolti wara konsultazzjoni mal-kap tal-familja. Il-kumplement tal-partijiet interessati jistgħu wkoll jinstemgħu u tista' tintalab il-produzzjoni tal-evidenza. Meta l-kumplessità tad-domandi tikkawża dewmien fil-likwidazzjoni tal-pretensjonijiet fi proċeduri tal-inventarju, in-nutar jirreferi lill-partijiet interessati għall-proċedimenti ġudizzjarji konvenzjonali.

(v) Id-dejn

Il-proċedura riferuta fil-punti (iii) u (iv) tkun applikabbli jekk tiġi miċħuda pretensjoni ta' suċċessjoni mill-allegat debitur.

(vi) Il-laqgħa preparatorja

Ladarba xi kwistjonijiet li jistgħu jinfluwenzaw il-kondiviżjoni tal-patrimonju jkun għad li jidher, in-nutar jiffissa data għal-laqgħa preparatorja. F'din il-laqgħa, il-partijiet interessati jieħdu deċiżjonijiet b'maġġoranza ta' żewġ terzi dwar il-kompożizzjoni tal-ishma. Il-partijiet interessati jieħdu deċiżjonijiet ukoll dwar l-approvazzjoni tad-dejn u l-mezzi għall-eżekuzzjoni tal-legati u piżijiet tal-patrimonju oħra. L-inventarju jista' jiġi konkluż fil-laqgħa preparatorja bi ftehim bejn il-partijiet.

(vii) Il-laqgħa tal-partijiet interessati

Jekk l-inventarju ikollu lok, tiġi f'fissata data għal-laqqgħa tal-partijiet interessati, li trid issir f' 20 jum mil-laqqgħa preparatorja. L-għan tal-laqqgħa huwa li jiġu allokati l-assi permezz ta' ittri sigillati jew proċedura nnegozjata.

(viii) L-istabbiliment ta' porzjon tal-beni li t-testatur jista' jiddisponi minnu;

F'każ ta' persuni intitolati għal sehem riżervat jew legatarji, tista' ssir talba għall-irkant u għall-istima ta' donazzjonijiet u legati jew għall-istima ta' assijiet oħra tal-patrimonju sabiex jiġi stabbilit jekk dawn jeċċedux il-porzjon tal-beni li t-testatur jista' jiddisponi minnu.

Jekk id-donazzjonijiet jew il-legati jeċċedu l-porzjon tal-beni li t-testatur jista' jiddisponi minnu, dawn iridu jiġu mnaqqsa.

Id-donazzjonijiet jew il-legati jeċċedu l-porzjon tal-beni li t-testatur jista' jiddisponi minnu meta dawn jaffettwaw il-porzjon riżervat tal-persuni intitolati għalih.

(ix) Id-diviżjoni

Wara li jinstemgħu l-avukati, in-nutar jordna li jiġi determinat kif l-assi għandhom jinqasmu qabel ma jhejji pjan tat-tqassim. Il-porzjonijiet huma mbagħad iddeterminati. In-nutar ihejji pjan tat-tqassim jekk ikun hemm wisq assijiet għall-irkant, donazzjonijiet jew legati jew jekk id-donazzjonijiet jew legati jeċċedu l-porzjon tal-beni li t-testatur jista' jiddisponi minnu. F'dan il-każ, il-partijiet interessati huma notifikati sabiex jitolbu l-ħlas ta' dejn marbut ma' ddotar żejjed jew jitolbu għall-porzjon rispettiv fi flus; jew jekk jinqabeż il-porzjon tal-beni li t-testatur jista' jiddisponi minnu, jitolbu għat-tnaqqis tad-donazzjoni jew tal-legat. Il-partijiet interessati jistgħu jikkontestaw il-pjan tat-tqassim. In-nutar jiddeċiedi dwar dawn it-talbiet u jagħmel arrangamenti sabiex il-lottijiet jitilgħu bix-xorti, fejn ikun meħtieġ.

Fl-aħħar, il-proċedimenti huma rinviati lill-qorti tad-distrett tal-uffiċċju tan-nutar fejn sar l-inventarju. L-mħallef kompetenti fil-qasam tal-liġi ċivili jagħti sentenza li tirratifika d-diviżjoni abbażi tal-estratt u tal-ittellar ta' lottijiet u l-partijiet interessati rispettivi jiġu kkundannati għall-ispejjeż.

Jista' isir appell mid-deċiżjoni li tirratifika d-diviżjoni.

(x) Il-modifika u l-annullament tad-diviżjoni.

Anki wara li d-deċiżjoni li tirratifika d-diviżjoni ssir definittiva, id-diviżjoni tista' tiġi modifikata jew annullata jekk jiġu sodisfatti xi kundizzjonijiet. Din tista' tiġi modifikata, pereżempju, bil-qbil tal-partijiet interessati kollha jew tista' tiġi annullata jekk werriet ikun ġie preġudikat.

SUĊĊESSJONI MHUX IKKONTESTATA

Il-parti interessata tista' tirriżolvi d-diversi problemi quddiem nutar jew registratur billi tuża sistema ta' tieqa unika (single window) sabiex tiġġestixxi l-kwistjonijiet kollha dwar is-suċċessjoni, mill-awtorizzazzjoni sar-registrazzjoni finali tal-assi li jirriżultaw mid-diviżjoni.

L-awtorizzazzjoni u d-diviżjoni jistgħu għalhekk isiru quddiem waħda minn dawn l-istituzzjonijiet.

Wara li jkunu żguraw ruħhom mill-intitolament tagħhom bħala werrieta f'uffiċċju ta' nutar jew registru, il-partijiet interessati jistgħu jaqsmu l-assi tal-patrimonju permezz ta' dokument privat awtentikat quddiem avukat.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Il-werrieta jirtu l-patrimonju kollu jew parzjalment tad-*de cuius*, jiġifieri l-assi ereditarji mhumieq prestabiliti.

Il-legatarji min-naħa l-oħra jirtu assijiet u oġġetti ta' valur partikolari.

Fil-kuntest ta' suċċessjoni legali, l-eliġibbiltà tirriżulta mil-liġi. Fil-kuntest ta' suċċessjoni volontarja, l-eliġibbiltà tirriżulta minn dikjarazzjoni ta' volontà mit-testatur. Il-werrieta jistgħu jkollhom l-istatus ta' werrieta jew legatarji f'suċċessjoni legali jew volontarja.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Jekk il-patrimonju jiġi aċċettat taħt il-benefiċċju tal-inventarju, biss il-proprjetà elenkata fl-inventarju hija sugġetta għad-dejn tad-*de cuius* u għal piżijiet oħra fuq is-suċċessjoni, sakemm il-kredituri jew il-legatarji ma jipprovawx li jeżistu assi oħra. Jekk ikun hemm inventarju, l-oneru tal-provi li jeżistu t-tali assijiet huwa fuq il-kredituri jew il-legatarji.

F'każ ta' aċċettazzjoni pura u sempliċi, ir-responsabbiltà tad-dejn u tal-piżijiet oħra bl-istess mod ma jistax jeċċedi l-valur tal-assijiet li intirtu, iżda f'dan il-każ huma l-werrieta jew legatarji li għandhom jipprovaw li l-patrimonju ma jinkludix assijiet ta' valur li jkopru l-ħlas tad-dejn jew l-eżekuzzjoni tal-legati. F'dan il-każ, l-oneru tal-provi li ma jeżistux it-tali assijiet huwa fuq il-werrieta jew il-legatarji.

Il-patrimonju huwa mogħni bil-piżijiet segwenti: l-ispejjeż funerarji u spejjeż relatati tat-testatur; l-ispejjeż dwar l-eżekuzzjoni testamentarja u l-amministrazzjoni u l-likwidazzjoni tal-patrimonju; il-ħlas tad-dejn tad-*de cuius*; l-eżekuzzjoni tal-legati.

L-assijiet li intirtu konguntament jirrispondu kollettivament għall-ħlas tal-ispejjeż imsemmija hawn fuq. Ladarba l-patrimonju jkun għe maqsum, kull werriet huwa responsabbli biss għal ammont *pro rata* tas-sehem tagħhom mill-wirt.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Fir-risposta segwenti huma pprezentati separatament id-dokumenti u l-informazzjoni mitluba għar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli, il-miżati li jridu jithallsu u kif tista' tiġi pprezentata t-talba għar-reġistrazzjoni (personalment, bil-posta jew onlajn).

Id-dokumenti u l-informazzjoni mitluba

It-talbiet għar-reġistrazzjoni ta' proprjetà immobbli jridu jidentifikaw l-applikant, il-fatti u l-proprjetajiet ikkonċernati u l-lista ta' dokumenti ta' prova.

Il-fatti biss imsemmija fid-dokumenti li jissostanzjawhom legalment jistgħu jiġu registrati.

Id-dokumenti f'lingwa barranija jistgħu jiġu aċċettati biss meta tradotti skont il-liġi, barra meta jkunu redatti bl-Ingliż, il-Franċiż jew l-Ispanjol u l-uffiċjal kompetenti għandu għarfien sew tal-lingwa kkonċernata.

Meta l-validità ta' talba għar-reġistrazzjoni trid tiġi evalwata abbażi ta' dritt barrani, l-applikant irid jipprova l-kontenut tagħha permezz ta' dokumenti neċessarji.

Jekk it-talba għar-reġistrazzjoni tikkonċerna bini li mhux deskritt, trid tiġi mehmuża dikjarazzjoni addizzjonali li tindika l-isem, l-istatus u l-indirizz tal-proprjetarji immedjatament qabel iċ-ċedent u l-artikolu preċedenti tar-reġistru ta' proprjetà, sakemm l-applikant ma jiddikjarax fid-dikjarazzjoni għaliex dan mhux magħruf.

Jekk ir-reġistrazzjoni tikkonċerna sehem fi proprjetà kongunta li ma gietx deskritta, iridu jiġu ddikjarati wkoll l-isem, l-istatus u l-indirizz tal-koproprietarji kollha.

Miżati li jridu jithallsu

Il-miżata trid tithallas meta tiġi pprezentata t-talba jew trid tintbagħat magħha. Il-miżata tikkorrispondi għall-ammont probabbli totali li jkun pagabbli. Jekk din ma tithallasx meta tiġi pprezentata t-talba għar-reġistrazzjoni, it-talba tista' tiġi miċhuda immedjatament.

Meta l-miżata ma tħallsix u t-talba ma tkunx giet miċhuda, is-servizz ta' regjistrazzjoni jinnotifika lill-parti interessata bl-iskadenza għall-ħlas tal-ammont li ma tħallasx għax inkella r-reġistrazzjoni tiġi miċhuda.

L-istess proċedura hija segwita meta l-ammont inizjali mħallas mhux biżżejjed u li l-ammont li jonqos ma għe imħallas.

It-talba għar-reġistrazzjoni li ssir personalment, bil-posta jew onlajn

It-talbiet għar-reġistrazzjoni ta' proprjetà immobbli tista' tiġi pprezentata personalment, bil-posta jew onlajn.

It-talbiet għar-reġistrazzjoni li jiġu pprezentati personalment u bil-posta jridu jkunu bil-miktub, skont il-forom approvati b'deċiżjoni tal-korp ta' tmexxija tal-*Instituto dos Registos e do Notariado, I.P.* [l-Istitut tar-Reġistri u n-Nutara]. Id-dokumenti li jissostanzjaw il-fatt li għandu jiġi rreġistrat u d-dikjarazzjonijiet addizzjonali fuq imsemmija, jekk ikun il-każ, iridu jiġu mehmuża magħhom.

Il-forom imsemmija fil-paragrafu preċedenti ma għandhomx jintużaw għal talbiet għar-reġistrazzjoni bil-miktub mill-awtoritajiet pubbliċi involuti bħala rikorrenti jew konvenuti f'atti mill-qrati, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku, l-amministraturi tal-insolvenza jew l-aġenti tal-infurzar, kemm jekk jiġu pprezentati personalment jew bil-posta.

It-talbiet magħmula mill-qrati, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku, l-aġenti tal-infurzar jew il-marixxalli li jwettqu attivitajiet proprji ta' aġenti tal-infurzar u amministraturi tal-qorti għandhom preferibbilment jintbagħtu bil-posta elettronika u jkunu akkumpanjati mid-dokumenti meħtieġa għar-reġistrazzjoni, u kif ukoll l-ammonti pagabbli.

L-applikazzjonijiet għar-reġistrazzjoni ta' proprjetà jistgħu jsiru onlajn fis-sit web <http://www.predialonline.mj.pt/>. L-uniċi proċeduri li ma jistgħux jiġu registrati onlajn huma proċeduri li jiġġustifikaw, jirrettifikaw jew jikkontestaw id-deċiżjonijiet adottati mir-reġistratur.

Jeħtieġ ċertifikat elettroniku sabiex jintalbu atti ta' regjistrazzjoni ta' proprjetà onlajn. Iċ-ċittadini li huma detenturi ta' karta tal-identità Portugiża u li attivaw iċ-ċertifikat elettroniku tagħhom, l-avukati u n-nutara għandhom digà dawn iċ-ċertifikati.

Il-ġestjonarji u d-diretturi ta' kumpaniji kummerċjali jew kumpaniji tal-liġi ċivili li għandhom forma kummerċjali jistgħu jattestjaw li d-dokumenti elettronici li huma pprezentaw huma konformi mad-dokumenti stampati originali meta huma jipprezentaw it-talbiet għar-reġistrazzjoni onlajn li fihom l-kumpaniji rispettivi huma partijiet interessati.

N.B:

Il-persuni u / jew l-entitajiet biss li l-liġi tikkunsidra bħala legittimi jistgħu jipprezentaw talba għar-reġistrazzjoni ta' beni immobbli. Dawn il-persuni jew l-entitajiet huma identifikati iktar 'il fuq fir-risposta għad-domanda "Id-dispożizzjoni causa mortis għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?" fit-taqsima li tindika r-reġistrazzjonijiet li għandhom jiġu pprezentati lir-Registru tal-Artijiet.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jekk il-proċeduri ta' inventarju huma meħtieġa. F'dan il-każ, huwa obligatorju li jinħatar il-kap tal-familja li jkun inkarigat mill-amministrazzjoni tas-suċċessjoni. Il-persuna li titlob għall-inventarju tindika l-persuna li, skont il-liġi, teżercita l-funzjonijiet ta' kap tal-familja. Dan isir skont il-forma użata għat-talbiet tal-inventarju.

Meta l-patrimonju huwa sottostanti, jista' ikun li ma hemm ħadd li huwa legalment intitolat sabiex jamministrat. F'dan il-każ, kull werriet jista' jieħu azzjoni biex jamministra s-suċċessjoni anki qabel din tkun aċċettata jew tiġi rrinunzjata. Jekk ikun hemm riskju ta' telf jew deterjorament tal-assi tal-patrimonju sottostanti, il-qrati jaħtru kuratur. Dan isir fuq it-talba tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku jew ta' kull parti interessata oħra. Id-definizzjoni ta' patrimonju sottostanti diġà ngħatat fir-risposta għad-domanda "X'tip ta' awtorità hija kompetenti: (...) biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew ta' aċċettazzjoni?"

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Il-kap tal-familja

Il-kap tal-familja huwa responsabbli bħala regola għall-amministrazzjoni tal-patrimonju sakemm dan jiġi llikwidat u maqsum.

Skont il-liġi, l-inkarigu ta' kap tal-familja jiġi ddelegat fl-ordni segwenti:

- a) lill-konjuġi superstiti, li mhuwiex legalment isseparat, jekk huwa werriet jew għandu nofs mill-assijiet tal-koppja;
- b) lill-eżekutur, sakemm jingħad mod ieħor mit-testatur;
- c) lill-qraba li huma werrieta legali;
- d) lill-legatarji testamentarji.

Jekk il-patrimonju kollu jinqasam bejn il-legatarji, il-legatarju l-aktar preferut jaġixxi bħala kap tal-familja u jissostitwixxi l-werrieta; f'ċirkustanzi ta' ugwalità, l-ixjaħ wieħed minnhom ikun il-preferut.

Hemm każijiet speċifiċi li fihom l-amministrazzjoni tal-assi kollha jew ta' parti mill-patrimonju jiġu fdati lill-eżekutur jew lill-fiduċjarju, kif jiġi spjegat hawn isfel.

L-eżekutur

Fil-każ ta' suċċessjoni testamentarja, it-testatur jista' jaħtar persuna waħda jew aktar li jkunu inkarigati sabiex jiżguraw li t-testament jiġi eżegwit fl-intier tiegħu jew parzjalment. Din hija magħrufa bħala eżekuzzjoni testamentarja. Il-persuna maħtura hija l-eżekutur.

It-trustee

Is-sostituzzjoni tat-trustee jew tal-fiduċjarju hija dispożizzjoni li permezz tagħha t-testatur jinkariga lill-werriet indikat sabiex jippreżerva l-wirt, b'tali mod li dan imur għall-benefiċċju ta' xi ħadd ieħor wara l-mewt tiegħu. Il-werriet li jingħata dan l-inkarigu jissejjaħ it-trustee. Il-benefiċjarju tas-sostituzzjoni huwa magħruf bħala l-werriet tal-fiduċjarju. It-trustee jibbenefika minn u jamministra l-assijiet suġġett għall-fedekommess.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Is-setgħat ta' kap tal-familja

Il-kap tal-familja jamministra l-assijiet tad-*de cujus* u, jekk dan tal-aħħar kien miżżewweġ skont ir-reġim tal-komunità tal-akkwisti, l-assijiet komuni tal-koppja.

Il-kap tal-familja jista' jitlob lill-werrieta jew lil parti terza sabiex jagħtuh l-assijiet li huwa jrid jamministra u li qegħdin fil-pussess tagħhom. Huwa jista' iressaq azzjonijiet għal pussess kontra l-werrieta jew kontra parti terza u jista' jirkupra r-riċevibbli tal-patrimonju meta d-dewmien jippreġudika l-irkupru tagħhom jew meta l-pagament isir b'mod spontanju.

Il-kap tal-familja jrid ibiegħ l-prodotti u beni oħra li jeħżienu u jista' juża s-somom riċevuti mill-bejgħ tagħhom għall-ħlas ta' spejjeż funerarji u spejjeż relatati oħra u kif ukoll spejjeż ta' amministrazzjoni.

Il-kap tal-familja jista' ukoll ibiegħ prodotti li ma jehżienux, safejn dan ikun meħtieġ għall-ħlas ta' spejjeż funerarji u spejjeż relatati oħra u kif ukoll spejjeż ta' amministrazzjoni.

Barra mill-kazijiet imsemmija hawn fuq, id-drittijiet relatati mas-suċċessjoni jistgħu biss jiġu eżerċitati bisskonġuntament mill-verrieta kollha jew kontra l-verrieta kollha.

Is-setgħat tal-eżekutor

Jekk l-eżekutor ġie maħtur f'suċċessjoni b'testament, huwa għandu s-setgħat mogħtija mit-testatur.

Jekk it-testatur ma jispeċifikax is-setgħat tal-eżekutor, dan tal-aħħar huwa responsabbli minn dan li ġej: l-organizzazzjoni tal-funeral u l-ħlas tal-ispejjeż relatati; is-sorveljanza tal-applikazzjoni tajba tad-dispożizzjonijiet testamentarji u d-difiża tal-validità tagħhom quddiem il-qrati, fejn meħtieġ; it-tweqqi tal-funzjonijiet ta' kap tal-familja.

It-testatur jista' jinkariga l-eżekutor sabiex jeżegwixxi l-legati tal-patrimonju u li jħallas għal dejn ieħor meta huwa jkun kap tal-familja u ma jkunx hemm bżonn ta' inventarju obligatorju. Għal dan il-għan, l-eżekutor jista' jiġi awtorizzat mit-testatur sabiex ibiegħ l-assijiet kollha tal-patrimonju (kemm jekk beni mobbli u kif ukoll beni immobbli) jew dawk indikati fit-testament.

Is-setgħat tat-trustee

It-trustee mhux biss jamministra iżda jirċievi wkoll il-benefiċċji tal-assijiet sugġetti għall-fedekommess. Id-dispożizzjonijiet dwar it-tgawdija tat-tali assijiet safejn dawn ma jkunux inkompatibbli mal-fedekommess huma applikabbli. It-trustee jrid jikseb l-awtorizzazzjoni tal-qorti għat-trasferiment jew għall-aggravar tal-assijiet sugġetti għall-fedekommess.

Il-verrieta u l-kuratur għall-patrimonju sottostanti

Meta l-patrimonju huwa sottostanti, dan jikkostitwixxi patrimonju awtonomu b'personalità ġuridika. Il-patrimonju jista' għalhekk jibda proċeduri u proċeduri jistgħu jingiebu kontrih. Jekk ma hemm ħadd biex jamministra l-patrimonju f'dan il-kaz, tista' tiġi adottata waħda mis-soluzzjonijiet msemmija hawn isfel.

Qabel ma jaċċetta jew jirrinunza għas-suċċessjoni, kull werriet jista' jieħu miżuri amministrattivi urġenti filwaqt li l-patrimonju jkun sottostanti. Jekk titqajjem xi oġġezzjoni meta jkun hemm numru ta' werrieta, ir-rieda tal-maġġoranza tirbaħ.

Jista' ukoll jinħatar kuratur tal-patrimonju sottostanti mill-qrati. Il-kuratur huwa responsabbli sabiex jitlob għall-proċeduri interlokutorji meħtieġa u sabiex jibda azzjonijiet li ma jistgħux jiddewmu mingħajr ma jsir preġudizzju għall-interessi tas-suċċessjoni. Huwa responsabbli wkoll sabiex jirrapreżenta l-patrimonju fl-azzjonijiet kollha miġjuba kontrih. Il-kuratur ikollu bżonn ta' awtorizzazzjoni ġudizzjarja għat-trasferiment jew għall-aggravar ta' assi fissi, oġġetti prezzjużi, oġġetti ta' valur, stabilimenti kummerċjali u l-assijiet l-oħra kollha li t-trasferiment jew l-aggravar tagħhom mhuwiex att amministrattiv. L-awtorizzazzjoni ġudizzjarja tingħata biss meta l-att ikun iġġustifikat sabiex jiġi evitat id-deterjorament jew it-telf tal-assijiet, jifhallas id-dejn tal-patrimonju, jifhallsu l-ispejjeż ta' ameljoramenti meħtieġa u utli jew jekk jinqala' bżonn ieħor urġenti.

Meta l-patrimonju mhuwiex aktar sottostanti billi jkun ġie aċċettat iżda jibqa' indiviż, il-liġi tippermetti lil kull werriet sabiex jitlob ir-rikonoxximent ġudizzjarju tal-istatus tiegħu bħala werriet u r-restituzzjoni tal-assijiet kollha tal-patrimonju jew parti minnhom kontra kull min jipposjedihom fil-kwalità ta' werriet, kull titolu ieħor jew mingħajr ebda titolu. Dan huwa magħruf bħala petizzjoni għall-pussess. Din l-azzjoni tista' tittiehed minn werriet waħdu irrispettivament mill-oħrajn, iżda bla ħsara għad-dritt tal-kap tal-familja li jeżiġi l-għoti tal-assijiet li huwa jrid jamministra, kif indikat preċedement.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Dokumenti li jikkonfermaw l-istatus ta' werrieta jew legatarji

1. Is-sentenzi;
2. L-atti notarili;
3. Lċ-ċertifikat ta' eredità maħruġ mill-uffiċċju tal-insinwa.

Lċ-ċertifikat ta' eredità jattestja l-istatus ta' werrieta u / jew legatarji li jissopravvivu *d-de cujus*.

Is-sentenzi, l-atti notarili u l-ċertifikat ta' eredità jikkostitwixxu kollha dokumenti awtentici b'valur probatorju sfiħ.

Lċ-ċertifikat ta' eredità li jattestja l-kwalità ta' werriet jew legatarju huwa rreġistrat fir-reġistru tal-insinwa permezz ta' annotazzjoni fiċ-ċertifikat ta' *causa mortis* tad-*de cujus*.

Id-dokumenti li jikkonfermaw id-diviżjoni

Fil-kuntest ta' suċċessjoni kkontestata:

1. Is-sentenza mogħtija mill-qorti kompetenti li tirratifika d-diviżjoni tal-patrimonju fi proċeduri ta' inventarju quddiem in-nutar kompetenti. Is-sentenza tiddetermina kif l-ishma għandhom jiġu maqsuma (pereż. l-assijiet li għandhom jintirtu minn kull werriet jew legatarju). Dawn huwa strument awtentiku b'valur probatorju sħiħ.

Fil-kuntest ta' suċċessjoni volontarja:

1. L-att privat awtentikat li jkun ġie redatt quddiem avukat, li jstabilixxi kif l-ishma għandhom jiġu maqsuma. Dan mhuwiex strument awtentiku iżda att privat awtentikat li f'dan il-każ għandu valur probatorju ekwivalenti għall-valur probatorju sħiħ.
2. Id-dokument li jagħti dritt għad-diviżjoni fil-kuntest ta' proċeduri simplifikati ta' suċċessjoni quddiem ir-registratur. Dawn huwa strument awtentiku b'valur probatorju sħiħ.
3. L-att ta' qsim redatt minn nutar. Dawn huwa strument awtentiku b'valur probatorju sħiħ.

Id-dokumenti kollha fuq imsemmija li jagħtu dritt għad-diviżjoni jistgħu jservu ta' bażi għar-registrazzjoni tal-assijiet tal-patrimonju għall-benefiċċju tal-werriet jew tal-legatarju, irrispettivament minn jekk dawn għandhomx valur probatorju sħiħ.

Nota finali

L-informazzjoni f'din il-formula hija ġenerali fin-natura tagħha, mhijiex eżawrenti u mhijiex vinkolanti fuq il-Punt ta' Kuntatt, in-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fl-Oqsma Ċivili u Kummerċjali, il-qrati jew xi destinatarju ieħor. Din ma teżentax mill-bżonn tal-qarrej li jikkonsulta l-leġiżlazzjoni applikabbli.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 05/07/2018

Informazzjoni ġenerali - Rumanija

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?

- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva għet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Testment kongunt u ftehim dwar is-suċċessjoni huma pprojbiti bil-liġi Rumena.

Testment jista' jkun tat-tipi li ġejjin: testament awtentiku u testament olografiku.

Testment olografiku huwa miktub, iddatat u ffirmat mit-testatur, u qabel ma jiġi eżegwit, ikun pprezentat quddiem nutar tad-dritt ċivili sabiex jiġi debitament ittimbrat u validat.

Testment awtentiku huwa eżegwit minn nutar tad-dritt ċivili jew minn persuna oħra li għandha poteri pubbliċi. It-testatur jiddettah lin-nutar tad-dritt ċivili, li jiktbu u jaqrahulhom, filwaqt li jsemmi dawn il-formalitajiet. Fil-każ li t-testament ikun diġà gie miktub mit-testatur, jinqara min-nutar tad-dritt ċivili, u wara li jinqara, it-testatur jiddikjara li dan jirrapprezenta t-testament aħħari tiegħu. It-testament ikun iffirmit mit-testatur, filwaqt li l-konkluzjoni ta' awtentikazzjoni tkun iffirmata min-nutar tad-dritt ċivili. Matul l-awtentikazzjoni, it-testatur jista' jiġi assistit minn xhud wieħed jew żewġ xhieda. **Testamenti privileġġati** magħmula f'sitwazzjonijiet speċjali minn ċerti uffiċjali fis-servizz, megħjuna minn żewġ xhieda, għandhom l-effett evidenzjarju ta' strument awtentiku.

F'każ ta' ammonti ta' flus li jitħallew lil istituzzjonijiet speċjalizzati, il-kundizzjonijiet speċifiċi formali stabbiliti mill-atti speċjali rilevanti jridu jiġu osservati.

It-testament **jikkontjeni** provvedimenti dwar l-isem tal-legatarju (in)dirett, qasma, diżeredazzjoni, ħatra ta' eżekutori tat-testament, responsabbiltajiet, revoka ta' legati, eċċ.

Il-provvedimenti dwar it-trasferiment tal-patrimonju/l-assi tal-mejjet jissejġu legati. **Il-legati** huma universali jew taħt titolu ġenerali /partikolari. **Il-legat universali** jagħti drittijiet għall-wirt kollu, filwaqt li **legat taħt titolu ġenerali** jagħti drittijiet għal frazzjoni minnu.

Ara l-Artikolu 1034 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

In-nutar li jawtentifika t-testament irid jirreġistrah fir-**Registru Notarili Nazzjonali għall-evidenza ta' liberalitajiet** (*Registru național notarial de evidență a liberalităților RNNEL*), fejn id-donazzjonijiet jiġu rreġistrati wkoll.

Ara l-Artikolu 1046 tal-Kodiċi Ċivili, l-Artikolu 162 tal-Att Nru 36/1995 dwar in-nutara pubbliċi u l-attivitajiet notarili, kif ippubblikat mill-ġdid.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Is-sehem riżervat tas-suċċessjoni huwa s-sehem tal-wirt tal-werrieta intitolati għalih (konjuġi superstiti, dixxendenti, u axxendenti privileġġati - ġenitur tal-mejjet), anki kontra x-xewqat tal-mejjet. Is-sehem riżervat għal kull werriet intitolat għalih ikun nofs is-sehem li kien ikun intitolat għalih bħala werriet legali, fin-nuqqas ta' xi liberalitajiet jew diżeredazzjoni fit-testament.

Ara l-Artikolu 1086 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Il-wirt jgħaddi lill-werrieta legali, jiġifieri lill-konjuġi superstiti u l-qraba tal-mejjet fl-ordni segwenti:

dixxendenti - l-ewwel ordni tal-werrieta

axxendenti u qraba privileġġati kollaterali - it-tieni ordni tal-werrieta

axxendenti ordinarji - it-tielet ordni tal-werrieta

qraba ordinarji kollaterali - ir-raba' ordni tal-werrieta

Id-dixxendenti u l-axxendenti huma intitolati għall-wirt irrispettivament mill-grad ta' relazzjoni mal-mejjet, filwaqt li l-qraba kollaterali huma intitolati sar-raba' grad.

Id-dixxendenti l-oħra tat-tfal tal-mejjet u d-dixxendenti tal-aħwa tal-mejjet jistgħu jieħdu parti fil-wirt permezz tad-dritt ta' rappreżentazzjoni. F'każ ta' rappreżentazzjoni, il-wirt ikun iddistribwit skont il-linja tal-parantela. Jekk linja waħda ikollha iktar minn fergħa waħda, issir sottodivizjoni fi fhdan il-linja, b'mod li jinqasam ugwalment is-sehem dovut tal-wirt.

Il-konjuġi superstiti jipparteċipa fis-suċċessjoni flimkien ma' kull wieħed mill-ordnijiet tal-werrieta legali skont il-proporzjon segwenti:

kwart mill-patrimonju, jekk il-kumplament jgħaddi lid-dixxendenti

terz mill-patrimonju, jekk il-kumplament jgħaddi lill-axxendenti privileġġati u lill-qraba kollaterali privileġġati

nofs mill-patrimonju, jekk il-kumplament jgħaddi lill-axxendenti privileġġati jew lill-qraba kollaterali privileġġati

tliet kwarti mill-patrimonju, jekk il-kumplament jgħaddi lill-axxendenti ordinarji jew lill-qraba kollaterali ordinarji.

Il-konjuġi superstiti huwa intitolat għad-dritt li jirrisjedi fid-dar matrimonjali u jista' jiret ukoll l-għamara domestika u l-apparat domestiku.

Id-dixxendenti, it-tfal tal-mejjet u d-dixxendenti diretti tagħhom jeskludu kull tip ta' werriet ieħor u huma intitolati għall-wirt fl-ordni tal-prossimità tal-grad ta' relazzjoni. Jekk il-konjuġi superstiti jkun se jiret, id-dixxendenti jirċievu kollettivament tliet kwarti tal-wirt.

L-axxendenti privileġġati huma l-missier u l-omm tal-mejjet, b'mod li l-wirt dovut lilhom jinqasam bejniethom b'mod indaqs.

Il-qraba kollaterali privileġġati huma l-aħwa tal-mejjet u d-dixxendenti tagħhom, sar-raba' grad.

Jekk il-konjuġi superstiti jipparteċipa fil-wirt flimkien sew mal-axxendenti privileġġati u sew mal-qraba kollaterali privileġġati, is-sehem dovut lit-tieni ordni tal-werrieta huwa ta' żewġ terzi; is-sehem dovut lit-tieni ordni tal-werrieta huwa ta' nofs jekk hemm axxendenti privileġġati jew qraba kollaterali privileġġati, iżda mhux it-tnejn.

Il-wirt dovut lill-axxendenti privileġġati u lill-qraba kollaterali privileġġati huwa maqsum bejniethom skont in-numru ta' axxendenti privileġġati. Jekk hemm ġenitur uniku, huma jiġbru kwart, filwaqt li l-qraba kollaterali privileġġati huma intitolati għal tliet kwarti. Jekk hemm żewġ ġenituri, huma jiġbru nofs, filwaqt li l-qraba kollaterali privileġġati huma intitolati għall-kumplament tan-nofs.

Il-wirt tal-qraba kollaterali privileġġati jinqasam indaqs bejniethom jew, jekk huma jieħdu parti fil-wirt permezz tad-dritt ta' rappreżentazzjoni, bejn il-linji parentali. Fil-każ ta' relazzjonijiet kollaterali differenti, il-wirt jinqasam indaqs bejn il-linja maternali u paternali, bl-applikazzjoni tar-regoli preċedenti. Il-qraba kollaterali li huma relatati mal-mejjet fuq żewġ linji jirċievu ishma akkumulati.

Meta ma jkunx hemm werrieta, **il-wirt ikun vakanti** u jinġabar mill-municipalità, belt jew lokalità fejn jinsab il-patrimonju fil-mument tad-distribuzzjoni.

Ara l-Artikoli 970-983, l-Artikoli 1135-1140 tal-Kodiċi Ċivili.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

L-entitajiet kompetenti għal proċeduri ta' suċċessjoni mhux kontenzjużi huma n-nutara tad-dritt ċivili, filwaqt li l-qrati tal-ewwel istanza ("Judecatorie") huma responsabbli mill-proċeduri ta' suċċessjoni kontenzjużi.

Il-werriet jew kull persuna kkonċernata oħra tista' tirreferi direttament il-każ lill-qorti wara li tissottometti ċertifikat notarili dwar il-verifiki tar-reġistru tas-suċċessjoni.

Ara l-Artikolu 101 u l-artikoli sussegwenti tal-Att Nru 36/1995, l-Artikolu 193 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunza jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Ara l-punt (b)

Werriet jaċċetta espressament il-wirt meta huwa esplicitament jieħu t-titolu / il-kwalità ta' werriet. Din l-aċċettazzjoni tkun taċita meta ssir permezz ta' strument / azzjoni li tista' tiġi mwettqa biss fil-kwalità ta' werriet (l-Artikolu 1108 tal-Kodiċi Ċivili).

Id-dikjarazzjoni ta' rinunzja ta' suċċessjoni ssir quddiem nutar tad-dritt ċivili, jew quddiem missjoni diplomatika jew rappreżentanza konsulari tar-Rumanija (l-Artikolu 1120(2) tal-Kodiċi Ċivili).

Kull strument notarili li jirreferi għall-aċċettazzjoni jew għar-rinunzja ta' suċċessjoni jiġi rreġistrat fir-Reġistru Notarili Nazzjonali għall-evidenza ta' għażliet ta' suċċessjoni (Registru nażjonal notarial de evidență a opțiunilor succesoriale RNNEOS).

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legali?

Ara l-punt (b)

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Ara l-punt (b)

Wara l-ftuħ ta' proċedura ta' suċċessjoni, il-liberalitajiet li jiksru s-sehem tas-suċċessjoni huma suġġetti għal tnaqqis fuq it-talba tal-werrieta li jmisshom sehem mill-wirt, il-werrieta u l-kredituri ordinarji tal-werrieta intitolati għal sehem riżervat. Fil-każ ta' diversi werrieta intitolati għal sehem riżervat, it-tnaqqis huwa applikabbli biss fil-limitu tas-sehem riżervat dovut lill-applikant, u tiffavorixxi biss lil dan tal-aħħar. It-tnaqqis jirriżulta fl-ineffiċjenza tal-legali jew fl-annullament tad-donazzjonijiet.

Ara l-Artikoli 1092-1097 tal-Kodiċi Ċivili.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqas l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Il-proċedura ta' suċċessjoni notarili tinfetaħ fuq talba. It-talba hija rreġistrata fir-reġistru ta' suċċessjoni tan-nutar, wara r-reġistrazzjoni fir-reġistru ta' suċċessjoni tal-awla notarili. In-nutar ikkummissjonat jivverifika l-gurizdizzjoni territorjali tagħha u jordna li jissejħu dawk intitolati għall-wirt, u meta jkun hemm testment, isejjaħ lil-legatarju, l-eżekutor tat-testment, ir-rappreżentant legali tal-werrieta inkapaċi, l-awtorità tutelarja, ir-rappreżentant tal-awtorità pubblika (fil-każ ta' suċċessjoni vakanti). In-nutar jistabilixxi l-kapaċità tal-werrieta u tal-legatarji, il-limitu tad-drittijiet tagħhom u l-kompożizzjoni tal-patrimonju tal-mejjet.

In-numru u l-kapaċità ta' werriet u / jew it-titolu ta' legatarju jiġu stabbiliti permezz ta' atti ta' status ċivili, testment u bl-għajnuna ta' xhieda. L-assi jiġu ppruvati permezz ta' dokumenti uffiċjali / kull mezz ta' prova oħra rikonoxxuta mil-liġi.

Ara l-Artikoli 101-118 tal-Att Nru 36/1995, ippubblikat mill-gdid.

Il-werriet / persuna kkonċernata oħra tista' tirreferi direttament il-każ lill-qorti kompetenti wara li tissottometti ċertifikat notarili dwar il-verifika tar-reġistru tas-suċċessjoni. Il-qsim ġudizzjarju jista' jsir permezz ta' ftehim bejn il-partijiet, jew, jekk dan mhuwiex il-każ, il-qorti trid tistabilixxi l-assi, l-istatus tal-werriet, is-sehem tal-patrimonju, il-krediti, id-dejn u l-ispejjeż. Il-qorti tista' tiddeċiedi dwar ir-restrizzjoni ta' liberalitajiet eċċessivi u r-rapport ta' donazzjonijiet. Il-qsim tal-assi jsir *in natura*, permezz ta' formazzjonijiet ta' lottijiet jew billi jingħataw xi assi lil wieħed mill-werrieta bil-kundizzjoni tal-ħlas tal-ammonti dovuti lill-kumpliment tal-werrieta. Il-qorti tista' tordna l-bejgħ tal-proprietà, bil-kunsens tal-partijiet jew permezz ta' marixxall permezz ta' rkant pubbliku. Il-qorti tagħti deċiżjoni, u hija taqsam l-ammonti ddepożitati minn wieħed mill-werrieta għall-oħrajn u dawn li jirriżultaw minn bejgħ.

Ara l-Artikolu 108 tal-Att Nru 36/1995, l-Artikolu 193(3) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

In-nutar jista' jipproċedi bil-**likwidazzjoni tad-dejn tas-suċċessjoni** bl-approvazzjoni tal-werrieta kollha, kif ukoll bl-irkupru tal-krediti; il-ħlas ta' dejn u debiti; il-bejgħ ta' beni mobbli (i); l-eżekuzzjoni ta' legati partikolari.

Fil-fażi preliminari obligatorja, in-nutar joħroġ **ċertifikat ta' likwidazzjoni ta' suċċessjoni**, li jelenka l-patrimonju (assi u dejn), il-werrieta u l-ishma rispettivi tagħhom, kif ukoll il-kunsens tal-werrieta dwar il-mezzi ta' likwidazzjoni tad-dejn, il-ħatra ta' likwidatur u l-iskadenza għall-finalizzazzjoni.

Il-likwidatur jiġbor il-krediti tas-suċċessjoni, iħallas id-dejn u jbigħ l-assi. Il-likwidatur jippreżenta rapport għan-nutar maħtur, billi jsemmi l-operazzjonijiet imwettqa għall-irkupru tal-krediti u l-metodu ta' estinzjoni tad-dejn. Wara l-finalizzazzjoni, in-nutar joħroġ **ċertifikat tal-wirt**, u l-prodott nett tal-likwidazzjoni jitniżżel mal-patrimonju.

Ara l-Artikoli 119-132 tal-Att Nru 36/1995, l-Artikolu 1114 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

Il-qsim tal-patrimonju bejn il-verrieta jsir wara li jinħareġ ċertifikat tal-wirt wara l-likwidazzjoni. Il-qsim tal-patrimonju jista' jkun volontarju. Ir-rapport ta' donazzjonijiet huwa l-obbligu tal-konjuġi superstiti u d-dixxendenti tal-mejjet li huma intitolati għall-wirt legali li jirrintegraw mas-suċċessjoni l-assi mogħtija mingħajr eżenzjoni ta' rapport.

Filas ta' dejn. Eċċezzjonijiet għad-diviżjoni statutorja tal-passivi tal-wirt

Il-verrieta universali u l-verrieta b'titolu ġenerali jridu jikkontribwixxu għall-ħlas tad-dejn u l-obbligazzjonijiet tal-patrimonju fi proporzjon tas-sehem rispettiv tagħhom.

Il-kredituri personali tal-verrieta u kull persuna kkonċernata tista' titlob il-qsim tal-wirt, jew teżerċita d-dritt li tkun prezenti matul il-qsim volontarju jew tintervjeni fil-qsim. It-talbiet tal-kredituri huma rreġistrati fir-Registru Notarili Nazzjonali tal-Kredituri ta' Persuni Fiżiċi u tal-Ogġezzjonijiet għat-Twettiq ta' Qsim ta' Wirt, għall-finijiet ta' ogġezzjonijiet minn terzi (*RNNEC – Registrul național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral*).

Il-verriet universali/werriet b'titolu ġenerali li ħallas l-akbar sehem mid-dejn komuni għadu dritt ta' rikors kontra l-verrieta l-oħra, iżda biss għas-sehem tad-dejn komuni korrispettiv ta' kull wieħed mill-verrieta, anki f'każ ta' surroga fid-drittijiet tal-kredituri.

Il-qsim tal-assi tal-axxendenti

L-axxendenti jistgħu jaqsmu l-assi tagħhom bejn id-dixxendenti permezz ta' donazzjoni jew testament. Fil-każ li ma jkunux ġew inklużi l-assi kollha tal-wirt, l-assi mhux inklużi jinqasmu skont il-liġi.

Ara l-Artikoli 669-686 u 1143-1163 tal-Kodiċi Ċivili.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Persuna tista' tirt jekk tkun *teżisti* fil-mument tal-ftuħ tas-suċċessjoni u / jew ikollha l-kapaċità li tirt; tkun intitolata għal suċċessjoni; tkun denja; ma tkunx diżeredata.

Il-persuna msejġha għas-suċċessjoni tista' taċċetta / tirrinunzja l-wirt. Il-legatarju li huwa l-verriet legali jista' jeżerċita wieħed minn dawn il-kapaċitajiet. Jekk, mingħajr ma jiġi ppreġudikat is-sehem riżervat, jirriżulta mit-testament li l-mejjet ried li jitnaqqas is-sehem dovut lill-verriet legali, dan tal-aħħar jista' jaġixxi biss bħala legatarju.

Ara l-Artikoli 957-963, 987, 989, 993, 1074-1076, 1100 u 1102 tal-Kodiċi Ċivili.

8 Il-verrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Iva, ara l-punt 6.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

It-talba għal reġistrazzjoni fir-registru tal-artijiet hija akkumpanjata mid-dokument oriġinali / mill-kopja ċċertifikata min-nutar, u fil-każ ta' deċiżjoni mill-qorti, kopja awtentikata, bir-rimarka "finali". Ir-reġistrazzjoni tiġi kompluta bi prova ta' reġistrazzjoni maħruġa mir-registratur tal-artijiet jekk id-dokument jissodisfa diversi kundizzjonijiet formali; l-identifikazzjoni tal-parti u tal-patrimonju immobbli; l-eżistenza ta' traduzzjoni ċċertifikata minn nutar (fil-każ ta' strument notarili awtentiku, irid jinħareġ minn nutar Rumenu); l-eżistenza ta' estratti mir-registru tal-artijiet; il-ħlas tal-miżata, eċċ. L-ewwel reġistrazzjoni tal-patrimonju immobbli fis-sistema integrata tal-kadastru u tar-registru tal-artijiet tista' ssir abbażi taċ-ċertifikat tal-wirt u tad-dokumentazzjoni tal-kadastru.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

ħatra volontarja

It-testatur jista' jaħtar persuna waħda jew aktar bħala eżekutori testamentarji. L-eżekutor tat-testament jamministra l-patrimonju għal massimu ta' sentejn mill-ftuħ tas-suċċessjoni. Dan il-perjodu jista' jiġi estiż permezz ta' deċiżjoni tal-qorti.

ħatra obligatorja

Jekk id-debitur imut qabel jinħatar marixxall, ma jstax jingħata lok għall-eżekuzzjoni obligatorja, u jekk imut wara li jkun ingħata lok għall-eżekuzzjoni obligatorja, din tal-aħħar ma tkunx tista' titkompla sakemm il-wirt ma jiġix aċċettat jew ikun inħatar kuratur għas-suċċessjoni / kuratur speċjali. Jekk il-kreditur jew il-marixxall isir jafu li d-debitur miet, huwa għandu l-obbligu li jitlob lill-awla tan-nutara pubbliċi tal-aħħar post ta' residenza tal-mejjet sabiex tirreġistra dan fir-registru speċjali għall-ftuħ tal-eżekuzzjoni obligatorja u toħroġ ċertifikat. Iċ-ċertifikat għandu jsemmi jekk il-wirt ġiex likwidat, u jekk iva, dan għandu jelenka l-verrieta u anki jsemmi jekk ġiex maħtur kuratur sakemm ġie aċċettat il-wirt.

Jekk hemm riskju ta' ċessjoni, telf, sostituzzjoni / distruzzjoni tal-assi, in-nutar jissigilla l-assi jew iqiegħedhom f'idejn kustodju.

Sakemm il-wirt jiġi aċċettat jew jekk il-werriet ma jkunx magħruf, in-nutar jista' jaħtar kuratur speċjali għas-suċċessjoni sabiex jiddefendi d-drittijiet tal-werriet potenzjali.

Ara l-Artikolu 686 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, l-Artikolu 1117(3), 1136, l-Artikoli 1077-1085 tal-Kodiċi Ċivili.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

L-eżekutor tat-testment, il-likwidatur, il-werriet legali / il-werriet intitolat taħt testment, kustodju / kuratur maħtur.

Il-likwidatur, li jwettaq ir-responsabbiltajiet tiegħu taħt is-superviżjoni ta' nutar, jista' jinħatar mill-mejjet, mill-werrieta jew mill-qorti.

Ara l-Artikolu 124 tal-Att Nru 36/1995, l-Artikolu 1117(3) u l-Artikolu 1136 tal-Kodiċi Ċivili.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Ara l-punt (a).

L-eżekutor tat-testment iqiegħed is-siġilli, jagħmel l-inventarju, jitlob lill-qorti tapprova l-bejgħ tal-assi, iħallas id-dejn tas-suċċessjoni u jirkupra l-krediti tas-suċċessjoni.

Ara l-Artikoli 1077-1085 tal-Kodiċi Ċivili, l-Artikoli 101-132 tal-Att Nru 36/1995.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

In-nutar iħejji **konklużjonijiet** motivati, u wara l-likwidazzjoni tas-suċċessjoni, joħroġ **konklużjoni finali** li abbażi tagħha jinħareġ **ċertifikat tal-wirt / tal-legat**.

lċ-ċertifikat tal-wirt jinkludi l-mod kif jiġi stabbilit il-limitu massimu tad-drittijiet u jservi bħala prova tal-kapaċità tal-werriet u tad-dritt għall-proprjetà. In-nutar jista' joħroġ **ċertifikat għall-istatus ta' werriet**, li jiddikjara n-numru, il-kapaċità u l-limitu massimu tad-drittijiet, iżda mhux il-patrimonju.

Meta ma jkunx hemm werriet, il-wirt jiġi kkunsidrat bħala vakanti, u jinħareġ **ċertifikat ta' suċċessjoni vakanti**.

In-nutar jista' jkompli l-proċedura sabiex jikkompleta l-konklużjoni notarili bl-assi li tħallew barra, u joħroġ **addendum għaċ-ċertifikat tal-wirt**.

Dawk li jikkunsidraw li sofrew danni jistgħu jitolbu lill-qorti sabiex tannulla ċ-ċertifikat u l-istabbiliment tad-drittijiet tagħhom. **F'każ ta' annullament, in-nutar joħroġ ċertifikat ġdid għall-werriet ibbażat fuq id-deċiżjoni finali tal-qorti.**

B'talba għas-suċċessjoni, il-werriet universali / il-werriet b'titolu ġenerali jista' jikseb f'kull ħin il-konferma ta' tali kapaċità kontra l-persuna li tinsab fil-pussess tal-assi mill-patrimonju *mingħajr* ebda dritt ta' proprjetà.

Matul proċedura kontenzjuża ta' suċċessjoni, il-qrati jagħtu **konklużjonijiet** u **deċiżjonijiet** ġudizzjarji. Id-deċiżjoni ta' diviżjoni għandha **effett kostituttiv** u għandha natura eżekuttiva ladarba ssir **definitiva**.

Ara l-Artikoli 1130-1134, 1635-1639 tal-Kodiċi Ċivili, l-Artikoli 111-118 *et seq.* tal-Att Nru 36/1995.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 13/10/2015

Informazzjoni ġenerali - Slovenja

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna SI giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

a) Testmenti: Testment ikun validu jekk jimxi mal-forma ddeterminata fl-Att dwar il-Wirt (minn hawn 'il quddiem: ZD) u skont il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dak l-att.

Iz-ZD jagħraf il-forom għat-testmenti li ġejjin: testment olografiku, testment iffirmat fil-preżenza ta' xhieda, testment gudizzjarju, testment orali, testment imħejji f'pajjiż ieħor, testment imħejji abbord bastiment Sloven, testment imħejji waqt stat ta' emerġenza jew gwerra, u testment internazzjonali.

Iz-ZD jistipula dan li ġej fir-rigward tar-rekwiżiti relatati mal-forma tat-testment:

Testment olografiku jkun validu jekk it-testatur ikun kitbu u ffirmah hu stess (l-Artikolu 63(1) taz-ZD).

Testatur li jkun jaf jikteb u jaqra jhejji **testment iffirmat fil-preżenza ta' xhieda** billi jiffirma, personalment u fil-preżenza ta' żewġ xhieda, dokument imħejji f'ismu minn persuna oħra u jiddikjara quddiem dawk ix-xhieda li dak huwa t-testment tiegħu. Ix-xhieda jiffirmaw isimhom fuq it-testment stess f'postskritt bl-effett li jkunu qed jiffirmaw b'ħala xhieda, meta dan il-postskritt ma jkunx kundizzjoni li jivvalida t-testment (l-Artikolu 64 taz-ZD).

Testment tal-qorti jista' jithejja għal testatur, wara talba minnu, mill-imħallef ta' qorti kompetenti li l-ewwel jistabbilixxi l-identità tat-testatur. It-testatur imbagħad jaqra u jiffirma t-testment u l-imħallef jikkonferma fuq it-testment li t-testatur qrah u ffirmah fil-

preżenza tiegħu. Jekk it-testatur ma jkunx jaf kif jaqra t-testment imħejji mill-imħallef, jew ma jkunx jista', l-imħallef jaqra t-testment lit-testatur fil-preżenza ta' żewġ xhieda. It-testatur imbagħad jiffirma t-testment fil-preżenza tal-istess xhieda jew jagħmel il-marka tiegħu fuqu wara li jiddikjara li dan hu t-testment tiegħu. Imbagħad ix-xhieda jiffirmaw it-testment huma (l-Artikoli 65 u 66 taz-ZD).

Testment imħejji f'pajjiż ieħor jista' jithejja għal ċittadin tar-Repubblika tas-Slovenja f'pajjiż ieħor, b'konformità mad-dispożizzjonijiet li japplikaw għat-tnejn tat-testamenti tal-qorti, minn rappreżentant konsulari jew rappreżentant diplomatiku tar-Repubblika tas-Slovenja li jwettaq materji konsulari (l-Artikolu 69 taz-ZD).

Il-kaptan tal-vapur jista' **jhejji testament abbord bastiment Sloven** b'konformità mad-dispożizzjonijiet li japplikaw għat-tnejn ta' testament għudizzjarju. It-testament ma jibqax validu ladarba jgħaddu 30 jum minn meta t-testatur jirritorna fir-Repubblika tas-Slovenja (l-Artikolu 70 taz-ZD).

Testment imħejji waqt stat ta' emerġenza jew gwerra: waqt stat ta' emerġenza jew gwerra, kmandant tal-kumpanija jew kmandant ta' unità ekwivalenti jew oġġa, jew ħaddieħor fil-preżenza ta' kmandant, jista' jhejji testament għal membru tal-persunal militari b'konformità mad-dispożizzjonijiet li japplikaw għat-tnejn ta' testament għudizzjarju. It-testament ma jibqax validu ladarba jgħaddu 60 jum minn tmiem l-istat ta' emerġenza jew gwerra jekk is-servizz militari tat-testatur ikun intemm qabel dan jew jintemm wara, jew 30 jum wara li jkun temm is-servizz militari tiegħu (l-Artikolu 71 taz-ZD).

Testment internazzjonali jrid jithejja f'forma miktuba. Ma hemm l-ebda rekwiżit biex it-testatur jikteb it-testment b'idu, u t-testment jista' jinkiteb fi kwalunkwe lingwa, bl-idejn jew b'xi mod ieħor. L-imħallef ta' qorti kompetenti jista' jhejji testament internazzjonali wara talba ta' testatur, fil-waqt li għal ċittadin tar-Repubblika tas-Slovenja li jinsab f'pajjiż ieħor, dan jista' jsir minn rappreżentant diplomatiku jew konsulari msemmi fl-Artikolu 69 taz-ZD (minn hawn 'il quddiem: persuna awtorizzata). It-testatur irid jiddikjara, fil-preżenza ta' żewġ xhieda u persuna awtorizzata, li dak ikun it-testment tiegħu u li huwa konxju mill-kontenut tiegħu, u jiffirma t-testment fil-preżenza tagħhom jew, jekk ikun diġà ffirma t-testment, jagħraf u jikkonferma li l-firma hija tiegħu. Jekk it-testatur ma jkunx jista' jiffirma, jinforma lill-persuna awtorizzata b'din ir-raġuni. Il-persuna awtorizzata tniżżel dan fit-testment. It-testatur jista, minbarra dan, jitlob li persuna oħra tiffirma t-testment f'ismu. Ix-xhieda u l-persuna awtorizzata jannettu l-firem tagħhom, fil-preżenza tat-testatur, f'postskritt li jiddikjara li ffirmaw b'hal xhieda jew b'hal l-persuna awtorizzata (l-Artikolu 71a taz-ZD). L-att jipprovd i wkoll iktar dettalji ta' min jista' jagħmilha ta' xhud f'testment internazzjonali (l-Artikolu 71b), il-firem u d-dati annessi ma' testament internazzjonali (l-Artikolu 71c), iż-żamma ta' testament internazzjonali (l-Artikolu 71ċ), it-tħassir ta' testament internazzjonali (l-Artikolu 71d), il-konferma ta' testament internazzjonali (l-Artikolu 71e), il-konferma li testament internazzjonali huwa validu (l-Artikolu 71f) u l-validità li tirrigwarda l-forma u l-formalitajiet tal-firem (l-Artikolu 71g).

Testmenti orali: testatur jista' jaħlef it-testment tiegħu oralment quddiem żewġ xhieda biss jekk ċirkostanzi eċċezzjonali jwasslu biex ma jkunx jista' jhejji testament bil-miktub. Testament orali ma jibqax validu ladarba jgħaddu 30 jum minn meta jintemmu ċ-ċirkostanzi eċċezzjonali li thejja matulhom (l-Artikolu 72 taz-ZD). L-att jipprovd i wkoll iktar dettalji dwar min jista' jagħmilha ta' xhud f'testment orali (l-Artikolu 73), x'inhuma d-dmirijiet ta' dak ix-xhud (l-Artikolu 74), dispożizzjonijiet mhux dovuti f'testment orali (l-Artikolu 75), id-data ta' skadenza għall-eżekuzzjoni tal-invalidità ta' testament (l-Artikolu 76) u prova tal-eżistenza ta' testament (l-Artikolu 77).

L-Att dwar in-Nutara (minn hawn 'il quddiem: ZN) jistipula wkoll testment notarili, li huwa testament li jhejji nutar fil-forma ta' reġistrazzjoni notarili kif iddettata mit-testatur, u testament li t-testatur, li qabel ikun għamel dikjarazzjoni bil-miktub tat-testment tiegħu, jikkonsenjha lil nutar għall-konferma. Testament notarili għandu l-istess effetti ġuridiċi b'hal testament għudizzjarju (l-Artikolu 46 (1) taz-ZN).

Barra r-rekwiżiti formali msemmija fuq, hija meħtieġa wkoll il-kapaċità li tagħmel testament biex testament ikun validu. Skont iz-ZD, testament jista' jiffassal minn kull min ikollu l-kapaċità ta' dixxerniment u jkun għalaq tal-inqas l-età ta' 15-il sena (l-Artikolu 59(1) taz-ZD). Meta testatur ihejji testament minħabba theddida, koerċizzjoni jew qerq, jew bi żball, dak it-testment ma jkunx validu, peress li t-testment espress fid-dokument ma jkunx jirrifletti r-rieda vera u proprja tat-testatur (l-Artikolu 60(1) taz-ZD).

b) Testament *unica charta* Iz-ZD ma jsemmix testmenti *unica charta* u, peress li mhux wieħed mill-forom ta' testament previst mil-liġi, dan it-tip ta' testament jitqies b'hal invalidu skont l-Artikolu 62 taz-ZD. Madankollu, il-ġurisprudenza tqis b'hal invalidu biss testament fejn iż-żewġ persuni, normalment miżżewġin lil xulxin, jaħtru lil xulxin b'hal werrieta (dan x'aktar minħabba li testament ta' dan it-tip huwa viċin ħafna fin-natura tiegħu għal kuntratt tal-wirt, li huwa pprojbit skont l-Artikolu 103 taz-ZD), imma mhux testament imfassal minn żewġ persuni affavur ta' terz (ara Prof. K. Zupančič, Prof. V. Žnidaršič Skubic, *Dedno pravo* (Id-Dritt tal-Wirt), *Uradni list*, 2009, pp. 127–128).

c) Kuntratt tal-wirt Skont iz-ZD, kuntratt tal-wirt fejn persuna tħalli l-patrimonju tagħha jew porzjoni minnu lill-kofirmatarju tagħha jew lil persuna oħra huwa invalidu (l-Artikolu 103); hekk ukoll, kuntratt dwar wirt jew legat futur (l-Artikolu 104) u kuntratt dwar il-kontenut ta' testament (l-Artikolu 105) huma invalidi wkoll skont l-Att.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irreġistrata u jekk iva, kif?

Le. L-att ma jipprevedix l-awtentikazzjoni speċjali ta' testament.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Iva. Werrieta obligatorji huma intitolati għal sehem mill-patrimonju li t-testatur ma jistax jiddiponi minnu (l-Artikolu 26(1) taz-ZD). Dan is-sehem mill-patrimonju huwa s-"sehem riżervat". Il-werrieta obligatorji huma: id-dixxendenti tal-persuna deċeduta, it-tfal adottati tagħha u d-dixxendenti tagħhom, il-ġenituri tagħha u l-konjuġi tagħha. In-nanniet u l-aħwa huma werrieta obligatorji biss meta jkunu permanentement inkapaċi li jaħdmu u ma jkollhom l-ebda mezz ta' sussistenza. Il-persuni elenkati fuq ikunu werrieta obligatorji jekk ikunu intitolati jirtu skont l-ordni statutorju tal-wirt (l-Artikolu 25 taz-ZD).

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

F'dak il-każ, il-wirt jimxi skont il-liġi: il-patrimonju tad-deċedut jintiret mid-dixxendenti tiegħu, it-tfal adottati tiegħu u d-dixxendenti tagħhom, il-konjuġi tiegħu, il-ġenituri tiegħu, il-ġenitur adottiv tiegħu u l-qraba ta' dik il-persuna, ħutu u d-dixxendenti tagħhom, u n-nanniet tiegħu u d-dixxendenti tagħhom. Raġel u mara li jkollhom relazzjoni twila mingħajr ma jiżżewġu jistgħu jirtu lil xulxin bħala miżżewġin, imma biss jekk ma jkun hemm ebda raġuni l-għala żwieġ bejniethom ma kienx ikun validu. Dawn jirtu skont l-ordni tal-wirt, fejn il-werrieta mill-eqreb ordni tal-wirt jeskludu mill-wirt persuni minn ordni tal-wirt iktar distanti (l-Artikolu 10 taz-ZD).

L-ewwel ordni tal-wirt:

Id-dixxendenti u l-konjuġi tal-persuna deċeduta qegħdin fl-ewwel ordni tal-wirt, u jirtu sehem indaqs qabel l-oħrajn kollha (l-Artikolu 11 taz-ZD).

Fuq il-bażi tad-distribuzzjoni *per stirpes*, il-parti tal-patrimonju li inizjalment kienet tmur għand persuna oħra li kieku baqgħet haġja sa meta miet id-deċedut tintiret mit-tfal tagħha (it-tfal tat-tfal tad-deċedut) f'sehem indaqs. Jekk xi ħadd mit-tfal tat-tfal imut qabel id-deċedut, is-sehem illi kien jieħu kieku kien għadu ħaj meta miet id-deċedut jintiret mit-tfal tiegħu (il-proneputijiet tad-deċedut), f'sehem indaqs. Dan ikompli sejjer hekk fl-ordni sal-aħħar mid-dixxendenti tad-deċedut (l-Artikolu 12 taz-ZD).

Jekk il-konjuġi tad-deċedut ma jkollux il-mezzi neċessarji għas-sussistenza u jiret flimkien ma' werrieta oħra tal-ewwel ordni tal-wirt, il-qorti tista', wara talba tal-konjuġi, tiddeċiedi li l-konjuġi jiret ukoll parti minn dak is-sehem mill-patrimonju li, skont il-liġi, kellu jintiret mill-kowerrieta tal-konjuġi. Il-konjuġi jista' jitolbu zieda f'sehmu mill-wirt kontra l-kowerrieta kollha jew kowerriet individwali. Il-qorti tista' tiddeċiedi li l-konjuġi għandu jiret il-patrimonju kollu jekk il-valur tal-patrimonju jkun tant żgħir li l-konjuġi jispiċċa jbati diffikultajiet kbar li kieku kellu jinqasam (l-Artikolu 13(1) taz-ZD).

Jekk werrieta oħra tal-ewwel ordni tal-wirt li ma jkollhomx il-mezzi neċessarji għas-sussistenza, jirtu flimkien mal-konjuġi tad-deċedut, il-qorti tista', wara talba mingħandhom, tiddeċiedi li huma għandhom jirtu wkoll parti minn dak is-sehem mill-patrimonju li, skont il-liġi, kellu jintiret mill-konjuġi. Il-kowerrieta kollha jew kowerrieta individwali jistgħu jitolbu zieda fis-sehem tagħhom mill-wirt għad-detriment tal-konjuġi (l-Artikolu 13(2) taz-ZD).

Kowerrieta individwali li ma jkollhomx il-mezzi neċessarji għas-sussistenza jistgħu jitolbu wkoll zieda fis-sehem tagħhom mill-wirt għad-detriment tal-kowerrieta l-oħra (l-Artikolu 13(3) taz-ZD).

Il-qorti tista' tiddeċiedi li l-kowerrieta kollha jew kowerrieta individwali jirtu l-patrimonju kollu jekk il-valur tal-patrimonju jkun tant żgħir li jispiċċaw jbatu diffikultajiet kbar li kieku kellu jinqasam (l-Artikolu 13(4) taz-ZD).

Waqt li tiddeċiedi t-talbiet ta' hawn fuq rigward zieda jew tnaqqis fis-sehem mill-wirt, il-qorti tagħti l-kunsiderazzjoni xierqa liċ-ċirkostanzi kollha tal-każ, partikolarment il-kundizzjonijiet pekunjarji tal-kowerrieta u l-kapaċità tagħhom li jidhru f'attività bi qligħ, u l-valur tal-patrimonju (l-Artikolu 13(5) taz-ZD).

It-tieni ordni tal-wirt:

Fit-tieni ordni tal-wirt, il-patrimonju tal-persuna deċeduta mingħajr dixxendenti haġjin jintiret mill-ġenituri tagħha u l-konjuġi tagħha. Il-ġenituri tal-persuna deċeduta jirtu sehem indaqs minn nofs il-patrimonju u l-konjuġi tagħha jiret in-nofs l-ieħor. Jekk il-persuna deċeduta ma jkollhiex konjuġi ħaj, il-ġenituri tagħha jirtu sehem indaqs mill-patrimonju kollu (l-Artikolu 14 taz-ZD).

Jekk wieħed mill-ġenituri tad-deċedut ikun miet qablu, is-sehem mill-patrimonju li kien jieħu kieku kien ħaj meta miet id-deċedut jintiret, fuq il-bażi ta' distribuzzjoni *per stirpes*, mit-tfal ta' dak il-ġenitur (jiġifieri minn ħut id-deċedut), it-tfal tat-tfal u l-proneputijiet tiegħu u d-dixxendenti ulterjuri tiegħu, skont ir-regoli li japplikaw għall-każijiet meta tfal u dixxendenti oħra jirtu l-patrimonju tal-persuna deċeduta (l-Artikolu 15(1)).

Jekk il-ġenituri tad-deċedut jkunu mietu t-tnejn qablu, dak is-sehem mill-patrimonju illi kieku kien imur għand kull wieħed minnhom li kieku kienu għandhom haġjin jintiret mid-dixxendenti tagħhom: sehem il-missier jintiret mid-dixxendenti tal-missier u sehem l-omm jintiret mid-dixxendenti tal-omm. F'kull każ, l-aħwa tad-deċedut min-naħa tal-missier biss jirtu sehem indaqs mill-porzjon tal-

patrimonju tal-missier, l-aħwa tad-deċedut min-naħa tal-omm biss jirtu sehem indaqs mill-porzjon tal-patrimonju tal-omm, filwaqt li l-aħwa miż-żewġ ġenituri jirtu sehem missierhom f'seħem indaqs mal-aħwa mill-missier biss u seħem ommhom f'seħem indaqs mal-aħwa mill-omm biss (l-Artikolu 15(2) u (3) taz-ZD).

Jekk wieħed mill-ġenituri tad-deċedut ikun miet qablu u ma jkunux ħallew dixxendenti, dik il-parti mill-patrimonju illi kieku kienet tmur għand dak il-ġenitur li kieku kien għadu ħaj tintiret mill-ġenitur l-ieħor. Jekk dak il-ġenitur l-ieħor ikun miet qabel id-deċedut ukoll, id-dixxendenti tal-ġenitur jirtu l-porzjon tal-patrimonju tiegħu illi kieku kienet tintiret minn ġenitur wieħed jew l-ieħor (l-Artikolu 15 taz-ZD). Jekk iż-żewġ ġenituri jkunu mietu qabel id-deċedut u l-ebda wieħed minnhom ma jkun ħalla dixxendenti, il-patrimonju kollu jintiret mill-konjuġi superstiti tad-deċedut (l-Artikolu 16 u 17 taz-ZD).

It-tielet ordni tal-wirt:

Jekk ma jkun hemm ħadd li jkun f'pożizzjoni li jiret fl-ewwel jew it-tieni ordni tal-wirt, jiġi kkunsidrat it-tielet ordni tal-wirt.

Skont it-tielet ordni tal-wirt, il-patrimonju tal-persuna deċeduta li ma tkunx ħalliet dixxendenti jew ġenituri warajha, u dawn id-dixxendenti u ġenituri ma jkunu ħallew l-ebda dixxendenti jew konjuġi, il-patrimonju jintiret min-nanniet tal-persuna deċeduta. Nofs il-patrimonju jintiret min-nanniet min-naħa tal-missier u n-nofs l-ieħor jintiret min-nanniet min-naħa tal-omm (l-Artikolu 18 taz-ZD).

In-nanniet tal-istess naħa jirtu seħem indaqs tal-porzjoni tas-seħem tagħhom mill-patrimonju. Jekk wieħed mill-axxendenti tad-deċedut fuq naħa waħda ikun miet qablu, dak is-seħem mill-patrimonju li kien imur għand dak l-axxendent li kieku kien ħaj meta miet id-deċedut jintiret mit-tfal, tfal tat-tfal u dixxendenti ulterjuri ta' dak l-axxendent, skont ir-regoli li japplikaw għall-każijiet meta tfal u dixxendenti oħra jirtu l-patrimonju tal-persuna deċeduta. Fir-rigward ta' kull min jifdal, ir-regoli li japplikaw għall-wirt tal-ġenituri tad-deċedut u d-dixxendenti tagħhom (l-Artikolu 19 taz-ZD) japplikaw ukoll għad-dritt tal-wirt tan-nanniet minn naħa waħda u d-dixxendenti tagħhom.

Jekk in-nanniet minn naħa waħda jmutu qabel id-deċedut u ma jkollhomx dixxendenti, dik il-parti tal-patrimonju illi kieku baqgħu ħajjin kienet tmur għandhom tintiret min-nanniet tan-naħa l-oħra, u t-tfal tagħhom, it-tfal tat-tfal u dixxendenti ulterjuri, kif stipulat fl-Artikolu 19 taz-ZD (l-Artikolu 20 taz-ZD).

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Materji ta' wirt huma rregolati mill-qradi fir-Repubblika tas-Slovenja, bil-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni *ratione materiae* f'din il-materja tkun il-qorti lokali (*okrajno sodišče*).

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Il-qorti bħala parti minn seduta dwar il-wirt.

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legal?

Il-qorti bħala parti minn seduta dwar il-wirt.

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' seħem riżervat?

Il-qorti bħala parti minn seduta dwar il-wirt.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)

Jekk persuna tmut jew tiġi ddikjarata mejta, ir-registratur responsabbli li jdañħal il-mewt fir-registru tal-imwiet jibgħat iċ-ċertifikat tal-mewt lill-qorti tas-suċċessjoni fi żmien 30 jum (l-Artikolu 179(1) taz-ZD).

Il-proċedura tibda *ex officio* meta l-qorti tirċievi iċ-ċertifikat tal-mewt.

Jekk skont iċ-ċertifikat tal-mewt, il-persuna deċeduta ma tkun ħalliet l-ebda patrimonju, il-qorti tas-suċċessjoni tiddeċiedi li ma żżommx seduta tas-suċċessjoni; il-qorti tasal għall-istess deċiżjoni jekk il-persuna deċeduta tkun ħalliet biss beni mobbli u ħadd mill-persuni intitolati li jirtu ma jitlob seduta (l-Artikolu 203(1) u (2) taz-ZD). Fil-każijiet l-oħra kollha, il-qorti tiddeċiedi li żżomm seduta tas-suċċessjoni. Tul il-proċedimenti tas-suċċessjoni, il-qorti tistabbilixxi min huma l-verrieta tal-persuna deċeduta, liema proprjetà tiffirma l-patrimonju u liem drittijiet mill-patrimonju jridu jitgawdew mill-verrieta, il-legatarji u persuni oħrajn (l-Artikolu 162 taz-ZD).

Il-proċedimenti tas-suċċessjoni huma fin-natura tagħhom proċedimenti nonkontenzjużi. Jekk kwalunkwe fatt li d-drittijiet jiddependu minnu jkun ikkontestat mill-partijiet, il-qorti tissospendi s-seduta tas-suċċessjoni u tidderiġi lill-partijiet jifftu kawża ċivili jew proċedura amministrattiva (l-Artikolu 210(1) taz-ZD).

Meta l-qorti tiddeċiedi liema persuni huma intitolati għall-patrimonju, tiddikjarahom werrieta b'deċiżjoni dwar il-wirt (l-Artikolu 214(1) taz-ZD). Id-deċiżjoni dwar il-wirt tingħata lil kull werriet u legatarju, kif ukoll lil dawk il-persuni li jkunu eżerċitaw pretensjoni mill-wirt tul il-proċedimenti (l-Artikolu 215(1) taz-ZD).

Il-qorti tordna li jsiru l-annotazzjonijiet neċessarji fir-reġistru tal-artijiet wara li d-deċiżjoni dwar il-wirt issir finali.

Kull wieħed mill-werrieta jista' jitlob il-qsim tal-patrimonju fi kull ħin, sakemm ma jkunx mument mhux xieraq. Dan id-dritt ma jistax ikun suġġett għall-preskrizzjoni. Ftehim fejn werriet jirrinunzja għad-dritt tiegħu li jitlob il-qsim tal-patrimonju mhuwiex validu, u lanqas ma hi valida dispożizzjoni f'testament li tipprojbixxi jew tillimita dan il-qsim (l-Artikolu 144 taz-ZD). L-Att dwar il-Wirt ma fih l-ebda dispożizzjoni dwar kif jiġi implimentat il-qsim tal-patrimonju; minflok, din il-kwistjoni hija rregolata mill-Kodiċi dwar il-Proprietà (SPZ) bħala parti mid-dispożizzjonijiet tiegħu dwar il-qsim tal-koproprjetà. Fi kliem ieħor, il-patrimonju huwa l-koproprjetà tal-kowerrieta. Il-kowerrieta jistgħu jiddeterminaw kif irid jinqasam il-patrimonju. Jekk ma jirnexxilhomx jaqblu, il-qorti tiddeċiedi dwar il-metodu tal-qsim fi proċedimenti nonkontenzjużi. Jekk il-werrieta kollha jipproponu l-qsim u l-metodu tal-qsim bi qbil matul il-proċedimenti tas-suċċessjoni, il-qorti tagħmel referenza għal dan il-ftehim fid-deċiżjoni dwar il-wirt (l-Artikolu 214(3) taz-ZD).

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

L-Att dwar il-Wirt jistipula li l-patrimonju jgħaddi għand il-werriet bis-saħħa tal-istess att (*ipso iure*) mill-mument ta' mewt it-testatur (l-Artikolu 132 taz-ZD). Id-deċiżjoni dwar il-wirt li biha l-qorti tħabbar il-werrieta wara tmiem il-proċedimenti tas-suċċessjoni hija għalhekk ta' natura dikjaratorja biss.

Legatarju jikseb legat mal-mewt, sakemm il-legat ma jkunx suġġett għal kundizzjonijiet jew marbut ma' perjodu ta' żmien speċifiku; f'dan il-każ, il-legatarju jirċievi l-legat meta tiġi ssodisfata dik il-kundizzjoni jew jgħaddi dak il-perjodu ta' żmien. Il-ksib ta' legat ifisser li l-legatarju jista' jitlob li t-termini tal-legat ikunu ssodisfati. Id-dispożizzjonijiet generali tas-SPZ japplikaw għal meta d-dritt tas-sjieda jgħaddi għand il-legatarju.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Iva. Madankollu, din ir-responsabbiltà hija ristretta. Werriet huwa responsabbli għad-dejn tad-deċedut sal-valur tal-beni li jiret. Jekk ikun hemm iktar minn werriet wieħed, ikunu responsabbli *in solidum* għad-dejn tad-deċedut, jiġifieri kull wieħed minnhom sal-valur tas-sehem rispettiv tiegħu mill-patrimonju irrispettivament minn jekk ikunx diġà sar il-qsim tal-patrimonju. Rigward il-proporzjonijiet interni tal-qsim bejn il-werrieta, id-dejn ikun kopert bi proporzjon tas-sehem rispettiv tagħhom mill-patrimonju sakemm it-testament ma jiddeterminax mod ieħor (l-Artikolu 142 taz-ZD).

Werriet li jkun irrinunzja għall-porzjon tiegħu mill-patrimonju ma jkunx responsabbli għad-dejn tad-deċedut (l-Artikolu 142(2) taz-ZD).

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Il-qorti tar-reġistru tal-artijiet tiddeċiedi tistax issir annotazzjoni fuq il-baži tad-dokumenti li jippruvaw l-eżistenza ta' baži ġuridika għall-ksib ta' dritt li jkun suġġett għal annotazzjoni, bil-kundizzjoni li l-kundizzjonijiet l-oħrajn stipulati fil-liġi jiġu ssodisfati.

Il-baži għall-annotazzjoni ta' proprjetà immobbli li tkun is-suġġett ta' wirt hija deċiżjoni legalment finali dwar il-wirt maħruġa tul il-proċedimenti tas-suċċessjoni (il-punt 6 tal-Artikolu 40(1) tal-Att dwar ir-Registru tal-Artijiet, ZZK-1). Il-qorti tar-reġistru tal-artijiet tordna li jiddaħħal id-dritt tas-sjieda fir-reġistru tal-artijiet *ex officio* u skont deċiżjoni legalment finali dwar il-wirt.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Ma hemm l-ebda rekwiżit obligatorju biex jiġi nnominat amministratur ta' patrimonju;

fil-prinċipju, sakemm patrimonju jinqasam ikun amministratur u ttrasferit konguntament mill-werrieta. Patrimonju jista' jiġi assenjat għall-ġestjoni ta' amministratur speċjali jekk il-werrieta jaqblu fuq dan. Jekk il-werrieta ma jkunux jistgħu jaqblu dwar l-amministrazzjoni tal-patrimonju, il-qorti tinnomina amministratur, fuq talba ta' kwalunkwe wieħed mill-werrieta, biex jamministra l-patrimonju għall-werrieta kollha, jew jiddetermina l-porzjon tal-patrimonju li jamministra kull werriet. (l-Artikolu 145 taz-ZD)

Testatur jista' jinnomina fit-testament tiegħu lil persuna waħda jew iktar bħala eżekutori testamentarji (l-Artikolu 95(1) taz-ZD). Fost affarijiet oħra, eżekutor jamministra l-patrimonju (l-Artikolu 96(1) taz-ZD).

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Testatur jista' jinnomina fit-testament tiegħu lilpersuna waħda jew iktar bħala eżekutori testamentarji (l-Artikolu 95(1) taz-ZD). Sakemm it-testatur ma jkunx speċifika mod ieħor, id-dmirijiet ta' eżekutor testamentarju huma, b'mod partikolari, li jeżerċita d-diliġenza dovuta fuq il-patrimonju li jkun qed jamministra, jieħu f'isieb il-ħlas tad-dejn u l-legati u, fuq kollox, jeżegwixxi t-testament bil-mod kif xtaq it-testatur (l-Artikolu 96(1) taz-ZD). Jekk ma jiġi nnominat l-ebda eżekutor testamentarju, il-werrieta li jkunu qed jamministraw il-patrimonju flimkien qabel il-qsim jistgħu jassenjaw l-amministrazzjoni tal-patrimonju lil amministratur speċjali. Jekk il-werrieta ma jkunux jistgħu jaqblu dwar l-amministrazzjoni tal-patrimonju, il-qorti tinnomina amministratur, fuq talba ta' kwalunkwe wieħed mill-werrieta, biex jamministra l-patrimonju għall-werrieta kollha, jew jiddetermina l-porzjon tal-patrimonju li jamministra kull werriet. (l-Artikolu 145 taz-ZD)

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Meta testatur jinnomina eżekutor testamentarju fit-testament, dak it-testament jiddetermina wkoll id-dmirijiet tat-testatur.

Sakemm it-testatur ma jkunx iddetermina mod ieħor, dan li ġej japplika skont il-liġi (l-Artikolu 96(1) taz-ZD):

- li l-eżekutor irid jeżerċita d-diliġenza dovuta fuq il-patrimonju. B'mod partikolari, huwa jrid jieħu f'isieb kull miżura ta' assigurazzjoni, it-tnejjja tal-inventarju u l-valutazzjoni tal-patrimonju (l-Artikolu 184 taz-ZD), u ż-żamma ta' beni mobbli speċifikati (l-Artikoli 190 u 191 taz-ZD);
- li l-eżekutor jamministra l-patrimonju, fejn l-amministrazzjoni regolari tinkludi wkoll it-trasferiment ta' beni individwali tal-patrimonju. Fil-perjodu li matulu jkun qed jeżegwixxi din il-funzjoni, l-eżekutor testamentarju jeskludi lil kull werriet mill-amministrazzjoni tal-patrimonju u mit-trasferiment ta' beni tal-patrimonju;
- li l-eżekutor jiżgura li d-dejn tat-testatur jithallas, u li t-termini ta' kull legat jiġu ssodisfati u l-kompiti mitmuma;
- li l-eżekutor jiżgura b'mod ġenerali li t-testament jiġi eżegwit kif jixtieq it-testatur (ara Prof. K. Zupančič, Prof. V. Žnidaršič Skubic, *Dedno pravo* (Id-dritt tal-wirt), *Uradni list* 2009, pp. 170–171).

Meta jkun hemm iktar minn eżekutor testamentarju wieħed, huma jaqdu d-dmirijiet fdati lilhom flimkien, sakemm it-testatur ma jkunx iddetermina mod ieħor (l-Artikolu 96(2) taz-ZD). Eżekutor testamentarju jrid jipprovdi rapport dwar xogħlu lill-qorti, ikun intitolat għal rimborż tal-ispejjeż tiegħu u għal ħlas ta' xogħlu, li jithallas mill-porzjoni disponibbli tal-patrimonju b'deċiżjoni tal-qorti (l-Artikolu 97 taz-ZD).

Jekk ma jiġi nnominat l-ebda eżekutor testamentarju, il-werrieta li jkunu qed jamministraw il-patrimonju flimkien sakemm jinqasam jistgħu jassenjaw l-amministrazzjoni tal-patrimonju lil amministratur speċjali. Jekk il-werrieta ma jkunux jistgħu jaqblu dwar l-amministrazzjoni tal-patrimonju, il-qorti tinnomina amministratur, fuq talba ta' kwalunkwe wieħed mill-werrieta, biex jamministra l-patrimonju għall-werrieta kollha, jew jiddetermina l-porzjon tal-patrimonju li jamministra kull werriet l-Artikolu 145 (taz-ZD).

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Il-qorti tiegħu deċiżjoni dwar il-wirt, li tkun deċiżjoni ġudizzjarja dwar il-merti tal-kawża, fi tmiem il-proċedimenti tas-suċċessjoni. Id-deċiżjoni tistabbilixxi l-ambitu tal-patrimonju, u tħabbar il-werrieta u l-legatarji, kif ukoll kull persuna oħra li tista' tkun intitolata għal porzjon mill-patrimonju. Skont iz-ZD, id-deċiżjoni dwar il-wirt trid tinkludi l-komponenti li ġejjin (l-Artikolu 214(2)):

1. il-kunjom u l-isem (kif ukoll kull kunjom preċedenti) tal-persuna deċeduta u isem missierha, il-professjoni tal-persuna deċeduta, id-data tat-twelid u n-nazzjonalità u, meta l-persuna deċeduta tkun mara miżżewġa, kunjom xbubitha;
 2. dikjarazzjoni tal-proprjetà immobbli, bid-data mir-registru tal-artijiet, u dikjarazzjoni tal-beni mobbli b'referenza għall-inventarju;
 3. il-kunjom, l-isem, il-professjoni u l-post tar-residenza permanenti tal-werriet, ir-relazzjoni bejn il-werriet u d-deċedut, jekk il-werriet hux qed jiret bħala werriet legali jew werriet fuq il-baži ta' testament u, meta jkun hemm iktar minn werriet wieħed, l-ishma rispettivi tagħhom mill-patrimonju;
 4. jekk il-proċess għad-determinazzjoni ta' werriet ġiex sospiż;
 5. jekk id-dritt ta' werriet ġiex sospiż minħabba li għadu ma wasalx iż-żmien xieraq jew ġiex ristrett għal mument speċifiku, ġiex sospiż minħabba li ma ġietx issodisfata kundizzjoni jew hux dipendenti fuq kundizzjoni riżolutorja jew komputu li jista' jitqies kundizzjoni riżolutorja, jew hux ristrett minn dritt ta' użufrutt u għal benefiċċju ta' min.
 6. il-kunjom, l-isem, il-professjoni u l-post tar-residenza permanenti ta' persuni intitolati għal legat, użufrutt jew kwalunkwe dritt ieħor li jiġi mill-patrimonju, b'deskrizzjoni preċiża ta' dan id-dritt.
-

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-añhar aġġornament: 24/06/2016

Informazzjoni ġenerali - Slovakkja

 Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [sk](#) giet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif titfassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-añhar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif titfassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Il-liġi Slovakka ma tippermettix ftehim dwar is-suċċessjoni jew testmenti kongunti.

Jeżistu diversi metodi għall-abbozzar ta' testamenti:

(1) Testament miktub bl-id tat-testatur irid jikkontjeni l-firma bl-idejn tiegħu u d-data. Mhuwiex meħtieġ li t-tali testament miktub jiġi ffirmat minn żewġ xhieda.

(2) Testament imfassal bl-użu ta' metodu differenti ta' kitba (b'għall-kompjuter, tajpraġter jew minn persuna oħra li mhijiex it-testatur) irid jiġi ffirmat quddiem żewġ xhieda, li jridu jiffirmaw it-testament sabiex jattestjaw li d-dokument huwa realment espressjoni tal-volontà aħħarija tat-testatur). Testament imfassal b'dan il-mod irid jikkontjeni l-firma bl-idejn tal-persuna u d-data.

(3) Testament f'forma ta' att notarili. In-nutar huwa responsabbli għar-rekwiżiti ta' kontenut u ta' forma ta' dan it-tip ta' testament. Kull att notarili jrid jiġi rreġistrat fir-Registru Ċentrali Notarili tat-Testamenti.

(4) Tintuża forma speċjali ta' testamenti meta l-awtur tat-testament huwa f'kundizzjoni medika fqira, ma jistax jara' jew jisma', jew mhuwiex kapaċi jaqra' jew jikteb. F'tali każijiet tliet xhieda jridu jkunu preżenti. Huma jivvalidaw it-testament bil-firma tagħhom wara li jinqara' lilhom. Id-dokument irid jispeċifika l-persuna li kitbitu, il-persuna li qratu b'vuċi tgħajjat u kif ġie kkonfermat li d-dokument jikkontjeni r-rieda vera tat-testatur.

Persuni biss b'kapaċità legali jistgħu jkunu xhieda. Ma jistgħux jaġixxu b'hal xhieda persuni għomja jew li ma jistgħux jikkellmu, dawk li ma jifhmux il-lingwa li fiha jiġu espressi l-volontajiet u l-benefiċjarji tat-testament.

Sabiex testament ikun validu dan irid jindika l-jum, ix-xahar u s-sena tar-redazzjoni tiegħu. Ovvjament, parti importanti mill-kontenut huwa l-isem tal-benefiċjarji li jirtu l-patrimonju fl-intier tiegħu, ishma proporzjonali tiegħu jew oġġetti speċifiċi (min jirċievi xiex).

Fejn it-testament ikun inkiteb b'idejn it-testatur, jiġi rrikmandat lit-testatur sabiex jgħid lil dawk ta' madwaru, sabiex huma jkunu jafu fejn ikun ġie ddepożitat it-testament.

Kwalunkwe kundizzjoni mehmuża mat-testament ma għandhiex valur legali.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irreġistrata u jekk iva, kif?

In-nutara jridu jirreġistraw it-testamenti *ex officio* fir-Registru Notarili Ċentrali tat-Testamenti, li huwa miżmum mill-Kamra tan-Nutara. It-testamenti kif deskritti iktar 'il fuq fil-punti (1), (2) u (4) ma jeħtieġux li jiġu rreġistrati, iżda fuq talba tat-testatur jew persuna oħra dawn jistgħu jiġu aċċettati minn nutar għal kustodja. In-nutar irid jirreġistra wkoll din il-kustodja fir-Registru Notarili Ċentrali tat-Testamenti.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Iva, it-Taqsima 479 tal-Kodiċi Ċivili (Att Nru 40/1964) tispeċifika l-ishma riżervati tal-patrimonju u l-verrieta intitolati għalihom: "*Id-dixxendenti minuri jridu jirċievu almenu l-ekwivalenti tas-sehem legali tas-suċċessjoni tagħhom u d-dixxendenti adulti jridu jirċievu l-ekwivalenti ta' nofs is-sehem legali tas-suċċessjoni tagħhom. F'każ ta' provvediment kuntrarju fit-testament, din il-parti tat-testament hija nulla ħlief jekk id-dixxendenti kkonċernati ġew diżeredati*".

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Is-suċċessjoni tiddevoli skont il-liġi, b'testament jew permezz ta' dawn iż-żewġ mekkaniżmi. Jekk il-mejjet ma għamilx testament jew hemm beni li ma ġewx inkluzi fit-testament, is-suċċessjoni tiddevoli skont il-liġi abbażi tal-klassijiet ta' benefiċjarji.

L-ewwel klassi ta' werrieta

Fl-ewwel klassi, l-ulied u l-konjuġi tal-mejjet jirtu f'partijiet indaqs. Jekk wieħed mill-ulied ma jirtux, is-sehem tiegħu jiġi ddistribwit lill-uliedu f'partijiet indaqs. Jekk anki dawn l-ulied, jew kwalunkwe wieħed minnhom, ma jirtux, allura d-dixxendenti tagħhom jirtu f'partijiet indaqs.

Jekk il-mejjet ma ħalliex dixxendenti jew id-dixxendenti tiegħu ma jirtux (jiġifieri jekk huma kollha rrifjutaw is-suċċessjoni, jew ħadd minnhom ma jista' jiret, jew huma kollha ġew diżeredati jew mhumiex meħuda inkunsiderazzjoni), is-suċċessjoni tgħaddi għand it-tieni klassi ta' benefiċjarji.

It-tieni klassi ta' werrieta

Jekk id-dixxendenti tal-mejjet ma jirtux, il-benefiċjarji fit-tieni klassi jinkludu l-konjuġi u l-ġenituri tal-mejjet, kif ukoll il-persuni li għexu mal-mejjet taħt l-istess saqaf mill-inqas għal sena qabel mewtu u li għal dik ir-raġuni ħadu ħsieb ir-residenza komuni, jew kienu dipendenti fuq il-mejjet għall-manteniment. Il-benefiċjarji fit-tieni klassi jirtu f'partijiet indaqs. Madankollu, il-konjuġi jrid jirċievi dejjem mill-inqas nofs il-patrimonju.

It-tielet klassi tal-verrieta

Jekk la l-konjugi u lanqas ebda mill-ġenituri ma jirtu, il-benefiċjarji fit-tielet klassi, li jirtu f'partijiet indaqs, jinkludu l-aħwa tal-mejjet u l-persuni li għexu mal-mejjet taħt l-istess saqaf għal sena mill-inqas qabel mewtu u li għal dik ir-raġuni ħadu ħsieb ir-residenza komuni, jew kienu dipendenti fuq il-mejjet għall-manteniment. Jekk kwalunkwe persuna minn wieħed mill-aħwa tal-mejjet ma tiritx, it-tfal tagħha jirċievu s-sehem tagħha f'partijiet indaqs.

Ir-raba' klassi tal-verrieta

Jekk ebda benefiċjarju ma jiret fit-tielet klassi, ir-raba' klassi tinkludi n-nanniet tal-mejjet, li jirtu f'partijiet indaqs, u jekk ebda min-nanniet ma jirtu, is-suċċessjoni tiddevolvi lit-tfal tan-nanniet f'partijiet indaqs.

Fejn ma hemm ebda benefiċjarju, il-patrimonju jgħaddi lill-Istat fin-nuqqas ta' verrieta.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Hija kompetenti l-qorti tad-distrett (*okresný súd*) li fil-ġurisdizzjoni tiegħu l-mejjet kellu l-aħħar residenza tiegħu, jew, jekk ma kellu ebda residenza jew ir-residenza tiegħu ma tistax tiġi stabbilita, il-qorti tad-distrett li fil-ġurisdizzjoni tiegħu huwa kellu l-aħħar residenza tiegħu, u jekk ma hemmx tali qorti, allura l-qorti tal-post fejn il-mejjet kellu l-beni tiegħu. Il-qorti distrettwali taħtar nutar bħala kummissarju tal-ġustizzja biex imexxi l-proċeduri kollha tas-suċċessjoni. L-atti notarili huma meqjusa bħala atti ġudizzjarji. It-talbiet ta' għajjnuna legali barra mill-pajjiż huma esklużi mill-atti notarili.

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Il-benefiċjarji jagħmlu dikjarazzjoni orali ta' aċċettazzjoni jew ta' rinunzja tas-suċċessjoni quddiem in-nutar, jew dikjarazzjoni bil-miktub li huma jinnotifikaw lill-qorti probanti f'perjodu ta' xahar mill-jum min meta ġew innotifikati mill-qorti bid-dritt tagħhom ta' aċċettazzjoni / rinunzja tas-suċċessjoni u tal-implikazzjonijiet tad-dikjarazzjoni.

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?

Il-liġi Slovakka ma tipprovdi għal legati.

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Ma hemm ebda dikjarazzjoni speċjali ta' rinunzja jew aċċettazzjoni ta' sehem riżervat. Il-proċedura hija analoga għad-dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni / rinunzja ta' suċċessjoni, iżda l-limitu massimu ta' xahar huwa inapplicabbli.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Ir-Regjistru tal-Insinwa jinnotifika lill-qorti distrettwali kompetenti ta' mewt fid-distrett tiegħu. Il-qorti tibda proċedimenti, anki mingħajr raġuni, ladarba ssir taf li miet xi ħadd jew li persuna giet iddikjarata mejta. Fl-ewwel lok, il-qorti tiċċekkja fir-Regjistru Notarili Ċentrali tat-Testamenti jekk il-mejjet ħallix testament, strument ta' diżeredazzjoni, jew revoka ta' xi wieħed minn dawn iż-żewġ atti, u tidentifika n-nutar li miegħu ġie ddepożitat id-dokument. Il-qorti twettaq investigazzjoni preliminari biex tidentifika l-benefiċjarji u l-patrimonju u d-dejn tal-mejjet, u tiegħu miżuri urgenti meħtieġa biex tiprotegi s-suċċessjoni. Mhemm ebda bżonn li jiġi ordnat smiġ għal-likwidazzjoni tas-suċċessjoni.

In-nutar, fil-kwalità ta' kummissarju tal-ġustizzja mqabba mill-qorti, joħroġ ċertifikat tal-wirt, suġġett għall-kunsens tal-benefiċjarji, jekk

- il-patrimonju jgħaddi lil benefiċjarju uniku,
- il-patrimonju jgħaddi lill-Istat fin-nuqqas ta' verrieta,
- il-benefiċjarji jaqblu bejniethom dwar id-distribuzzjoni, jew
- il-benefiċjarji u l-kredituri tal-mejjet ikkonkludew ftehim bejniethom dwar it-trażmissjoni tas-suċċessjoni milquta b'piż eċċessiv ta' dejn għar-rimborz tad-dejn.

It-trasferiment tad-drittijiet ta' proprjetà lill-benefiċjarji huwa suġġett għall-kisba ta' ċertifikat tal-wirt validu.

Jekk il-proċeduri ta' suċċessjoni ma jwasslux għall-għoti ta' ċertifikat tal-wirt (pereżempju, f'każ ta' kontestazzjoni), in-nutar jipprepara d-dokumenti kollha meħtieġa sabiex il-qorti tkun tista' tagħti deċiżjoni, inkluż proġett ta' digriet mill-qorti, u tiċċifra l-ispejjeż u l-onorarji tiegħu.

Jekk il-patrimonju għandu dejn eċċessiv u l-benefiċjarji ma jirnexx ilhomx jiftehmu mal-kredituri tal-mejjet biex jittrasferulhom il-patrimonju bħala pagament tad-dejn, il-qorti tista' tordna l-likwidazzjoni tas-suċċessjoni. Fid-digriet tagħha ta' likwidazzjoni, il-qorti tistieden lill-kredituri sabiex jinnotifikaw il-krediti tagħhom lilha f'perjodu ta' żmien speċifiku; inkella, il-krediti jintilfu.

Il-qorti (in-nutar bħala kummissarju tal-ġustizzja) tipproċedi għal-likwidazzjoni tal-patrimonju b'dejn eċċessiv billi jinbiegħu l-assi kollha tal-mejjet bil-prezz attwali ta' beni komparabbli. Matul dan il-bejgħ, il-kummissarju tal-ġustizzja jaġġixxi għall-partijiet f'ismu proprju iżda jieħu inkunsiderazzjoni kwalunkwe suggeriment aktar vantaġġjuż mill-partijiet għal-likwidazzjoni tal-beni. Jekk jibqa' xi beni, dawn jgħaddu lill-Istat b'effett mid-data tal-jum tal-mewt tad-*de cuius*.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Is-suċċessjoni tinfetaħ fuq il-mewt tad-*de cuius*. Iċ-ċertifikat tal-wirt jew id-digriet tal-qorti għandhom biss effetti dikjaratorji dwar fatt tal-passat. Madankollu, id-dispożizzjoni sfiha tal-patrimonju hija possibbli biss b'ċertifikat tal-wirt jew digriet tal-qorti.

Il-jum tal-mewt tad-*de cuius* irid jiġi ppruvat permezz ta' ċertifikat tal-mewt, notifika ta' mewt maħruġa minn reġistru speċjali tal-Ministeru Slovakk tal-Intern meta ċittadin Slovakk imut barra mis-Slovakkja, jew deċiżjoni tal-qorti mogħtija fi proċedimenti għad-dikjarazzjoni ta' persuna mejta f'każ ta' persuni li sparixxew, meta d-data tal-mewt tiġi ddikjarata mill-qorti. Il-qorti Slovakkja biss huma kompetenti li jiddikjaraw iċ-ċittadini Slovakkji bħala mejtin. Il-qorti Slovakkja jistgħu jiddikjaraw ċittadini barranin bħala mejtin, iżda l-implikazzjonijiet legali japplikaw biss għall-persuni li jgħixu b'mod permanenti fis-Slovakkja u biss għall-proprjetà li tinsab fis-Slovakkja.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Iva, il-benefiċjarji huma responsabbli għad-dejn tal-mejjet, iżda biss sal-valur tal-patrimonju li huwa devolut lilhom. Il-benefiċjarji mhumiex obbligati li jħallsu d-dejn tal-mejjet bl-użu tal-beni tagħhom stess.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

L-iskrizzjoni fir-reġistru tal-artijiet issir mill-Awtorità Distrettwali għall-post fejn tinsab il-proprjetà immobbli. L-Awtorità tagħmel ir-reġistrazzjoni *ex officio* jew fuq talba tal-proprjetarju jew persuna awtorizzata oħra. L-applikazzjonijiet iridu jsiru bil-miktub u jridu jinkludu (a) l-isem tal-applikant (l-isem tan-negozju) u l-uffiċċju permanenti (uffiċċju reġistrat), (b) l-isem tal-awtorità distrettwali li għaliha hija indirizzata l-applikazzjoni; (c) ċertifikat pubbliku jew dokument uffiċjali ieħor li jikkonferma t-titolu tal-applikant għall-proprjetà, u (d) lista ta' kwalunkwe anness.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Il-ħatra ta' amministratur mhijiex obligatorja. Madankollu, jekk huwa fl-interess ġenerali jew fl-interess ewlieni tal-partijiet, il-qorti tiegħu miżuri urgenti fuq l-inizjattiva tagħha stess biex tħares is-suċċessjoni u tista' ukoll taħtar amministratur. Ġeneralment, l-amministratur huwa wieħed mill-benefiċjarji jew persuna oħra li kienet qrib tal-mejjet, iżda jista' ikun ukoll nutar ieħor mill-kummissarju tal-ġustizzja fil-proċeduri ta' wirt inkwistjoni.

L-amministratur maħtur skont il-liġi Slovakkja huwa differenti mill-amministratur skont il-liġi komuni.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

In-nutar maħtur bħala l-kummissarju tal-ġustizzja jeżegwixxi t-testment. Il-benefiċjarji jamministraw il-patrimonju akkwistat permezz ta' suċċessjoni, iżda jeħtieġu l-awtorizzazzjoni għad-dispożizzjoni ta' oġġetti inklużi fis-suċċessjoni u għal atti oħra li jmorru lil hinn mill-immaniġġar ta' kuljum.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Matul il-proċeduri ta' suċċessjoni, l-amministratur jieħu kwalunkwe azzjoni meħtieġa biex jippreżerva l-beni li jiffurmaw parti mill-patrimonju fil-limiti stabbiliti mill-qorti. Il-qorti tiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni tal-awtorizzazzjoni tagħha bl-għan li tippermetti lill-amministratur li jippreżerva l-valur tal-beni li jagħmlu parti mill-patrimonju. L-amministratur huwa responsabbli għal kull dannu li jikkawża bi ksur tad-dmirijiet tiegħu speċifiki fil-liġi jew mill-qorti. Fit-tmiem tal-proċeduri ta' suċċessjoni, huwa jissottometti rapport finali lill-benefiċjarji u l-qorti tiddeciedi dwar l-onorarji tiegħu kif ukoll ir-rimborż tal-kostijiet lilu, li jkunu pagabbli mill-benefiċjarju li jirċievi l-patrimonju.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jipprovaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Fit-tmiem tal-proċeduri ta' suċċessjoni, in-nutar joħroġ ċertifikat ta' wirt, li huwa meqjus li huwa digriet mill-qorti. Iċ-ċertifikat ikun fih l-ismijiet tal-benefiċjarji u jidentifika l-beni li jiddevolvu għand kull benefiċjarju u l-ishma tal-patrimonju.

Fuq talba tal-benefiċjarju, in-nutar jista' joħroġ Ċertifikat tal-Grupp ta' Werrieta matul il-proċeduri ta' suċċessjoni. Din hija "konferma tal-fatti magħrufa mill-fajl", strument awtentiku maħruġ min-nutar inkarigat mis-suċċessjoni, prinċipalment għal raġunijiet ta' evidenzjar tal-istatus ta' benefiċjarju jew persuna intitolata oħra li tircievi dritt tal-mejjet (pereż. kumpens taħt polza ta' assigurazzjoni, drittijiet marbuta mal-kwalità ta' membru, statut fi proċeduri li għadhom għaddeġja, eċċ.).

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 14/01/2019

Informazzjoni ġenerali - Finlandja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif titfassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tircievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Kwistjonijiet ta' wirt huma rregolati permezz tal-Kodiċi ta' Wirt (40/1965). L-uniku mezz biex jiġi previst x'jiġri mill-patrimonju wara l-mewt huwa billi jsir testament. Testament irid isir bil-miktub u fil-preżenza simultanja ta' zewġ xhieda. It-testatur irid jiffirma t-testment meta jagħmlu jew jirrikonoxxi l-firma preċedenti tiegħu fuq it-testment. Ix-xhieda jridu jattestjaw it-testment billi jiffirmawh ladarba t-testatur jiffirmah jew jirrikonoxxi l-firma tiegħu fuqu. Testament verbali jista' jkun verbali f'ċerti każijiet eċċezzjonali.

Huwa possibbli wkoll li jsir testament reċiproku, li fil-parti l-kbira tal-każijiet jiġi redatt mill-konjuġi biex jittrasferixxu d-dritt ta' sjieda lil xulxin. Testmenti reċiproki huma suġġetti għall-istess rekwiżiti formali bħal testmenti oħra. Ir-regoli li japplikaw għal testmenti reċiproki bejn il-konjuġi japplikaw ukoll għal testmenti reċiproki magħmula bejn l-imsieħba f'sħubija ċivili reġistrata.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irreġistrata u jekk iva, kif?

L-awtoritajiet fil-Finlandja ma jzommux registru tat-testmenti.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Il-libertà li wieħed jiddisponi mis-suċċessjoni tiegħu hija limitata għall-benefiċċju tad-dixxendenti diretti u tal-konjuġi. Id-dixxendenti diretti u l-ulied adottati, kif ukoll id-dixxendenti tagħhom, huma intitolati għal porzjon legali tal-patrimonju tad-*decujus*. Il-porzjon legali jammonta għal nofs il-valur tal-porzjon li jiddevolvi lil dak il-verriet skont l-ordni statutorja tas-suċċessjoni.

Il-konjuġi jgawdi wkoll minn protezzjoni minn testament magħmul mill-konjuġi li miet l-ewwel. Il-konjuġi superstiti jista' jzomm il-patrimonju indiviż tal-konjuġi mejjet, suġġett jew għal talba għal diviżjoni minn dixxendent dirett jew għal testament tad-*decujus*. Il-konjuġi superstiti jista' dejjem, madankollu, iżomm il-pussess indiviż tad-dar komuni tal-konjuġi, kif ukoll l-għamara domestika abitwali, sakemm il-konjuġi superstiti ma għandhux proprjetà residenzjali li tista' tintuża bħala dar.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Il-verrieta legali ewlenin huma d-dixxendenti diretti, li kull wieħed minnhom jirċievi porzjon ugwali mill-patrimonju. F'każ ta' mewt ta' wild, kull dixxendent ta' dak il-wild jiret minflok, u kull fergħa tal-familja tirċievi porzjon indaqs.

Jekk id-*de cujus* kien miżżewweġ u mhuwiex sopravissut minn kwalunkwe dixxendent dirett, il-konjuġi superstiti jiret l-ewwel il-patrimonju tal-konjuġi mejjet. L-imsieħba reġistrati huma intitolati li jirtu skont l-istess kundizzjonijiet bħall-konjuġi.

Jekk id-*de cujus* mhuwiex sopravissut minn xi dixxendenti diretti u ma kienx miżżewweġ fil-perjodu tal-mewt, missier u omm id-*de cujus* jirċievu nofs il-patrimonju. Jekk missier jew omm id-*de cujus* ikunu mietu, dak il-porzjon jinqasam bejn l-aħwa tad-*de cujus*. Jekk wieħed mill-aħwa jkun miet, id-dixxendenti tiegħu jieħdu posthu, u kull fergħa tal-familja tirċievi porzjon indaqs. Jekk ma hemmx aħwa jew dixxendenti tagħhom, iżda wieħed mill-ġenituri tad-*de cujus* huwa ħaj, dak il-ġenitur jirċievi l-patrimonju kollu.

Jekk id-*de cujus* ma jkunx sopravissut minn ebda mill-verrieta msemmija iktar 'il fuq, il-ġenituri ta' missier u omm id-*de cujus* jirċievu l-patrimonju kollu. Jekk imutu n-nannu patern, in-nanna paterna, in-nannu materna jew in-nanna materna, il-porzjon tal-patrimonju li kieku kien imur lil wieħed min-nanniet imur lit-tfal tiegħu. Il-kuġini ma għandhomx id-dritt li jirtu.

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Diversi awtoritajiet għandhom ġurisdizzjoni dwar kwistjonijiet relatati mal-amministrazzjoni ta' wirt. L-inventarju tal-patrimonju (*peruk irja*), li hija lista li trid tiġi mfassla bl-assi u bl-obbligazzjonijiet tal-persuna deċeduta, irid jintbagħat lill-uffiċċju tat-taxxa tal-post ta' domicilju tal-persuna deċeduta fi żmien xahar mid-data tat-tfassil tiegħu. Il-konferma tal-lista ta' benefiċjarji tista' tintalab minn uffiċċju tar-reġistru lokali. It-Teżor tal-Istat hija l-awtorità centrali għal kwistjonijiet dwar l-akkwist ta' proprjetà mill-Istat. Il-qorti distrettwali (*käräjäoikeus*) tad-domicilju tal-persuna deċeduta għandha ġurisdizzjoni biex tisma' kull każ dwar il-patrimonju.

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

Il-wirt jista' jiġi aċċettat bit-tmexxija tal-proprjetà ta' wirt. Il-verriet jista' wkoll jagħmel dikjarazzjoni separata ta' aċċettazzjoni. Jekk il-patrimonju jkun inqasam, id-dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni għandha ssir lill-eredi l-oħra li aċċettaw il-wirt. Jekk il-patrimonju ma jkunx ġie likwidat, id-dikjarazzjoni għandha ssir lill-amministratur tal-patrimonju. Id-dikjarazzjoni tista' wkoll tiġi ppreżentata lill-qorti.

Ma hemmx ebda format preskritt għal dikjarazzjonijiet ta' rinunzja, iżda kull dikjarazzjoni bħal din trid isir bil-miktub. Dikjarazzjoni ta' rinunzja tista' ssir minn persuna/i li għandha/hom porzjon mill-patrimonju tad-*de cujus*, l-amministratur tal-wirt, id-distributur tal-patrimonju, l-eżekutur tat-testament jew kull dixxendent li jieħu post il-verrieta deċeduti. Sabiex ir-rinunzja jkollha effett legali kontra

s-sekwestru mill-kredituri, il-werriet għandu jinnotifika l-patrimonju tal-persuna deċeduta bir-rinunzja tiegħu jew jiddepożita d-dikjarazzjoni ta' rinunzja mal-uffiċċju tar-reġistru lokali sabiex tkun tista' tiddaħħal debitament fir-reġistri (Taqsim 81 tal-Kapitolu 4 tal-Kodiċi tal-Infurzar).

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

Ma hemm ebda format preskritt għall-irrapurtar tal-intenzjonijiet proprji fir-rigward tal-benefiċjarji ta' testament. Dikjarazzjoni ta' aċċettazzjoni, magħmula mill-benefiċjarju lill-amministratur jew distributur attwali tal-patrimonju, titqies bħala aċċettazzjoni ta' legat, l-istess bħal kull azzjoni konkreta mill-benefiċjarju dwar il-proprjetà inkwistjoni. In-notifika lill-werrieta tal-legat hija indikazzjoni biżżejjed li l-benefiċjarju jixtieq jasserixxi d-drittijiet tiegħu abbażi tat-testament inkwistjoni.

Kull dikjarazzjoni ta' rinunzja għal legat trid issir bil-miktub. Sabiex tali rinunzja jkollha effett legali kontra s-sekwestru mill-kredituri, il-benefiċjarju jrid jinnotifika r-rinunzja bil-miktub lill-patrimonju jew jiddepożita d-dikjarazzjoni ta' rinunzja mal-uffiċċju tar-reġistru lokali sabiex tkun tista' tiddaħħal debitament fir-reġistri (Taqsim 81 tal-Kapitolu 4 tal-Kodiċi tal-Infurzar).

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Il-werriet irid jiddikjara t-talba tiegħu għall-porzjoni legali tiegħu lill-benefiċjarju tat-testament permezz ta' marixxall jew mezz verifikabbli ieħor fis-sitt xhur minn meta gie nnotifikat bil-legat. It-talba għal porzjoni legali riżervata tista' ssir bil-pubblikazzjoni tagħha f'gurnal uffiċjali matul il-perjodu stabbilit hawn fuq, jekk it-tali talba ma kinitx innotifikata lill-benefiċjarju abbażi tal-assunzjoni li dan tal-aħħar ikun evita' li jirċievi n-notifika tal-marixxall dwar it-talba jew jekk l-indirizz tiegħu mhuwiex magħruf.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Fil-Finlandja, l-awtoritajiet ma jibdewx proċedimenti ta' suċċessjoni fuq l-inizjattiva tagħhom stess. Wara l-mewt ta' individwu, l-ewwel tiġi mfassla d-dokumentazzjoni tal-patrimonju, inkluż l-inventarju tal-patrimonju. L-inventarju tal-patrimonju huwa dokument li jikkjarifika l-istatus tal-patrimonju tal-persuna deċeduta; fi kliem ieħor dan jelenka l-assi u l-obbligazzjonijiet tal-persuna deċeduta. Il-persuni li għandhom porzjon mill-patrimonju tal-persuna deċeduta jiġu msemmija fl-inventarju tal-patrimonju, flimkien mal-assi u l-obbligazzjonijiet tal-konjuġi superstiti u l-assi u l-obbligazzjonijiet kongunti taż-żewġ konjuġi. L-inventarju tal-patrimonju irid jiġi stabbilit fi żmien tliet xhur mill-mewt, iżda l-uffiċċju fiskali jista' jestendi l-iskadenza jekk ikun hemm raġunijiet biex jagħmel dan.

L-obbligu li jiġi stabbilit inventarju tal-patrimonju jaqa' fuq il-werriet, li jmxexxi l-patrimonju u li huwa responsabbli mill-immaniġġjar tal-proprjetà tiegħu; fuq l-amministratur tal-patrimonju jew fuq l-eżekutur tal-wirt, jekk ikun il-każ. Dik il-persuna trid tagħżel żewġ fiduċjarji biex tistabilixxi l-inventarju tal-patrimonju. Rapport dwar ir-reġistri tal-arblu tar-razza tal-persuna deċeduta jrid jiġi mehmuż mal-inventarju tal-patrimonju. Fil-Finlandja, l-atti tal-insinwa tal-popolazzjoni jinżammu kemm fir-reġistri tal-knisja u kemm fir-reġistri pubbliċi, u jistgħu jiġu ordnati l-estratti uffiċjali mir-reġistri minn uffiċċju tar-reġistru lokali jew mill-parroċċi fejn il-persuna deċeduta kienet reġistrata. L-inventarju tal-patrimonju jrid jintbagħat lill-Awtorità Fiskali Finlandiża (*Verohallinto*) fi żmien xahar mit-tfassil tiegħu.

Wara l-mewt tat-testatur, il-benefiċjarji jridu jinnotifikaw it-testament lill-werrieta permezz ta' marixxall jew b'mod verifikabbli ieħor, u jrid jipprovdihom b'kopja vera tat-testament. Jekk werriet jixtieq jikkontesta t-testament, irid jagħmel ilment fi żmien sitt xhur minn meta gie innotifikat bit-testament.

Id-distribuzzjoni tal-patrimonju tista' tibda biss ladarba tkun saret il-likwidazzjoni tiegħu. Il-likwidazzjoni ta' patrimonju tinvolvi d-determinazzjoni tal-firxa ta' proprjetà fil-patrimonju, is-sodisfazzjoni tal-obbligi tal-persuna deċeduta u l-patrimonju tagħha fir-rigward ta' kull dejn, u l-asserzjoni tad-drittijiet ta' kull legatarju partikolari. Għal skopijiet ta' likwidazzjoni tal-patrimonju, il-benefiċjarji jimmaniġġjaw il-patrimonju konguntament sakemm ma sarx provvedimenti speċjali għal immaniġġjar. Minflok din l-amministrazzjoni kongunta, il-benefiċjarji jistgħu jagħmlu talba lill-qorti għall-ħatra ta' amministratur tal-patrimonju. Ladarba l-immaniġġjar tal-patrimonju ingħata f'idejn l-amministratur, il-benefiċjarji ma jkunux aktar intitolati jiehdu deċiżjonijiet dwar il-patrimonju. Id-dmir tal-amministratur tal-patrimonju huwa li jieħu l-miżuri neċessarji kollha għal-likwidazzjoni tal-patrimonju. Ladarba tkun saret il-likwidazzjoni tal-patrimonju, l-amministratur jinnotifika l-benefiċjarji u jipprepara rapport.

Wara l-likwidazzjoni tal-patrimonju, kull benefiċjarju jista' jitlob id-distribuzzjoni. Jekk il-persuna deċeduta kienet miżżewġa jew fi sħubija ċivili, il-proprjetà trid tinqasam qabel ma tista' tiġi ddistribwita lill-werrieta. Il-benefiċjarji jistgħu jaqblu bejniethom dwar kif jiddistribwixxu l-patrimonju. Irid jiġi stabbilit rapport ta' distribuzzjoni tal-patrimonju, u dan irid jiġi ffirmat mill-benefiċjarji u jiġi attestat bħala veritjier u korrett minn żewġ xhieda imparzjali.

Il-benefiċjarji jistgħu wkoll japplikaw għal ordni mill-qorti sabiex jinħatar distributur tal-patrimonju. Dan isir spiss meta l-benefiċjarji ma jistgħux jilħqu ftehim dwar id-distribuzzjoni. L-amministratur jew l-eżekutur tal-patrimonju iservi bħala d-distributur sakemm huwa mhuwiex benefiċjarju u jekk il-benefiċjarji jitolbu sabiex jiddistribwixxi l-patrimonju u ebda distributur ieħor ma gie maħtur.

Id-distributur tal-patrimonju jrid jistipula l-ħin u l-post fejn issir id-distribuzzjoni tal-patrimonju, u jrid b'mod li jista' jiġi vverifikat jistieden lill-benefiċjarji sabiex jattendu. Id-distributur tal-patrimonju jrid jipprova jiżgura li l-benefiċjarji jaqblu fuq id-distribuzzjoni. Jekk jintlaħaq ftehim, il-patrimonju jrid jiġi ddistribwit b'dan il-mod. Jekk ma jintlaħaqx ftehim, id-distributur tal-patrimonju jrid jiddistribwixxi l-patrimonju sabiex kull benefiċjarju jirċievi sehem mit-tipi varji ta' assi li jiffurmaw il-patrimonju. Jekk il-patrimonju ma jistax jiġi ddistribwit b'mod ieħor, il-qorti tista' tordna, abbażi tal-proposta tad-distributur tal-patrimonju, li d-distributur ibiegħ uħud mill-oġġetti jew, fejn meħtieġ, il-proprjetà kollha li tikkostitwixxi l-patrimonju. Id-distributur tal-patrimonju jipprepara u jiffirma rapport ta' distribuzzjoni (*perinnönjakokirja*). Kull benefiċjarju jista' jikkontesta d-distribuzzjoni billi jibda proċedimenti kontra l-benefiċjarji l-oħra sa sitt xhur mid-distribuzzjoni.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Werriet (*perillinen*) huwa persuna li kellu relazzjoni familjari, relazzjoni ta' żwieġ jew relazzjoni adottiva mad-*de cujus*, kif previst mill-ġi. Legatarju (*testamentinsaaaja*) jista' jkun persuna fiżika jew ġuridika.

Sabiex tikkwalifika bħala werriet jew legatarju, il-persuna inkwistjoni trid tkun ħajja fil-mument tal-mewt tal-persuna deċeduta. Dan jista' jinkludi wild konċepit qabel il-mewt tal-persuna deċeduta u li sussegwentement jitwield ħaj.

Jeħtieġ li l-werriet jew il-benefiċjarju, li jixtieq jasserixxi d-drittijiet tiegħu, jaċċetta l-wirt jew jinnotifika kull pretensjoni lill-persuna/i li aċċetta/w il-wirt. Jekk il-patrimonju ma ġiex iddistribwit, il-pretensjoni għandha ssir lill-amministratur tal-patrimonju jew quddiem qorti. Werriet jew legatarju jitqies li jkun aċċetta l-wirt jekk ikun ħa t-tmexxija tal-patrimonju waħdu jew ma' oħrajn, ipparteċipa fil-preparazzjoni tal-inventarju jew tad-distribuzzjoni tal-patrimonju jew ħa kull azzjoni oħra fir-rigward tal-proprjetà inkwistjoni.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Il-benefiċjarji mhumiex individwalment responsabbli għad-dejn tal-persuna deċeduta. Benefiċjarju responsabbli għat-ffassil ta' inventarju tal-patrimonju jkun responsabbli biss individwalment għad-dejn tal-persuna deċeduta jekk huwa jonqos milli jissottometti l-inventarju sad-data tal-iskadenza.

Id-dejn tal-persuna deċeduta u l-patrimonju jiġu ssettijati mill-assi tal-patrimonju. Madankollu, il-benefiċjarji huma responsabbli individwalment għal kull dejn ikkuntrattati minnhom fisem il-patrimonju.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Id-dokumenti mitluba għar-registrazzjoni ta' proprjetà immobbli jvarjaw, skont jekk il-proprjetà immobbli inkwistjoni kinitx miksuba permezz ta' wirt jew ta' legat. L-applikazzjonijiet għar-registrazzjoni ta' sjieda abbażi ta' wirt iridu jinkludu l-inventarju tas-suċċessjoni, rapport ta' distribuzzjoni, ir-registri ġeneoloġiċi, kull att ta' diviżjoni u kull dokument dwar it-trasferiment tal-proprjetà li intirtet. L-applikant irid jipprova wkoll li d-distribuzzjoni tal-patrimonju għandha effett legali billi jehmeż mat-talba dokument ta' aċċettazzjoni ffirmat mill-benefiċjarji kollha jew ċertifikat legali validu maħruġ mill-qorti tad-domicilju tal-persuna deċeduta.

L-applikazzjonijiet għar-registrazzjoni ta' sjieda abbażi ta' legat iridu jinkludu l-inventarju tas-suċċessjoni, ir-rekords ġeneoloġiċi tal-persuna deċeduta, it-testment oriġinali, ċertifikat li jipprova li t-testment huwa legalment validu u evidenza li t-testment ġie nnotifikat lill-werrieta kollha. Jekk il-lista ta' benefiċjarji teħtieġ li tiġi attestata bħala vera u korretta mill-uffiċju tar-registru lokali, ma jeħtieġx li jiġi mehmuż ebda rekord ġeneoloġiku.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Mhuwiex mandatarju li ssir talba għal amministratur tal-wirt. Jekk qorti tirċievi talba għall-ħatra ta' amministratur tal-wirt, il-qorti trid taħtar amministratur biex jimmaniġġja l-patrimonju. It-talba tista' titressaq minn kull werriet jew legat jew mill-eżekutur. L-assi tal-patrimonju jstgħu jiġu ttrasferiti lill-amministratur tal-patrimonju fuq talba minn kreditur tal-patrimonju jew tal-persuna deċeduta, jew minn persuna responsabbli mid-dejn tal-persuna deċeduta.

9.2 Min huwa intitolat li jeseġwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Il-benefiċjarji jimmaniġġaw l-assi tal-patrimonju konguntament, sakemm ma sarx provvedimenti speċjali għall-amministrazzjoni tal-wirt. Il-benefiċjarji jstgħu jaqblu wkoll biex jimmaniġġaw il-patrimonju konguntament u jħalluh indiviż sa ma jingħata avviz ieħor jew għal perjodu speċifiku ta' żmien.

Il-patrimonju ta' persuna deċeduta jista' jiġi ttrasferit lill-amministratur tal-wirt permezz ta' deċiżjoni tal-qorti. F'dan il-każ, l-immaniġġjar kongunt mill-benefiċjarji jispiċċa u huma jieqfu milli jkollhom id-dritt li jieħdu deċiżjonijiet dwar il-patrimonju anki b'mod unanimu.

Individwu partikolari jista' jinħatar sabiex jimmaniġġja l-patrimonju bħala eżekutor fit-testment tal-persuna deċeduta. Hija l-funzjoni tal-eżekutor li jassigura li l-patrimonju jiġi likwidat u li jeżegwixxi t-testment. L-eżekutor jimmaniġġja n-negożju li altrimenti kienet tkun ir-responsabbiltà tal-benefiċjarji jew tal-amministratur tal-patrimonju. In-nomina ta' eżekutor ma tipprekludix il-ħatra ta' amministratur tal-wirt. Jekk jissemma eżekutor fit-testment, huwa jinħatar ukoll bħala amministratur sakemm ma jkunx hemm raġunijiet valida biex dan ma jsirx.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-amministrazzjoni kongunta tal-patrimonju tirrikjedi unanimità ħlief f'ċerti każijiet partikolari. Fil-każ ta' amministrazzjoni kongunta, il-benefiċjarji jirrapreżentaw il-patrimonju f'negożjati ma' partijiet terzi u f'każijiet tal-qorti dwar il-patrimonju. L-azzjonijiet li ma jistgħux jiġu mdewma jistgħu, madankollu, jittieħdu anki jekk il-kunsens tal-benefiċjarji kollha ma jstax jinkiseb. Il-benefiċjarji jistgħu wkoll jaħtru maniġer għall-patrimonju.

Meta taħtar amministratur tal-wirt, il-qorti toħroġli att tal-ħatra li jispeċifika l-patrimonju inkwistjoni. Is-setgħat tal-amministratur ikopru biss il-patrimonju speċifikat. Wara li l-patrimonju jkun ġie ttrasferit lill-amministratur, huwa jirrapreżenta l-patrimonju f'negożjati ma' partijiet terzi u f'każijiet tal-qorti dwar il-patrimonju. L-amministratur irid jieħu kull miżura neċessarja biex jillikwida l-patrimonju. L-amministratur irid jikkonsulta mal-benefiċjarji fir-rigward ta' ċerti punti ta' importanza għalihom. Anki f'każijiet bħal dawn, madankollu, l-amministratur jista' jaġixxi mingħajr ma jkun kiseb il-kunsens tal-benefiċjarji.

L-ambitu tas-setgħat tal-eżekutor matul il-proċess ta' likwidazzjoni jiddependi fuq it-testment. Sakemm ma jiġix speċifikat mod ieħor fit-testment, l-eżekutor ikollu l-istess setgħat bħal amministratur tal-wirt.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Id-dokumenti maħruġa fit-tmiem tal-proċedimenti ta' suċċessjoni u li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji huma l-inventarju tal-patrimonju u r-rapport ta' distribuzzjoni.

L-inventarju tal-patrimonju jrid jispeċifika l-benefiċjarji, l-assi u l-obbligazzjonijiet tal-persuna deċeduta, il-benefiċjarji u l-konjuġi superstiti (anki jekk din il-parti mhijiex benefiċjarja).

Ir-rapport ta' distribuzzjoni jiffirma l-baži għad-distribuzzjoni tal-patrimonju. Madankollu, dan mhuwiex titolu titolu li jista' jkun infurzat fis-sens li dan jista' jintuża bħala baži għal bidu ta' proċedimenti ta' infurzar jew għat-trasferiment tal-pussess ta' xi assi. Kull miżura ta' eżekuzzjoni tirrikjedi deċiżjoni finali tal-qorti.

Il-kunċett tal-valur probatorju formali ta' dokument mhuwiex rikonoxxut fil-Finlandja.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 02/03/2018

Informazzjoni ġenerali - Svezja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif titfassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Kull min għandu 18-il sena jew aktar huwa intitolat li jagħmel testament. Testament mhuwiex validu jekk ikun ġie redatt taħt l-influenza ta' mard mentali. Sabiex ikun validu, testament irid jiġi stabbilit bil-miktub u ffirmat mit-testatur. It-testament irid ikun attestat u ffirmat minn żewġ xhieda fl-istess ħin. Jehtieg li x-xhieda jkunu informati bin-natura tad-dokument, mingħajr mhemm bżonn li jkunu jafu dwar il-kontenut tiegħu.

Iż-żewġ xhieda jridu jkunu fuq il-15 'il sena u ma jistgħux ikunu konjuġi, konkubin, aħwa jew qarib dirett jew ikollhom affinità mat-testatur. Lanqas ma jistgħu jkunu xhieda l-persuni li jithallew il-wirt, il-konjuġi, il-konkubin, l-aħwa, il-qarib dirett tagħhom jew xi ħadd li għandu affinità magħhom.

Huwa possibbli għal testatur li jstabbilixxi testament privileġġjat (*nödtestamente*) jekk it-testatur jiġi prekluz mill-istabbilixxi testament bil-mod deskritt iktar 'il fuq minħabba mard jew emergenza oħra. It-testament jista' imbagħad isir verbalment quddiem żewġ xhieda, jew bil-miktub u ffirmat mit-testatur.

Għall-annullament ta' testament, jehtieg li jitressaq rikors kontra t-testament quddiem il-qorti. Huma jridu jressqu r-rikors fi żmien sitt xhur minn meta jirċievu t-testament.

Id-dispożizzjoni *causa mortis* hija valida biss jekk hija konformi mad-dispożizzjoni tat-testamenti. Il-ftehimiet dwar is-suċċessjoni jew ftehimiet oħra għat-trasferiment ta' proprjetà wara l-mewt huma għalhekk invalidi.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Ma hemmx regoli għar-registrazzjoni ta' testamenti fl-lżvezja.

Sabiex jiġi żgurat li hemm testament u li jista' jintuza wara l-mewt tat-testatur, it-testatur għandu jinforma lil xi ħadd ta' fiduċja tiegħu fejn jinżamm it-testament. Huwa użwali li t-testamenti jinżammu f'uffiċċju ta' avukat jew bank. Jekk ma jinsab ebda testament wara l-mewt tat-testatur, jingħata lok għas-suċċessjoni kif prevista mil-liġi. Il-patrimonju jista' jiġi ddistribit mill-ġdid jekk it-testament jinsab f'data ulterjuri. It-terminu preskritt huwa ta' għaxar snin.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Iva, jekk persuna hija miżżewġa u/jew għandha t-fal, hemm restrizzjonijiet dwar id-dritt ta' dispożizzjoni tal-patrimonju tagħha.

Jekk it-testatur kien miżżewweġ, il-konjuġi superstiti jiret il-proprjetà li, flimkien ma' dak riċevut mill-konjuġi superstiti fid-diviżjoni tal-patrimonju kongunt tagħhom jew dak li jikkostitwixxi l-proprjetà esklussiva tal-konjuġi, jikkorrispondi għal erba' darbiet l-ammont bażiku kif previst fit-Taqsimiet 6 u 7 tal-Kapitolu 2 tal-Kodiċi tas-Sigurtà Soċjali. (2014: SEK 44 400 x 4=SEK 177 600) (ir-regola tal-ammont bażiku). Dan id-dritt huwa validu sakemm il-patrimonju huwa ta' valur suffiċjenti. Dan ifisser li jekk mhemmx proprjetà ta' dan il-valur, il-konjuġi superstiti jiret il-proprjetà kollha eżistenti. It-testamenti li jirrestringu dan id-dritt huma invalidi f'dan ir-rigward.

It-tfal u t-tfal tat-tfal tad-*de cuius* (magħrufa *bröstarvingar*, "werrieta tal-ġisem") huma intitolati għall-porzjon statutorju tal-wirt. Il-porzjon statutorju (*laglott*) huwa nofs il-porzjon tal-wirt li huwa dovut mil-liġi lit-tfal u t-tfal tat-tfal meta ma jkunx hemm testament li għalih it-tfal u t-tfal tat-tfal għandhom drittijiet indqas. It-testamenti li jirrestringu l-porzjon statutorju mhumiex validi f'dan ir-rigward. Sabiex il-werriet jirċievi l-porzjon statutorju, huwa jrid jitlob rettifika tat-testament fiż-żmien sitt shur minn meta jirċievi t-testament.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Fin-nuqqas ta' dispożizzjoni speċjali ta' suċċessjoni, il-wirt jiġi ddistribwit skont is-suċċessjoni prevista mil-liġi. Rekwiżit wieħed għall-intitolament ta' wirt huwa li l-persuna tkun ħajja fi żmien tal-mewt tat-testatur. Anki xi ħadd li kien konċepit fiż-żmien tal-mewt tat-testatur u jitwieled wara huwa intitolat għall-wirt.

Hemm tliet klassijiet ta' werrieta bil-liġi. L-ewwel klassi tinkludi t-tfal jew it-tfal tat-tfal tad-*de cuius*. It-tieni klassi tinkludi l-ġenituri u l-aħwa tad-*de cuius*, filwaqt li t-tielet klassi tinkludi n-nanniet tad-*de cuius* u t-tfal tat-tfal tagħhom, jiġifieri l-aħwa tal-ġenituri tad-*de cuius*. Il-wirt huwa ddistribwit f'porzjonijiet indaqs fi ħdan kull fergħa. It-tieni klassi ma tiritx jekk ikun hemm xi ħadd ħaj fl-ewwel klassi. It-tielet klassi tirit jekk ebda membru tal-ewwel jew tat-tieni klassi mhuwa ħaj.

Jekk id-*de cuius* kien miżżewweġ, il-patrimonju jmur lill-konjuġi superstiti. Wara l-mewt tal-konjuġi superstiti, it-tfal jew it-tfal tat-tfal jirtu konguntament; u jekk ma hemmx tfal jew tfal tat-tfal biex jirtu, jirtu t-tieni jew it-tielet klassi ta' werrieta. Għalhekk, dawn il-werrieta jirtu permezz ta' wirt sekondarju (*afterarv*) wara l-mewt tal-konjuġi superstiti.

Jekk id-*de cuius* għandu t-tfal li mhumiex it-tfal tal-konjuġi superstiti, dawn tal-aħħar huma intitolati sabiex jirċievu l-porzjon statutorju tagħhom mal-mewt tad-*de cuius*.

Jekk mhemmx werrieta, il-patrimonju jmur lill-Fond ta' Wirt (*den allmänna arvsfonden*).

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

Id-distribuzzjoni tal-wirt issir fil-parti l-kbira mingħajr l-involviment tal-awtoritajiet. Minflok huma l-partijiet li huma intitolati għall-wirt, il-koproprietarji tal-patrimonju tad-*de cuius*, li flimkien jiddistribwixxu l-patrimonju tad-*de cuius*. Il-kowerrieta huma l-konjuġi superstiti jew l-imsieheb ċivili, il-werrieta u l-legatarji universali. Tliet xhur wara l-mewt, irid jiġi pprezentat inventarju tal-patrimonju lill-Aġenzija tat-Taxxa (*Skatteverket*). Dan l-inventarju tal-patrimonju jinkludi l-assi u d-dejn tal-patrimonju tad-*de cuius*. L-inventarju tal-patrimonju juri wkoll liema persuni huma awtorizzati li jirrapreżentaw is-suċċessjoni. L-Aġenzija tat-Taxxa hija kompetenti wkoll sabiex tfittex għal werriet li l-inħawi tiegħu mhux magħruf permezz ta' pubblikazzjoni fil-*Post- och Inrikes Tidningar*.

Jekk wieħed mill-kowerrieta jagħmel talba f'dan is-sens, il-qorti tista' tordna li l-proprjetà tiġi assenjata għall-amministrazzjoni minn amministratur uffiċjali tal-patrimonju (*boutredningsman*) u anki taħtar wieħed. Jekk il-partijiet ma jaqblux dwar id-distribuzzjoni tal-patrimonju, jinħatar distributtur speċjali tas-suċċessjoni (*skiftesman*). Din il-persuna tista' timponi d-distribuzzjoni tas-suċċessjoni. Id-distributtur tal-patrimonju jinħatar minn qorti ordinarja ta' ġurisdizzjoni kompetenti.

Il-kontroversji tas-suċċessjoni jissolvew ukoll minn qorti ordinarja ta' ġurisdizzjoni kompetenti.

Jekk wieħed mill-kowerrieta huwa minuri jew legalment inkompetenti, jinħatar fiduċjarju. Fidučjarju (*god man*) jinħatar mill-ispettur tat-tutela (*överförmyndaren*).

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Ma hemmx bżonn ta' aċċettazzjoni speċjali tad-dritt tal-werriet għas-suċċessjoni. Madankollu, huwa jrid jagħmel lill-nnifsu magħruf u jekk kowerriet, irid jipparteċipa fl-amministrazzjoni tal-patrimonju.

Jekk persuna hija intitolata għas-suċċessjoni b'testament, il-legatarju jrid, jekk jixtieq jipprevali ruħu minn drittijietu, jinnotifika t-testament lill-werrieta legali. Dan ifisser li ssir notifika tat-testament meta tingħata kopja attestata tat-testament lill-werriet li min-naħa

tiegħu jagħti konferma tar-riċevuta. Wara n-notifika tat-testment, il-werrieta li jikkunsidraw li t-testment għandu jiġi annullat, il-werrieta li jixtiequ jiksbu rettifika tat-testment biex jiksbu l-porzjon statutorju tagħhom jew il-konjuġi superstiti li jixtieq jinvoka r-regola tal-ammont bażiku għandhom sitt xhur biex iressqu rikors għall-annullament quddiem il-qorti.

Huwa possibbli għat-tfal jew għat-tfal tad-*de cuius* li jirrinunzjaw għad-dritt tagħhom għall-wirt favur il-konjuġi superstiti. Dan mhuwiex każ li wieħed iċedi l-wirt tiegħu; minflok il-werriet qiegħed jippostponi d-dritt tiegħu għas-suċċessjoni. Il-werrieta fil-linja diretta huma intitolati għad-dritt tas-suċċessjoni tal-konjuġi superstiti u jirċievu l-porzjon minimu tagħhom mal-mewt tal-konjuġi superstiti. Jekk il-werriet ma jkunx ħaj mal-mewt tal-konjuġi superstiti, huma l-werrieta tal-werriet li jirċievu l-wirt minflok.

Werriet jew legatarju jista' jinforma lid-*de cuius* matul ħajtu li huwa jirrinunzja għad-dritt tas-suċċessjoni tiegħu. Din ir-rinunzja tapplika, sakemm mhux speċifikat mod ieħor, għall-werrieta proprja tat-testatur. Madankollu, it-tfal jew it-tfal tad-*de cuius* jew il-werrieta tagħhom huma intitolati dejjem li jirċievu l-porzjon statutorju tagħhom.

Jekk werriet jew legatarju ma jimmanifestax ruħu jew ma jipprevalix ruħu mid-drittijiet tiegħu, l-Aġenzija tat-Taxxa tista' tordnalu biex jagħmel dan fis-sitt xhur minn tali ordni nnotifikat lilu. Jekk werriet jew legatarju ma jipprevalix ruħu mid-dritt tiegħu, huma jitilfu l-intitolament għas-suċċessjoni. Huwa possibbli li persuna tirrinunzja għad-dritt tagħha għas-suċċessjoni sakemm ma tkunx għadha saret il-likwidazzjoni.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

Meta persuna tmut, il-kowerrieta, jiġifieri l-konjuġi superstiti jew l-imsieheb ċivili, il-werrieta u l-legatarji universali jamministraw konġuntament il-proprjetà tad-*de cuius*. Huma jħarsu sabiex jiġi stabbilit inventarju tal-wirt (*boupteckning*) u li dan jiġi trażmess lill-Aġenzija tat-Taxxa. Jekk l-assi jaqbzu d-dejn, l-ammont eċċedentariju jiġi ddistribwit kif stipulat fil-liġi jew kif stabbilit fit-testment. Il-patrimonju jinqasam abbażi ta' dokument ta' distribuzzjoni tal-patrimonju (*arvskifte*), li jiġi stabbilit mill-werrieta u l-legatarji universali. Id-dokument ta' distribuzzjoni tal-patrimonju jrid ikun nil-miktub u ffirmat mill-werrieta. Jekk il-werrieta ma jaqblux fuq id-distribuzzjoni, jista' jinħatar likwidatur tal-patrimonju (*skiftesman*) u tiġi imposta distribuzzjoni forzata. Jekk inħatar eżekutor (*testamentsexekutor*) fit-testment, l-eżekutor ikun responsabbli mid-distribuzzjoni.

Jekk id-*de cuius* kien miżżewweġ jew konkubin, issir normalment diviżjoni tal-patrimonju konġunt tal-konjuġi. Id-diviżjoni tal-patrimonju konġunt issir qabel id-distribuzzjoni tal-patrimonju tad-*de cuius*.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Il-kwalità ta' werriet (*arvinge*) tirriżulta mid-dispożizzjonijiet tal-liġi. Sabiex persuna ssir werrieta, il-persuna trid tkun ħajja mal-mewt tat-testatur. Alternattivament, hija trid tkun konċepita qabel il-mewt u tkun twieldet wara. Hemm tliet klassijiet differenti ta' werrieta li huma intitolati għas-suċċessjoni; għal aktar informazzjoni, irreferi għad-domanda nru 4.

Wieħed isir legatarju (*testamentstagare*), jekk tiġi intitolata proprjetà permezz ta' testment validu. Jekk il-legatarju mhuwiex ħaj meta jmut it-testatur, il-qraba tal-legatarju jieħdu postu jekk huma jkunu intitolati għall-wirt skont is-suċċessjoni prevista mil-liġi.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Le, il-werrieta mhumiex responsabbli għad-dejn tad-*de cuius*. Mal-mewt ta' persuna, l-assi u d-dejn tagħha jiġu ttrasferiti fil-patrimonju (*dödsbo*). Il-patrimonju huwa persuna ġuridika *per se* u għalhekk tiġi bid-drittijiet u l-obbligazzjonijiet tagħha. Jekk id-dejn jeċċedi l-assi, il-patrimonju jisfaxxa u ma jkun hemm ebda distribuzzjoni tal-wirt.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Kull min akkwista proprjetà immobbli bi drittijiet ta' sjiċda fuqha jrid jagħmel talba għar-reġistrazzjoni tal-akkwist (reġistrazzjoni tat-titolu) għand l-Awtorità tal-Kadastru (<http://www.lantmateriet.se/>), ġeneralment fit-tliet xhur mid-data tal-akkwist. Applikant għar-reġistrazzjoni tat-titolu jrid jipprezenta d-dokument ta' akkwist u d-dokumenti meħtieġa l-oħra li jattestaw l-akkwist. Dan ifisser, pereżempju, li f'każ ta' akkwist, id-dokument ta' akkwist irid, fost oħrajn, jiġi pprezentat. F'ċerti każijiet, jekk il-proprjetà immobbli tiġi akkwistata permezz ta' wirt u jekk hemm werriet wieħed biss, huwa bħala regola biżżejjed li jiġi pprezentat l-inventarju rreġistrat tas-suċċessjoni fil-forma originali u f'kopja awtentikata. F'każijiet oħra, irid jiġi pprezentat d-dokument ta' distribuzzjoni tal-patrimonju fil-forma originali u f'kopja awtentikata. Jista' jiġi li jeħtieġu wkoll li jiġu pprezentati dokumenti oħra, bħal pereżempju, il-kunsens tal-ispettur tat-tutela jekk wieħed mill-kowerrieta huwa minuri. F'ċerti każijiet, minflok dokument ta' distribuzzjoni tal-patrimonju, testment li għandu effett legali jkun biżżejjed biex tintalab ir-reġistrazzjoni tat-titolu.

L-añhar applikant għar-reġistrazzjoni tat-titolu huwa meqjus bħala l-proprjetarju tal-beni immobbli.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

Huwa obligatorju li jinħatar amministratur uffiċjali tal-wirt jekk kowerriet hekk jitlob. Bl-istess mod, il-legatarju li tħallitlu proprjetà speċifika fit-testment huwa intitolat sabiex jitlob għal amministratur uffiċjali tal-wirt. L-amministratur tal-wirt jinħatar minn qorti ta' ġurisdizzjoni kompetenti. L-amministratur tal-wirt irid ikollu l-għarfien neċessarju għall-amministrazzjoni tal-patrimonju.

It-testatur jista' jipprevedi fit-testment tiegħu li jinħatar eżekuttur, barra mill-werrieta u l-legatarji universali, li jiġi inkarigat mill-amministrazzjoni tal-patrimonju.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Fl-ewwel lok, huma l-kowerriet. Jiġifieri l-konjuġi superstiti jew l-imsieheb ċivili, il-werrieta u l-legatarji universali. Il-kowerriet jridu jtnizzlu fl-inventarju tal-patrimonju. Jekk jinħatar amministratur uffiċjali tal-wirt jew eżekuttur tat-testment, huma awtorizzati sabiex jirrapreżentaw il-patrimonju minflok il-kowerriet.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

L-amministratur uffiċjali tal-wirt għandu bħala funzjoni l-analizi tal-assi u tad-dejn tal-patrimonju u l-amministrazzjoni tal-proprjetà. Irid jiġi stabbilit ukoll min huma l-werrieta jew il-legatarji sabiex issir id-distribuzzjoni tal-patrimonju f'konformità mas-suċċessjoni legali jew mat-testment. L-amministratur tal-patrimonju huwa għalhekk awtorizzat jiffirma d-dokumenti legali meħtieġa għal dan il-għan. L-awtorità tal-amministratur tal-wirt hija limitata, pereżempju meta jbiegħ proprjetà immobbli l-amministratur tal-wirt irid ikollu l-kunsens bil-miktub tal-koproprjetarji kollha jew, fin-nuqqas ta' dan, il-permissjoni ta' qorti distrettwali kompetenti.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

Id-dokumenti l-aktar komuni huma l-inventarju tal-patrimonju u d-dokument ta' distribuzzjoni tal-patrimonju.

L-inventarju tal-patrimonju (bouppteckning): Wara l-proċeduri tal-inventarju tal-patrimonju, li l-werrieta u l-legatarji jridu jiġu mistiedna għalihom, jiġi stabbilit inventarju tal-patrimonju li jrid jiġi ppreżentat lill-Aġenzija tat-Taxxa Żvediza. L-inventarju jistabbilixxi, *inter alia*, min huma l-werrieta u l-legatarji u l-assi u d-dejn tal-patrimonju. Il-persuna li taf l-aktar dwar il-patrimonju, il-prezentatrici tal-inventarju tal-patrimonju, trid tiċċertifika sollenament li l-informazzjoni li fih l-inventarju tal-patrimonju hija korretta. Żewġ persuni jridu jiċċertifikaw li tniżżel kolloxx korrettament fl-inventarju tal-patrimonju. It-testament u l-ftehim ta' qabel iż-żwieġ iridu jiġu mehmuża mal-inventarju tal-patrimonju. L-Aġenzija tat-Taxxa tirreġistra l-inventarju tal-patrimonju. L-inventarju tal-patrimonju rreġistrat huwa importanti fil-liġi ċivili. Dan id-dokument waħdu jew flimkien mad-dokumenti ta' distribuzzjoni tal-patrimonju, jistgħu jittressqu mill-kowerriet bħala evidenza tat-titolu, pereżempju, meta hemm bżonn li jinġibdu l-flus mill-kont/kontijiet bankarju/i tad-*d e cujus* u meta trid issir applikazzjoni għar-registrazzjoni tat-titolu ta' proprjetà immobbli.

Id-dokument (arvsskifte) ta' distribuzzjoni tal-patrimonju: Meta issir id-distribuzzjoni tal-patrimonju, irid jiġi stabbilit dokument ta' distribuzzjoni tal-patrimonju. Id-dokument ta' distribuzzjoni tal-patrimonju jrid jiġi stabbilit bil-miktub u ffirmat mill-werrieta u/jew legatarji. Id-dokument ta' distribuzzjoni tal-patrimonju huwa importanti wkoll fil-liġi ċivili u jista' jiġi mressaq mill-kowerriet bħala evidenza tat-titolu.

Il-liġi Żvediza tapplika l-evalwazzjoni hielsa tal-provi, li jfisser li mhemm ebda dispożizzjoni speċjali dwar x'tip ta' effett evidenzjarju fih dokument speċifiku.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 23/10/2015

Informazzjoni ġenerali - L-Ingilterra u Wales

Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna. Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) diġà ġew tradotti.

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal-[Kunsill tan-Nutara tal-UE \(CNUE\)](#)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testament kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

It-trasferiment ta' proprjetà jsir mit-testatur jew testaturi. Ma hemm l-ebda rekwiżit għal parir legali jew għall-involvement ta' ġurista.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Ma hemm l-ebda rekwiżit biex it-testment jiġi rreġistrat.

It-testment jgħaddi l-patrimonju f'idejn l-eżekutori (ir-rappreżentanti personali) tal-persuna deċeduta mal-mewt. Dan ma jittrasferix il-proprjetà.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Le, imma membri tal-familja u persuni mantenuti mill-persuna deċeduta jistgħu jitolbu lill-qorti għotja ta' provvedimenti finanzjarju mill-patrimonju skont l-[Att tal-1975 dwar il-Wirt \(Provvediment għall-Familja u d-Dipendenti\)](#).

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Jekk u sa fejn il-persuna deċeduta ma tħallix testament validu, il-patrimonju jitqassam skont ir-regoli *ab intestato* speċifikati fl-[Att tal-1925 dwar l-Amministrazzjoni tal-Patrimonji](#) (kif emendat).

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legal?

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Il-patrimonju jgħaddi f'idejn ir-rappreżentanti personali tal-persuna deċeduta. Dawn jistgħu jitolbu lill-qorti għall-konċessjoni ta' rappreżentanza (probate fil-każ ta' testament u ittri tal-amministrazzjoni fil-każ ta' mewta intestata). Il-konċessjoni se tikkonferma l-awtorità tagħhom biex jamministraw il-patrimonju skont it-testament jew ir-regoli *ab intestato* skont il-każ. It-tilwim dwar l-intitolament għas-suċċessjoni jew il-konċessjoni jista' jinġab il-qorti. Il-proċedimenti fil-qorti huma rregolati mir-[Regoli dwar Probate Mhux Kontenzjuża](#) jew ir-[Regoli ta' Proċedura Ċivili](#).

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)

L-eżekutori huma responsabbli għall-identifikazzjoni u l-gbir tal-assi tal-persuna deċeduta fil-patrimonju, għall-flas tad-dejn tal-persuna deċeduta (inkluża [t-taxxa fuq il-wirt](#)) u d-distribuzzjoni tal-bqija lill-benefiċjarji skont it-testament jew ir-regoli *ab intestato*.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Mal-mewt tal-persuna deċeduta jew, fil-każ ta' benefiċjarji li jmutu waqt l-amministrazzjoni tal-patrimonju, mal-mewt tal-persuna intitolata preċedement.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Le. Id-djun jithallsu mill-patrimonju.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Kif ingħad fit-tweġiba għall-mistoqsija 5, il-patrimonju jgħaddi f'idejn ir-rappreżentanti personali tal-persuna deċeduta. Ir-rappreżentanti personali jittrasferixxu l-proprjetà immobbli lill-benefiċjarju intitolat matul l-amministrazzjoni tal-patrimonju. Il-benefiċjarju jippreżenta provi tal-konċessjoni tar-rappreżentanza u t-trasferiment lir-Registru tal-Artijiet skont ir-Regoli tar-Registrazzjoni tal-Artijiet rilevanti.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 9.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 9.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 9.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-eżekutori jamministraw il-patrimonju u jqassmu l-assi netti. Il-forma tat-trasferiment tal-assi tiddependi min-natura tal-assi. Xi oġġetti jistgħu jiġu kkonsenjati bil-pussess. Flejjes jistgħu jithallsu b'ċekk. Ara l-mistoqsija 9 rigward artijiet.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 27/12/2018

Informazzjoni ġenerali - L-Irlanda ta' fuq

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara b'halissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizzjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal-[Kunsill tan-Nutara tal-UE \(CNUE\)](#)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

It-trasferiment ta' proprjetà jsir mit-testatur jew testaturi. Ma hemm l-ebda rekwiżit għal parir legali jew għall-involviment ta' ġurista.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Ma hemm l-ebda rekwiżit biex it-testment jiġi rregistrat.

It-testment jgħaddi l-patrimonju f'idejn l-eżekuturi (ir-rappreżentanti personali) tal-persuna deċeduta mal-mewt. Dan ma jittrasferix il-proprjetà.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Is-sehem mill-proprjetà li tkun miżmuma minn Koinkwilini tgħaddi awtomatikament lill-Koinkwilin(i) superstiti.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi hadd, min jiret u kemm?

Jekk u sa fejn il-persuna deċeduta ma tħallix testament validu, il-patrimonju jittqassam skont ir-regoli *ab intestato* speċifikati fl-[Att tal-1955 dwar l-Amministrazzjoni tal-Patrimonji \(l-Irlanda ta' Fuq\)](#) (kif emendat).

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Il-patrimonju jgħaddi f'idejn ir-rappreżentanti personali tal-persuna deċeduta. Dawn jistgħu jitolbu lill-qorti għall-konċessjoni ta' rappreżentanza (probate fil-każ ta' testament u ittri tal-amministrazzjoni fil-każ ta' mewta intestata). Il-konċessjoni se tikkonferma l-awtorità tagħhom biex jamministraw il-patrimonju skont it-testament jew ir-regoli *ab intestato* skont il-każ. It-tilwim dwar l-intitolament għas-suċċessjoni jew il-konċessjoni jista' jinġab il-qorti. Il-proċedimenti fil-qorti huma rregolati mir-[Regoli tal-1981 tal-Qorti tal-Kontea \(l-Irlanda ta' Fuq\)](#) u r-[Regoli tal-1980 tal-Qorti ta' Ġudikatura \(l-Irlanda ta' Fuq\)](#).

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

L-eżekutori huma responsabbli għall-identifikazzjoni u l-gbir tal-assi tal-persuna deċeduta fil-patrimonju, għall-flas tad-dejn tal-persuna deċeduta (inkluża [t-taxxa fuq il-wirt](#)) u d-distribuzzjoni tal-bqija lill-benefiċjarji skont it-testament jew ir-regoli *ab intestato*.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Mal-mewt tal-persuna deċeduta jew, fil-każ ta' benefiċjarji li jmutu waqt l-amministrazzjoni tal-patrimonju, mal-mewt tal-persuna intitolata preċedentement.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Le. Id-djun jithallsu mill-patrimonju.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

L-eżekutori jitransferixxu l-proprjetà immobbli lill-benefiċjarju intitolat matul l-amministrazzjoni tal-patrimonju. Il-benefiċjarju jista' jkollu jippreżenta provi tal-konċessjoni tar-rappreżentanza u t-trasferiment lir-Registru tal-Artijiet jew lir-Registru tal-Atti skont ir-[Regoli tal-1994 tar-Reġistrazzjoni tal-Artijiet \(l-Irlanda ta' Fuq\)](#) jew [ir-Regoli tal-1997 dwar ir-Reġistrazzjoni tal-Atti \(l-Irlanda ta' Fuq\)](#).

9.1 Il-hatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittiehdu?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 9.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 9.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 9.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-eżekutori jamministraw il-patrimonju u jqassmu l-assi netti. Il-forma tat-trasferiment tal-assi tiddependi min-natura tal-assi. Xi oġġetti jistgħu jiġu kkonsenjati bil-pussess. Flejjes jistgħu jithallsu b'ċekk. Ara l-mistoqsija 9 rigward artijiet.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-añhar aġġornament: 10/04/2018

Informazzjoni ġenerali - Skozja

 Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif titfassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-añhar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal-[Kunsill tan-Nutara tal-UE \(CNUE\)](#)

1 Kif titfassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

Persuna tista' tħalli proprjetà lil ħaddieħor mal-mewt permezz ta' legat f'testment. Ir-Rekwiżiti tal-[Att tal-1995 dwar l-Iskritturi \(l-Iskożja\)](#) jitolbu li t-testamenti magħmula wara l-1 ta' Awwissu 1995 ikunu bil-miktub u ffirmati mit-testatur.

Individwi jista' jkollhom ukoll titolu ta' koproprietà fuq mobbli jew immobbli u għas-superstiti (din tissejjaħ komunement bħala l-klawżola tas-superstiti).

Individwi jista' jkollhom ukoll proprjeta mobbli u immobbli b'titolu f'isimhom stess jew ma' oħrajn, bi klawżola ta' destinazzjoni speċjali ta' dik il-proprjeta jew sehem fiha, favur xi hadd ieħor f'każ ta' mewt.

Meta ma jkun hemm l-ebda testment, klawżola tas-superstiti jew klawżola tad-destinazzjoni speċjali, il-proprjeta tiġi trasferita skont it-termini tal-[Att tal-1964 dwar is-Suċċessjoni \(l-Iskozja\)](#).

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Ma hemm l-ebda rekwiżit fl-Iskozja biex testment jiġi rreġistrat.

Titolu ta' proprjeta immobbli inklużi titoli bi klawżola ta' destinazzjoni speċjali jew tas-superstiti tkun irregistrata jew fir-[Registru tas-Sasines](#) jew fir-[Registru tal-Artijiet tal-Iskozja](#).

F'xi ċirkostanzi, titolu ta' proprjeta mobbli, inklużi dawk bi klawżola ta' destinazzjoni speċjali jew tas-superstiti tkun irregistrata, pereżempju fir-[Registru tal-Azzjonisti ta' Kumpanija](#).

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Skont il-liġi Skoċċiża, huwa possibbli li wild jew wieħed mill-konjuġi/sieħeb rreġistrat jitlob is-sehem riżervat minn proprjeta mobbli wara l-mewt ta' ġenitur/wieħed mill-konjuġi/sieħeb rreġistrat anki meta l-persuna deċeduta tkun ħalliet testment. Is-sehem riżervat huwa protezzjoni mid-diżeredazzjoni. It-tfal għandhom id-dritt jaqsmu terz tal-patrimonju mobbli tal-persuna deċeduta (flus, ishma eċċ.) jekk ikun hemm wieħed mill-konjuġi jew sieħeb rreġistrat superstiti jew nofs jekk ma jkunx hemm wieħed mill-konjuġi jew sieħeb rreġistrat superstiti. Is-superstiti ta' konjuġi/sieħeb rreġistrat għandhom id-dritt għal terz tal-patrimonju mobbli tal-persuna deċeduta (flus, ishma eċċ.) f'każ ta' tfal jew għal nofs fin-nuqqas tagħhom.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi hadd, min jiret u kemm?

Il-proprjeta tiġi trasferita skont l-Att tal-1964 dwar is-Suċċessjoni (l-Iskozja) fl-ordni stipulat iktar 'l isfel.

(a) DRITTIJET TA' PREĊEDENZA

L-armla, armel jew is-superstiti ta' sieħeb jew sieħba rreġistrata (is-superstiti) ikollhom drittijiet ta' preċedenza fuq il-patrimonju tal-konjuġi jew sieħeb ċivili mejjet tagħhom.

Jekk il-persuna li tkun mietet tkun sid ta' dar, u s-superstiti jkun għex hemm, huwa jkun intitolat għad-dar u għat-tagħmir tad-dar u l-għamara ta' dik id-dar, b'ċerti limiti. Is-superstiti jista' jitlob:

- id-dar, sakemm il-valur tagħha jkun inqas minn £473000
- it-tagħmir tad-dar u l-għamara sa valur ta' £29000.
- Jekk il-persuna li tkun mietet tkun ħalliet tfal jew dixxendenti, is-superstiti jkun intitolat għall-ewwel £50000 mill-patrimonju. Jekk il-persuna ma tkunx ħalliet tfal jew dixxendenti, is-superstiti jkun intitolat għall-ewwel £89000 mill-patrimonju.

(b) SEHEM RIŻERVAT

Jekk jibqa' xi proprjeta wara li jiġu ssodisfati "d-drittijiet ta' preċedenza", is-superstiti ta' konjuġi jew sieħeb rreġistrat u t-tfal huma intitolati għal ċertu "sehem riżervat" mill-"patrimonju mobbli" tal-persuna li tkun mietet kif spjegat fit-tweġiba għall-mistoqsija 3 iktar 'il fuq

(c) PATRIMONJU LIBERU

Wara li d-drittijiet ta' preċedenza u s-sehem riżervat ikunu ġew issodisfati, il-kumplement tal-patrimonju intestat "jintiret" skont ir-regoli ġuridiċi, skont l-ordni li ġej

- Tfal
- Jekk il-ġenituri u l-aħwa jibqgħu ħajjin, il-ġenituri jirtu nofs u l-aħwa jirtu in-nofs l-ieħor
- L-aħwa, jekk ma jkun hemm l-ebda ġenitur superstiti
- Il-ġenituri, jekk ma jkun hemm l-ebda aħwa superstiti
- Is-superstiti ta' konjuġi jew sieħeb rreġistrat

- Iz-zijiet (min-naħa ta' kwalunkwe ġenitur)
- In-nanniet (min-naħa ta' kwalunkwe ġenitur)
- L-aħwa tan-nanniet (min-naħa ta' kwalunkwe ġenitur)
- Axxendenti oħra — iktar remoti min-nanniet
- Il-Kuruna

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legal?

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Fil-biċċa l-kbira tal-patrimonji jeħtieġ li eżekutur (nominat fit-testment tal-persuna deċeduta jew maħtur minn qorti tax-sheriff) jikseb "il-konferma" mix-sheriff court. L-għotja tal-konferma hija t-titolu tal-eżekutur biex jamministra l-patrimonju deskritt fl-inventarju tal-patrimonju li jakkumpanja t-talba għall-konferma – u tagħti wkoll l-awtorità lill-eżekutur biex jittratta l-kwistjonijiet kollha relatati mas-suċċessjoni b'rabta ma' dak il-patrimonju.

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

- Fil-biċċa l-kbira tal-patrimonji jkun hemm bżonn ta' eżekutur li jamministra l-patrimonju nominat jew fit-testment jew mill-qorti tax-sheriff (nomina tal-eżekutur) f'ċirkostanzi fejn ma jkun hemm l-ebda testament validu jew jekk l-eżekutori nominati ma jkunux jistgħu jew ma jkunux iridu jaġixxu.
- fil-biċċa l-kbira tal-patrimonji, l-eżekutur(i) irid(u) jitolbu konferma mill-qorti tax-sheriff.
- F'ħafna każijiet ikun hemm bżonn tan-nomina tal-eżekutur biex tinkiseb assigurazzjoni ta' indennizz (*bond of caution*) qabel ma jibda jiġi amministrat il-patrimonju.
- Mat-talba għall-konferma, irid jiġi ppreżentat inventarju li jelenka l-elementi kollha tal-patrimonju flimkien mat-testment, jekk ikun hemm wieħed. .
- Il-qorti tikkonferixxi l-konferma fir-rigward tal-elementi tal-patrimonju fl-inventarju u huwa l-eżekutur li jkollu l-awtorità li jiġbor dawk l-elementi.
- Ladarba jinġabar il-patrimonju, l-eżekutur iħallas kwalunkwe dejn u taxxa li jkunu dovutai qabel ma jqassam il-patrimonju skont it-termini tat-testment jew l-Att tal-1964 dwar is-Suċċessjoni (l-Iskozja).

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Meta jkun hemm testament, dan jinnomina l-benefiċjarji jew il-klassi ta' benefiċjarji li għandhom jirtu parti mill-patrimonju jew kollu kemm huwa suġġett għal kull pretensjoni għal sehem riżervat.

Meta ma jkunx hemm testament, id-drittijiet u l-ordni ta' min ikun se jret il-patrimonju huma stabbiliti fl-Att tal-1964 dwar is-Suċċessjoni (l-Iskozja).

Fin-nuqqas ta' testament, koabitant superstiti jista' wkoll jiftaħ proċeduri l-qorti fi żmien sitt xhur mill-mewt biex jingħata sehem mill-patrimonju skont l-[Att tal-2006 dwar il-Liġi tal-Familja \(l-Iskozja\)](#).

"Vestiment" huwa l-mument meta l-benefiċjarju jikseb "dritt ta' proprjetà" fir-rigward ta' legal. Skont l-Att tal-1964 dwar is-Suċċessjoni (l-Iskozja), il-patrimonju huwa f'idejn l-eżekutur għall-finijiet tal-amministrazzjoni. Minn dak il-mument, il-benefiċjarju jikseb dritt personali kontra l-eżekutur għall-konsenja tas-suġġett tal-legal favurih. Meta s-suġġett tal-legal jiġi kkonsenjat lill-benefiċjarju, huwa jikseb "dritt reali".

Il-waqt tal-vestment jiddependi minn xi tkun xtaqet il-persuna deċeduta skont it-testment tagħha.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

L-eżekutur huwa responsabbli li jħallas id-djun kollha dovuti mill-patrimonju qabel ma jqassam il-patrimonju lill-benefiċjarji. Il-patrimonju ma għandux jitqassam sa sitt xhur mid-data tal-mewt biex il-kredituri jkollhom biżżejjed żmien biex iressqu l-pretensjoni

tagħhom. Jekk kreditur ma jressaqx il-pretensjoni tiegħu fi żmien 6 xhur u l-eżekutor iqassam il-patrimonju, il-benefiċjarji huma teoretikament responsabbli għal kwalunkwe dejn sal-ammont tal-legat tagħhom.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

It-titolu ta' proprjetà immobbli jista' jiġi ttrasferit lil benefiċjarju permezz ta' trasferiment li għandu jiġi rreġistrat fir-Registru tal-Artijiet għall-Iskozja, jew billi jinhemeż dokument iffirmat (docket) mal-konferma (jew ma' ċertifikat ta' konferma).

Jekk hemm klawżola tas-superstiti, it-titolu tal-proprjetà jgħaddi awtomatikament f'idejn is-sid superstiti u estratt taċ-ċertifikat tal-mewt għandu jinhemeż mal-atti tat-titolu.

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Mhux il-patrimonji kollha jeħtieġu l-konferma mill-qorti – xi detenturi ta' fondi jħallsu mingħajr il-bżonn ta' konferma. Jekk ikun hemm bżonn ta' konferma, irid jinħatar eżekutor, jew nominat f'testament jew b'talba għall-ħatra ta' eżekutor mill-qorti.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Eżekutor nominat, jew b'testament jew mill-qorti, li jingħata l-konferma mill-qorti jamministra l-patrimonju. Madankollu, f'xi każijiet, id-detenturi tal-fondi jittrasferixxu l-fondi tal-persuna deċeduta mingħajr il-bżonn ta' konferma.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

- Li jiġbor il-patrimonju identifikat fl-inventarju fit-talba għall-konferma.
- Li jħallas id-dejn u t-taxxi.
- Li jqassam il-bqija tal-patrimonju lill-benefiċjarji skont it-testament jew, meta ma jkunx hemm testament, skont l-Att tal-1964 dwar is-Suċċessjoni (l-Iskozja).
- Li jipprova jiġbor id-dejn dovut lill-persuna deċeduta.
- Jekk persuna deċeduta tkun ġarrbet dannu personali qabel mewtha, l-eżekutor ta' dik il-persuna jgawdi minn drittijiet simili ta' kumpens għal li kellha l-persuna deċeduta.
- L-eżekutor għandu d-dritt li jkompli kawża għad-danni personali li tkun infetħet mill-persuna deċeduta qabel mewtha u li ma tkunx giet konkluzja.
- Jekk il-persuna deċeduta tkun fetħet kawża għad-danni minħabba malafama u din ma tkunx giet konkluzja sal-mument tal-mewt, id-dritt ta' kumpens għad-danni jista' jgħaddi għand l-eżekutor.
- Jekk il-persuna deċeduta kellha dritt għal kumpens għad-danni minħabba ksur ta' kuntratt, dan jista' jkun is-suġġett ta' kawża mkomplija jew miftuħa mill-eżekutor.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jipprovaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

M'hemm bżonn li jinħareġ l-ebda dokument li jipprova l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji. Elementi fil-patrimonju jiġu ttrasferiti lill-benefiċjarji mill-eżekutor li jamministra l-patrimonju u għal xi wħud dan jinvolvi trasferiment formali, u possibbilment registrazzjoni, ta' titolu. Kif intqal iktar 'il fuq, jekk ikun hemm klawżola tas-superstiti, it-titolu tal-proprjetà jgħaddi awtomatikament f'idejn is-sid superstiti u estratt taċ-ċertifikat tal-mewt għandu jinhemeż mal-atti tat-titolu. Trid tintbagħat formola tat-taxxa fuq is-suċċessjoni forma bħala parti mill-proċess ta' konferma fl-Iskozja, anke jekk ma tkunx dovuta l-ebda taxxa fuq is-suċċessjoni.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oġġett mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 24/05/2016

Informazzjoni ġenerali - Ġibiltà

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [en](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?
- 2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?
- 3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?
- 4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?
- 5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:
 - 5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?
 - 5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?
 - 5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legalat?
 - 5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?
- 6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)
- 7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?
- 8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?
- 9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-registrazzjoni tal-proprjetà immobbli?
 - 9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?
 - 9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?
 - 9.3 X'setgħat għandu amministratur?
- 10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-beneficjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-iskeda informattiva giet ippreparata b'kooperazzjoni mal- Kunsill tan-Nutara tal-UE (CNUE)

1 Kif tiffassal dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni (testment, testment kongunt, ftehim dwar is-suċċessjoni) malli jmut xi ħadd?

It-trasferiment ta' proprjetà jsir mit-testatur jew testaturi. Ma hemm l-ebda rekwiżit għal parir legali jew għall-involvement ta' ġurista.

2 Id-dispożizzjoni għandha tkun irregistrata u jekk iva, kif?

Ma hemm l-ebda rekwiżit biex it-testment jiġi rregistrat.

It-testment jgħaddi l-patrimonju f'idejn l-eżekuturi (ir-rappreżentanti personali) tal-persuna deċeduta mal-mewt. Dan ma jittrasferix il-proprjetà.

3 Hemm restrizzjonijiet fuq il-libertà li wieħed jiddisponi mill-beni wara l-mewt (pereżempju sehem riżervat)?

Le.

4 Jekk ma jkunx hemm dispożizzjoni dwar it-tqassim tal-beni malli jmut xi ħadd, min jiret u kemm?

Jekk u sa fejn il-persuna deċeduta ma tħallix testament validu, il-patrimonju jittqassam skont ir-regoli *ab intestato* speċifikati fl-[Att tal-1933 dwar l-Amministrazzjoni tal-Patrimonji](#) (kif emendat).

5 Liema tip ta' awtorità hija kompetenti:

5.1 fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni?

5.2 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tas-suċċessjoni?

5.3 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja jew aċċettazzjoni tal-legal?

5.4 biex tirċievi dikjarazzjoni ta' rinunzja u aċċettazzjoni ta' sehem riżervat?

Il-patrimonju jgħaddi f'idejn ir-rappreżentanti personali tal-persuna deċeduta. Dawn jistgħu jitolbu lill-qorti għall-konċessjoni ta' rappreżentanza (probate fil-każ ta' testament u ittri tal-amministrazzjoni fil-każ ta' mewta intestata). Il-konċessjoni se tikkonferma l-awtorità tagħhom biex jamministraw il-patrimonju skont it-testament jew ir-regoli *ab intestato* skont il-każ. It-tilwim dwar l-intitolament għas-suċċessjoni jew il-konċessjoni jista' jingab il-qorti. Il-proċedimenti fil-qorti huma rregolati mir-[Regoli dwar Probate Mhux Kontenzjuża](#) jew ir-[Regoli ta' Proċedura Ċivili](#).

6 Deskrizzjoni qasira tal-proċedura biex issir suċċessjoni skont il-liġi nazzjonali, inkluż kif issir il-likwidazzjoni tal-patrimonju u kif jinqasmu l-assi (din tinkludi informazzjoni dwar jekk il-proċedura ta' suċċessjoni tinbeda minn qorti jew minn awtorità kompetenti oħra fuq inizjattiva tagħha stess)

L-eżekutori huma responsabbli għall-identifikazzjoni u l-gbir tal-assi tal-persuna deċeduta fil-patrimonju, għall-ħlas tad-dejn tal-persuna deċeduta u d-distribuzzjoni tal-bqija lill-benefiċjarji skont it-testament jew ir-regoli *ab intestato*.

7 Kif u meta wieħed isir werriet jew legatarju?

Mal-mewt tal-persuna deċeduta jew, fil-każ ta' benefiċjarji li jmutu waqt l-amministrazzjoni tal-patrimonju, mal-mewt tal-persuna intitolata preċedentement.

8 Il-werrieta huma responsabbli għad-djun tal-mejjet, u jekk iva, skont liema kundizzjonijiet?

Le. Id-djun jithallsu mill-patrimonju.

9 Liema huma d-dokumenti u/jew l-informazzjoni normalment meħtieġa għall-finijiet tar-reġistrazzjoni tal-proprjetà immobbli?

Ir-rappreżentanti personali jitransferixxu l-proprjetà immobbli lill-benefiċjarju intitolat matul l-amministrazzjoni tal-patrimonju. Il-benefiċjarju jipprezenta provi tal-konċessjoni tar-rappreżentanza u t-trasferiment lir-Registru tal-Artijiet skont [l-Att tal-2011 dwar it-Titoli tal-Artijiet ta' Ġibiltà](#).

9.1 Il-ħatra ta' amministratur hija obligatorja jew issir obligatorja wara li ssir it-talba? Jekk hija obligatorja jew obligatorja fuq talba, x'inhuma l-passi li għandhom jittieħdu?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 9.

9.2 Min huwa intitolat li jesegwixxi d-dispożizzjoni testamentarja mal-mewt tal-persuna u/jew li jamministra l-patrimonju?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 9.

9.3 X'setgħat għandu amministratur?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 9.

10 Liema dokumenti huma tipikament maħruġa skont il-liġi nazzjonali matul jew fl-aħħar tal-proċedimenti ta' suċċessjoni li jippruvaw l-istatus u d-drittijiet tal-benefiċjarji? Għandhom effetti evidenzjarji speċifiċi?

L-eżekutori jamministraw il-patrimonju u jqassmu l-assi netti. Il-forma tat-trasferiment tal-assi tiddependi min-natura tal-assi. Xi oġġetti jistgħu jiġu kkonsenjati bil-pussess. Flejjes jistgħu jithallsu b'ċekk. Ara l-mistoqsija 9 rigward artijiet.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-añhar ađgornament: 01/04/2019